T.C.
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
GÖRSEL KÜLTÜR ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

AMERİKAN GÖRSEL KÜLTÜRÜNÜ FORREST GUMP FİLMİ ÜZERİNDEN OKUMAK: GÖSTERGEBİLİMSEL BİR ANALİZ

MEHMET SALİH ALTIN

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. MUSTAFA HATİPLER

EDİRNE 2023

Tezin Adı: Amerikan Görsel Kültürünü Forrest Gump Filmi Üzerinden Okumak: Göstergebilimsel Bir Analiz

Hazırlayan: Mehmet Salih ALTIN

ÖZET

Bu tez çalışmasında, Amerika Birleşik Devletleri'ni (ABD) onun güç araçlarını, görsel kültür üzerindeki etkisini sinema üzerinden ve özelde Forrest Gump filmi ile incelenmiştir. Küresel düzeyde etkili olan Amerikan görsel kültürünün, toplumlara ve özelde tek tek bireylere nasıl etki ettiği ve sinemanın etki etme sürecinde nasıl bir rol oynadığı üzerinde durulmaktadır. Tez üç ana bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde, ABD'nin tarihçesi ve güç araçları ele alınmaktadır. Öncelikle Yeni Dünya öncesi dönemlerden başlayarak, ABD'nin kuruluşu, yükselişi ve hegemonya süreçleri incelenmektedir. Ardından, ABD'nin güç araçları, sert güç, yumuşak güç ve akıllı güç olarak değerlendirilmektedir. İkinci bölümde, görsel kültür ve sinema kavramları irdelenmektedir. Görsel kültürün tanımı, anlamı, gelişimi; kimlik, sanat ve ekonomi bağlamında ele alınmaktadır. Sinema sanatı ve uluslararası boyutları incelenirken, sinema endüstrisi ve Hollywood üzerinde durulmaktadır. Kültür endüstrisi, küreselleşme, görsel kültür ve Amerikan görsel kültüründe Hollywood'un yeri yine ikinci bölümde değinilen konular arasındadır. Üçüncü bölümde, Amerikan görsel kültürünün Forrest Gump filmi üzerinden değerlendirilmesi için göstergebilimsel bir analiz yapılmaktadır. Öncelikle metodoloji, amaç, yöntem, kapsam ve sınırlılıklar belirlenmektedir. Ardından, göstergebilim ve Roland Barthes'ın teorileri incelenirken, düz anlam, yan anlam ve sinemada göstergebilim kavramlarına değinilmektedir. Forrest Gump filmi ve görsel kültür bileşenleri üzerinde durulurken, Amerikan görsel kültüründeki yeri ele alınmaktadır. Son olarak, filmin göstergebilimsel çözümlemesi gerçekleştirilmektedir. Tez sonucunda, Amerikan görsel kültürünün ve sinemanın küresel etkisi, özellikle Hollywood filmlerinin toplumlar ve bireyler üzerinde önemli bir etkisi olduğu ve kültürel değerlerin yayılmasında sinemanın önemli bir araç olduğu görülmektedir. Bu çalışmanın, görsel kültür ve sinemanın etkisi üzerine daha fazla araştırma yapılmasına hizmet etmesi umulmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Görsel Kültür, Amerikan Görsel Kültürü, Forrest Gump, Sinema, Hollywood

Thesis Title: Semiotic Analysis of the Evaluation of American Visual Culture through the Film Forrest Gump

Owner: Mehmet Salih ALTIN

ABSTRACT

This thesis examines the United States of America (USA), its power tools, and its impact on visual culture through cinema, particularly via the film Forrest Gump. It focuses on how the globally influential American visual culture affects societies and specifically individuals, and what role cinema plays in this process of influence. The thesis is divided into three main sections. In the first section, the history of the USA and its power tools are examined. Starting from the periods before the New World, the establishment, rise, and hegemony processes of the USA are studied. Then, the power tools of the USA are evaluated as hard power, soft power, and smart power. The second section scrutinizes the concepts of visual culture and cinema. The definition, meaning, and evolution of visual culture are addressed in the context of identity, art, and economics. The art of cinema and its international dimensions are explored, with a focus on the film industry and Hollywood. The culture industry, globalization, visual culture, and the place of Hollywood in American visual culture are also discussed in this section. In the third section, a semiotic analysis is conducted to evaluate American visual culture through the film Forrest Gump. Firstly, the methodology, purpose, method, scope, and limitations are determined. Then, while examining semiotics and Roland Barthes' theories, the concepts of literal meaning, connotation, and semiotics in cinema are discussed. While focusing on the Forrest Gump film and its visual culture components, its place in American visual culture is discussed. Lastly, a semiotic dissection of the film is conducted. As a result of the thesis, it is observed that American visual culture and cinema's global influence, especially Hollywood films, have a significant impact on societies and individuals, and cinema is an important tool in disseminating cultural values. It is hoped that this study will serve to encourage further research on the impact of visual culture and cinema.

Keywords: Visual Culture, American Visual Culture, Forrest Gump, Cinema, Hollywood

ÖN SÖZ

Bu tez çalışması, Amerika Birleşik Devletleri'nin güç araçları ve görsel kültür üzerindeki etkisi bağlamında sinemanın önemini incelemeyi ve Amerikan görsel kültürünün sinemada gösterilme biçimini Forrest Gump filmi üzerinden ortaya koymayı amaçlamaktadır. Küresel düzeyde etkili olan Amerikan görsel kültürünün etkisi incelenmeye ve sinemanın bu süreçte nasıl bir rol oynadığı üzerine yoğunlaşan bu çalışmada, özellikle Forrest Gump filmi üzerinden göstergebilimsel bir analiz yapılmıştır Tez çalışmasına başlamadan önce, akademik hayata başlamam ve bu yolda ilerlemem konusunda bana her daim yol gösteren, tez süresince de motive edici iyimserliği, akılcı rehberliği için danışmanım Doç. Dr. Mustafa HATİPLER'e teşekkürlerimi sunarım. Bana yaptığı rehberlik ve sunduğu değerli görüşleriyle sürekli destek olduğu için minnettarım. Bu tez sürecinde zaman ayırarak çalışmalarımı değerlendiren ve fikirleriyle katkıda bulunan Prof. Dr. Engin BEKSAÇ, Doç.Dr. Hakan ALP ve Doç. Dr. Müge BEKMAN'a şükranlarımı sunuyorum. Dr. Öğr. Üyesi Orhan SEVİNDİK'e, desteği, motive edici takibi ve sabrı için çok teşekkür ediyorum. Hocalarımın bilgi ve deneyimleri sayesinde, çalışmam daha kapsamlı ve anlamlı hale gelmiştir. Tez çalışmamın her aşamasında yanımda olan ve desteklerini hiç esirgemeyen eşim Aslı'ya, kızım Eylül Tara'ya ve arkadaşlarıma teşekkür ederim. Bu süreçte bana güç veren ve inancımı sürdürmeme yardımcı olan sevdiklerim sayesinde bu çalışmayı başarıyla tamamladım.

Amerikan görsel kültürü hakkında farkındalık yaratmak amacıyla bu tez çalışmasını hazırladım. Umarım, bu çalışma alanındaki gelecek araştırmalara katkı sağlar ve okuyuculara ilham verir.

Saygılarımla.

İÇİNDEKİLER

ÖZET ..... **i**
ABSTRACT ..... **ii**
ÖN SÖZ ..... **iii**
İÇİNDEKİLER ..... **iv**
TABLOLAR LİSTESİ ..... **vii**
RESİMLER LİSTESİ ..... **viii**
EKRAN GÖRÜNTÜSÜ LİSTESİ ..... **ix**
KISALTMALAR LİSTESİ ..... **xi**
1 GİRİŞ **1**
2 AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ VE GÜÇ ARAÇLARI **3**
2.1 Amerika Birleşik Devletleri 3
2.1.1 Amerika Birleşik Devletleri Öncesi Yeni Dünya 7
2.1.2 Amerika Birleşik Devletleri-Kuruluş 11
2.1.3 Amerika Birleşik Devletleri-Yükselme 13
2.1.4 Amerika Birleşik Devletleri-Hegemonya 15
2.2 Amerika Birleşik Devletleri'nin Güç Araçları 18
2.2.1 Sert Güç 19
2.2.1.1 Askeri Güç 19
2.2.1.2 Ekonomik Güç 20
2.2.2 Yumuşak Güç 21
2.2.2.1 Kültür 22
2.2.2.2 Diplomasi 25
2.2.2.3 Kalkınma Yardımı 27
2.2.3 Akıllı Güç 29
3 GÖRSEL KÜLTÜR VE SİNEMA **31**
3.1 Görsel Kültür 31
3.1.1 Görsel Kültür Nedir? 31
3.1.2 Görsel Kültürün Anlamı ve Gelişimi 32
3.1.3 Görsel Kültür ve Kimlik 34
3.1.4 Görsel Kültür ve Sanat 38
3.1.5 Görsel Kültür ve Ekonomi 39
3.1.6 Görsel Kültür ve Amerikan Görsel Kültürü 40

3.2 Sinema 42
3.2.1 Sinema Sanatı 43
3.2.2 Sinemada ulus ve ulusötesi 44
3.2.3 Sinema Endüstrisi 45
3.2.4 Hollywood 46
3.2.4.1 Kültür Endüstrisi ve Hollywood 46
3.2.4.2 Küreselleşme ve Hollywood 48
3.2.4.3 Görsel Kültür ve Hollywood 49
3.2.4.4 Amerikan Görsel Kültüründe Hollywood'un Yeri 50
4 AMERİKAN GÖRSEL KÜLTÜRÜNÜN FORREST GUMP FİLMİ ÜZERİNDEN DEĞERLENDİRİLMESİNİN GÖSTERGEBİLİMSEL ANALİZİ 52
4.1 Metodoloji 52
4.1.1 Amaç 52
4.1.2 Yöntem 53
4.1.3 Kapsam 53
4.1.4 Sınırlılıklar 54
4.2 Göstergebilim 55
4.2.1 Roland Barthes 56
4.2.2 Düz Anlam ve Yananlam 56
4.3 Forrest Gump Filmi 57
4.3.1 Forrest Gump Filminin Künyesi 58
4.3.2 Forrest Gump Filminin Özeti 59
4.3.3 Forrest Gump Filminin Olay Örgüsü 60
4.3.3.1 1950'ler 60
4.3.3.2 1960'lar 61
4.3.3.3 1970'ler 62
4.3.3.4 1980'ler 63
4.3.4 Forrest Gump Filminin Görsel Kültür Bileşenleri 64
4.3.5 Forrest Gump Filminin Amerikan Görsel Kültüründeki Yeri 66
4.3.6 Forrest Gump Filminin Göstergebilimsel Çözümlemesi 68
4.4 Genel Değerlendirme 153
4.4.1 Forrest Gump Filminin Analizinde Amerikan Görsel Kültürü Öğesi Bulunmasına İlişkin Tablo 153
4.4.2 Forrest Gump Filminin Analizinde Amerikan Görsel Kültürü Öğesi Bulunmasına İlişkin İstatistik 157

SONUÇ 159
KAYNAKÇA 163
DİZİN 183

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1 Forrest Gump Filminin Analizinde Amerikan Görsel Kültürü Öğesi Bulunmasına İlişkin Değerlendirme Tablosu..... 153

RESİMLER LİSTESİ

Resim 1 Dünyanın En Büyük 10 Ekonomisi (IMF 2021) 4
Resim 2 Askeri Harcamalarda Dünyadaki İlk On Ülke 5
Resim 3 Kuzey Amerika 9
Resim 4 1776'da ABD Bağımsızlık Bildirgesi'nde Kuzey Amerika'nın orijinal 13 kolonisi 11
Resim 5 ABD'nin Genişlemesine gönderme yapan 1899 tarihli, Victor Gillam Karikatürü 14
Resim 6 James Montgomery Flagg tarafından tasarlanan "I want you", Sam Amca 1. Dünya Savaşına, "ABD Ordusu için, şimdi askere alın" ifadesini içerir "Seni İstiyorum" posteri 17
Resim 7 Ingram Pinn'in illüstrasyonu: Ticaret Savaşları 20
Resim 8 ABD yemek kültürünün görselleştirilmiş Hello Neighbor Designs tarafından yapılmış bir İllüstrasyonu 24
Resim 9 Luis Vazquez tarafından yapılmış, sert ve yumuşak gücün birlikte kullanımını gösterir Obama görseli 30
Resim 10 Pablo Picasso'nun Guernica isimli eseri 35
Resim 11 : LGBTIQ+ Logosunun Gökkuşağı renkleri ile olumlanması 36
Resim 12 Mükemmel vücut" sloganını taşıyan bir Victoria's Secret reklamı 36
Resim 13 Mükemmel vücut" Sloganına Dear Kate Firması Tarafından Getirilen Alternatif 37
Resim 14 Olumlu Hinduizm sembolünün olumsuz Nazi sembolüne dönüşümü 38
Resim 15 Forrest Gump Rotasının travego sitesi tarafından oluşturulmuş versiyonu 63
Resim 16 Film Afişi 66

EKRAN GÖRÜNTÜSÜ LİSTESİ

Ekran Görüntüsü 1 Tüyün Düşüşü 68
Ekran Görüntüsü 2 Tüyün Forrest Gump'ın Ayağına Temas Etmesi 69
Ekran Görüntüsü 3 Tüyün Forrest Gump'ın Çantasında Bulunan Kitabın Arasına Konulması 71
Ekran Görüntüsü 4 Forrest Gump'ın Annesi ile Kaldırımda Yürümesi 73
Ekran Görüntüsü 5 Okul Yetkilisi Forrest Gump'ın Evinde 74
Ekran Görüntüsü 6 Forrest Gump Okul Otobüsünü Beklerken 76
Ekran Görüntüsü 7 Forrest Gump Kendisine Zorbalık Yapanlardan Kaçıyor 77
Ekran Görüntüsü 8 Forrest ve Jenny'nin Mısır Tarlasında Dua etmesi 79
Ekran Görüntüsü 9 Forrest ve Annesinin Televizyonda Elvis Presley'i İzlemeleri 80
Ekran Görüntüsü 10 Forrest'ın Amerikan Futbolundaki Koşusu 82
Ekran Görüntüsü 11 Forrest'ın Irk Ayrımcılığına Şahit Olması 84
Ekran Görüntüsü 12 Forrest Beyaz Saray'da Kola İçiyor 85
Ekran Görüntüsü 13 Forrest Beyaz Saray'da Tuvalette 87
Ekran Görüntüsü 14 Jenny Playboy Dergisine Poz Vermiş 89
Ekran Görüntüsü 15 Jenny Sahnede Üstsüz Şarkı Söylüyor 91
Ekran Görüntüsü 16 Jenny Hippilerle Katılmış ve Seyahat Etmektedir 92
Ekran Görüntüsü 17 Forrest ve Sigara 1 94
Ekran Görüntüsü 18 Forrest ve Sigara 2 94
Ekran Görüntüsü 19 Forrest ve Sigara 3 94
Ekran Görüntüsü 20 Forrest ve Sigara 4 94
Ekran Görüntüsü 21 Forrest ve Bobba'nın İlk Karşılaşma 97
Ekran Görüntüsü 22 Helikopterden Vietnam Manzarası 98
Ekran Görüntüsü 23 Vietnam'daki Bir Amerikan Birliği 100
Ekran Görüntüsü 24 Askerler Pirinç Tarlalarında 101
Ekran Görüntüsü 25 Askerler Toprak Yolda 103
Ekran Görüntüsü 26 Yağmurda Uyumak 104
Ekran Görüntüsü 27 Teğmen Dan'ın Aile Geçmişi 1 105
Ekran Görüntüsü 28 Teğmen Dan'ın Aile Geçmişi 2 106
Ekran Görüntüsü 29 Teğmen Dan'ın Aile Geçmişi 3 106
Ekran Görüntüsü 30 Teğmen Dan'ın Aile Geçmişi 4 106
Ekran Görüntüsü 31 Forrest ve Arkadaşları Pusuya Düşüyor 108
Ekran Görüntüsü 32 Forrest Arkadaşlarını Ateş Hattından Çıkarıyor 110

Ekran Görüntüsü 33 Forrest Askeri Hastanede 111
Ekran Görüntüsü 34 Forrest'a Başkan tarafından Şeref Madalyası Verilmesi 113
Ekran Görüntüsü 35 Forrest Vietnam Savaşını Anlatıyor 1 114
Ekran Görüntüsü 36 Forrest Vietnam Savaşını Anlatıyor 2 115
Ekran Görüntüsü 37 Forrest Savaş Karşıtı Gösteride 116
Ekran Görüntüsü 38 Forrest ve Jenny Birbirlerini Bulurlar 118
Ekran Görüntüsü 39 Siyah Panterler Forrest'a Bakarken 119
Ekran Görüntüsü 40 Forrest Çin'de Pinpon Şampiyonasında 121
Ekran Görüntüsü 41 Forrest ve Teğmen Dan Yeniden Bir Arada 122
Ekran Görüntüsü 42 Forrest Waterget Otelinde 124
Ekran Görüntüsü 43 Richard Nixon'ın İstifası ve Ayrılışı 125
Ekran Görüntüsü 44 Forrest Eve Dönüyor 127
Ekran Görüntüsü 45 Forrest ve Teğmen Dan Teknede 128
Ekran Görüntüsü 46 Forrest Apple'a Yatırım Yapıyor 130
Ekran Görüntüsü 47 Bobba'nın Aile Geçmişi ve Gelecek 1 131
Ekran Görüntüsü 48 Bobba'nın Aile Geçmişi ve Gelecek 2 131
Ekran Görüntüsü 49 Bobba'nın Aile Geçmişi ve Gelecek 3 132
Ekran Görüntüsü 50 Jenny Forrest'ın Alabama'daki Evine Geliyor 133
Ekran Görüntüsü 51 Forrest'a Nike Ayakkabı Hediye Edilir 135
Ekran Görüntüsü 52 Forrest ve Jenny'nin Yılbaşı Gecesi 136
Ekran Görüntüsü 53 Forrest Koşuyor 1 137
Ekran Görüntüsü 54 Forrest Koşuyor 2 138
Ekran Görüntüsü 55 Forrest Koşuyor 3 138
Ekran Görüntüsü 56 Forrest Koşuyor 4 138
Ekran Görüntüsü 57 Forrest Koşuyor 5 138
Ekran Görüntüsü 58 Forrest Koşuyor 6 139
Ekran Görüntüsü 59 Forrest, Hayranı ve Nike 142
Ekran Görüntüsü 60 Forrest Maratonu Monument Valley'de Bitiriyor 143
Ekran Görüntüsü 61 Forrest'a Jenny'den Mektup Geliyor 145
Ekran Görüntüsü 62 Forrest Oğluyla Televizyon İzliyor 146
Ekran Görüntüsü 63 Teğmen Dan Forrest'ın Düğününe Geliyor 147
Ekran Görüntüsü 64 Forrest ve Jenny Evleniyor 149
Ekran Görüntüsü 65 Forrest Jenny'nin Mezarının Başında 150
Ekran Görüntüsü 66 Tüyün Yükselişi 151

KISALTMALAR LİSTESİ

ABD : Amerika Birleşik Devletleri

BM : Birleşmiş Milletler

DB : Dünya Bankası

NATO : Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü

IMF : Uluslararası Para Fonu

SSCB : Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği

1 GİRİŞ

Küreselleşme, bireylerin ve toplumların kültürel değerlerle karşılaşma şeklini, bu değerlerin bireyleri ve toplumları etkilemesini, değerlerin dağılımını ve genişlemesini köklü bir şekilde değiştiren bir süreçtir. ABD gibi kültürel etkileşim ve değer yayılımında belirgin bir rol oynayan ülkeler, küresel çapta bir güç dengesi oluşturmuştur. Bu denge, kendi görsel kültürlerinin oluşumu ve gelişimine de önemli oranda etki etmiştir. Bu tezde, Amerikan görsel kültürünün ve sinemanın küresel alanda ne tür bir etkiye sahip olduğunu ve bu etkileşimin bireyler ve toplumları ne şekilde etkilediği, onların üzerinde nasıl bir bilinç ve farkındalık oluşturduğu incelenmeye çalışılmış, bu inceleme için Forrest Gump filmi örneğinde görsel kültür öğeleri tespit edilmiştir.

Tezin ilk bölümünde, ABD'nin tarihine geniş bir perspektiften bakılmaktadır. Yeni Dünya'nın keşfinden başlayarak, Amerikan kolonilerinin bağımsızlığını kazanma sürecine, ardından yükselişine ve nihayetinde küresel bir güç haline gelmesine kadar uzanan bir süreci ele alınmıştır. Bu tarihsel bakışla, Amerika'nın dünya çapında etkisini ve hangi güç araçlarını kullandığını daha iyi anlamamız amaçlanmıştır. Askeri ve ekonomik güç gibi 'sert' güç unsurlarının yanı sıra, kültür, diplomasi ve kalkınma yardımları gibi 'yumuşak' güç unsurlarının nasıl bir araya geldiği ve 'akıllı güç' kavramını nasıl oluşturduğunu gösterilmeye çalışılmıştır.

İkinci bölümde, görsel kültür ve sinema sanatının tanımlarını, evrimlerini ve etkilerini inceledikten sonra, Hollywood'un Amerikan görsel kültüründeki rolünü ve bu rolün küresel arenadaki yansımaları incelenmiştir. Görsel kültürün gelişimi ve anlamı, kimlik oluşturma, sanatsal ifade, ekonomi ve Amerikan görsel kültürü bağlamında detaylı olarak ele alınmaktadır. Sinemanın uluslararası ve ulusal kavramlar, sinema endüstrisinin tarihi ve gelişimi ve Hollywood'un küresel kültür endüstrisindeki yerini ve etkisi yine ikinci bölümde incelenmiştir.

Üçüncü bölümde, "Forrest Gump" filmi örneğinden yola çıkılarak Amerikan görsel kültürünün nasıl anlaşılabileceği incelenmiştir. Film, göstergebilimsel analiz yöntemiyle detaylı olarak ele alınmış ve filmdeki temaların, karakterlerin ve olay örgüsünün Amerikan görsel kültürünün özelliklerine ve etkisine dair nasıl bir yorum sağladığı değerlendirilmiştir.

"Forrest Gump", Amerikan görsel kültürünün etkisini anlamak ve değerlendirmek iyi bir örnektir ve bu çalışma, Amerikan görsel kültürü hakkında gelecek araştırmalar için bir temel oluşturmayı hedeflemektedir. Bu tez, okuyucuların görsel kültürün etkisine dair bilgi ve farkındalığını artırmayı ve Amerikan görsel kültürünü daha detaylı şekilde anlamalarını sağlayarak geniş bir bakış açısı sunmayı hedeflemektedir.

2 AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ VE GÜÇ ARAÇLARI

2.1 Amerika Birleşik Devletleri

Bir devlet, dünya tarihinde eşi benzeri görülmemiş bir egemenlik kurarak, topraklarını genişletme dışında, farklı alanlarda da önemli etkiler sağlamıştır. Egemenliğin temelinde güçlü bir ordu, güçlü bir ekonomi ve en kritik unsur olarak güçlü bir kültür bulunmaktadır. Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin (SSCB) çöküşü sonrasında tek kutuplu dünya düzeninde hâkim olan devlet, ABD'dir. Soğuk Savaş'ın ardından süper güç[1] olarak[2] ABD, bahse konu egemenlik durumunu elde etmek için askeri ve ekonomik güçlerini kullanmıştır. Ancak, bir şeyi elde etmek kolayken, onu elde tutmak ve devamlılığını sağlamak oldukça zor olabilmektedir. Ne kadar güçlü bir orduya veya ekonomiye sahip olursa olsun, devletler başka güç araçlarına ihtiyaç duymaktadır. Kültür, ihtiyaç duyulan güç araçları arasında önemli bir yere sahiptir. Kültür sayesinde ortaya çıkan hegemonya, elde edilen ve elde tutulan şeyler arasındaki ikiliği azaltmaktadır.[3]

Kültür, bireylerin ve toplumların birbirine yakınlaşmasını sağlamaktadır. Sahip olunan güç, kültürel yollarla benimsetildiğinde, kişilere ve toplumlara kabul, beğeni ve sıcak yaklaşım sağlanabilmektedir. Toplumlar, kendilerini dayatılan kültürün bir parçası gibi hissetmeye başladıklarında, dayatmalara karşı dirençleri azalmaktadır. Askeri ve ekonomik güçler yayılma için önemli araçlar iken, kültür yayılan alana kök salmak için gereken en güçlü unsurdur.

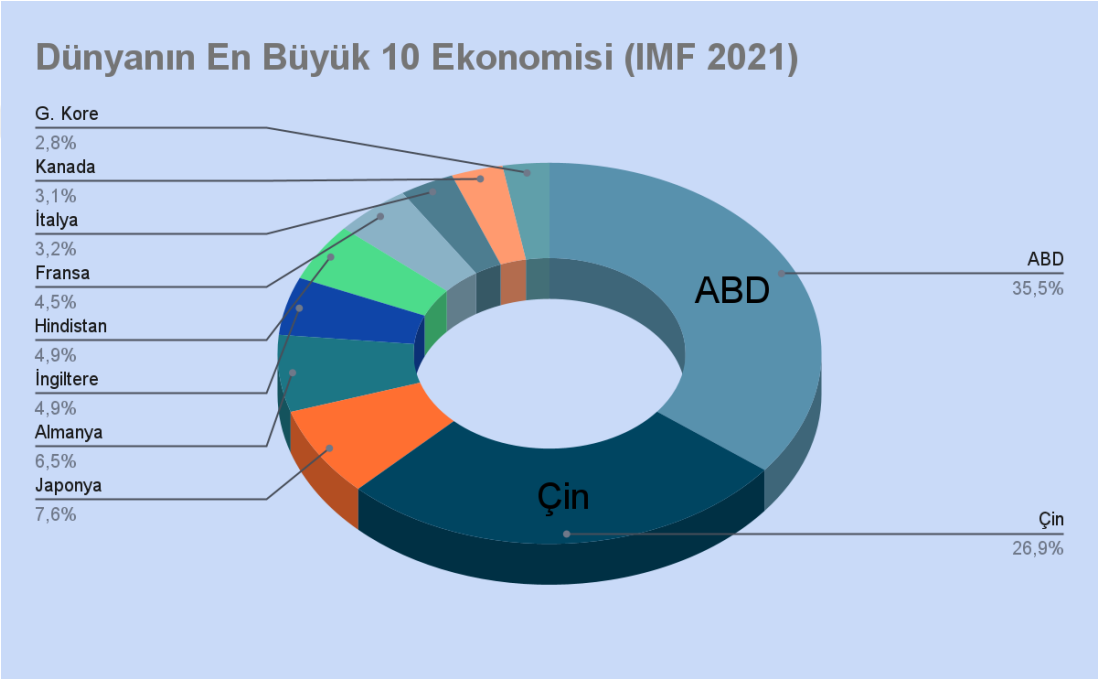
ABD'nin güç araçları, ordu, ekonomi ve kültürden oluşan üçlü yapıya dayanmaktadır. Elbette, güç araçlarına ek olarak, politik değerler ve dış politika gibi başka güç araçları da kullanılmaktadır. Ancak, ABD'nin güç araçlarının temel yapısını, askeri güç, ekonomik güç ve kültür oluşturmaktadır. ABD'nin dünya üzerinde kurduğu egemenliğin temelinde güç araçları, üçlü yapı ve onların etkileşimi bulunmaktadır.

ABD, 4 Temmuz 1776 yılında Britanya İmparatorluğundan bağımsızlığını ilan etmiştir. Yaklaşık 250 yıl sonra günümüzde dünyanın süper gücü olarak anılan

[1] Aydın Aydın-Emir Bakıncak, "Uluslararası Güç Dengesi ve İki Kutupluluk Arasındaki İlişki", *C.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 17, 1, 2016, s.96.
[2] Doğacan Başaran, "ABD'nin Küresel İmparatorluk Tahayyülü ve Bunun Aracı Olarak 'Büyük Ortadoğu' Projesi", *C.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 6, 2017, s.64.
[3] Ömer Aytaç, "Kapitalizm ve Hegemonya İlişkileri Bağlamında Boş Zaman", *C.Ü. Sosyal Bilimler Dergisi*, 28, 2, 2004, s.119.

söz konusu bağımsızlık, başlangıçta Britanya İmparatorluğu için sadece 13 Kolonisini kaybetmek anlamına gelmekteydi. Günümüzde ise Fransız İhtilali ile Amerikan Devrimi 18. yüzyılın en önemli iki olayı arasında gösterilmektedir.[4]

ABD'yi epeyce önemli kılan şey nedir diye sorulduğunda, birtakım göstergelere bakılarak yanıt verilebilmektedir. Ülkelerin gayri safi yurtiçi hasılalarına bakıldığında ABD birinci sıradadır. Satın alma gücü paritelerine ve Uluslararası Para Fonu (IMF) tahminlerine göre 2021'de dünyanın en büyük ekonomisi ABD'nindir. Resim 1'de durum gösterilmektedir.[5]

Resim 1. Dünyanın En Büyük 10 Ekonomisi (IMF 2021)

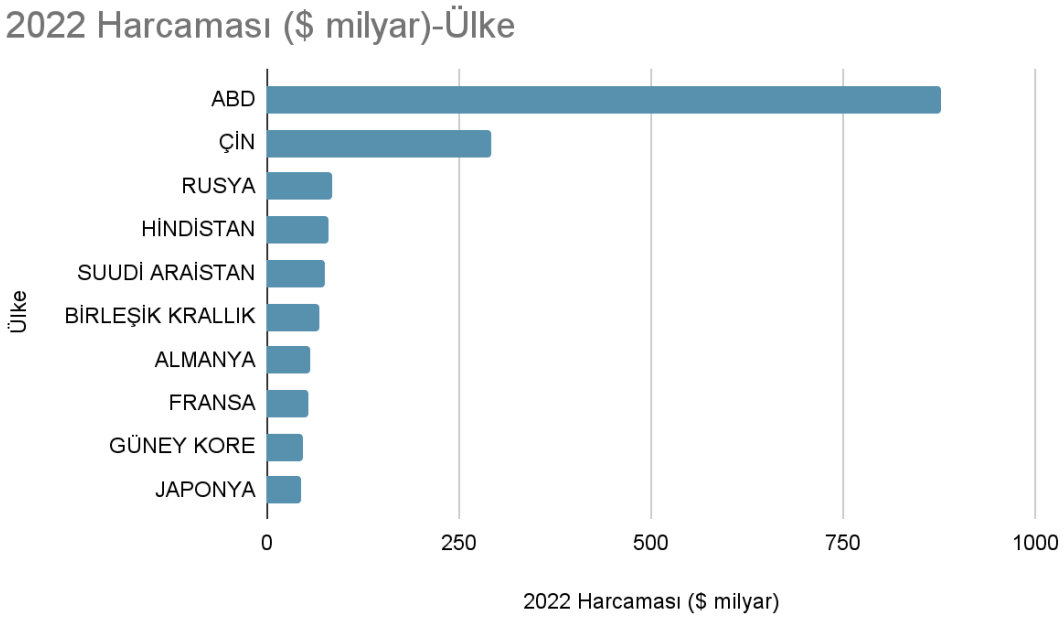
Kaynak: https://www.haberturk.com/imf-ye-gore-ilk-20-ye-donus-2027-de-3471645-ekonomi

Askeri harcamalara göre (Grafik 2) ABD yine birinci sıradadır. Grafik 2' durum açıkça görülebilmektedir. Çin dışında ABD'nin askeri harcamalarına yaklaşan devlet yok gibidir. Buna rağmen ABD'nin askeri harcamaları Çin'in 3 katından fazladır. Geriye kalan diğer ülkelerin harcamaları, ABD'ye kıyasla son derece düşük seviyede görülmektedir.

---

[4] İhsan Burak Becerikli, "Amerika'nın Kuruluşu ve ABD-Avrupa İlişkileri (1776-1876)", *History Studies International Journal of History*, 3, 12, 2011, s.81.

[5] Habertürk, *IMF'ye Göre Türkiye'nin İlk 20'ye Dönüşü 2027'de* https://www.haberturk.com/imf-ye-gore-ilk-20-ye-donus-2027-de-3471645-ekonomi, (17.02.2023)

Resim 2. Askeri Harcamalarda Dünyadaki İlk On Ülke[6]

Dünyada sinema, dizi, müzik, iletişim, reklam ve medya ve benzeri pek çok kültür alanında yine ABD birinci sıradadır.[7] Yapılacak tarihi incelemede, ABD'nin öncesi, kuruluşu, yükselişi ve dünya üzerindeki hegemonyasını nasıl oluşturduğu açıklanmaya çalışılacaktır.

Kronolojiler gerçeği anlama ve açıklamaya çalışması bilgiyi bir dizgi halinde vermesi ve özetlemesi açısından son derece önem arz etmektedir. ABD'nin tarihini anlamak için, ona ait bir kronolojik bakış faydalı olacaktır. Belli bir sıralama yapılacak olursa aşağıda belirtildiği şekilde bir özetleme yapmak mümkün olacaktır.

- Kolomb öncesi dönem (1492'den önce): Kızılderili kültürleri ve medeniyetleri, şu anda ABD olan yerde, Kuzey Amerika coğrafyasında gelişmiştir.[8]

[6] SIPRI, *Military Expenditure*. https://www.sipri.org/research/armament-and-disarmament/arms-and-military-expenditure/military-expenditure, (11.09.2022)
[7] Nermin Orta, "Hollywood Sinemasına Karşı Avrupa Film Politikaları ve Geliştirilen Korumacı Tedbirler", *Marmara İletişim Dergisi*, 13, 13, 2008, s.166,167.
[8] Ömer Zeytinoğlu, "Bir İnsanlık Trajedisi: Kuzey Amerika Kızılderililerinin Trajik Öyküsü", *Uluslararası Suçlar ve Tarih*, 2020, s. 192

- 1492-1763: Avrupa'nın Amerika'yı keşfetmesi ve kolonileştirmesi dönemidir. İngilizler, İspanyollar[9] ve Fransızlar[10] Kuzey Amerika'da koloniler kurmuşlardır.

- 1763-1783: Amerikan Devrimi.[11] Kuzey Amerika'daki 13 İngiliz kolonisi, Britanya'dan bağımsızlık mücadelesi vermek için birleşmiş ve bağımsızlıklarını kazanmıştır.[12]

- 1783-1815: ABD'nin ilk yılları. Ülke, batıya doğru genişleme[13] , piyasa ekonomisinin gelişmesi ve federal bir anayasanın kabul edilmesiyle şekillenmiştir.[14]

- 1815-1861: Savaş öncesi dönem. ABD büyük bir endüstriyel ve tarımsal güç haline gelmiştir, ancak kölelik sorunu ülkeyi bölmüştür.[15]

- 1861-1865: Amerikan İç Savaşı. Kuzey eyaletleri (Birlik olarak da bilinir), Güney eyaletlerine (Konfederasyon olarak da bilinir) karşı, nihayetinde köleliğin kaldırılmasıyla sonuçlanan bir savaşta savaşmıştır [16]

- 1865-1898: Yeniden yapılanma ve 19. yüzyılın sonları. ABD, Güney'i yeniden inşa etmek ve eski köleleri topluma entegre etmek için çalışmıştır.[17] Ülke ayrıca batıya doğru genişlemiş ve küresel bir emperyal güç haline gelmiştir.[18]

---

[9] Ayşe Yaşar-Hamza Akengin, "İngiliz Sömürgeciliği ile Emperyalizminin Gelişimi ve Özellikleri", *Süleyman Demirel Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 57, 2022, s.435.
[10] Erdoğan Uygur-Fatma Uygur, "Fransız Sömürgecilik Tarihi Üzerine Bir Araştırma", *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 173, 2014, s.275
[11] Doğacan Başaran, "A Review On 'International Nationalism' Approach Of Betül Karagöz Yerdelen", *Uluslararası Medeniyet Çalışmaları Dergisi*, 3, 1, 2018, s.110
[12] Allan Nevins-Henry Steele Commager, *ABD Tarihi*, İstanbul 2014, s.129
[13] History, *Westward Expansion*, https://www.history.com/topics/westward-expansion/westward-expansion, (22.08.2022)
[14] Library of Congress, *The United States Constitution*, https://www.loc.gov/classroom-materials/united-states-history-primary-source-timeline/new-nation-1783-1815/united-states-constitution/, (15.03.2023)
[15] Library of Congress, *Pre-Civil War African-American Slavery*, https://www.loc.gov/classroom-materials/united-states-history-primary-source-timeline/national-expansion-and-reform-1815-1880/pre-civil-war-african-american-slavery/, (15.03.2023)
[16] Library of Congress, *1861-1877 Overview*, https://www.loc.gov/classroom-materials/united-states-history-primary-source-timeline/civil-war-and-reconstruction-1861-1877/overview/, (15.03.2023)
[17] Library of Congress, *Reconstruction and Rights*, https://www.loc.gov/classroom-materials/united-states-history-primary-source-timeline/civil-war-and-reconstruction-1861-1877/reconstruction-and-rights/, (15.03.2023)
[18] Library of Congress, *1876-1900 Overview*, https://www.loc.gov/classroom-materials/united-states-history-primary-source-timeline/rise-of-industrial-america-1876-1900/overview/, (15.03.2023)

- 1898-1918: İlerici Dönem. Reform hareketleri yolsuzluk, eşitsizlik ve sosyal adalet gibi konular ele alınmıştır.[19] ABD Birinci Dünya Savaşı'na dahil olmuş ve savaştan zaferle ayrılmıştır. [20]

- 1919-1945: İki savaş arası dönem ve İkinci Dünya Savaşı. ABD küresel bir ekonomik ve askeri güç olarak ortaya çıkmıştır. [21]

- 1945-1991: Soğuk Savaş ve modern çağ. ABD ve Sovyetler Birliği, Soğuk Savaş sırasında küresel nüfuz için rekabet ediyor. Sivil haklar hareketi, ABD'de önemli sosyal ve politik değişiklikler getirmiştir. [22]

- 1991'den günümüze: Soğuk Savaş sonrası dönem. ABD küresel bir lider olmaya devam ediyor,[23] ancak aynı zamanda terörizm[24] ve ekonomik eşitsizlik[25] gibi zorluklarla da karşı karşıyadır.

Forrest Gump filmi 1945-1991 Soğuk Savaş ve Modern Çağ döneminde geçiyor olsa bile hem filmin kültürü hem de Amerikan Görsel Kültürünü anlamak açısından genel bir anlatımla ilerlemek anlamlı olacaktır.

2.1.1 Amerika Birleşik Devletleri Öncesi Yeni Dünya

Bir yeri tarif etmek için kullanılması gereken bazı ölçütler vardır. Türk Dil Kurumu; tarif etmeyi, şeyin bulunduğu yerle çevresi arasındaki ilişkinin belirtilmesi olarak tanımlamaktadır.[26] Dolayısıyla ilişkinin tanımlanmasına olanak sağlayan birtakım ölçütlerin varlığından söz edilebilmektedir. Böylece o yerin bilgisini anlamak

---

[19] Library of Congress, *1900-1929 Overview* https://www.loc.gov/classroom-materials/united-states-history-primary-source-timeline/progressive-era-to-new-era-1900-1929/overview/ (16.03.2023)
[20] Library of Congress, *U.S. Participation in the Great War (World War I)*, https://www.loc.gov/classroom-materials/united-states-history-primary-source-timeline/progressive-era-to-new-era-1900-1929/united-states-participation-in-world-war-i/ (16.03.2023)
[21] Library of Congress, *Great Depression and World War II, 1929-1945*, https://www.loc.gov/classroom-materials/united-states-history-primary-source-timeline/great-depression-and-world-war-ii-1929-1945/ (17.03.2023)
[22] Library of Congress, *The Post War United States, 1945-1968*, https://www.loc.gov/classroom-materials/united-states-history-primary-source-timeline/post-war-united-states-1945-1968/ (17.03.2023)
[23] Şenol Kantarcı, "Soğuk Savaş Sonrası Uluslararası Sistem: Yeni Sürecin Adı 'Koalisyonlar Dönemi mi?'", *Güvenlik Stratejileri Dergisi*, 8, 16, 2012, s. 60.
[24] Hasan Yalçın-Bekir İlhan, "Tek Kutuplu Sistemde Süper Güç Davranışı: Soğuk Savaş Sonrası Amerikan Dış Politikası ve Trump Dönemi", *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 21, 2, 2020, s.552.
[25] Elisabeth Jacobs-Jacob Hacker, "The Rising Instability of American Family Incomes, 1969-2004", https://www.epi.org/publication/bp213/ (12.04.2023)
[26] TDK, *Tarif*, https://sozluk.gov.tr/ (12.04.2023)

veya iletmek kolay bir hale gelmektedir. Yapacağımız bir tarifte, anlamı kolaylaştıracak ve şeyin çevre ile ilişkisini belirleyecek ölçütlerin neler olabileceğini düşündüğümüzde karşımıza; coğrafya, tarih, kültür, dil ve o yere ait olan diğer şeyler gelecektir.[27] ABD'yi anlatmaya başlamadan önce, üzerinde kurulu toprağı anlamamız gerekmektedir.

Coğrafi keşiflerden önce, dünya Asya, Avrupa ve Afrika'dan oluşmaktaydı.[28] Hatta Afrika kıtasının bile bir kısmı, Sahra Üstü Afrika denilen Kuzey Afrika toprakları bilinmekte, Sahra Altı Afrika coğrafi keşiflere kadar bilinmemektedir.[29] Coğrafi Keşifler sonrası mevcut kıtalar Eski Dünya, keşfedilen yerlere ise Yeni Dünya denmiştir.[30] İşte ABD, daha sonra kültürüne de sirayet edecek, yeni dünyada kurulacaktır. Amerika Kıtasının Kuzey bölümünde, Kuzey Amerika denilen kıta parçasında 1776 yılında kurulmuştur. Kıtanın 1776 yılından önceki durumuna, belirtilen ölçütler ışığında bakıldığında, sonrası için bize aydınlatıcı bir perspektif çizmektedir.

[27] Sibel Ecemiş Kılıç-Mustafa Mutluer, "Coğrafyada ve Bölge Planlamada Bölge Kavramının Karşılaştırmalı Olarak İrdelenmesi", *Ege Coğrafya Dergisi*, 13, 2004, s.22.
[28] Faruk Kaya, "Coğrafi Potansiyelleri Temelinde Türkiye Jeopolitiği ve Dünya Siyasetindeki Yeri", *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3, 2, 2017, s.8.
[29] Tayyar Doğan-Volkan İdris Sarı, "Afrika'nın Coğrafi Özelliklerinin Ekonomik Kalkınmasına Etkileri", *Coğrafyacılar Derneği Uluslararası Kongresi Bildiriler Kitabı,* Pegem Akademi Yayınları, Ankara 2014, s.763.
[30] Gültekin Sümer, "Amerikan Dış Politikasının Kökenleri ve Amerikan Dış Politik Kültürü", *Uluslararası İlişkiler*, 5, 19, 2008, s.123.

Resim 3. Kuzey Amerika

Kaynak: https://www.cografya.gen.tr/egitim/kitalar/amerika.html

Amerika kıtasının keşfedilmesinden günümüze kadar birçok bilim insanın üzerinde uzlaştığı şey, kıtaya ilk yerleşimlerin göçler yoluyla olduğudur. Göç yolları için ise son buzul çağında (Pleistosen çağ) Asya kıtasından Alaska'ya Beringa üzerinden defalarca geçiş yapıldığı kuvvetli bir ihtimal olarak[31] durmaktadır.[32] Kuzey Amerika'nın ilk yerlileri olarak kabul edilen ve kızılderililerin atası olan Clovisliler de muhtemelen belirtilen ilk göç ile beraber kıtaya gelmişlerdir. M.Ö. 13.000 yılına kadar kıtadaki varlıkları tarihlendirilebilmektedir.[33] Buzul çağı sona erdiğinde ve son sıcak çağın içine girildiğinde Amerika kıtasının hem kuzeyine, hem de ortası ve güneyine insanlar yayılmaya, çeşitli kültürler kurmaya ve hatta medeniyetler ve devletler oluşturmaya başlamışlardır. Bunlardan en bilinenleri, Aztek ve İnka imparatorlukları ile Maya uygarlığıdır.[34]

Amerika kıtasının ismi, burayı keşfeden Kristof Kolomb tarafından verilmemiştir. Çünkü Kolomb yeni bir kıta keşfettiğinin farkında değildir. Kıta ismini 1497'de oraya giden ve 1504 yılında mektuplarında buradan ''Yeni Dünya'' diye söz

[31] Berrak Kurtuluş, "Amerika Kıtasının Keşfi: Kuzey Amerika- Asya Bağlantısı", *Journal of Social Policy Conferences*, 0, 49, 2010, s.875.
[32] Meltem Kekevi-Şir Muhammed Duali, "Kuzey Amerika Yerlilerinin Geçişleri Üzerine Bir İnceleme". *Tokat İlmiyat Dergisi*, 8, 2, 2020, s.821.
[33] Stuart J. Fiedel-Yaroslav V. Kuzmin, "Is More Precise Dating Of Paleoindian Expansion Feasible?" *Radiocarbon*, 52, 2, 2010, s.337.
[34] Meltem Kekevi-Şir Muhammed Duali, a.g.e., s. 821.

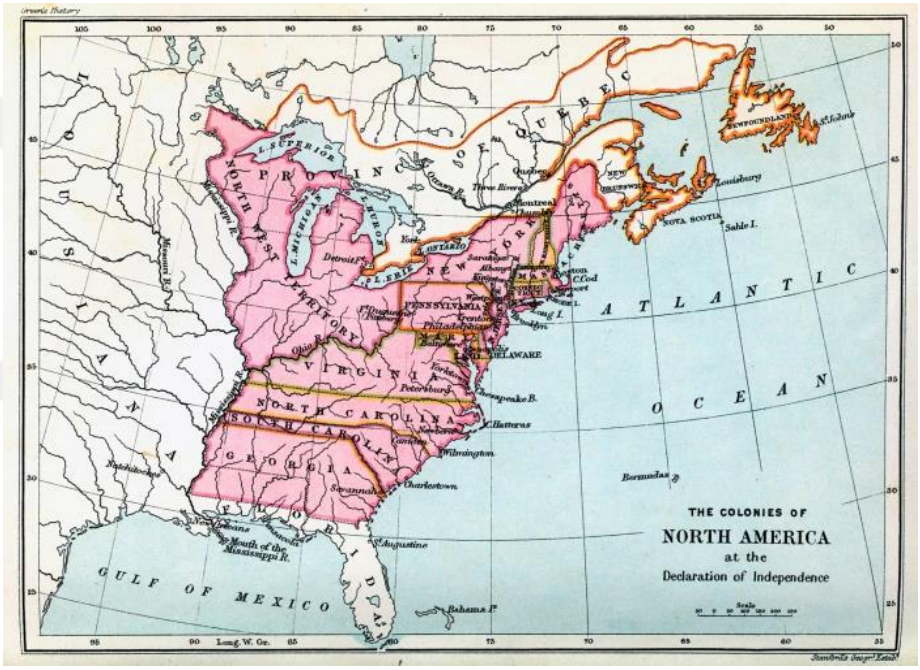
eden Amerigo Vespucci'den almaktadır. Söz konusu isim Alman Kartograf Martin Waldseemüller tarafından Amerigo Vespucci'ye atfen verilmiştir.[35] Kristof Kolomb, Amerika Kıtası'nı 1492 yılında Asya'ya, özellikle Hindistan'a, ulaşmaya çalışırken keşfetmiştir ve kendisinden 500 yıl önce Vikinglerin ayak bastığı ve unuttuğu kıtanın bir daha unutulmasına izin vermemiştir.[36]

Kolomb'un Amerika kıtasına ilk seferi sonucu burayı keşfi sonrasında Avrupa'daki devletler yeni kıtaya dikkatlerini vermeye başlamışlardır. İlk keşiften sonra birçok kaşif kıtaya ilk seferlerini yapacak ve İspanya ile Portekiz adına kıtada söz hakkı istemeye başlayacaklardır.[37] Yeni dünyanın keşfi ve paylaşımı konusunda yaşanabilecek çatışmaların önüne geçmek için 1494'te dönemin Papası VI. Alexander, Tordesillas Antlaşması ile yeni dünyayı İspanya ile Portekiz arasında ikiye bölecek ve aralarında paylaştıracaktır. Anlaşma ile çekilen hayali meridyenin batısındaki topraklar Brezilya hariç İspanya'ya, doğusunda kalan topraklar ise Portekiz'e verilmiştir. Brezilya'da yine Portekiz'e bırakılmıştır. Böylece yeni dünyanın Avrupa açısından ne denli önemli olduğu ve ileride ne şekilde Avrupa siyasetini etkileyeceği kendisini Tordesillas Antlaşması'nda göstermiş olacaktır.[38] Başlangıçta İspanya ve Portekiz gibi iki devlet yeni dünyada görünse de sonrasında Avrupa'daki pek çok devlet, yeni keşfedilen kıtaya gelecek, kendi aralarında mücadeleye gireceklerdir. Böylece yeni kıtanın tarihi yazılmaya devam ettikçe, kıtada, İspanya ve Portekiz'in yazı sıra İngiltere, Fransa, Danimarka, Hollanda, Rusya gibi devletlerinde toprak ve nüfus kazanma savaşı vereceklerdir. Mücadelede bizim açımızdan esas önem teşkil eden, daha sonra ABD'ye dönüşecek olan, İngilizlerin Kuzey Amerikada koloni kurma mücadelesidir.

Amerika'da İngiliz Kolonizasyonunun tarihi 1607 yılında başlamıştır. Üç İngiliz gemisi bahsedilen tarihte bugünkü Virginia Eyaletinde bulunan Chesapeake şehrinin bulunduğu körfeze çıkmıştır. Burada ilk İngiliz yerleşimi olan Jamestown kurulmuştur.[39] Böylece ABD'yi oluşturacak ilk İngiliz kolonileri kurulmuştur. Daha sonra başka şehirler de kurulmaya başlanmış ve Avrupa'da insanlar yavaş yavaş

[35] İbrahim Güner-Mustafa Ertürk, *Kıtalar ve Ülkeler Coğrafyası*. Pegem Yayınevi, İstanbul 2020, s.36.
[36] Emin Atasoy, *Kıtalar ve Ülkeler Coğrafyası*. Ezgi Kitabevi, Ankara 2010, s.21.
[37] Erdem Özlük-Fazlı Doğan, "Keşiften Kuruluşa ABD Tarihi: Bir Özgürlük Hikâyesi mi, Bir Yıkım mı?", *TYB Akademi*, 19, 2017, s.125.
[38] Erdem Özlük-Fazlı Doğan, *a.g.m.*, s.125
[39] Allan Nevins-Henry Steele Commager, *a.g.e.*, s.25.

Amerika kıtasına göç etmeye başlamıştır. Göç etme hali zannedildiği gibi büyük kafileler, ard arda gemiler halinde olmamıştır. İki asır geçmesine rağmen göç edenlerin toplam sayısı iki yüz elli bini geçmemiştir.[40] Zenginlik hayalleriyle, özellikle zengin madenleri bulma arzusu ile kıtaya gelen ilk Avrupalılar umduklarını bulamamış, sert arazi koşulları, iklim ve yerliler ile mücadele etmek zorunda kalmıştır. Madenin yerini zamanla tarımsal ürünler alacak ve böylece eski dünyada olmayan bir takım tarım ürünleri, yetiştirilerek ihraç edilmeye başlanacaktır. 1607'de kurulan ilk koloniden 1733 yılında kurulan son koloniye kadar, geçen sürede toplamda 13 adet İngiliz kolonisi kurulmuştur.[41] İngiliz kolonileri zamanla bir araya gelecek ve Britanya İmparatorluğundan bağımsızlığını kazanmak için çetin bir mücadeleye girecektir.

Resim 4. 1776'da ABD Bağımsızlık Bildirgesi'nde Kuzey Amerika'nın orijinal 13 kolonisi[42]

2.1.2 Amerika Birleşik Devletleri-Kuruluş

1756-1763 arasında meydana gelen ve tarihte Yedi Yıl Savaşları olarak bilinen savaşlar dizisi sonrası İngilizler, Kuzey Amerika ve Hindistan'dan Fransızları çıkarmış, savaştan zaferle ayrılmıştır,[43] ancak savaşlar sonucunda her ne kadar zafer

[40] Erdem Özlük-Fazlı Doğan, *a.g.m.*, s.123.
[41] Allan Nevins-Henry Steele Commager, *a.g.e.* s.128
[42] Royal Marines, *13 Koloni: Harita, Orijinal Eyaletler ve Bölgeler*, https://tr.royalmarinescadetsportsmouth.co.uk/13-colonies (18.05.2023).
[43] History, *Seven Years War*, https://www.history.com/topics/european-history/seven-years-war (18.05.2023).

kazandıysa da, ekonomisi ciddi ölçüde sarsılmış olan İngilizlerin buna çare olması amacıyla koymuş olduğu ek vergiler, kontrolü altına aldığı 13 kolonide büyük bir huzursuzluğa yol açmış ve kolonileri ile olan ilişkisine oldukça zarar vermeye başlamıştır. Artan vergi yükü ve İngiliz yönetiminden memnuniyetsizlik, 13 koloninin bağımsızlığı gündemine almasında etkili olmuştur. İngiliz devlet yönetimine karşı başlayan ilk isyanlar, durup dururken ortaya çıkmamış, kolonilerdeki yetenekli kimselerce planlanmış ve uygulanmıştır.[44] 4 Temmuz 1776 tarihinde koloniler bağımsızlık ilanında bulunmuştur. 1763 yılında Yedi Yıl Savaşlarında büyük bir zafer kazanmış ve Paris Barış antlaşması ile zaferini pekiştiren İngiltere, uyguladığı başarısız politikaları neticesinde sadece 20 yıl sonra 1783 tarihinde yine başka bir Paris Barış Antlaşmasıyla 13 koloninin bağımsızlığını kabul etmek zorunda kalmıştır. 1783 tarihinden sonra ABD'nin bağımsızlığı resmen tanınmıştır.[45] İngilizlerle aynı hakka sahip olma amacıyla bağımsızlık düşüncesinden uzak başlayan ilk devrim hareketi, sonrasındaki gelişmeler neticesinde bağımsızlık isteğine dönüşmüştür.[46] Dolayısıyla; ABD Bağımsızlık Savaşı, aynı zamanda bir iç savaş gibidir çünkü konuşulan dil İngilizce, kültür Anglosakson kültürüdür. Böylece ana yurda karşı verilmiş bir iç savaştır.[47] Başlangıçta böyle olmasına rağmen, savaş sonucu yeni bir ulus, yeni bir kimlik inşası başlayacak ve kendisini İngiliz olarak bilen yeni devletin mensupları yavaş yavaş Amerikalı olmaya başlayacaktır.[48] Amerika ulusu bağlamında da düşünüldüğünde söz konusu bağımsızlık savaşı, başarıya ulaşan ilk ulusal kurtuluş savaşı niteliklerini taşımaktadır. Sömürge çağında, kolonyal dönemde, koloni olan bir ulusun böyle bir zafer kazanması elbette dünyayı etkilemiş ve sömürge sahibi diğer güçlerin de sömürgeleri üzerinde benzer bir sorunu yaşamamak için tedbirler almasına neden olmuştur.

Koloni döneminde İspanya, Güney ve Orta Amerika'nın Brezilya hariç neredeyse tamamını sömürgeleştirmiştir. İspanyollar altın ve gümüş peşinde bir imparatorluktu ve sömürgelere gelenler değerli madenler için gelmiş ve İspanya'ya

---

[44] Allan Nevins-Henry Steele Commager, *a.g.e.* s.105.
[45] Erdem Özlük-Fazlı Doğan, *a.g.m.*, s. 130.
[46] Allan Nevins-Henry Steele Commager, *a.g.e.*, s.105-121.
[47] Erdem Özlük-Fazlı Doğan, *a.g.m.*, s. 136.
[48] Joseph J. Ellis, *Revolutionary Summer: The Birth of American Independence*. Knopf Doubleday Publishing Group., 2014, s.2.

bağlı kişilerdir.[49] Kuzey Amerika'daki kolonilerde yaşayanlar İspanyol sömürgelerindekilerden farklı olarak değerli madenler peşinde olanlar değillerdir. Krallık ve din baskısından kurtulmak isteyen ve yeni bir hayat, yeni bir başlangıç için Amerika'ya gelmiş ve 13 koloniyi kurmuş kimselerden oluşmaktadır. ABD bağımsızlığını kazandığında, monarşi ve din baskısından uzak, özgürlükler ve fırsatlar ülkesi olacak şekilde bir kimliğe bürünecektir. Ve çok sonraları ''Amerikan Rüyası'' denilen, her şeyin mümkün olduğu bir cazibe merkezi bir ulusa ve coğrafyaya dönüşecektir. ABD, kuruluşundan sonra özgürlük ve fırsat ekseninde inşa edeceği bir değerler silsilesi ile yükselecek ve çevresindeki dünyaya önderlik edeceğinin işaretlerini verecektir.

2.1.3 Amerika Birleşik Devletleri-Yükselme

1789'de ABD'nin ilk başkanlık seçimi yapılmış ve seçim sonucu ilk başkan George Washington olmuştur. ABD önceden koloniydi ve Amerika kıtasındaki kolonileri İngilizler, Fransızlar ve İspanyollar kontrol edilmekteydi. İngilizler, Fransızlar ve İspanyollar, Avrupa'nın sömürge devletleriydi. Dolayısıyla kurulmuş olan yeni devletin ilk başkanı, ticari faaliyetler bir kenara konulacak olursa, eski dünyanın geri kalanı ile bir siyasal ilişki geliştirmek istememektedir.[50] Sonrasında bunu Başkan Monroe başaracaktır.

1823'te Başkan James Monroe tarafından ilan edilen Monroe Doktrini ile Birleşik Devletler, Eski Dünya ile tüm bağlantısını kesmiştir. Monroe Doktrini'nin temeli, Eski Dünya olarak bilinen Avrupa ile Yeni Dünya olarak bilinen Amerika'nın kalın çizgilerle ayrılmasına dayanmaktadır. Monroe Doktrini'nin temel felsefesine göre sömürgeciliği temsil eden Avrupa kıtası, Amerika kıtasından ayrılmalıdır. Monroe Doktrini ile ABD Avrupalı sömürgeci güçlerin Amerika kıtasındaki nüfuzunu sona erdirmeyi ve kendi nüfuzunu pekiştirmeyi amaçlamaktadır.[51] Monroe Doktrini ile yaklaşık 100 yıl Avrupa'nın işleri ile meşgul olmayan bir ABD kendi içerisinde çok çeşitli nedenlerle gelişmiş ve yükselişi için zemin hazırlamıştır.[52] ABD, kuruluşundan

[49] Engin Beksaç, "Dünya Kültürleri: Kolomb'un Gelişi ve Sonrası Amerika (2. Bölüm)", https://open.spotify.com/episode/3L0TaaOjE93Osh4uv04zxV?si=_gPS6-evSu2LAdLZTOZbPA (25.03.2023).
[50] İhsan Burak Becerikli, *a.g.m.*, s.93.
[51] Gültekin Sümer, *a.g.e.*, s. 123.
[52] Encyclopedia Britannica, *Monroe Doctrine,* https://www.britannica.com/event/Monroe-Doctrine. (07.03.2023)

itibaren küresel bir güç olarak yükselmesine katkıda bulunan bir dizi önemli olay ve eğilim yaşamıştır. Bunlara değinmek gerekirse,

* Batıya doğru genişleme: ABD 19. yüzyılda batıya doğru genişledi ve anlaşmalar, savaşlar ve satın almalar dahil olmak üzere çeşitli yollarla yeni topraklar elde etmiştir.[53] Genişleme ülkeye yeni kaynaklar sağlamış ve ekonomik büyümeyi hızlandırmaya yardımcı olmuştur.

Resim 5. ABD'nin Genişlemesine gönderme yapan 1899 tarihli, Victor Gillam Karikatürü[54]

* Sanayileşme: ABD, 19. ve 20. yüzyılın başlarında hızlı bir sanayileşme geçirmiş ve büyük bir endüstriyel ve tarımsal güç haline gelmiştir.[55] Ortaya çıkan

[53] Tolga Öztürk-Eren İrfanoğlu, "Amerikan Dış Politikasında Jeopolitiğin Önemi", *Akdeniz İİBF Dergisi*, 21, 1, 2021, s.19.
[54] UHM Library, *Lesson for Anti-Expansionists*, https://digital.library.manoa.hawaii.edu/items/show/31967#?c=0&m=0&s=0&cv=0&xywh=-56%2C-88%2C945%2C601 (07.03.2023)
[55] History, *Industrial Revolution: Definition, Inventions & Dates*, https://www.history.com/topics/industrial-revolution/industrial-revolution#the-industrial-revolution-in-the-united-states (07.03.2023)

durum yeni teknolojilerin geliştirilmesine, ulaşım ağlarının genişletilmesine ve imalatın büyümesine yardımcı olmuştur.

* Askeri güç: ABD kuruluşundan itibaren güçlü bir orduya sahip olmayı önemsemiştir ve çeşitli uluslararası çatışmalarda önemli bir rol oynamıştır. Böylece ülkenin küresel ölçekte etkili olmasını sağlamıştır.[56]

* Ekonomik güç: ABD, geniş ve çeşitli endüstrilere sahip güçlü ve etkili bir ekonomiye sahiptir. Aynı zamanda, ekonomik gücüne katkıda bulunan birçok büyük şirkete de ev sahipliği yapmaktadır.[57]

* Politik etki: ABD uluslararası politika ve diplomaside lider bir konumda olmuştur. Ülke, Birleşmiş Milletler (BM) ve Uluslararası Para Fonu gibi küresel kurumların şekillenmesinde de önemli bir rol oynamıştır.[58]

* Kültürel etki: ABD, dünya çapında yaygın olarak tüketilen müziği, filmi ve diğer eğlence biçimleriyle kültürü açısından küresel bir erişime sahiptir. Popüler kültürünü diğer ülkelere pazarlaması onlar üzerinde önemli bir etkiye sahip olmasına neden olmaktadır.[59]

Bütün belirtilen yükseliş gerekçeleri aynı zamanda ABD'yi hegemonik bir güç haline getirmiştir.[60]

2.1.4 Amerika Birleşik Devletleri-Hegemonya

Hegemonya, bir devletin veya grubun diğerleri üzerindeki egemenliği veya liderliğidir.[61] ABD bağlamında hegemonya, ülkenin uluslararası sistemdeki, özellikle ekonomik, askeri ve kültürel gücü açısından hâkim konumunu ifade etmektedir.[62] Peki ABD belirtilen konuma nasıl ulaşmıştır. Bunun birçok sebebi vardır. Bunlar, ABD'nin

---

[56] Military, *US Military History*. https://www.military.com/history, (07.03.2023)
[57] Şahin Çaylı, "ABD'nin Küresel Hegemonik Üstünlüğünde Ticaret Savaşlarının Araçsallaştırılması". *Uluslararası Kültürel ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 6, 1, 2020, s. 343-347.
[58] Mehmet Vedat Gürbüz, "Bir İdeal Bir Amerikan Başkanı ve Onun Başarısızlığı : Başkan Wilson ve Milletler Cemiyeti." *Atatürk Yolu Dergisi*, 8, 29, 2002, s. 99.
[59] Artan, C. (2020, 06 30). Küreselleşme ve popüler kültürün yükselişi. NOSYON: Uluslararası Toplum ve Kültür Çalışmaları Dergisi, (4), 25-35, s. 32
[60] Yeliz Sarıöz Gökten, "Küresel Kamusal Bir Mal Olarak ABD Hegemonyası", *Turkish Studies - Social Sciences*, 15, 2020, s. 339.
[61] Yasemin Konukçu, "Devletlerin Küresel ve Bölgesel Güç Olma Stratejileri", *Uluslararası Ekonomi Siyaset İnsan ve Toplum Bilimleri Dergisi*, 1(3), 2018, 203-2014, s. 205.
[62] Yasemin Konukçu, *a.g.m.*, s. 204.

sanayileşmeyi başarması, dünya savaşlarını kazanması, ekonomik, politik ve kültürel olarak gücünü artırması olarak ifade edilebilmektedir.

Bunları kısaca açmak gerekirse;

Sanayileşme: Sanayileşme, bir toplumun veya ülkenin öncelikle tarım ve zanaata dayalı bir ekonomiden imalat ve sanayiye dayalı bir ekonomiye geçtiği ekonomik ve sosyal değişim sürecini ifade etmektedir.[63] Sanayileşme genellikle yeni teknolojilerin geliştirilmesini, ulaşım ağlarının genişletilmesini ve imalat ve diğer endüstrilerin büyümesini içermektedir. ABD, 19. yüzyılda ve 20. yüzyılın başlarında hızlı bir sanayileşme sürecinden geçmiş ve kendisini öncelikle tarım ülkesi olmaktan çıkarmış büyük bir endüstriyel ve ekonomik güce dönüştürmüştür. Belirtilen süreçte, ülkedeki doğal kaynakların bolluğu, sermaye ve kredinin mevcudiyeti ve yeni teknolojilerin geliştirilmesi gibi bir dizi faktörler etkili olmuştur. İfade edilen süre zarfında, insanlar iş ve fırsat aramak için kırsal alanlardan şehirlere göç ederken, ABD de önemli sosyal, kültürel ve demografik değişiklikler yaşamıştır.[64]

Dünya Savaşları: ABD hem Birinci Dünya Savaşı'nda hem de İkinci Dünya Savaşı'nda kilit bir rol oynamıştır. Böylece söz konusu savaşlardan sonra küresel bir askeri güç olarak ortaya çıkmıştır.[65] Ülkenin ordusu çeşitli uluslararası çatışmalarda bir rol oynamış ve küresel düzenin şekillenmesinde etkili olmuştur.

[63] Encyclopedia Britannica, *Industrial Revolution* https://www.britannica.com/event/Industrial-Revolution, (13.03.2023)
[64] Library of Congress, *Rise of Industrial America, 1876-1900*, https://www.loc.gov/classroom-materials/united-states-history-primary-source-timeline/rise-of-industrial-america-1876-1900/overview/ (13.03.2023)
[65] Özdemir Akbal, "ABD'nin Askeri Güç Uygulamasının Dönüşümü", *Elektronik Siyaset Bilimi Araştırmaları Dergisi*, 10, 1,2019, s.36.

Resim 6. James Montgomery Flagg tarafından tasarlanan "I want you", Sam Amca 1. Dünya Savaşına, "ABD Ordusu için, şimdi askere alın" ifadesini içerir "Seni İstiyorum" posteri[66]

Soğuk Savaş: ABD ve Sovyetler Birliği, Soğuk Savaş sırasında uzun süreli bir ideolojik ve stratejik rekabete girmiş ve 1991'de Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra ABD nihayetinde baskın küresel güç olarak ortaya çıkmıştır.[67]

Ekonomik güç: ABD, geniş ve çeşitli endüstrilere sahip güçlü ve etkili bir ekonomiye sahiptir. Birçok büyük şirkete ev sahipliği yapar ve teknoloji, finans ve üretim gibi alanlarda liderdir. ABD' nin ekonomik gücüne katkıda bulunan bazı temel faktörler vardır. ABD, ekonomik kalkınmasında kilit rol oynayan petrol[68], doğal gaz, kereste ve mineraller dahil zengin doğal kaynaklara sahiptir. ABD'de yüksek düzeyde eğitimli ve vasıflı bir iş gücü vardır ve çok sayıda üniversite ve araştırma kurumu sürekli olarak yüksek eğitimli işgücünü üretmektedir. ABD, kolaylaştırıcı iş girişimleri, iyi gelişmiş bir yasal sistem ve istikrarlı bir siyasi sistem ile iş dostu bir ortama sahiptir. Belirtilen durum yatırımcılar için işi cazip hale getirmekte ve

[66]James Montgomery Flagg, *I want you for the U.S. Army*, Library of Congress, https://www.loc.gov/pictures/item/2002718900/ (13.03.2023)
[67] Ayçe Ülker Erkan, "Amerika Birleşik Devletleri ve Sovyetler Birliği Arasındaki Soğuk Savaş Yıllarında Amerikan Dış Politikası", *Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8, 1, 2010, s. 184.
[68] T.C. Dışişleri Bakanlığı, *Amerika Birleşik Devletleri'nin Ekonomisi*, https://www.mfa.gov.tr/amerika-birlesik-devletleri-ekonomisi.tr.mfa, (19.05.2023)

girişimciliği teşvik etmektedir. Güçlü bir mali sektör vardır. Mali sektör, ticaret ve yatırımın kolaylaştırılmasında kilit rol oynamaktadır. Büyük ve etkili bir tüketici pazarı vardır. Böylece, ürünlerini ve hizmetlerini satmak isteyen şirketler için cazip bir pazar haline getirmektedir. Küresel ekonomik liderlik söz konusudur.[69]

Politik etki: ABD uluslararası politika ve diplomaside lider bir rol oynamaktadır. Ülke, BM, DB ve IMF gibi küresel kurumların şekillenmesinde de önemli bir rol oynamıştır. BM'nin merkezi yine ABD'dedir.

ABD, II. Dünya Savaşı'nın sona ermesinden itibaren küresel bir süper güç olmuştur ve etkisi ticaret, finans, güvenlik ve kültür dahil olmak üzere çok çeşitli alanlara yayılmıştır. Ülke siyasi ve ekonomik sistemleri açısından çoğu zaman diğer ülkeler için bir model olarak görülmüştür. ABD'nin hegemonyasına katkıda bulunan, güçlü ordusu, etkili ekonomisi ve kültürel etkisi gibi bir dizi faktör vardır. Bununla birlikte, ABD'nin küresel bir lider olarak konumu da tartışma ve eleştiri konusudur. ABD hakimiyeti emperyalizm ve diğer ülkelerin işlerine karışma gibi olumsuz sonuçlara yol açabilmektedir. Belirtilen durum onun hegemonik güç olmasının yanı sıra yayılmacı olabileceğinin ve saldırganlaşabileceğinin de işaretidir. Hegemonya, demokratik kimliğin korunmasını zorlaştırmaktadır. Hegemonya kuran güçler aynı zamanda demokratik yapılarını ve kimliklerini koruyabilecekler mi? Uluslararası siyaset tarihinde gördüğümüz Hitler Almanya'sından, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'ne kadar hegemonik güçlerin neredeyse tamamının saldırgan ve yayılmacı güçler olduğu görülmektedir. ABD bunun bir başka örneği olabilme potansiyelini taşımaktadır. Elbette şu anda ABD bir demokrasidir; ancak hegemonya mücadelesi ortaya çıkar ve hegemonya mücadelesi tırmanırsa ABD'nin demokrasiden ve insan haklarından geri adım atmak zorunda kalacağı olasılığı çok da uzakta değildir.[70]

2.2 Amerika Birleşik Devletleri'nin Güç Araçları

ABD'nin güç araçları, ülkenin dış politika hedeflerini etkilemek ve gerçekleştirmek için kullandığı çeşitli araçları ifade etmektedir. Belirtilen araçlar üç ana kategoriye ayırabilmemiz mümkündür: sert güç, yumuşak güç ve akıllı güç.

---

[69] Mehmet Lütfi Arslan, "Büyük İşletmeler Devleti: Kuruluş Dönemi Amerikan Ekonomik Büyümesinde Siyasi Yapının Rolü", *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, 7, 14, 2011, s.378

[70] Gültekin Sümer, *a.g.m.*, s. 137

ABD, dış politika hedeflerine ulaşmak için çeşitli güç araçlarını kullanmaktadır ve kullandığı belirli araçlar, duruma ve ulaşmaya çalıştığı hedeflere bağlı olacaktır.[71]

2.2.1 Sert Güç

Sert güç, dış politika hedeflerine ulaşmak için askeri ve ekonomik zorlamanın kullanılması anlamına gelmektedir.[72] ABD dünyanın en büyük ordusuna sahiptir ve büyük bir ekonomik güçtür ve bu kaynaklar diğer ülkelerin davranışlarını etkilemek için kullanılabilmektedir. Sert güç; Askeri Güç ve Ekonomik Güç olarak iki bağlamda incelenebilmektedir.[73]

2.2.1.1 Askeri Güç

ABD, kara, hava ve deniz kuvvetleri dahil olmak üzere çok çeşitli yeteneklere haiz bir orduya sahiptir. Ordu, potansiyel düşmanları caydırmak, tehditlere yanıt vermek ve rejim değişikliği veya Amerikan çıkarlarının korunması gibi belirli hedeflere ulaşmak için kullanılabilmektedir. ABD dünyanın en büyük ordusuna sahiptir ve askeri gücü dış politika hedeflerine ulaşmak için çeşitli şekillerde kullanmaktadır. Askeri güç, 2003'te Irak'ın işgali gibi belirli hedeflere ulaşmak için askeri güç kullanımını[74] veya Soğuk Savaş sırasında Avrupa'ya asker konuşlandırmak gibi diğer ülkelerin davranışlarını etkilemek için askeri varlığın ve caydırıcılığın kullanılmasını da içermektedir.[75] ABD ayrıca gizli veya örtülü askeri, istihbarat veya diplomatik eylem veya faaliyetler olan örtülü operasyonlar yürütmektedir. Belirtilen operasyonlar genellikle Merkezi İstihbarat Teşkilatı (Central Intelligence Agency - CIA) gibi birimler tarafından yürütülmekte ve ABD tarafından kamuoyuna açıklanmadan belirli hedeflere ulaşmak için tasarlanmaktadır.[76]

---

[71] Arda Görkem Yatağan, "Sert Güç Unsurlarının Yumuşak Güç Aracı Olarak Etkileri", *Kara Harp Okulu Bilim Dergisi*, 28, 2, 2018, s. 71.
Arda Görkem Yatağan, *a.g.e.*, s. 71

[73] Timuçin Kodaman-Ali Hacibektaşoğlu, "Uluslararası İlişkilerde Güç Olgusu: Sert ve Yumuşak Güç", *Hakkari Review*, 6, 2, 2022, s. 112.

[74] Encyclopedia Britannica, *The United States Army - The U.S. Army in the 21st century*, https://www.britannica.com/topic/The-United-States-Army/The-U-S-Army-in-the-21st-century, (15.03.2023)

[75] Encyclopedia Britannica, *The United States Army - World War II, the Korean War, and the Cold War*. https://www.britannica.com/topic/The-United-States-Army/World-War-II-the-Korean-War-and-the-Cold-War, (15.03.2023)

[76] Robert W. Pringle, *Central Intelligence Agency*, Encyclopedia Britannica. https://www.britannica.com/topic/Central-Intelligence-Agency, (15.03.2023)

2.2.1.2 Ekonomik Güç

ABD önemli bir ekonomik güce sahiptir ve gücü çeşitli yollarla diğer ülkelerin davranışlarını etkilemek için kullanabilmektedir. Buna, bir ülkenin başka bir ülkeye politikalarını değiştirmesi için baskı yapmak için aldığı önlemler olan ekonomik yaptırımlar da dahildir. ABD, İran ve Küba gibi ülkelere politikalarını değiştirmeleri amacıyla baskı yapmak için ekonomik yaptırımlar kullanmıştır ve bunları terörizm ve insan hakları ihlalleri gibi konuları öne sürmüştür.[77] ABD ayrıca küresel ekonomik politikaları şekillendirmek ve kendi ekonomik çıkarlarını desteklemek için ticaret anlaşmalarını kullanmaktadır. Anlaşmalar, iki ülkeyi kapsayan ikili veya birden fazla ülkeyi kapsayan çok taraflı olabilmektedir. ABD ticari faaliyetleri bir güç aracı olarak da kullanabilmekte ve rakip olarak gördüğü ülkeyi zayıflatabilmektedir.[78]

Resim 7. Ingram Pinn'in illüstrasyonu: Ticaret Savaşları[79]

ABD, dış politika hedeflerine ulaşmak için sert güç kullanma konusunda uzun bir geçmişe sahiptir ve sert güç araçları, küresel düzenin şekillenmesinde önemli bir

77 Anadolu Ajansı, *İran ve Küba'dan ABD'ye Yaptırım Tepkisi*, https://www.aa.com.tr/tr/dunya/iran-ve-kubadan-abdye-yaptirim-tepkisi-/1574526 (15.03.2023)
78 Şahin Çaylı-Veysel Babahanoğlu, "ABD'nin Küresel Hegemonik Üstünlüğünde Ticaret Savaşlarının Araçsallaştırılması", *Uluslararası Kültürel ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 6, 1, 2020, s. 350.
79 Ingram Pinn, *Ingram Pinn's illustration of the week: Trade Wars*, https://www.ft.com/content/1fde8e3c-38f6-11e8-8eee-e06bde01c544 (15.03.2023)

rol oynamıştır.[80] Bununla birlikte, sert güç kullanımı da riskler taşır ve istenmeyen sonuçlara yol açabilir ve genellikle tartışmalıdır[81]. ABD dış politika hedeflerine ulaşmak için genellikle akıllı güç olarak bilinen sert ve yumuşak gücün bir kombinasyonunu[82] kullanmaya çalışmaktadır.

2.2.2 Yumuşak Güç

Yumuşak güç, diğer ülkelerin davranışlarını etkilemek için kültürel, ideolojik ve diplomatik araçların kullanılmasıdır.[83] Sert güç ve akıllı güç ile birlikte ABD tarafından kullanılan üç ana güç araçları kategorisinden biridir. ABD, dünya çapında yaygın olarak tüketilen müziği, filmi ve diğer eğlence biçimleriyle güçlü bir kültürel etkiye sahiptir. Bahsedilen kültürel etki, diğer ülkelerin değerlerini, inançlarını ve davranışlarını şekillendirebilmektedir ve Amerikan fikir ve çıkarlarını desteklemek için güçlü bir araç olabilmektedir.[84] ABD ayrıca uzun süredir demokrasi, özgürlük ve insan haklarının bir alanı olarak gösterilmektedir ve belirtilen idealler onun dış politikasını ve diğer ülkelerle ilişkilerini şekillendirmektedir. ABD, ideolojik etkisini dünya çapında belirtilen idealleri desteklemek ve diğer ülkeleri benzer değer ve politikaları benimsemeye teşvik etmek için sıklıkla kullanmaktadır. ABD iyi gelişmiş bir diplomatik birliğe ve uzun bir uluslararası angajman geçmişine sahiptir. Dış politika hedeflerine ulaşmak için anlaşmalar, anlaşmalar müzakere etmek ve BM gibi uluslararası kurumları işletmek dahil olmak üzere diplomasiyi kullanmaktadır. ABD'de çok sayıda üniversite ve araştırma kurumu vardır ve dünya çapında fikirlerini ve değerlerini tanıtmak için eğitim değişim programlarını kullanmaktadır. Eğitim ve değişim programları, diğer ülkelerden gelen öğrencilere ve akademisyenlere ABD'de eğitim görmeleri için fırsatlar sağlamakta ve ABD ile diğer ülkeler arasında ilişkiler

---

[80] Gettysburg Flag Works, *History of American Wars*. https://www.gettysburgflag.com/history-of-american-wars (17.03.2023)
[81] Geoffrey P. MacDonald, "The Limits of Power: The End of American Exceptionalism by Andrew J. Bacevich. (Book Review)", *Woodrow Wilson School of Public and International Affairs*, 20, 0, 2009, s. 154
[82] Independent Türkçe, *Joseph Nye'nin Dünya Görüşü*, https://www.indyturk.com/node/434421/d%C3%BCnyadan-sesler/joseph-nyenin-d%C3%BCnya-g%C3%B6r%C3%BC%C5%9F%C3%BC (17.03.2023)
[83] Cengiz Özel, "Yumuşak Güce Bütünsel Bakış", *Güvenlik Bilimleri Dergisi*, 7, 1, 2018, s. 2.
[84] Latif Pınar, "Amerika Birleşik Devletleri'nin Yumuşak Gücü ve Hollywood", *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 6, 1, 2017, s. 261.

kurmaya ve anlayışı geliştirmeye yardımcı olmaktadır.[85] Bütün bunlar ABD'nin yumuşak güç alanında kullanabileceği ''malzemeyi'' sağlamaktadır.

2.2.2.1 Kültür

ABD, yumuşak gücünün ana kaynağı olan çeşitli ve yaşayan kültürüyle tanınmaktadır. Kültür, Birleşik Devletler için önemli bir yumuşak güç kaynağıdır.[86] Amerikan kültürü çeşitlidir ve yerli kültürler, Avrupa kültürleri, Afrika kültürleri ve diğerleri dahil olmak üzere birçok farklı kaynaktan etkiler içermektedir.

Amerikan kültürünün örnekleri şunları içerir:

Müzik: ABD, caz, blues, rock, hip hop ve country gibi türleri içeren zengin bir müzik geleneğine sahiptir.[87] Amerikalı müzisyenler ve müzik grupları dünya çapında popülerdir ve ülke birçok müzik festivaline ve konsere ev sahipliği yapmaktadır[88].

Film ve televizyon: ABD önemli bir film[89] ve televizyon programı üreticisidir[90] ve Amerikan filmleri ve televizyon şovları tüm dünyada popülerdir. Amerikalı aktörler, yönetmenler ve yapımcılar uluslararası alanda tanınmaktadır ve ülke birçok film festivaline[91] ve ödül törenine[92] ev sahipliği yapmaktadır.

---

[85] Alexander Vuving, *How Soft Power Works*. 1-19, 2019, s. 13, 14. https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1466220, (13.03.2023)
[86] Joseph S. Nye, "American Democracy and Soft Power by Joseph S. Nye, Jr", *Project Syndicate*, https://www.project-syndicate.org/commentary/american-democracy-and-soft-power-by-joseph-s-nye-2021-11 (17.03.2023)
[87] NKFU, *Amerikan Müzik Sanatı ve Kültürünün Gelişimi Hakkında Bilgi*. https://www.nkfu.com/amerikan-muzik-sanati-ve-kulturunun-gelisimi-hakkinda-bilgi/ (17.03.2023)
[88] Market Research, *Global Music Festival Market Research Report 2023-Competitive Analysis, Status and Outlook by Type, Downstream Industry, and Geography, Forecast to 2029*, https://www.marketresearch.com/Maia-Research-v4212/Global-Music-Festival-Research-Competitive-33609711/, (26.03.2023)
[89] Sinan Özbaş-Sebahat Demirbaş-Ali Büyükçerçi-Birkan Kaan-Elif Odabaşı-Görkem Barındık-Burak Toraman, *Hollywood Tarihi: Sinema Endüstrisinin Asırlık Serüveni*, SineTürkiye https://sineturkiye.com/hollywood-tarihi-sinema-endustrisinin-asirlik-seruveni/ (18.03.2023)
[90] Encyclopedia, *4 The Rise of Cable Television*. https://www.encyclopedia.com/arts/news-wires-white-papers-and-books/rise-cable-television (18.03.2023)
[91] Finish Films, *Best Film Festivals in North America* http://finishfilms.ir/n-america/ (19.03.2023)
[92] Hollywood Reporter, *Awards*, https://www.hollywoodreporter.com/t/awards/ (19.03.2023)

Edebiyat ve sanat: ABD uzun bir edebi[93] ve sanatsal[94] başarı geleneğine sahiptir. Amerikalı yazarlar, ki bunlardan Sinclair Lewis (1930), Eugene O'Neill (1936), Pearl S. Buck (1938), William Faulkner (1949), Ernest Hemingway (1954), John Steinbeck (1962), Saul Bellow (1976), Isaac Bashevis Singer (1978), Czesław Miłosz (1980), Joseph Brodsky (1987), Toni Morrison (1993), Bob Dylan (2016) Nobel Edebiyat ödülünü yazılan tarihlerde kazanmışlardır[95] ve sanatçılar uluslararası alanda tanınmaktadır. Amerikan edebiyatı ve sanatı dünya çapında geniş çapta incelenmekte ve beğenilmektedir.[96]

Yemek: Amerikan mutfağı çeşitlidir ve birçok farklı kültürel gelenekten yemekler ve malzemeler içermektedir. Fast food zincirleri ve diğer Amerikan gıda markaları dünya çapında popülerdir ve ülke birçok ünlü şef ve restorana[97] ev sahipliği yapmaktadır.[98]

[93] Encyclopedia Britannica, *American Literature*, https://www.britannica.com/art/American-literature/The-19th-century (19.03.2023)
[94] Işıl Savaşer, "Amerika'da Postmodernizm", *Kolaj Art*. http://kolajart.com/wp/2020/05/20/isil-savaser-amerikada-postmodernizm/ (19.03.2023)
[95] Nobel Prize, *Prizes*, https://www.nobelprize.org/prizes/lists/all-nobel-prizes-in-literature/ (19.03.2023)
[96] Gaia Martinelli, *Amerikan Sanatı: "Takipçiden" "Etkileyiciye"*. Artmajeur. https://www.artmajeur.com/tr/magazine/5-sanat-tarihi/amerikan-sanati-takipciden-etkileyiciye/331267 (19.03.2023)
[97] Michelin, *USA Restaurants* https://guide.michelin.com/us/en/selection/united-states/restaurants, (19.03.2023)
[98] Amy Rogers, *The Most-Iconic Food in Every State Best Food in America by State : Food Network*, https://www.foodnetwork.com/restaurants/packages/best-food-in-america/photos/most-iconic-food-united-states, (19.03.2023)

Resim 8. ABD yemek kültürünün görselleştirilmiş Hello Neighbor Designs tarafından yapılmış bir İllüstrasyonu

Moda: ABD birçok ünlü moda tasarımcısına ve markaya ev sahipliği yapmaktadır ve Amerikan modası dünyaca tanınmaktadır.[99] Ülke birçok moda haftasına ve etkinliğine ev sahipliği yapmakta ve Amerikan moda trendleri genellikle dünya çapında modayı etkilemektedir.[100]

Popüler kültür: ABD, video oyunları, çizgi romanlar[101] ve süper kahraman filmleri dahil olmak üzere popüler kültürün önemli bir üreticisidir. Amerikan pop kültürü dünya çapında yaygın olarak tüketilmektedir[102] ve ülke, popüler kültüre adanmış birçok etkinlik ve festivale ev sahipliği yapmaktadır.[103]

---

[99] Alec Leach, *The 15 Most Important Cities in Fashion Right Now*. https://www.highsnobiety.com/p/fashion-capital-list/ (20.03.2023)
[100] Lulus, *Fashion and American Culture: A Century of Influence*, https://www.lulus.com/blog/resources/american-fashion-trends/, (20.03.2023)
[101] University of Iowa Libraries, *Comics & Culture - Exhibitions*. https://www.lib.uiowa.edu/exhibits/previous/comics/, (20.03.2023)
[102] Steve Rose, "American Horror Story: How The US Lost its Grip on Pop Culture", *The Guardian*. https://www.theguardian.com/culture/2020/sep/12/american-horror-story-how-the-us-lost-its-grip-on-pop-culture, (20.03.2023)
[103] Venue Report, *22 Celebrations of Culture From Around the World*, https://www.venuereport.com/roundups/22-celebrations-of-culture-from-around-the-world/entry/20/, (21.03.2023)

Eğitim: ABD birçok prestijli üniversiteye ve eğitim kurumuna ev sahipliği yapmaktadır. Amerikan üniversiteleri genellikle bilim, teknoloji ve tıp gibi alanlardaki yeni gelişmelerin ön plana çıkmata ve dünyanın birçok yerinden öğrenci ve öğretim elemanını kendine çekmeyi başarmaktadır.[104]

Siyaset: ABD demokraside önemli bir ülkedir ve başkanlık sistemi ile yönetilmektedir. BM ve Uluslararası Para Fonu gibi birçok önemli siyasi kuruma ev sahipliği yapmaktadır. Ülke; demokrasiye, özgürlük ve insan haklarına olan bağlılığıyla kendini konumlamaktadır ve Amerikan siyasi fikirleri ve değerleri dünya çapında etkilidir.[105]

Bilim ve teknoloji: ABD bilim ve teknoloji alanlarında önemli bir oyuncudur ve Amerikalı bilim adamları ve mühendisler yenilikçilikleri ve yaratıcılıklarıyla tanınmaktadırlar. Ülke birçok önde gelen araştırma kurumuna bilim çalışmalarını desteklemektedir.[106]

Popüler kültür ihracatı: Daha önce de belirtildiği gibi, Amerikan pop kültürü dünya çapında yaygın olarak tüketilmektedir. Buna müzik ve filmden, televizyon şovlarına, video oyunlarına ve diğer eğlence biçimlerine kadar her şey dahildir. Amerikan pop kültürü genellikle Amerikan değerlerini ve ideallerini yansıtıyor olarak görülür ve dünya çapında Amerikan yumuşak gücünü desteklemek için güçlü bir araçtır.[107]

2.2.2.2 Diplomasi

ABD uluslararası kuruluşlarda etkili bir oyuncudur ve dünya çapında bir elçilik ve konsolosluk ağına sahiptir. Amerikalı diplomatlar, ABD çıkarlarını ve değerlerini desteklemek[108] ve diğer ülkelerle ilişkiler kurmak için çalışmaktadır. Diplomasi, ABD için önemli bir devlet idaresi aracıdır ve ülkenin yumuşak gücünün

---

[104] Webometrics, *Ranking Web of Universities*, https://www.webometrics.info/en/americas/USA, (20.03.2023)
[105] United States Department of State, *Human Rights and Democracy* https://www.state.gov/policy-issues/human-rights-and-democracy/, (20.03.2023)
[106] Erdal Yılmaz, *Bilim-Teknoloji Politikası ve Yapılanması-1: Amerika Örneği*, https://www.linkedin.com/pulse/kamu-bilim-teknoloji-, politikas%C4%B1-ve-yap%C4%B1lanmas%C4%B1-1-erdal-y%C4%B1lmaz/?originalSubdomain=tr, (21.03.2023)
[107] Paul Farhi-Megan Rosenfeld-Michael Williamson, "Made in America", *The Washington Post*. https://www.washingtonpost.com/wp-srv/inatl/longterm/mia/part1.htm, (21.03.2023)
[108] Yunus Emre, "Perry Anderson, Amerikan Dış Politikası ve Düşünürleri", *Uluslararası İlişkiler Akademik Dergi*, *13*(49), 2016, s.133

önemli bir bileşenidir. Amerikan diplomasisi, ülkenin dış ilişkilerini yürütmekten ve çıkarlarını yurtdışında temsil etmekten sorumlu olan Dışişleri Bakanlığı tarafından yürütülmektedir.

Amerikan diplomasisinin aşağıdakiler de dahil olmak üzere birkaç temel unsuru vardır:

Uluslararası kuruluşlara katılım: ABD, BM, Dünya Ticaret Örgütü ve NATO (Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü-North Atlantic Treaty Organization) gibi birçok uluslararası kuruluşun üyesidir. Amerikalı diplomatlar, söz konusu örgütlerin politikalarını ve kararlarını şekillendirmek ve ABD çıkarlarını ve değerlerini desteklemek için çalışmaktadır.[109]

İkili ilişkiler: Diplomasi ayrıca ABD ile tek tek ülkeler arasındaki ilişkilerin yönetimini de içermektedir. Amerikalı diplomatlar, diğer ülkelerle ilişkiler kurmak ve iş birliğini ve karşılıklı anlayışı geliştirmek için çalışmalar yapmaktadır.

Kamu diplomasisi: Kamu diplomasisi, dünya çapında ABD'nin anlaşılmasını ve desteklenmesini teşvik etmek için kültürel ve bilgilendirici araçların kullanılmasıdır. Değişim programları, kültürel etkinlikler ve medyaya erişim gibi faaliyetleri içerebilmektedir. Kamu diplomasisi, bir ülkenin politikalarına ve değerlerine yönelik anlayışı ve desteği teşvik etmek için yabancı halklarla ilişki kurmaya odaklanan bir diplomasi türüdür. Bir ülkenin dış algısını şekillendirmek ve diğer toplumlarla ilişkiler kurmak için kullanılabilecek önemli bir devlet idaresi aracı sayılmaktadır.[110]

ABD, kamu diplomasisini aşağıdakiler de dahil olmak üzere çeşitli şekillerde kullanır:

* Kültürel değişim programları: ABD, öğrencilere ve profesyonellere yurtdışında eğitim almaları, araştırma yapmaları ve ders vermeleri için burslar sunan Fulbright programı[111] gibi bir dizi kültürel değişim programına sponsorluk

[109] United States Department of State , *U.S. Contributions to International Organizations* https://www.state.gov/u-s-contributions-to-international-organizations/, (21.03.2023)
[110] USC Center on Public Diplomacy, *Making the Case for U.S. Public Diplomacy* https://uscpublicdiplomacy.org/publication/making-case-us-public-diplomacy, (21.03.2023)
[111] Türkiye Fulbright Eğitim Komisyonu, *Fulbright*, https://fulbright.org.tr/hakkimizda, (21.03.2023)

yapmaktadır. Programlar, ABD ve diğer ülkeler arasında karşılıklı anlayışı ve kültürel farkındalığı geliştirmenin bir yolu olarak gösterilebilmektedir.

* Kültürel etkinlikler: ABD ayrıca yabancılara açık olan çeşitli kültürel etkinliğe de ev sahipliği yapmaktadır. Etkinlikler, Amerikan kültürünü ve değerlerini yabancı toplumlara sergilemenin ve onları etkilemenin bir yoludur.[112]

* Medya erişimi: ABD, yabancı medya kuruluşlarıyla ilişki kurmak ve medyada algılanma biçimini şekillendirmek için çeşitli yöntemler kullanmaktadır. Basın bültenleri, medya röportajları ve sosyal medya erişimi gibi faaliyetleri içermektedir.[113]

* Eğitim programları: ABD ve diğer ülkeler arasında anlayışı ve işbirliğini teşvik etmek için tasarlanmış dil sınıfları ve eğitim değişim programları gibi bir dizi eğitim programına sponsorluk yapmaktadır.[114]

* Sivil toplum kuruluşları ve sivil toplum gruplarıyla ilişki: ABD, ilişkiler kurmak ve ortak çıkarları ve değerleri teşvik etmek için yabancı sivil toplum kuruluşları ve sivil toplum gruplarıyla da ilişki kurmaktadır.[115]

Kamu diplomasisi, dünya çapında Amerikan politikaları ve değerlerine yönelik anlayışı ve desteği teşvik etmek için önemli bir araçtır ve ülkenin yumuşak gücünün önemli bir bileşenidir.

2.2.2.3 Kalkınma Yardımı

Kalkınma yardımı, ekonomik kalkınmayı desteklemek ve yaşam koşullarını iyileştirmek için gelişmekte olan ülkelere mali, teknik veya diğer kaynakların sağlanmasıdır.[116] Genellikle hükümetler, uluslararası kuruluşlar ve sivil toplum

---

[112] Jessica Gienow-Hecht, "US Cultural Diplomacy", *Transatlantic Cultures*, 2022.
[113] *Briefing Room*. (n.d.). The White House. Retrieved March 21, 2023, from https://www.whitehouse.gov/briefing-room/, (21.03.2023)
[114] U.S. Embassy and Consulates, *Exchange Programs - U.S. Embassy & Consulates in Türkiye*. https://tr.usembassy.gov/education-culture/exchange-programs/, (21.03.2023)
[115] United States Department of State, *Non-Governmental Organizations (NGOs) in the United States* https://www.state.gov/non-governmental-organizations-ngos-in-the-united-states/, (21.03.2023)
[116] Esat İpek-Erdal Tanas Karagöl, "Geleneksel Kalkınma Yardımı Anlayışına Eleştirel Bir Bakış", *OPUS International Journal of Society Researches*, 15, 10, 2020, s. 5413.

kuruluşları tarafından sağlanır ve yardım, kredi, yatırım ve teknik yardım dahil olmak üzere birçok şekilde olabilmektedir.

ABD önemli bir kalkınma yardımı bağışçısıdır ve çeşitli programlar ve girişimler yoluyla dünyanın dört bir yanındaki ülkelere yardım sağlamıştır.[117] ABD'nin kalkınma yardımını nasıl kullandığına dair bazı örnekleri aşağıda sunulmuştur.

İnsani yardım sağlama: ABD doğal afetlerden, çatışmalardan veya diğer krizlerden etkilenen ülkelere insani yardım sağlamaktadır.[118] Bu yardım, yiyecek, barınak, tıbbi bakım ve diğer yardım şekillerini içerebilmektedir.

Ekonomik kalkınmayı teşvik etmek: ABD, ihtiyacı olan ülkelerde ekonomik büyümeyi ve yoksulluğun azaltılmasını desteklemek için kalkınma yardımı sağlamaktadır. Kalkınma yardımı, altyapı projeleri, eğitim ve sağlık hizmetleri için finansmanın yanı sıra özel sektör gelişimi için teknik yardım ve desteği de içerebilmektedir.[119]

Sağlık girişimlerini desteklemek: ABD, gelişmekte olan ülkelerde bulaşıcı hastalıklarla mücadele, anne ve çocuk sağlığını iyileştirme ve sağlık hizmetlerine erişimi artırma çabaları gibi sağlık girişimlerini desteklemek için fon ve teknik yardım sağlamaktadır.[120]

Eğitimi desteklemek: ABD, ilk ve orta öğretimi iyileştirme ve yüksek öğretime erişimi artırma çabaları dahil olmak üzere, gelişmekte olan ülkelerde eğitimi desteklemek için finansman ve teknik yardım sağlamaktadır.[121]

İyi yönetimin teşvik edilmesi: ABD ayrıca, demokratik kurumları güçlendirme, insan haklarını geliştirme ve yolsuzlukla mücadele çabaları dahil olmak

---

[117] U.S. Embassy and Consulates in Turkey, *ABD Uluslararası Kalkınma Ajansı (USAID) Türkiye'de Depremden Etkilenen Topluluklara Acil Yardım Malzemesi Gönderiyor*, https://tr.usembassy.gov/tr/abd-uluslararasi-kalkinma-ajansi-usaid-turkiyede-depremden-etkilenen-topluluklara-acil-yardim-malzemesi-gonderiyor/, (23.03.2023)

[118] STGM, *Amerika Birleşik Devletleri Uluslararası Kalkınma Ajansı, İnsani Yardım Bürosu Fon Çağrısı*, https://www.stgm.org.tr/amerika-birlesik-devletleri-uluslararasi-kalkinma-ajansi-insani-yardim-burosu-fon-cagrisi, (23.03.2023)

[119] İsmail Cem Ay, "Marshall 'Yardımları': Türkiye'nin Dışa Bağımlılık Sürecine Etkileri", *Biga İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 2, 1, 2021, s.61.

[120] KFF, *Breaking Down the U.S. Global Health Budget by Program Area*, https://www.kff.org/global-health-policy/fact-sheet/breaking-down-the-u-s-global-health-budget-by-program-area/, (23.03.2023)

[121] USAID, *Education*, https://www.usaid.gov/education, (23.03.2023)

üzere, gelişmekte olan ülkelerde iyi yönetimi desteklemek için kalkınma yardımı sağlamaktadır.[122]

Kalkınma yardımı, gelişmekte olan ülkelerde ekonomik kalkınmayı desteklemek ve yaşam koşullarını iyileştirmek için önemli bir araçtır ve ABD'nin yumuşak gücünün önemli bir bileşenidir.

2.2.3 Akıllı Güç

Akıllı güç, Joseph S. Nye tarafından 2000'li yılların başında geliştirilmiş bir dış politika stratejisi kavramıdır. Bu yaklaşım, bir ülkenin dış politika hedeflerine ulaşmak için sert güç ve yumuşak güç unsurlarını dikkatli ve etkili bir şekilde birleştirmesini önermektedir.[123] Akıllı güç, sert ve yumuşak güç arasında denge kurarak dış politika hedeflerini gerçekleştirmeyi amaçlamaktadır. Denge, çeşitli faktörlere bağlı olarak değişmektedir olup bunlar: iç ve dış politika hedefleri, uluslararası ilişkilerde güç dengesi, kültürel ve tarihsel bağlam ve ülkenin mevcut kaynakları ve kapasiteleridir.[124] ABD'nin dış politikasında akıllı güç uygulamasına örnek olarak, 2001'den beri süregelen küresel terörizmle mücadelede sert ve yumuşak güç unsurlarının kullanılması gösterilebilmektedir. ABD, terör örgütü olarak tanımladığı oluşumlara karşı askeri müdahalelerde bulunurken (sert güç), aynı zamanda terörizmin sebeplerine yönelik çalışmalar yaparak, ekonomik kalkınma yardımı, eğitim ve sağlık hizmetleri gibi alanlarda işbirliği ve diplomasi yoluyla bölgesel istikrarı ve güvenliği desteklemeye çalışmıştır (yumuşak güç).[125] Akıllı güç, dış politikada esnek ve uyumlu bir yaklaşım sunmaktadır. Bu yaklaşım, stratejik hedeflere ulaşmak için sert ve yumuşak güç unsurlarını kullanarak, uluslararası sistemde etkili ve sürdürülebilir bir etki yaratmayı amaçlamaktadır. Dolayısıyla akıllı güç, dış politika analizinde ve uygulamasında önemli bir kavram olarak kabul edilmektedir.[126]

---

[122] USAID, *Promoting Good Governance, Democracy, Human Rights & Governance,* https://www.usaid.gov/democracy/promoting-good-governance, (23.03.2023)
[123] Joseph S. Nye, *American Democracy and Soft Power by Joseph S. Nye, Jr,* 2021, https://www.project-syndicate.org/commentary/american-democracy-and-soft-power-by-joseph-s-nye-2021-11, (23.03.2023)
[124] Joseph S. Nye, 2021, *a.g.e.* s, 32.
[125] Condoleezza Rice, "Rethinking the National Interest American Realism for a New World", *Foreign Affairs,* 87, 4, 2008, s. 3.
[126] Mehmet Murat Payam, "Güvenlik Bağlamında Güç Kullanımı Ve Algı(lama) Yönetimi", *Mecmua,* 5, 2018, s. 19.

Resim 9. Luis Vazquez tarafından yapılmış, sert ve yumuşak gücün birlikte kullanımını gösterir Obama görseli[127]

[127] Joseph S. Nye, *Challenges of combining hard and soft power | Op-eds – Gulf News*, 2011, Gulf News. Retrieved March 24, 2023, from https://gulfnews.com/opinion/op-eds/challenges-of-combining-hard-and-soft-power-1.775373, (23.03.2023)

3 GÖRSEL KÜLTÜR VE SİNEMA

3.1 Görsel Kültür

Görsel kültür, insanların görsel olanla, görsel unsurlar aracılığıyla, anlam üretme, iletişim kurma ve etkileşim oluşturduğu bir alandır. Görsel kültür, görsel unsurların nasıl kullanıldığını, anlamlandırıldığını ve değiştirildiğini, bunların birbirleriyle nasıl bir ilişki içinde olduğuyla doğrudan ilgilidir. Günümüz dünyasında görmek, inançtan çok daha fazlasıdır. Görmek ile ilgili destekleyici faktörler o kadar artmıştır ki, görmenin kendisi etrafında bir kültür meydana getirmeye başlamıştır, uydudan navigasyonunuzla dünyada bulunduğunuz anı görmekten, özel mikroskoplarla vücudumuzdaki bakterilerin görüntülenmesine kadar, etrafımızdaki her şey görsel kültürdür. Günlük yaşamımızın bir kısmı değil, kendisidir.[128] Sürekli görseller meydana getirmektedir görsel kültür ve meydana gelen görseller tarihsel süreçte görsel kültürde bir görsel bellek oluşturmaktadır.[129] Görsel kültür, belleğin artımıyla çevresindeki görsel olmayan şeylerin de görselleşmesini zorlamakta, onları görselleştirmektedir.

3.1.1 Görsel Kültür Nedir?

Görsel kültür, görsel unsurların anlamının, kullanımının ve etkilerinin incelendiği bir alan olarak tanımlanabilmektedir. Alan, görsel imgelerin ve anlatıların, insan düşüncesi, kültürel değerler ve sosyal normlarla nasıl etkileşime girdiğini incelemeye odaklanmaktadır. Görsel kültür çalışmaları, görsel olanın, görsel materyallerin tarihsel ve çağdaş bağlamlarını dikkate alarak, onların günlük yaşamda nasıl kullanıldığını, anlamlandırıldığını ve değiştirildiğini incelemeye çalışmaktadır.

Görmek konuşmadan öncedir[130] ve dünyamız şu anda göz merkezlidir. Görsel Kültür, insanların görsel dünyayla nasıl etkileşim kurduğunu, görsel bilgiyi nasıl yorumladığını[131] ve görsel anlatıların insanların düşünce ve davranışları üzerinde nasıl bir etkiye sahip olduğunu incelemeyi hedeflemektedir. Hedefe ulaşmak için, içinde

---

[128] Nicholas Mirzoeff, "What is the Visual Culture", *The Visual Culture Reader,* 1998, s. 3. Routledge.
[129] Mehmet Salih Altın, *Görsel İletişimde Disiplinlerarası Yaklaşımlar,* Kriter Yayınevi, İstanbul 2022, s. 99.
[130] John Berger, *Görme Biçimleri*. Metis Yayınevi, İstanbul 2007 s.1
[131] Nuray Mamur, "Görsel Kültürün Çağdaş Sanat Uygulamalarında Sorgulanması", *Sanat ve Tasarım Dergisi*, 1, 10, 2012. s.80

bulunulan kültürü anlama disiplini büyük önem arz etmektedir. Bahsedilen disiplin toplumdaki bireyler tarafından elde edildikten sonra, kültürün ürettiği bütün bilgi, değer ve deneyimler neticesinde görsel olan tanımlanmaktadır, yapılan tanımlama görsel kültürdür.[132]

Görsel kültür, görsel malzemelerin ve imgelerin çeşitli bağlamlarda nasıl üretildiğini, dağıtıldığını ve tüketildiğini analiz etmek için sanat tarihi, medya ve iletişim çalışmaları, sosyoloji, antropoloji, felsefe ve psikoloji gibi farklı disiplinlerin metodolojilerini ve teorilerini kullanabilmektedir. Görsel kültür, görsel imgelerin ve anlatıların insan yaşamı ve kültür üzerindeki etkisini kavramak ve etkileşimleri analiz etmek için kapsamlı ve disiplinlerarası bir yaklaşım sunmaktadır.[133] Bu alan, görsel dünyamızın anlamını ve önemini sorgulayarak, görsel iletişimin kültürel ve sosyal boyutlarını anlamamıza da yardımcı olmaktadır.[134]

3.1.2 Görsel Kültürün Anlamı ve Gelişimi

Görsel kültür, görsel imgelerin üretimi, tüketimi ve yorumlanması süreçlerini incelemektedir. Anlamını ve gelişimini bu minvalde meydana getirmektedir. Görsel kültürün gelişimi söz konusu imgelerin üretim, tüketim ve yorumlanması ekseninden hareketle, dünya çapında çok sayıda medeniyet ve dönemi kapsamaktadır.

İlk görsel ifadeler, Taş Çağı dönemine kadar uzanır ve mağara resimleri,[135] kabartmalar ve heykelcikler gibi eserlerle temsil edilmektedir. Belirtilen dönemde insanlar, duvarlara hayvan figürleri ve av sahneleri çizerek görsel kültürün ilk örneklerini günümüze ulaştırmışlardır.[136]Antik dönemde, Mezopotamya,

---

[132] Mustafa Hatipler, Ekonomik Boyutuyla Görsel Kültür ve Kültür Endüstrisi. Değişim Yayınları, Sakarya 2016, s. 25

[133] Engin Beksaç, *Edirne - Roma Dönemi ve Görsel Kültür (İkinci Bölüm)*. https://open.spotify.com/episode/5WodPw95gEF0k4ymF9bf9N?si=T75cbeYWQMOjqdJjTvvzZQ, (25.03.2023)

[134] Mehmet Salih Altın, *a.g. e.*, s. 116.

[135] World Heritage Centre, *Decorated Cave of Pont d'Arc, known as Grotte Chauvet-Pont d'Arc, Ardèche*, https://whc.unesco.org/en/list/1426/, (25.03.2023)

[136] Muammer Özdemir, "Mağara Resimleri Bize Ne Anlatır? Paleolitik Çağ Mağara Resimleri Bağlamında Tarih Öncesi İnancına İlişkin Bazı Sorgulamalar", *Tarih ve Gelecek Dergisi*, 7, 4, 2021, s. 832.

Mısır, Yunan ve Roma uygarlıkları, mimari yapılar, duvar resimleri,[137] heykeller ve kabartmalarla[138] görsel kültür gelişmiştir. Aynı dönemde, Asya, Amerika, Okyanusya ve Afrika kıtalarındaki uygarlıklar da kendi görsel kültürlerini oluşturmuşlardır. Çin ve Hindistan'da mimari,[139] seramik[140], resim ve heykel sanatları büyük gelişmeler kaydetmiştir. Amerika kıtasındaki Olmec, Maya ve Zapotec uygarlıkları da maskeler[141], heykeller[142] ve mimari[143] eserlerle görsel kültürlerini yansıtmışlardır. Afrika'da Nok, Benin ve Zimbabwe gibi uygarlıklar, heykel[144] ve seramik eserler üretirken, Okyanusya'da yerel halklar ağaç oymacılığı ve dövme sanatları[145] gibi görsel kültür formları geliştirmiştir. Tüm bu kültürler aynı zamanda kıyafetler, kap kaçaklar, eşyalar, takılar ve desenlerle zengin ve çeşitli bir görsel kültür oluşturmuştur.

Endüstri Devrimi ve 19. yüzyıl boyunca, fotoğraf ve baskı teknolojilerinin gelişimi görsel kültürün daha geniş kitlelere ulaşmasını ve onlar tarafından da üretilmesini sağlamıştır.[146] Söz konusu dönemde sanat akımları, gerçekçilikten sembolizme ve izlenimciliğe kadar farklı formlarda gelişmiştir. Böylece imgenin yorumlanması, anlamlandırılması gelişimini sürdürmüştür.[147]

20. yüzyıl ve 21. yüzyıl başlarında, görsel kültür teknolojik gelişmeler ve küreselleşme sayesinde daha da zenginleşmiş ve çeşitlenmiştir. Sinema ve televizyon gibi yeni görsel medya biçimleri, görsel ifade ve hikaye anlatımında önemli adımlar

---

[137] British Museum, *Egyptian life and death*, https://www.britishmuseum.org/collection/galleries/egyptian-life-and-death#&gid=1&pid=2, (25.03.2023)
[138] World History Encyclopedia, *Assyrian Lion Hunt Relief (Illustration)* https://www.worldhistory.org/image/96/assyrian-lion-hunt-relief/, (25.03.2023)
[139] Joshua J. Mark-Andrzei Nowojewski, *Indus Valley Civilization*, https://www.worldhistory.org/Indus_Valley_Civilization/, (25.03.2023)
[140] Encyclopedia Britannica, *Chinese Pottery*. https://www.britannica.com/art/Chinese-pottery/images-videos, (25.03.2023)
[141] Mark Cartwright-Mary Harrsch-Mary Ellen Miller, *Olmec Civilization.* https://www.worldhistory.org/Olmec_Civilization/, (25.03.2023)
[142] Mark Cartwright-Mary Harrsch-Mary Ellen Miller, *Zapotec Civilization*. https://www.worldhistory.org/Zapotec_Civilization/, (25.03.2023)
[143] Joshua J. Mark-Charles Tilford-Clare Gibson, *Maya Civilization*. https://www.worldhistory.org/Maya_Civilization/, (25.03.2023)
[144] *The Nok Culture*. (2022, May 19). National Geographic Society. Retrieved March 25, 2023, from https://education.nationalgeographic.org/resource/nok-culture/, (25.03.2023)
[145] Lars Krutak, *The Art Of Nature: Tattoo History Of Western Oceania*, https://www.larskrutak.com/the-art-of-nature-tattoo-history-of-western-oceania, (25.03.2023)
[146] Kemal Gök, "Fotoğraf Sanatında Resimselliğin 1850-1900 Döneminde Empresyonist Hareketle Etkileşimi", *Yıldız Journal of Art and Design*, 3, 2, 2017, s. 119-120.
[147] Kemal Gök, *a.g.e.*, s. 135

atmıştır.[148] Dijital teknolojilerin yaygınlaşması ve internetin kullanımının artması, bireylerin sanal bir dünya aracılığıyla dijital kimlikle var olmasını sağlamış ve görsel kültürün öneminin daha da artmasına yol açmıştır.[149] Sosyal medya platformları ve diğer dijital ortamlar, görsel imgelerin üretimini, paylaşımını ve tüketimini daha hızlı ve geniş kitlelere ulaştırarak görsel kültürü daha kitlesel ve küresel hale getirmiştir.[150]

Görsel kültür, toplumun değerleri, normları ve ideolojilerini şekillendiren ve yansıtan önemli bir araçtır. Ayrıca, görsel kültür, kimlik, cinsiyet, ırk ve sınıf gibi toplumsal konuları ve güç ilişkilerini de ele alarak, insanların dünyayı anlama ve anlamlandırma biçimlerini etkilemektedir.[151] Görsel kültürün tarihsel gelişimi, dünya çapında farklı medeniyetler ve dönemler arasında benzersiz ve zengin bir çeşitlilik sunmaktadır. Belirtilen çeşitlilik, insanların düşüncelerini, duygularını ve değerlerini ifade etme biçimlerindeki gelişimi ve kültürlerarası etkileşimi anlamak, kültürlerarası düşünme yeteneği için büyük önem arz etmektedir.[152]

3.1.3 Görsel Kültür ve Kimlik

Görsel kültür, bireysel ve kolektif kimliklerin şekillenmesinde ve ifade edilmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Sanat, film, fotoğraf ve dijital medya gibi görsel medya, bir kendini ifade etme aracı ve kişinin değerlerini, inançlarını ve deneyimlerini başkalarına iletmenin bir yolu olarak da hizmet etmektedir.[153] Görsel kültür; cinsiyet, ırk, etnik köken ve sınıf gibi kimlikle ilgili toplumsal normları ve beklentileri şekillendirebilmekte ve güçlendirebilmektedir. Bireylerin ve grupların kendi kimliklerini nasıl anladıkları ve ifade ettikleri ile başkaları tarafından nasıl algılandıkları ve onlara nasıl davranıldığı üzerine bir etki yapabilmektedir.[154]

Görsel kültür, bireylerin ve grupların kimlik etrafındaki baskın anlatılara ve normlara meydan okumasına ve bunları sorgulamasına izin vererek bir direniş ve yıkıcılık aracı olarak da hizmet edebilmektedir. Örneğin sanat, kimlikle ilgili sorunlar

---

[148] Yücel Hekimoğlu, "Sinema Silahtır", *İslam Medeniyeti Dergisi*, 1, 1, 1967, s.38.
[149] Mustafa Mayda, "Digital Footprint Management In Dıigital Visual Culture", *Erciyes İletişim Dergisi*, 9, 2, 2022, s. 1034.
[150] Şeyma Bilginer Erdoğan, "Görsel Kültürün Küresel Kültüre Dönüşmesinde Kitle İletişim Araçlarının Rolü", *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 25, 3, 2021, s. 111.
[151] Nicholas Mirzoeff, *a.g.e.*, s. 6.
[152] Nicholas Mirzoeff, *a.g.e.*, s. 8.
[153] Hale Torun, "Görsel Dil ve Dünya İlişkisi Üzerinden Modernizmin Eleştirisi", *Beykoz Akademi Dergisi*, 7, 1, 2019, s. 174.
[154] Gillian Rose, *Visual methodologies*. SAGE Publications, 2001, s.11.

da dahil olmak üzere sosyal ve politik sorunları eleştirmenin ve bunlara karşı çıkmanın bir yolu olarak sıklıkla kullanılmıştır. Görsel kültür bağlamında değerlendirdiğimizde uyumlu sanat ile direnen sanat şeklinde iki farklı yol da söylenebilmektedir. Uyumlu sanatla belirtilen, kimliğin dönemin iktidarı ile uyumlu bir şekilde sanat üretmesi iken, direnen sanatla (Görsel 8) belirtilen ise kimliğin iktidarın veya egemen gücün karşısında konumlanarak sanat üretmesidir. Bu sanatlar bir görsel kimlik meydana getirmektedir.

Resim 10. Pablo Picasso'nun Guernica isimli eseri[155]

Görsel kültür, bireysel ve kolektif kimliklerin şekillenmesinde ve ifade edilmesinde (Resim 11) karmaşık ve çok yönlü bazen olumlu bazen de olumsuz bir rol oynamaktadır. Kimlikler görsellikle kendisini ifade etme, kendisini gerçekleştirme ve kabullendirme yoluna gidebilmektedir. İmgenin gücü kimliğin kendisini kabul ettirmesine katkı sağlayabilmektedir. Bir pazarlama imgesiyle mükemmelleştirilen ve ulaşılmaz hale getirilen kimlik öğesi (Resim 12) bir başka imge ile yine başka bir kimliğin ötelenen (Resim 13) yapısını ön plana koyabilmekte ve onu kabul ettirebilmektedir.

[155] Pablo Picasso (Pablo Ruiz Picasso) – *Guernica,* https://www.museoreinasofia.es/en/collection/artwork/guernica, (29.03.2023)

Resim 11. LGBTIQ+ Logosunun Gökkuşağı renkleri ile olumlanması[156]

Resim 12. Mükemmel vücut" sloganını taşıyan bir Victoria's Secret reklamı[157]

[156] Kaos GL, *Gökkuşağı Bayrağının Tasarımcısı Gilbert Baker Hayatını Kaybetti*, https://kaosgl.org/haber/gokkusagi-bayraginin-tasarimcisi-gilbert-baker-hayatini-kaybetti, (29.03.2023)

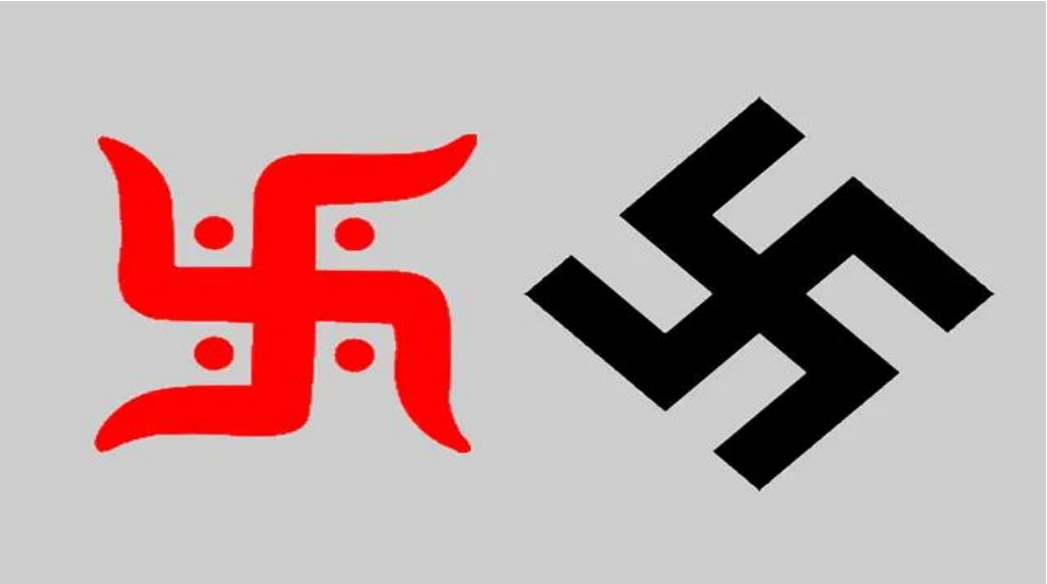
[157] Ellie Krupnick, *These Women Are Showing Victoria's Secret What a "Perfect Body" Really Looks Like*, https://www.mic.com/articles/103474/now-this-is-the-kind-of-underwear-ad-women-can-feel-good-about, (19.05.2023)

Resim 13. Mükemmel vücut" Sloganına Dear Kate Firması Tarafından Getirilen Alternatif[158]

Görsel Kültür kimlikle ilgili toplumsal normları ve beklentileri hem güçlendirebilmekte hem de bunlara meydan okuyabilmektedir. Ancak görsel kültürü kullananlar bazen de kimliklerin kendini ifade etme biçimlerini yine de baskılayabilmektedir[159] (Resim 14). Bu baskılama sonucu, imge kimliğin ifade ettiği anlamı olumsuzlamakta ve ortaya çıkmasına izin vermeyebilmektedir.

[158] Sienna Fantozzi, *Dear Kate Responds To 'The Perfect Body' Victoria's Secret Campaign With An Updated Version*. https://www.bustle.com/articles/47035-dear-kate-responds-to-the-perfect-body-victorias-secret-campaign-with-an-updated-version, (29.03.2023)
[159] Kalpana Sunder, *The Ancient Symbol That Was Hijacked By Evil*, https://www.bbc.com/culture/article/20210816-the-ancient-symbol-that-was-hijacked-by-evil, (29.03.2023)

Resim 14. Olumlu Hinduizm sembolünün olumsuz Nazi sembolüne dönüşümü[160]

3.1.4 Görsel Kültür ve Sanat

Sanat, görsel kültürün çok önemli bir yönüdür ve kültürel değerlerin, inançların ve uygulamaların şekillendirilmesinde ve yansıtılmasında merkezi bir rol oynamaktadır.[161] Sanat; resim, heykel, fotoğraf ve performans gibi birçok biçim alabilmekte, tuval ve kil gibi geleneksel malzemelerin yanı sıra dijital ortam da dahil olmak üzere çeşitli ortamlarda üretilebilmektedir.[162] Sanat sıklıkla sosyal ve politik konuların yanı sıra kişisel deneyimler ve duyguları ifade etme ve yansıtma aracı olarak kullanılmıştır. Kendini ifade biçimi ve fikirleri ve bakış açılarını başkalarına iletmenin bir yolu olarak hizmet edebilmektedir. Sanat, aynı zamanda, baskın kültürel anlatılara ve normlara meydan okuyan ve onları yıkan bir direniş aracı olarak da kullanılabilmektedir.[163]

Sanat, görsel medyanın temel unsurlarından biri olarak kabul edilir ve görsel medyanın üretim ve tüketim süreçlerini belirleyip etkileyebilme gücüne sahiptir.[164]Dolayısıyla, görsel kültür ve sanat sıkı bir şekilde birbirine bağlıdır. Sanatın

---

[160] Aravindan Neelakandan, *Re-Vilifying Swastika: A History Of Branding Hindu Icon As 'Symbol Of Hate'*, https://swarajyamag.com/ideas/re-vilifying-swastika-a-history-of-branding-hindu-icon-as-symbol-of-hate, (29.03.2023)

[161] Benal Dikmen, "Görsel Sanatlarda Kültürlerarası Etkileşim ve Melezlik", *MSGSÜ Sosyal Bilimler*, 9, 2014, s. 28.

[162] Zühal Özel Sağlamtimur, "Dijital Sanat", *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10, 3, 2010, s. 2014.

[163] Ayşe Yılmaz, "Sanat ve Siyaset İlişkisinin Dönüşümü", *Art-e Sanat Dergisi*, 7, 14, 2014, s. 287

[164] Harun Türkmenoğlu, "Teknoloji ile Sanat İlişkisi ve Bir Dijital Sanat Örneği Olarak Instagram", *Ulakbilge Sosyal Bilimler Dergisi*, 2, 4, 2014, s.91.

ve onun kültürel bağlamının derinlemesine analizi, görsel kültür çalışmalarının kritik bir yönünü teşkil etmektedir.[165] Sanat, görsel kültürde kilit bir rol oynamaktadır. Sanat, ifade etme, iletişim kurma ve direniş gösterme gibi önemli fonksiyonlara hizmet ederken, aynı zamanda kültürel değerlerin ve uygulamaların yansıması ve şekillendirilmesinde de etkin bir rol üstlenmektedir. Sanat ve görsel kültürün karşılıklı etkileşimi ve iç içe geçmişliği, kültürlerin anlaşılması ve incelenmesi için değerli bir perspektif sunmaktadır.[166]

3.1.5 Görsel Kültür ve Ekonomi

Görsel kültür; görsel imgelerin yaşamlarımızdaki yerini ve etkisini incelerken, ekonomi, insanların ve toplulukların mallar ve hizmetler üretme, dağıtma ve tüketme şekillerini incelemektedir. Görsel kültür ve ekonomi, özellikle küreselleşme çağında, birbirleriyle yakından ilişkilidir. İmgenin ekonomik sistemler ve küresel ekonomi üzerindeki etkisi, bu konunun önemini artırmaktadır.[167] Görsel kültür, ekonomik süreçleri ve yapıları anlamada önemli bir araçtır. Görsel imgeler, ekonomik eğilimleri ve değişimleri anlamamıza yardımcı olabilmektedir. Örneğin, ekonomik verilerin görsel temsilleri, grafikler ve tablolar, ekonomik analiz ve politika yapımında önemli bir rol oynamaktadır. Ayrıca, reklam ve pazarlama kampanyaları, tüketici davranışını etkilemek ve ekonomik büyümeye katkıda bulunmak için görsel olanı kullanmaktadır.[168]

Görsel kültür ve ekonomi, görsel sanatlar ve kültürel endüstriler üzerinden etkileşim kurabilmektedir.[169] Görsel sanatlar sektörü, dünya ekonomisinde önemli bir yer tutmaktadır.[170] Kültürel endüstriler, film, televizyon, yeni medya ve sanal gerçeklik gibi görsel medya formlarının üretim, dağıtım ve tüketim süreçlerini içermektedir. Bu endüstriler, ekonomide önemli bir büyüme alanı oluşturmaktadır.[171]

---

[165] Metin Eker-Hasbi Aslan, "Görsel Kültür ve Medya Okuryazarlığı: Sanat Eğitiminin Kamusal Açılımı", *Milli Eğitim Dergisi*, 40, 187, 2010., s.255.
[166] Yener Pınarbaş, "Sanatta İmgenin Temsil Niteliği ve Toplum", *Görünüm*, 2, 3, 2017, s.23.
[167] Jonathan E. Schroeder, *Visual Consumption*. Taylor & Francis Group, 2002, s 4.
[168] Jonathan E. Schroeder, *a.g.e.*, s. 23.
[169] Richard Howells-Joaquim Negreiros, *Visual Culture*. Wiley, 2012, s.103.
[170] Artprice, *The Art Market in 2020*, https://www.artprice.com/artprice-reports/the-art-market-in-2020/geographical-breakdown-of-the-art-market/, (31.03.2023)
[171] Nebi Özdemir, "Kültür Ekonomisi ve Endüstrileri ile Kültürel Miras Yönetimi İlişkisi", *Milli Folklor*, 21, 84, 2009, s.75,76

Ekonomi ve görsel kültür, tüketim kültürü ve yaşam tarzları bağlamında da ele alınabilmektedir. Görsel medya, tüketim kültürünün yayılmasında ve küresel yaşam tarzlarının şekillenmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Görsel imgeler ve görsel medya, ürün ve hizmetleri tanıtmak, tüketici talebini ve beklentilerini yönlendirmek ve küresel markaların ve tüketim kültürünün yayılmasına katkıda bulunmak için kullanılmaktadır.[172] Görsel kültür ve ekonomi, bilgi ve iletişim teknolojilerinin hızlı gelişimi ve yayılması bağlamında bir aradadır. İnternet ve dijital teknolojiler, görsel kültürün küreselleşmesine katkıda bulunarak, görsel imgelerin ve görsel medyanın sınırlar ötesi yayılmasını ve erişilebilirliğine katkıda bulunmuştur.[173] Bu yayılım ekonomik olarak da değerler üretmiştir. Nihayetinde, görsel kültür ve ekonomi, küreselleşme çağında önemli iki yapıdır. Bunların etkisi ekonomik sistemler ve küresel ekonomi üzerindeki etkisi, ekonomik analiz, politika yapımı, tüketim kültürü, kültürel endüstriler ve sosyal eşitsizlikler bağlamında incelenebilmektedir. Aralarındaki ilişkiler, hem fırsatlar hem de zorluklar sunmaktadır. Bunlar birbirlerini besleyen ve büyüten iki sistemdir.[174]

3.1.6 Görsel Kültür ve Amerikan Görsel Kültürü

Amerikan görsel kültürü, görsel kültür bağlamında; görsel sanatlar, sinema, televizyon ve dijital medya ve diğer görsel biçimlerin Amerikan toplumunda nasıl üretildiği ve tüketildiğini, Amerikalıları ve dünyanın geri kalanını nasıl etkilemekte ve şekillendirmekte olduğunu ele almaktadır. Amerikan görsel kültürü, ülkenin çok kültürlü ve çok ırklı yapısını yansıtan, coğrafyayı önemseyen çeşitli gelenekleri ve etkileri içermektedir. Yerli sanat[175] ve evrensel sanat formları, endüstri, mimari, medya gibi alanlar ve Avrupa etkisindeki gelenekler gibi farklı kaynaklardan beslenen Amerikan görsel kültürü, çeşitliliği bünyesinde bulundurmaktadır.[176] Amerikan görsel kültürü, tarih, siyaset ve kültürel değerler gibi çeşitli faktörler tarafından şekillendirilmekte ve bu faktörlerden etkilenmektedir.[177] Ayrıca, ABD'de üretilen

---

[172] John Berger, *a.g.e.* s.139

[173] Haluk Ölçekçi, "Dijital İletişim ve Küresel Kültürel Etkileşimin Homojenleşme, Kutuplaşma ve Melezleşme Süreçleri", *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*, 50, 2020, s. 150.

[174] Yavuz Bayram, "Küreselleşme Sürecinde Medya Sektörünün Değişen Doğası ve Türk Medya Sektörüne Yansımaları", *Hak İş Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi*, 2, 3, 2015, s. 150.

[175] Cath Oberholtzer, "The Re-Invention of Tradition and the Marketing of Cultural Values". *Anthropologica*, 37, 2, 1995, s. 143.

[176] Mary Trent, "Many Stirring Scenes": Henry Darger's Reworking of American Visual Culture", *American Art*, 26, 1, 2012, s.99.

[177] Nicholas Mirzoeff, *How to See the World: An Introduction to Images, from Self-Portraits to Selfies, Maps to Movies, and More*. Basic Books, 2016, s. 178.

görsel medyanın küresel olarak tüketilmesi ve küreselleşme sürecinin etkisi de dikkate alınmalıdır.[178]

Amerikan görsel kültürünün bir parçası olan film endüstrisi, filmlerin üretimi ve dağıtımı ile önemli gelir sağlamakta, eğlence ve turizm gibi ilgili endüstrilere de destek sağlamaktadır. Amerikan sineması, birçok Amerikan filminin dünya çapında üretilip tüketilmesiyle önemli bir küresel etkiye sahiptir. Bu durum, Amerikan görsel kültürünün küresel düzeydeki algı ve etkisini önemli düzeyde artırmaktadır.[179]

Televizyon, Amerika Birleşik Devletleri'nde ve küresel düzeyde üretilen ve tüketilen çeşitli programlarla Amerikan görsel kültürünün başka bir önemli yönüdür. Televizyon, kültürel değerleri ve uygulamaları etkileme ve yansıtma kapasitesine sahiptir, Amerika Birleşik Devletleri dünyanın en büyük dizi ihracatçısı[180] olduğu da göz önünde bulundurulduğunda hem dünya kültürünün hem de Amerikan kültürünün şekillenmesinde önemli bir rol oynamaktadır.

Sosyal medya ve internet gibi dijital medya platformları da Amerikan görsel kültürünün önemli yönlerini oluşturmaktadır ve günümüzde bu platformlarda geçirilen zaman televizyon karşısında geçirilen zamanı geçmiştir. Bu medya biçimleri, küresel bir izleyici ve kullanıcı kitlesine ulaşma imkanı sağlamakta ve kültürel değerler ve uygulamaları hem etkileyebilmekte hem de şekillendirebilmektedir.[181]

Pazarlama, Amerikan görsel kültürünün önemli bir boyutunu teşkil etmekte ve görsel medya sıklıkla ürün ve hizmetlerin tanıtımı ve satışı amacıyla kullanılmaktadır. "Amerikan Rüyası" kavramı,[182] pazarlama kampanyalarında sıklıkla kullanılmaktadır ve görsel medya, bu düşüncenin şekillendirilmesinde ve pekiştirilmesinde önemli bir rol oynamaktadır.[183]

---

[178] Charles R. Garoian-Yvonne M. Gaudelius, "The Spectacle of Visual Culture", *Studies in Art Education*, 45, 4, 2004, s. 306.
[179] Penny M. Von Eschen, "Globalizing Popular Culture in the "American Century" and Beyond", *OAH Magazine of History*, 20, 4, 2006, s.57.
[180] Onedio, *Dizi İhracatında Hollywood'dan Sonra Dünya İkincisiyiz: Bu Başarının Sırları Neler?* (https://onedio.com/haber/dizi-ihracatinda-hollywood-dan-sonra-dunya-ikincisiyiz-bu-basarinin-sirlari-neler-992878, (29.03.2023)
[181] Nicholas Mirzoeff, 2016, *a.g.e.*, s. 146.
[182] James Truslow Adams, *The Apic Of America*. Blue Ribbon Books., 1991, s. 29.
[183] Ayşe İrmiş-Elif Elvan Gök, "Az Gelişmiş Ülkelerde Fason Üretim ve Örgütsel Vatandaşlık Olgusu", *Akademik İncelemeler*, 3, 1, 2008, s. 198.

Amerikan Rüyası, herkesin sıkı çalışma ve azimle başarı ve refaha ulaşabileceği düşüncesini ifade eden bir kavram, anlayış ve inanıştır. Bu kavram, Amerikan kültürünün merkezinde yer almaktadır. Reklam, film ve televizyon gibi görsel medya araçları, Amerikan Rüyası kavramının şekillendirilmesinde ve güçlendirilmesinde etkili olabilmektedir. Medya, başarı ve refaha ulaşan bireylerin hikayelerini anlatabilmekte veya maddi başarıları ve tüketim değerlerini mutluluk ve başarının göstergesi olarak sunabilmektedir.

Amerikan görsel kültürü, görsel sanat, film, televizyon ve dijital medya ve diğer görsel biçimlerin Amerikan toplumunu nasıl etkilediği ve şekillendirdiği üzerine yoğunlaşan çok yönlü bir alandır. Amerikan kültürel değerlerinin, inançlarının ve uygulamalarının ne olduğu bunların nasıl imgeler kullanılarak veya üretilerek yansıtıldığıyla ilgilidir.[184]

3.2 Sinema

Sinema, film yapımı ve gösterimi sanatı ile endüstrisini kapsayan bir terimdir.[185] Kültürel değerlerin ve uygulamaların şekillenmesinde ve temsilinde önemli bir rol üstlenen sinema, görsel medya biçimi ve görsel kültür öğesi olarak kabul edilmektedir.[186]Böylece de toplumsal etkileşim, kültürel değişim ve eleştirel düşünce sağlayan güçlü bir araç olarak değerlendirilmektedir.[187]

İlk hareketli görüntülerin 19. yüzyılın sonlarında üretildiğinden, uzun ve çeşitli bir tarihe sahiptir.[188] O zamandan beri de, dünya çapında üretilen ve tüketilen filmlerle küresel bir endüstri haline gelmiştir.[189] Sinema, uzun metrajlı filmler, belgeseller ve kısa filmler dahil olmak üzere birçok biçimde olabilmekte ve diğerlerinin yanı sıra drama, komedi, aksiyon ve korku gibi çeşitli türlerde

---

[184] George H. Roeder Jr., "Filling in the Picture: Visual Culture", *Reviews in American History*, 26, 1, 1998, s.275.
[185] Christian Metz, C., *Film Language : A Semiotics of The Cinema,* University of Chicago Press., 1991, s. 4.
[186] Paul Jenkins, *Why Is Film Important to Society*, https://brilliantio.com/why-is-film-important-to-society/#, (29.03.2023)
[187] Şule Kurt, "Sinema İzleme Kültürü ve Toplumsal Gelişimi", *Asya Studies-Academic Social Studies/Akademik Sosyal Araştırmalar*, 4, 2018., s.36.
[188] André Bazin, *What is Cinema?,* University of California Press., 1967, s. 21.
[189] Cemal İyem-Tamer Yalçın, "Sinema Sektöründe Emek Süreci: Yönetmenler Örneği", *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 6, 15, 2016, s. 121.

üretilebilmektedir.[190] Filmler, büyük ölçekli gişe rekorları kıran yapımlardan daha küçük bütçeli bağımsız filmlere kadar çeşitli bütçelerde çekilebilmektedir.

Sinema, kültürel değerleri ve uygulamaları şekillendirme ve yansıtma yeteneğine sahiptir ve iletişim aracı olarak hizmet ederek dönüşümün merkezlerinden olmuştur.[191] Ayrıca, baskın kültürel anlatılara ve normlara meydan okuyan ve onları alt üst eden bir direniş aracı olarak da kullanılabilmektedir.[192] Sinema görsel kültürün önemli bir yönüdür ve dünya çapında kültürel değerlerin ve uygulamaların şekillendirilmesinde ve yansıtılmasında merkezi bir rol oynamaktadır.

3.2.1 Sinema Sanatı

Sinema sanatı, bir sanatsal ifade biçimi olarak filmlerin yaratılması ve üretilmesini ifade etmektedir.[193] Görsel kültür bağlamında sinema, izleyiciye hikayeler anlatmak ve fikirleri iletmek için biçim ve içerik unsurların bir kombinasyonunu kullanan bir sanattır.[194] Sinema, görsel hikaye anlatımı, müzik ve ses efektleri kullanarak bir izleyiciyi diğer sanat biçimlerinin yapamayacağı şekilde meşgul etme ve etkileme yeteneğine sahiptir.[195] Filmler çok çeşitli duyguları ve deneyimleri aktarmak için kullanılabilir ve sosyal, kültürel ve politik konuları, değişiklikleri araştırmak, incelemek ve dışa vurmak için kullanılabilmektedir.[196] Görsel bir araç olarak sinema, kompozisyon, aydınlatma ve kamera hareketi dahil olmak üzere görüntünün estetiğiyle de ilgilenmektedir.[197] Film yapımcıları belirtilen unsurları bir ruh hali ve atmosfer duygusu yaratmak ve izleyiciye anlam ve duygu iletmek için kullanmaktadır.[198] Sinema, hikaye anlatımına ve görsel unsurlarına ek olarak,

---

[190] Muhsine Sekmen, "Film Türlerinin Tarihsel Diyalektik Gelişimi", *Film Türleri Anlatı Yapısı ve Uylaşımlar*, 1, 2022, s. 8.
[191] Murat Arpacı-Fatma Özen, "İran'da Sinema Endüstrisinin Tarihsel Gelişimi: 1979 ve Sonrası", *TRT Akademi*, 3, 5, 2018, s. 244.
[192] Mehmet Emin Satır-Cem Çetin, "Toplumsal Gerçekliğin İdeolojik İnşasında Bir Kitle İletişim Aracı Olarak Sinemanın Rolü: Potemkin Zırhlısı Filmi Örneği", *Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Uluslararası Hakemli Dergisi*, 27, 2, 2019, s. 134.
[193] Fatma Serdaroğlu, "Sinema Neden Sanattır? Sinemayı Sanat Olarak Ele Alan Bir Araştırma Ne Tür Bir Yaklaşım Benimsemelidir?", *Kurgu*, 24, 2, 2016, s.119.
[194] Fatma Serdaroğlu, *a.g.e.*, s.124.
[195] Mustafa Sözen, "Anlatımsal Bir Öğe Olarak Sinemada Ses Efektleri: Tanımlamalar, Filmler, Çözümlemeler", *Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler Dergisi*, 61, 2017, s. 477.
[196] Hasan Akbulut, "Türden Türselliğe: Kuramlar Çerçevesinde Tür Sinemasına Bir Yaklaşım", *Kocaeli Üniversitesi İletişim Fakültesi Araştırma Dergisi*, 4, 2003, s.23.
[197] Nuray Hilal Tuğan, "Sinematografinin Sinemasal Anlamın Oluşturulmasında Etkisi: Prometheus 2012 Rıdley Sccot Filminde Görüntü Düzenlenmesi". *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 4, 11, 2017, s. 223.
[198] Mustafa Sözen, "Sinemada Anlam Yaratan Bir Öğe Olarak Işık Tasarımı ve Örnek Çözümlemeler", *Selçuk İletişim*, 7, 4, 2013, s. 153.

karakterleri canlandırmak ve seyirciye duygu iletmek için vücutlarını, seslerini ve yüz ifadelerini kullanan oyuncuların performansına da güvenmektedir.[199] Sinema sanatı, hikaye anlatımı, görsel sanatlar ve performansı iç içe geçirerek, izleyicilere deneyimler sunan etkileyici ve karmaşık bir disiplindir.[200]

3.2.2 Sinemada ulus ve ulusötesi

Sinemada "ulusal" ve "ulusötesi" terimleri, bir filmin veya film yapımcılarının kültürel ve coğrafi kökenlerini ifade etmek için kullanılmaktadır. Ulusal film, belirli bir ülkede üretilen ve yapılan ve o ülkenin kültürünü, değerlerini ve deneyimlerini yansıtan bir filmdir.[201] Küreselleşmenin etkisi altında ulusal sinemanın işlevini yitirmesi ve sınırlanması; diğer yandan ulusal sinemanın sürdürülebilirliği için küresel sermayeye olan ihtiyacı ulusötesi sinemanın ortaya çıkmasını olanaklı kılmıştır.[202]

Ulusötesi sinemaya ait filmler genellikle küresel bir izleyici kitlesine yöneliktir ve birden çok ülkede dağıtılıp ve gösterilebilmektedir. Küreselleşmiş dünyada, dünyanın dört bir yanındaki film yapımcıları ve film endüstrileri giderek daha fazla iş birliği yapmakta ve ortak yapımlar ortaya çıkarmaktadır. Böylece ulusal ve ulusötesi sinema arasındaki ayrımı giderek daha fazla bulanıklaştırmaktadır. Bazı durumlarda, bir film, finansmanına, yapımına ve dağıtımına bağlı olarak hem ulusal hem de ulusötesi olarak kabul edilebilmektedir.[203]

Görsel kültür bağlamında ulusal sinema, filmlerin belirli bir ülke veya ulusun kültürünü, değerlerini ve deneyimlerini temsil etmek ve yansıtmak için kullanılma biçimini ifade etmektedir. Ulusal sinema, bir kültürel ifade ve kimlik aracı olarak görülebilmekte ve bir ülkenin kendi hikayelerini anlatması ve dünyaya kendi bakış

---

[199] Ayşe Balcı, *Sessizden Sesliye: Sinema Dilinin Evrimi*. Kocaeli Üniversitesi 1. Sosyal Bilimler Kongresi Kongre Kitabı, 2012, s. 56.
[200] Ufuk Uğur-Adem Yücel, "Göstergelerarasılık Bağlamında Sinema, Tiyatro, Edebiyat ve Fotoğraf", *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 10, 2, 2020, s. 529.
[201] Serhat Yetimova-Battal Odabaş, "Sinema Dergilerinin Ulusötesi Temalı Filmlere Yaklaşımı Bağlamında Kültürlerarası Farklılıklar: Positif (Fransa) ve Altyazı (Türkiye) Dergileri Üzerine Bir Envanter Çalışması", *Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, (30), 2018, s.389. https://doi.org/10.31123/akil.460882
[202]Serhat Yetimova-Battal Odabaş, a.g.m., s. 389.
[203] Petar Mitrik, *The European Co-production Treaties: A Short History and a Possible Typology*, Springer International Publishing. 2019, s.64.

açısını sergilemesi için bir yol olarak hizmet edebilmektedir.[204] Görsel kültür bağlamında ulusötesi sinema ise, filmlerin birden fazla ülke veya ulusun kültürünü, değerlerini ve deneyimlerini temsil etmek ve yansıtmak için kullanılma biçimini ifade etmektedir.[205] Özü itibariyle hem ulusal hem de ulusötesi sinema, dünyayı ve dünyanın dört bir yanındaki insanların farklı kültürel deneyimlerini anlamanın farklı bakış açıları ve yollarını sundukları için görsel kültürü şekillendirmede ve etkilemede önemli roller oynamaktadır.

3.2.3 Sinema Endüstrisi

Sinema endüstrisi, tüketim için film üretme, dağıtma ve sergileme işini ifade etmektedir. Film yapımcıları, aktörler, stüdyolar, yapım şirketleri ve sinema salonları dahil olmak üzere filmlerin yaratılması, yapımı, dağıtımı ve sergilenmesiyle ilgili çok çeşitli profesyonelleri ve kuruluşları içermektedir.[206] Endüstri, filmlerin estetik ve teknik yönlerinin yanı sıra pazarlama ve dağıtım stratejilerinin şekillenmesinde de rol oynamaktadır.

Sinemanın ilk günlerinde filmler öncelikle özel sinema salonlarında gösterilmiş ve canlı eğlence etkinliklerinin bir parçası olarak sergilenmiştir. Ortamın popülaritesi arttıkça, stüdyoların ve dağıtım ağlarının kurulmasıyla film endüstrisi daha organize ve profesyonelleşmiş bir iş haline gelmiştir.[207]

20. yüzyılda film endüstrisi, ses, renk ve özel efektler gibi yeni teknolojilerin ortaya çıkmasıyla daha fazla değişime uğramıştır.[208] Bu gelişmeler, daha ayrıntılı ve sürükleyici sinematik deneyimlere izin vermiş ve ortamın büyümesine ve popülaritesinin artmasına katkıda bulunmuştur.

Son yıllarda, film endüstrisi gelişmeye ve değişen teknolojilere ve izleme alışkanlıklarına uyum sağlamaya devam etti. Akış platformlarının ortaya çıkışı ve ev eğlencesi seçeneklerinin çoğalması, filmlerin dağıtılma ve tüketilme şeklini değiştirdi.

---

[204] Hakan Aşkan, "Ulusal Anlatı İddiasından Ulusal Kadraja Sığmayan Temsillere: Yakın Dönem Türk Sinemasının 'En İyi Ulusal Filmleri'". *Kurgu*, 29, 2, 2021, s. 79.
[205] Stephen Follows, "Which countries most commonly team up to create film co-productions?" https://stephenfollows.com/most-frequent-co-producing-nations/, (29.03.2023)
[206] Robert Clyde Allen-Douglas Gomery, *Film History: Theory and Practice*. Knopf., 1985, s. 131.
[207] Clara Pafort-Overduin-Douglas Gomery, *Movie History: A Survey*. Routledge. 2011, s. 9.
[208] Mustafa Evren Berk, "Dünya Sinemasında Görsel Efektin Gelişimi: Türk Sinemasındaki Uygulamalar", *İnönü Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi*, 2017, s.192.

Bugün, film endüstrisi çok çeşitli türleri, formatları ve dağıtım kanallarını kapsayan küresel ve çeşitliliğe sahip bir iş koludur.[209]

3.2.4 Hollywood

Hollywood, Los Angeles, California, Amerika Birleşik Devletleri'nde, birçok büyük film stüdyosuna ve yapım şirketine ev sahipliği yapan bir bölgedir.[210] Genellikle bir bütün olarak Amerikan film endüstrisi için bir mecaz olarak kullanılır ve Amerika Birleşik Devletleri'nin özelliği olan ticari, kitlesel pazar film yapımcılığı ile eş anlamlıdır.[211] Hollywood, Amerikan film endüstrisinin merkezidir. 19. yüzyılın sonlarında küçük bir yerleşim yeriyken, 20. yüzyılın başlarında büyük bir film yapım merkezine dönüşmüştür.[212]

Hollywood, Amerikan film endüstrisinin merkezi olarak Amerika Birleşik Devletleri'nin ve dünyanın görsel kültürünün şekillenmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Film endüstrisi büyüdükçe Hollywood, Amerikan popüler kültürünün bir sembolü ve önemli bir merkezi haline gelmiştir.[213] Hollywood'da üretilen filmler, görsel kültür üzerinde önemli bir etkiye sahiptir ve fikirlerin sinema aracılığıyla iletilme biçimini şekillendirmeye yardımcı olmaktadır. Hollywood, küresel ölçekte birçok ülke sinemasını etkileyen bir film üretim biçimi ve aynı zamanda dünya genelinde birçok ülkenin popüler kültürüne görsel kültür yoluyla doğrudan etki etmektedir.[214]

3.2.4.1 Kültür Endüstrisi ve Hollywood

Kültür Endüstrisi ve Hollywood, görsel kültür bağlamında incelendiğinde, çağdaş toplumlar ve küresel kültür üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. Theodor

---

[209] Ferhat Zengin, "Dijital Akış Platformlarının "Yıkıcı" Etkisi: Sinemanın Geleceğine Dair Güncel Tartışmalar ve Bir Değerlendirme", *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 47, 2022, s. 195.

[210] Encyclopedia Britannica, *Hollywood | History, Movies, Sign, & Facts*, https://www.britannica.com/place/Hollywood-California, (03.04.2023)

[211] Encyclopedia Britannica, *Hollywood Summary*, https://www.britannica.com/summary/Hollywood-California, (03.04.2023)

[212] Kira Cochrane-Glen David Gold, "Hooray for Hollywood | Charlie Chaplin", *The Guardian*. https://www.theguardian.com/film/2009/jun/13/hollywood-charlie-chaplin, (03.04.2023)

[213] Allen J. Scott, "Origins and Growth of the Hollywood Motion-Picture Industry: The First Three Decades", https://www.researchgate.net/publication/290845435_Origins_and_Growth_of_the_Hollywood_Motion-Picture_Industry_The_First_Three_Decades, (03.04.2023)

[214] Serpil Kırel, "Küresel Seyircilik, Hollywood ve "Öteki" Sinemalar Bağlamında İran Filmlerinin Konumlandırılması". *Galatasaray Üniversitesi İletişim Dergisi*, 4, 2006, s. 54.

Adorno ve Max Horkheimer tarafından ortaya atılan "Kültür Endüstrisi" kavramı, kültürel ürünlerin toplu üretimi ve tüketimiyle ilgilidir.[215] Bu bağlamda, Hollywood, dünya çapında kültür endüstrisinin merkezlerinden biri olarak kabul edilebilmekte ve görsel kültürün yayılmasında, dönüşmesinde önemli bir rol oynayabilmektedir. Hollywood, sinema ve televizyon sektörlerinin öncüsü olarak, kültürel hegemonya ve ideolojik söylemlerin yayılmasında büyük bir etkiye sahiptir.[216] Görsel kültür bağlamında, Hollywood film ve dizileri dünya çapında yaygın olarak tüketilmektedir. Böylece kültürel değerler, normlar ve yaşam tarzları üzerinde etkili olmaktadır. Ortaya çıkan durum kültürel emperyalizm olarak da adlandırılabilmekte ve küreselleşme ile birlikte, Amerikan kültürünün dünya çapında yayılmasına yol açmaktadır.[217] Kültür endüstrisi kavramı, kültürel ürünlerin ticarileştirilmesi ve standartlaştırılması ile ilgili eleştirilere de işaret etmektedir.[218] Adorno ve Horkheimer, kültür endüstrisinin, toplumun pasif bir tüketiciye dönüşmesine ve kültürel ürünlerin sanatsal değerlerinin azalmasına yol açtığını ileri sürmüştür.[219]

Hollywood'un sürekli olarak benzer hikayeleri ve görsel estetiği tekrarlayan filmler üretmesi,[220] kültürel homojenleşmeye ve yaratıcılığın bastırılmasına yol açtığı ifade edilebilmektedir. Hollywood'un dolaysıyla Amerikan film endüstrisinin kültürel hegemonya ve ideolojik söylemlerin yayılması, kültürel emperyalizm, toplumsal cinsiyet ve ırk temsilleri ve kültürel homojenleşme gibi konular üzerinde etkili olduğu görülmektedir.[221] Özellikle, Hollywood'un hegemonik kültürün bir aracı olarak etnik ve kültürel çeşitliliği bastırarak, kültürel kimliklerin erozyonuna ve yerel kültürlerin tahrip edilmesine katkıda bulunduğu düşünülmektedir.[222] Bununla birlikte, Hollywood ve kültür endüstrisi, alternatif ve bağımsız sinema gibi farklı seslerin ve temsillerin ortaya çıkmasına da zemin hazırlamaktadır. Bağımsız yapımlar ve küresel

---

[215] Nurcan Üç, "Eleştirel Bilincin Körelmesinin Somut Bir Göstergesi Olarak Kültür Endüstrileri ve Geleneksel Değer Kodlarının Çözülüşü", *Simetrik İletişim Araştırmaları Dergisi*, 1, 1, 2019, s.49.
[216] Ali Şahin, "Kültür Endüstrisi Bağlamında Sinema ve Amerikan Sineması", *ODÜSOBİAD*, 11, 2, s. 351.
[217] Feyza Ünlü Dalaylı, "Görsel Medya Etkisiyle Ortaya Çıkan Kültürel Emperyalizm ve Propaganda Aracı Olarak Amerikan Sineması: Marvel – Captain Amerıca – Winter Soldier Örneği", *Kurgu*, 29, 2, 2021, s. 43.
[218] Tolga Kara, "Kültür Endüstrisi Kavramı Çerçevesinde Medya Ürünleri: Eleştirel Yaklaşım", *Turkish Online Journal of Design Art and Communication*, 4, 1, 2014, s. 52.
[219] Tolga Kara, *a.g.m.*, s. 53
[220] FilmLoverss, *6 Dakikada Hollywood'un Popüler Filmleri İçindeki Eksiklikler,* https://filmloverss.com/6-dakikada-hollywoodun-populer-filmlerinin-eksiklikleri/, (03.04.2023)
[221] Herbert I. Schiller, *Communication and Cultural Domination*, International Arts and Sciences Press., 1976, s. 105.
[222] Herbert I. Schiller, *a.g.e.*, s. 106.

sinema, hegemonik kültüre meydan okuyan ve kültürel çeşitliliği destekleyen bir potansiyele de sahiptir.[223] Böylece, kültür endüstrisinin olumsuz etkilerine karşı direnç gösteren ve görsel kültürde daha fazla çeşitlilik sunan yapımlar ortaya çıkabildiği söylenebilmektedir.[224]

3.2.4.2 Küreselleşme ve Hollywood

Küreselleşme, dünyadaki insanlar, işletmeler, kurumlar ve ülkeler arasında artan karşılıklı bağlılık ve karşılıklı bağımlılık sürecidir. Ekonomik, sosyal ve kültürel alışverişin ulusal sınırlar boyunca genişlemesi ve artması ile tarif edilebilmektedir.[225]Amerikan film endüstrisinin merkezi olan Hollywood, görsel kültürün küreselleşmesinde önemli bir rol oynamıştır. Hollywood filmlerinin etkisi, pek çok farklı ülkede ana akım sinemanın estetiğini ve geleneklerini şekillendirme biçimlerinde görülebilmektedir.[226] Bununla birlikte, film endüstrisi giderek daha fazla küreselleştiğinden ve birbirine bağlı hale geldiğinden, küreselleşmenin Hollywood üzerinde de önemli bir etkisi olmuştur.[227]

Dijital teknolojilerin yükselişi ve akış platformlarının çoğalması, dünyanın dört bir yanından film yapımcılarının ve yapım şirketlerinin filmlerde işbirliği yapmasını ve ortak yapımcılığını kolaylaştırmıştır.[228] İletişimin yayılması, Hollywood film endüstrisinde daha fazla ses ve bakış açısı çeşitliliğine yol açmıştır ve geleneksel Hollywood stüdyolarının egemenliğine meydan okumaya, onu dönüştürmeye yardımcı olmuştur.[229]

Görsel kültür bağlamında küreselleşme ve Hollywood arasındaki ilişki çok yönlüdür. Hollywood, görsel kültürün küreselleşmesinde önemli bir rol oynamıştır, ancak aynı zamanda küreselleşmeden de etkilenmiştir[230]. Film endüstrisinin

---

[223] Alejandro Pardo, *The Europe-Hollywood Coopetition: Cooperation and Competition in the Global Film Industry*. EUNSA., 2007, s. 105.
[224] Alejandro Pardo, *a.g.e.*, s. 114.
[225] İbrahim Aytekin, "Küreselleşme ve Ekonomik Küreselleşme", *Bitlis Eren Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1, 2, 2013, s.124.
[226] Tanner Mirrlees, "Global Hollywood: An Entertainment Imperium, by Integration", https://cineaction.ca/issue-99/global-hollywood-an-entertainment-imperium-by-integration/, (08.04.2023)
[227] Brent Lang, "Hollywood's Global Expansion: New Markets, More Diversity, Bigger Profits", https://www.reuters.com/article/idUS419773986920110728, (08.04.2023)
[228] Ben Goldsmith-Susan Ward-Tom O'Regan, "Global and Local Hollywood", *InMedia, 1*, 2012, s.2.
[229] Minjeong Kim-Rachelle J. Brunn-Bevel, "Hollywood's Global Expansion and Racialized Film Industry", *SAGE Journals*, 44 ,1, 2019, s. 41.
[230] Minjeong Kim-Rachelle J. Brunn-Bevel, *a.g.m.*, s. 38

küreselleşmesi, farklı kültürel bakış açılarını bir araya getirmeye yardımcı olmuş ve dünya çapında görsel kültürün çeşitlenmesine de katkıda bulunmuştur. Küreselleşme sayesinde, sinema, evrensel insan deneyimlerini paylaşma ve kültürler arası anlayışı teşvik etme, düşünceleri etkileme ve şekillendirme gücüne sahip bir sanat formu haline gelmiştir. Hollywood'un da belirtilen bağlamda küreselleşme sürecinde önemli bir rol üstlenerek, hem Amerikan sinemasının hem de dünya sinemasının gelişimine ve dönüşümüne katkıda bulunduğu söylenebilmektedir.

3.2.4.3 Görsel Kültür ve Hollywood

Görsel kültür, sanat, film, televizyon ve dijital medya gibi görselin içerisinde var olan toplumlar ve kültürleri şekillendirme ve onlar tarafından şekillendirilme yollarını da ifade etmektedir.[231] Ayrıca görsel kültür; görsel medyanın üretimini, dağıtımını ve tüketimini ve medyanın anlam iletmek, fikirleri iletmek ve dünyayı temsil etmek için kullanılma yollarını da kapsamaktadır.[232]

Amerikan film endüstrisinin merkezi olan Hollywood, dünya çapında görsel kültürün şekillenmesinde önemli bir rol oynamıştır. Hollywood stüdyoları ve yapım şirketleri, dünya çapında sinema salonlarında, televizyonda ve yayın platformlarında sergilenen, kitlesel tüketime yönelik çok çeşitli filmler üretir ve dağıtır. Filmler genellikle tanıdık ve formüle dayalı hikaye anlatımı geleneklerine bağlıdır.[233]

Hollywood stüdyoları tarafından üretilen filmler, medya ortamında yaygın ve etkili bir varlığa sahiptir ve ana akım sinemanın geleneklerini ve estetiğini tanımlamaya yardımcı olmaktadır.[234] Filmler genellikle geniş kitlelere fikirleri, değerleri ve bakış açılarını iletmek için kullanıldıkları için, halkın algılarını ve tutumlarını şekillendirme ve etkileme yeteneğine de sahiptirler. Hollywood'un tanıdık ve formüle dayalı hikaye anlatımı ile belli bir düşünce kalıbı üzerinden anlatımı ayrıca homojenleşmeye katkıda bulunmaktadır.

---

[231] Lisa Cartwright-Marita Sturken, *Practices of Looking: An Introduction to Visual Culture*. Oxford University Press., 2009, s. 311.
[232] Aydın Engin, "Yazılı Medya Tamam, Ya Görsel Medya?", https://t24.com.tr/yazarlar/aydin-engin/yazili-medya-tamam-ya-gorsel-medya,27572, (08.04.2023)
[233] Önder Özdemir, "Hollywood Hep Aynı Masalı Anlatıyor: Kahramanın Sonsuz Yolculuğu", https://sendika.org/2017/09/hollywood-hep-ayni-masali-anlatiyor-kahramanin-sonsuz-yolculugu-onder-ozdemir-446757/, (12.04.2023)
[234] Sema Fener, "Günümüzün Sinema Akımları", https://www.antraktsinema.com/makale.php?id=773, (12.04.2023)

3.2.4.4 Amerikan Görsel Kültüründe Hollywood'un Yeri

Amerikan görsel kültüründe Hollywood, sinema ve televizyon endüstrisinin merkezi olarak önemli bir rol üstlenmektedir. Küresel medya alanında etkili bir konumda bulunan Hollywood, Amerikan kültürünün temsili ve uluslararası düzeyde tanıtılması açısından kilit bir öneme sahiptir. Filmler ve televizyon yapımları vasıtasıyla, Amerikan değerleri, yaşam biçimleri ve anlatıları küresel izleyici kitlesiyle buluşurken, Amerikan görsel kültürünün geniş kitlelere yayılması da sağlanmaktadır.[235]

Hollywood'un Amerikan görsel kültüründeki etkisi, Amerikan rüyası kavramının yayılması ve Amerikan yaşam tarzının idealize edilmesi şeklinde de görülebilmektedir.[236] Hollywood filmleri ve dizileri, Amerikan kültürünün güçlü yönlerini ve değerlerini öne çıkararak, dünya genelindeki insanlara Amerika'nın cazibesini ve fırsatlarını sunmaktadır. Bu durum, Amerikan kültürünün dünya genelinde kabul görmesine ve etkili bir yumuşak güç unsuru olarak kullanılmasına olanak sağlamaktadır. Ancak, Hollywood'un Amerikan görsel kültüründeki hakimiyeti, kültürel homojenleşmeye ve kültürel hegemonya sürecine katkıda bulunabilecek bir etkiye de sahiptir. Hollywood'un küresel düzeydeki rolü ve ortaya koyduğu anlaşılabilir dili,[237] bazı durumlarda diğer kültürlerin değerlerine ve görsel kültürlerine gölge düşürebilmekte onları zayıflatabilmektedir.

Hollywood, moda ve stil üzerinde de önemli bir etkiye sahiptir.[238] Popüler olan pek çok kıyafet, saç modeli ve makyaj trendi, Hollywood ünlülerinin moda seçimlerinden etkilenmiştir.[239] Ayrıca, Amerikan güzellik standartlarının şekillenmesinde de rol oynamıştır.[240] Pek çok insan kendilerini nasıl gösterecekleri ve

---

[235] Dexter Fergie, "How American Culture Ate the World: A review of "A Righteous Smokescreen" by Sam Lebovic", https://newrepublic.com/article/165836/american-culture-ate-world-righteous-smokescreen-globalization-review, (14.04.2023)
[236] Jay Carter, "All About The Benjamins: 10 Best Movies About The American Dream", https://collider.com/best-movies-about-the-american-dream/#lsquo-hustle-amp-flow-rsquo-2005, (14.04.2023)
[237] Dilara Diken Yücel, "Düşler Fabrikasına Kısa Bir Ziyaret: Hollywood Sineması". *SineFilozofi*, 6, 12, 2021, s. 1172.
[238] Brandlife, *Bir Zamanlar Moda Dünyasında*, http://www.brandlifemag.com/bir-zamanlar-moda-dunyasinda/, (08.04.2023)
[239] Antonia Sardone, "Hollywood's Influence On Fashion", https://www.universityoffashion.com/blog/hollywoods-influence-on-fashion/, (13.04.2023)
[240] Nancy Etcoff, *Survival of the Prettiest: The Science of Beauty*. Knopf Doubleday Publishing Group., 2011, s. 144

sunacakları konusunda rol model olarak Hollywood aktörlerine ve aktrislerine bakmaktadır.

Hollywood, Amerikan görsel kültüründe önemli bir rol oynayarak, görsel perspektiflerin ve görsel geleneklerin oluşmasında, estetik anlayışın şekillenmesinde ve görsel kalite standartlarının belirlenmesinde de etkili olmuştur.[241] Belirli kamera açıları, aydınlatma teknikleri ve kurgu stilleri gibi görsel medyanın üretimiyle ilgili kuralları oluşturarak, görsel medyanın algılanması ve anlaşılması üzerinde bir etki yaratmıştır. Popüler kültürün görsel estetiğini etkileyen Hollywood, ikonik görsel stiller ve motiflerle diğer görsel medyanın üretim biçimine de etki etmiştir. Ayrıca, görsel kalite standartlarını belirleyerek, görsel medyanın değerlendirilmesi ve tüketilmesi üzerinde daha geniş bir etkiye sahip olmuş,[242] yüksek prodüksiyon değerleri ve teknik uzmanlık sayesinde insanların görsel medyadan beklentilerini ve algılarını da şekillendirmiştir.

[241] Wanwarang Maisuwong, "The Promotion of American Culture through Hollywood Movies to the World", *International Journal of Engineering Research & Technology (IJERT), 1*(4), 2012, s. 3.
[242] Matt Pressberg, "Imax Is Moving Away From 3-D: 'Consumers Have Shown a Strong Preference'", https://www.thewrap.com/imax-moving-away-3d-consumers-shown-strong-preference/, (13.04.2023)

4 AMERİKAN GÖRSEL KÜLTÜRÜNÜN FORREST GUMP FİLMİ ÜZERİNDEN DEĞERLENDİRİLMESİNİN GÖSTERGEBİLİMSEL ANALİZİ

4.1 Metodoloji

Metodoloji, araştırma ya da sorunların çözümünde kullanılan yöntem ve süreçlerin tamamıdır. Metodoloji, konuyu araştırmak, veri toplamak, analiz yapmak ve sonuçları çıkarmak için atılacak adımları belirten, yöntem bilimidir.[243] Dolayısıyla; "Amerikan Görsel Kültürünün Forrest Gump Filmi Üzerinden Değerlendirilmesinin Göstergebilimsel Analizi" başlıklı üçüncü bölümde amaç, yöntem, kapsam ve sınırlılıklar, iyi bir yöntemle belirlenmelidir. Böylece, araştırmanın metodolojisi sağlam temeller üzerine inşa edilmiş olacaktır.

4.1.1 Amaç

Bu çalışmanın amacı, Amerikan görsel kültürünün, özellikle "Forrest Gump" filmi üzerinden, Amerikan değerleri, tarih ve toplumsal dönüşümleri bağlamında nasıl yorumlanabileceğini ortaya koymaktır. Çalışma, filmin tarihi ve kültürel olayları nasıl işlediğini, görsel öğeleri nasıl kullanıldığını ve Amerikan Görsel kültürünü nasıl gösterdiğini incelemeyi amaçlamaktadır.

Amaç doğrultusunda, çalışma sınırlılıklarını dikkate alarak şu konulara odaklanacaktır:

* "Forrest Gump" filmi üzerinden, Amerikan tarihi ve değerlerini geniş bir yelpazede ele alarak, filmin dönemin toplumsal ve kültürel olaylarına nasıl yansıttığını ve bunların Amerikan görsel kültüründeki yerini analiz etmek.

* Göstergebilimden yararlanarak ve betimsel analiz yöntemini kullanarak, "Forrest Gump" filminin görsel öğelerini ve anlatısını incelemek, öğelerin Amerikan toplumsal dönüşümleri ve değerleri bağlamında nasıl kullanıldığını ortaya koymak.

[243] TDK, *Metodoloji,* https://sozluk.gov.tr/, (18.04.2023)

Amaçlar dahilinde, çalışma Amerikan görsel kültürünün "Forrest Gump" filmi üzerinden incelenmesiyle, Amerikan değerlerinin, tarih ve toplumsal dönüşümlerin nasıl yansıtıldığını ve anlatıldığını ortaya koymayı hedeflemektedir.

4.1.2 Yöntem

Forrest Gump filminin göstergebilimsel çözümlemesi, düzanlam ve yananlam bağlamında incelenecektir. Belirtilen amaç doğrultusunda, filmden kronolojik olarak rastgele seçilmiş sahnelerin ekran görüntüleri ele alınacaktır. İlk olarak, düzanlam ile ilgili betimlemeler yapılacak ve ardından yananlam ile ilgili betimlemeler gerçekleştirilerek anlam arayışına gidilecektir. Böylece Amerikan Görsel Kültürünün Forrest Gump filminde gösterilip gösterilmediği incelenmeye çalışılacaktır.

Çalışmada betimsel analiz yöntemi kullanılırken, göstergebilim alanından da faydalanılacaktır. Göstergebilim, Roland Barthes gibi önemli düşünürlerin çalışmalarıyla zenginleşmiş bir alan olup, anlam çalışmalarında kullanılabilen güçlü bir araçtır. Analiz sürecinde Roland Barthes'ın göstergebilime kazandırdığı düz anlam ve yan anlam kavramlarından yararlanılacaktır.[244] Roland Barthes'ın göstergebilimde düz anlam ve yan anlam kavramlarından hareketle, seçilen film sahnelerindeki görsel öğeler analiz edilerek, bunların Amerikan görsel kültürü ile ilişkisine bakılacaktır. Bunun için film sahne sahne izlenecek, notlar alınacak, film ile ilgili yine belirtilen konu bağlamında okumalar yapılarak, okunan eksende film çözümlemesi yapılacaktır. Film ülkemizde Netflix platformu üzerinden izlenebilmektedir, söz konusu platform kanalıyla film bilgisayar ekranından izlenmiş ve ekran görüntüleri de yine Microsoft Windows Ekran Alıntı Aracı kullanılarak alınmıştır.

4.1.3 Kapsam

Çalışma, Amerikan görsel kültürünün "Forrest Gump" filmi üzerinden incelenmesiyle, Amerikan değerlerinin, tarih ve toplumsal dönüşümlerin nasıl yansıtıldığını ve anlatıldığını ortaya koymayı hedeflemektedir. Çalışmanın kapsamı şu konuları içermektedir:

---

[244] Alper Yılmaz, "İnsan Ticaretinin Kamu Spotu Reklamlarında Sunumu: Roland Barthes'in Mit Olgusu Üzerinden Göstergebilimsel Analiz", *Göç Araştırmaları Dergisi*, 6, 1, 2020, s. 16.

* Amerikan görsel kültürüne ve önemli bileşenlerine genel bir bakış sunarak, Amerikan değerleri ve tarih ile olan ilişkisini anlamaya çalışmak.

* Göstergebilim alanından, Roland Barthes'ın düz anlam, yan anlam kavramlarından yararlanarak, "Forrest Gump" filmindeki görsel öğelerin Amerikan görsel kültürü bağlamında nasıl yorumlanabileceğini analiz etmek.

* "Forrest Gump" filmi üzerinden, Amerikan tarihi ve değerlerini çizilecek çerçevede ele alarak, filmin dönemin toplumsal ve kültürel olaylarını nasıl yansıttığını ve bunların Amerikan görsel kültüründeki yerini incelemek.

4.1.4 Sınırlılıklar

Her bilimsel çalışmada olduğu gibi, yapacağımız araştırmanın da araştırıcı tarafından belirlenmiş sınırlılıkları ve bir odak noktası bulunmaktadır. Çalışmanın temel sorusu, Amerikan görsel kültürü özellikle "Forrest Gump" filmi üzerinden, Amerikan değerleri, tarih ve toplumsal dönüşümleri bağlamında nasıl yorumlanabileceğidir.

Dolayısıyla, çalışmanın sınırlılıkları şunlardır:

* Araştırma, sadece Amerika Birleşik Devletleri'nin görsel kültürü üzerine odaklanmaktadır. Diğer ülkelerin görsel kültürleri ile karşılaştırma yapılmayacaktır.

* Çalışmanın ana odağı "Forrest Gump" filmidir. Nedeni, filmin Amerikan tarihi ve değerlerini geniş bir yelpazede ele almasıdır. Başka filmlerin analizi çalışma kapsamında yer almayacaktır.

* Araştırma, betimsel analiz yöntemini kullanarak, "Forrest Gump" filminin görsel öğelerini ve anlatısını incelemektedir. Dolayısıyla, çalışma daha çok görsel analize dayalıdır ve filmin oyunculuk, senaryo, prodüksiyon süreci gibi diğer öğelerine daha az odaklanmaktadır.

* Çalışma, Amerikan görsel kültürünün tarihsel ve kültürel bağlamını ele alsa da, güncel gelişmeler ve son dönem yapımlar üzerinde durulmayacaktır. Belirtilen sınırlılık, çalışmanın odak noktasının belirlenmesi ve kapsamının sınırlandırılması amacıyla getirilmiştir.

4.2 Göstergebilim

Göstergebilim, yazılı ve görsel öğelerin belirli kriterlere göre incelenmesi ve yorumlanması sürecidir. Yorumlama aşamasında, kültürel değişimler ve sosyal yapı dikkate alınmaktadır.[245] Göstergebilim, kültürel, edebi ve görsel metinlerin anlamını çözümlemek dahil pek çok alanın çözümlemesi için kullanılan bir araç olarak kabul edilmektedir.[246] Göstergebilim, anlamın oluşumunda rol oynayan unsurlar, ki onlara gösterge denir ve unsurlar arasındaki bağlantıları incelemekle ilgilidir. Söz konusu unsurları analiz etmek, anlamın ortaya çıkarılmasına yardımcı olmaktadır.[247]

Göstergebilim teriminin kökeni, İngiliz filozof John Locke'a dayanmaktadır. ‘‘İnsan Anlığı Üzerine Bir Deneme’’ adlı eserinde, bilimin üç temel dalını belirlemiş ve ‘‘semeiotike’’ kelimesini ilk kez kullanmıştır. Göstergebilimi, imgelerin öğretisi olarak tanımlamıştır.[248] Locke, göstergebilimin en önemli bölümü sözcüklerden oluştuğu için ona mantık denilebileceğini ifade etmiştir. Amacı, zihnin şeyleri kavraması ve kavradığı şeylerin bilgisini başkasına iletmesi için kullandığı imgelerin doğasını incelemek olarak belirtmiştir. Ona göre, zihnin kendi içinde, gözlemlenen nesnelerin hiçbiri anlık olarak var olmadığından, incelenen şeyin temsili ya da tasviri olan bir şeyin yine zihne sunulması gereklidir ve onlarda o şeylerin idealarıdır.[249] Şüphesiz, Locke'un ifade edilen sonuca ulaşması ve göstergebilime isim babalığı yapması tesadüf değildir, çünkü onun deneyimlere dayanan bilgi kaynağı felsefesi, insan zihninin boş bir levha (Tabula Rasa) olduğu ve dışarıdan gelen bilgi ile dolduğu düşüncesine dayanmaktadır.[250] Böylece, iletişim için ortak gösterge dizgilerinin zihinde doğuştan bulunamayacağı ve insan düşüncelerinin doğrudan başkalarının görüşüne açılamayacağı, bu nedenle düşüncelerimizi kendimiz için belirlemek ve bunları birbirimize iletmek için idelerin göstergelerinin zorunlu olduğunu kendi felsefe sistemiyle ifade etmiştir.[251]

---

[245] Makbule Civelek Oruç-Oğuz Türkay, “Türkiye Tanıtım Afişlerinin Göstergebilimsel Bir Analizi: Home Of Turkey Afişleri Örneği”, *Turkish Online Journal of Design Art and Communication*, 8, 2, 2018, s. 313.
[246] Makbule Civelek Oruç-Oğuz Türkay, *a.g.m.*, s. 314.
[247] Abdül Fettah Şen, “Kripto Para Reklamlarındaki Örtülü Anlam: Olmayan Şeyin Görseli Ne Anlatıyor?”, *Meriç Uluslararası Sosyal ve Stratejik Araştırmalar Dergisi*, 5, 13, 2021, s. 121.
[248] John Locke, *Insan Anligi Üzerine Bir Deneme*, Kabalci Yayinevi., İstanbul 2013, s. 495.
[249] John Locke, *a.g.e.*, s. 496.
[250] John Locke, *a.g.e.*, s. 71.
[251] John Locke, *a.g.e.*, s.496

Göstergebilim, anlam araştırmalarında kullanılan temel kavramlarla zenginleşmiştir. Söz konusu kavramlar arasında düzanlam ve yananlam gibi önemli kavramlar da bulunmaktadır.[252] Bahsedilen kavramlar; anlamın dil ve iletişim sistemlerinde nasıl üretildiği ve nasıl aktarıldığını, metinlerin ve görsel öğelerin anlamı nasıl çözümlediği üzerine bir yöntem sunmaktadır. Roland Barthes, göstergebilim alanındaki öncülerden biri olarak kabul edilmiş ve disiplinin gelişimine önemli katkılarda bulunmuştur. Barthes'ın çalışmaları, göstergebilimin temel kavramlarının ve yöntemlerinin anlaşılması ve uygulanması açısından büyük önem taşımaktadır.[253]

4.2.1 Roland Barthes

Roland Barthes, 20. yüzyılın önemli düşünürlerinden biri olarak göstergebilim, edebiyat ve kültür alanlarında büyük etkisi olan bir Fransız düşünürdür.[254] Barthes'ın göstergebilim alanındaki incelemeleri, 'anlamlandırma' eylemi üzerine odaklanmıştır. Gösterge, bir gösteren ve bir gösterilenden oluşur. Gösterenler düzlemi, ifade düzlemini temsil ederken, gösterilenler düzlemi ise içerik düzlemini meydana getirir. Başka bir deyişle, gösterenler düzlemi anlatımı sağlarken, gösterilenler düzlemi ise anlamı oluşturmaktadır.[255] Eğer bir göstergede gösteren ile gösterilen arasında bir ilişki oluşturulabiliyorsa, anlamlandırma süreci başarılı bir şekilde gerçekleşmiştir.[256] Çalışmada, Barthes'ın düzanlam ve yananlam kavramları üzerinde durulacak; diğer kavramlar ve teoriler ise gerekli hallerde ele alınacaktır. Bu şekilde, göstergebilim alanında gerekli destek oluşturularak, "Forrest Gump" filminin görsel kültür bağlamında değerlendirilmesi için gerekli araçlar ve yöntemler sağlanmış olacaktır.

4.2.2 Düz Anlam ve Yananlam

Anlamlama sürecinde, düzanlam ve yananlam adı verilen iki iç içe geçmiş dizge bulunur. Düzanlam, anlatım düzlemi olarak işlev görürken, yananlam ise onu kapsayan içerik düzlemidir. Bunlar, birbirleriyle ilişkili olsa da her biri anlamın farklı yönlerini temsil etmektedir.[257] Düzanlam, göstergebilimde bir işaretin ya da sembolün

---

[252] Esra Karaman, "Roland Barthes ve Charles Sanders Peirce'in Göstergebilimsel Yaklaşımlarının Karşılaştırılması", *İstanbul Aydın Üniversitesi Dergisi*, 9, 2, 2017, s.31
[253] Esra Karaman, *a.g.m.*, s. 30.
[254] Esra Başak Aydınalp, "Roland Barthes'ta Metin ve Eleştiri Dinamiği", *Edebi Eleştiri Dergisi*, 5, 1, 2021, s. 205.
[255] Roland Barthes, *Göstergebilimsel Serüven,* Yapı Kredi Yayınları., İstanbul 1993, s. 40
[256] Abdül Fettah Şen, *a.g.m.*, s. 122.
[257] Roland Barthes, *a.g.e.*, s. 69.

doğrudan ve açık bir şekilde ilettiği anlamı ifade etmektedir. Düzanlam, bir işaretin ya da sembolün okuyucu ya da izleyici tarafından hemen anlaşılabilen ve yorum gerektirmeyen temel anlamıdır. Örneğin, bir trafik işaretinde görülen "dur" yazısı, düz anlamıyla sürücülerin durmalarını gerektiren bir komuttur ve komutun anlamını anlamak için başka bir yoruma ihtiyaç duyulmaz. Benzer şekilde, bir filmde ya da görsel metinde kullanılan objelerin, karakterlerin ya da mekanların da düz anlamı bulunmaktadır. Düz anlam, genellikle işaretlerin ve sembollerin anlamını çözümlemeye yönelik göstergebilimsel analizlerin başlangıç noktasıdır. Barthes'a göre, düzanlam sürekli yananlam yaratmaktadır.[258] Yananlam, işaretin veya sembolün açık ve doğrudan anlamanın ötesinde, çağırdığı diğer anlamları ifade etmektedir.[259] Yananlam, insanın yetiştiği kültürel ve toplumsal bağlamı ön plana çıkarmaktadır. Mit ve çağrışım boyutlarını içermektedir. Bu nedenle, ideolojilerin ve anlatıların analizinde kullanılmaktadır.[260] Yananlam, sosyal ve kültürel değerler, inançlar ve düşüncelerle ilişkilendirilebilmektedir. Örneğin, bir filmde kullanılan bir sembol, düzanlamının ötesinde, seyircilerin duygularını, düşüncelerini ve kültürel kodlarını harekete geçiren ve onların anlam çıkarımında bulunmalarını sağlayan bir yananlam taşıyabilmektedir. Yananlamın incelenmesi, göstergebilimsel analizlerde önemli bir adımdır, çünkü metinlerin ve görsel öğelerin anlamını daha derinlemesine kavramaya olanak tanımaktadaır. "Forrest Gump" filminin göstergebilimsel analizinde, düzanlamın ötesine geçerek, filmde kullanılan işaretlerin ve sembollerin yananlamlarının Amerikan görsel kültürü ve güç araçları bağlamında nasıl anlaşıldığının incelenmesi önem arz etmektedir.

4.3 Forrest Gump Filmi

Forrest Gump, Robert Zemeckis tarafından yönetilen ve başrolde Tom Hanks'in oynadığı 1994 yapımı bir Amerikan drama filmidir. Film, Amerikan tarihindeki birçok önemli olaya tanık olan ve istemeden onları etkileyen ortalamanın altında bir IQ'ya sahip nazik ve saf bir adam olan Forrest Gump'ın hikayesini anlatılmaktadır.[261]

---

[258] Ufuk Bircan, "Roland Barthes ve Göstergebilim", *SBARD*, 13, 26, 2015, s. 25.
[259] Ahmet Güneş, "Göstergebilim Tarihi", *Humanities Sciences*, 8, 4, 2013, s. 339.
[260] Ufuk Bircan, *a.g.m.*, s. 26.
[261] Roger Ebert, "Forrest Gump Movie Review & Film Summary", https://www.rogerebert.com/reviews/forrest-gump-1994, (20.04.2023)

4.3.1 Forrest Gump Filminin Künyesi

Yönetmen: Robert Zemeckis

Senaryo: Eric Roth

Roman (Uyarlanan Eser): Winston Groom

Yapımcılar: Wendy Finerman, Steve Tisch, Steve Starkey

Müzik: Alan Silvestri

Görüntü Yönetmeni: Don Burgess

Kurgu: Arthur Schmidt

Yapım Şirketi: Paramount Pictures

Dağıtımcı: Paramount Pictures (ABD), United International Pictures (Uluslararası)

Çıkış Tarihi: 6 Temmuz 1994 (ABD)

Süre: 142 dakika

Ülke: Amerika Birleşik Devletleri

Dil: İngilizce[262]

Bütçe: 55 milyon dolar (tahmini)

Hasılat: 677 milyon dolar (dünya çapında)[263]

Oyuncu Kadrosu:

Tom Hanks: Forrest Gump

Robin Wright: Jenny Curran

[262] IMDB, *Tom Hanks in Forrest Gump*, https://www.imdb.com/title/tt0109830/, (20.04.2023)
[263] Box Office Mojo, *Forrest Gump,* https://www.boxofficemojo.com/title/tt0109830/?ref_=bo_tt_tab#tabs, (20.04.2023)

Gary Sinise: Teğmen Dan Taylor

Mykelti Williamson: Benjamin Buford "Bubba" Blue

Sally Field: Bayan Gump (Forrest'ın annesi)

Haley Joel Osment: Forrest Gump Jr. (Forrest'ın oğlu)

Michael Conner Humphreys: Genç Forrest Gump

Hanna Hall: Genç Jenny Curran

Film, altı Akademi Ödülü ile birlikte pek çok ödül kazanmıştır. Kazanılmış akademi ödülleri şunlardır:

En İyi Film, En İyi Yönetmen (Robert Zemeckis), En İyi Erkek Oyuncu (Tom Hanks), En İyi Uyarlama Senaryo (Eric Roth), En İyi Kurgu (Arthur Schmidt) ve En İyi Görsel Efekt (Ken Ralston, George Murphy, Stephen Rosenbaum ve Allen Hall).[264]

4.3.2 Forrest Gump Filminin Özeti

Forrest Gump (Tom Hanks), Greenbow, Alabama'da yaşayan ve zeka düzeyi düşük bir adamdır. Annesi (Sally Field) tarafından çok sevilen Forrest, çocukken ayağında ortopedik destekler olsa bile koşmayı öğrenir ve sonunda hızlı bir koşucu olur. Koşma yeteneği, üniversitede futbol bursu kazanmasını sağlar. Üniversitede futbol oynarken, Forrest bir ordu yetkilisi tarafından eline tutuşturulan bir broşür sayesinde askere gider ve Vietnam Savaşı'na katılır. Savaş sırasında, en iyi arkadaşı Bubba (Mykelti Williamson) ile birlikte karides avlama hayalleri kurar. Ancak Bubba, savaşta yaşamını yitirir ve Forrest hayali tek başına gerçekleştirir.[265] Savaştan sonra, Forrest karides avcılığı işine başlar ve şirketi Bubba Gump Shrimp Company'yi kurar. Süreç içinde, savaş arkadaşı Teğmen Dan (Gary Sinise) ile tekrar karşılaşır ve onunla

[264] Oscars, *67th Oscars Highlights*, https://www.oscars.org/videos-photos/67th-oscars-highlights, (20.04.2023)
[265] Jordan Hoffman, "I've Never Seen: Forrest Gump | Movies", https://www.theguardian.com/film/2020/apr/24/ive-never-seen-forrest-gump, (20.04.2023)

birlikte çalışır. Forrest'ın hayatı boyunca sürekli olarak Jenny (Robin Wright) ile yolları kesişir.[266]

Çocukluk arkadaşı olan Jenny, Forrest'ın aşık olduğu kadındır ve her ikisi de film boyunca zorlu hayat deneyimleri yaşar. Film, Forrest'ın hayatındaki iniş çıkışları ve Amerikan tarihinin önemli olaylarına nasıl tanık olduğunu ve bazen de onları etkilediği ve etkilendiğini gösterir. Film, insanların yaşamlarını ve başarılarını belirleyen seçimler ve şans faktörüne gönderme yaparken, Amerikan rüyası fikrini de göstermeyi ihmal etmemiştir.

4.3.3 Forrest Gump Filminin Olay Örgüsü

Forrest Gump" filminde, 1950'lerden 1980'lere kadar uzanan dört farklı dönemde geçen olay örgüsü, Amerikan tarihi ve kültürüne göndermelerle doludur. Her on yılın önemli olayları ve karakterlerle ilgili daha fazla ayrıntıyı dönemler şeklinde incelemek betimsel analizin olay akışını da anlamayı kolaylaştıracaktır.

4.3.3.1 1950'ler

Forrest, annesiyle birlikte Alabama'da yaşamaktadır. Babası yoktur ve annesi onunla tek başına ilgilenmektedir. Forrest, ortalamanın altında bir zekaya sahiptir ve başlangıçta okula kabul edilmemesi söz konusudur. Annesi, onun okula kabul edilmesini sağlamak için mücadele etmektedir. Annesi, diğer insanların ne dediğine aldırış etmeden Forrest'ı iyi ve dürüst bir çocuk olarak yetiştirmeye çalışmaktadır. Kırsal bir bölgede büyük bir evleri vardır, evlerine sürekli misafirler gelir, çünkü annesi geçimlerini sağlamak için odalarını kiraya vermektedir. Bir gün genç bir müzisyen odalardan birini kiralar ve Forrest onu ayak hareketleri dansıyla etkiler. Daha sonra dans figürünü söz konusu müzisyende kullanacaktır. Forrest ve annesi, mağazanın vitrinindeki televizyondan Elvis Presley'in Forrest'dan ilham alarak geliştirdiği ikonik dansını izlerler, o dönemde televizyonun Amerikan yaşamına nasıl girdiğini gösterilmektedir. Forrest, okula giderken okul otobüsünü kullanmaktadır. İlk gün otobüste kimse ona yer vermezken, Jenny ona yanına oturmasını teklif eder ve böylece otobüste tanışırlar. Jenny ile sıkı bir arkadaşlık kurarlar ve birlikte büyürler.

---

[266] Forrest Gump | Reviews | guardian.co.uk Film. (1994, October 6). *The Guardian*. https://www.theguardian.com/film/News_Story/Critic_Review/Guardian_review/0,,544587,00.html, (20.04.2023)

İkisi de birbirlerine destek olur ve zamanla Forrest Jenny'ye aşık olacaktır. Forrest, çocukluk yıllarında bacaklarında destek gerektiren bir cihaz kullanmaktadır. Bir gün, okuldan dönerken çocuklar tarafından zorbalığa uğrar ve kaçarken cihazlarını kırar. Bu olay, Forrest'ın hızlı koşma yeteneğini keşfettiği andır.

4.3.3.2 1960'lar

1960'ların başında Forrest, üniversite futbol takımına hızlı koşma yeteneği sayesinde katılmıştır. Daha sonrasında futbol takımı oyuncuları ile Beyaz Saray'a gitmiş ve Başkan John F. Kennedy ile tanışmıştır. Futbol oynadığı dönemde, Forrest ırk ayrımcılığını Alabama Valisi George Wallace'ın şahsında görecektir. Forrest, Alabama Üniversitesi'ndeki siyah öğrencilerin eğitime erişim hakkıyla[267] ilgili olaylara şahit olmuş ve kısmen de olayda gözükmüştür. Jenny, Forrest'ın hayatından geçici olarak çıkmış ve başka bir üniversiteye gitmiştir. Bir süre sonra, Jenny bir barda üstsüz olarak müzik çalmaya başlamıştır. Dinleyiciler onunla alay etmektedir. 1960'ların sosyal hareketlerine katılan Jenny, özellikle barış[268] ve kadın hakları hareketlerinde aktif olarak yer almaktadır. Jenny'nin yaşadığı olaylar, dönemin sosyal değişimlerinin ve kadınların kimlik arayışlarının[269] bir yansımasıdır. Jenny, farklı yaşam deneyimleri ve ilişkiler yaşamış, ancak her zaman Forrest'la bağlantısını sürdürmüştür. Forrest, Vietnam Savaşı'na katılmak üzere orduya yazılmıştır. Savaşta, Bubba adında bir askerle arkadaş olmuş ve onunla birlikte karides avlama hayalleri kurmuştur. Ayrıca, Teğmen Dan ile de tanışmış ve onunla da yakınlaşmıştır. Teğmen Dan, ailesinin askeri geçmişi nedeniyle savaşta ölmeyi bir onur olarak görmüştür ancak Forrest'ın yardımıyla hayatta kalmayı başarmıştır. Forrest, savaşta yaralanmış ve hastanede iyileşirken masa tenisi oynamaya başlamıştır. Yeteneği sayesinde, uluslararası bir masa tenisi turnuvasında Amerika'yı temsil etme fırsatı bulmuş ve daha sonra Beyaz Saray'a davet edilmiştir. Başkan Lyndon B. Johnson ile tanışmış ve ona komik bir şekilde savaş yarasını göstermiştir. Savaştan döndükten sonra Jenny ile tekrar karşılaşmış ve onun farklı ilişkiler ve yaşam deneyimleri yaşadığını öğrenmiştir. Jenny, 1960'larda yaşanan sosyal değişimlerin ve dönüşümlerin bir yansımasıdır.

---

[267] Encyclopedia Britannica, *George Wallace | Biography, Facts, & 1968 Presidential Candidacy*, https://www.britannica.com/biography/George-C-Wallace, (23.04.2023)
[268] Daniel S. Levy, "Behind the Protests Against the Vietnam War in 1968", https://time.com/5106608/protest-1968/, (23.04.2023)
[269] Roxane Gay-Johanna Goodman, "Fifty Years Ago, Protesters Took on the Miss America Pageant and Electrified the Feminist Movement", https://www.smithsonianmag.com/history/fifty-years-ago-protestors-took-on-miss-america-pageant-electrified-feminist-movement-180967504/, (23.04.2023)

Belirtilen dönemde, Amerika'da sivil haklar hareketi, barış hareketi ve hippi kültürünün yükselişi gibi önemli sosyal değişimler yaşanmıştır.

4.3.3.3 1970'ler

1970'lerde, Forrest Gump Vietnam'daki askerlik görevini bitirmiş, Pin Pong takımı ile Çin'den dönmüştür ve Teğmen Dan ile yeniden bağlantı kurmuştur. Teğmen Dan, savaş sırasında bacaklarını kaybetmiştir ve hayatının nasıl devam edeceği konusunda karmaşa yaşamaktadır. Forrest, Teğmen Dan'ın hayatına olumlu bir etki yapmış ve onunla arkadaşlığını sürdürmüştür. 1970'lerde Amerika'da Watergate skandalı yaşanmış ve olay, filmde de gönderme olarak yer almıştır. Forrest, Washington D.C.'de bir otelde kalmaktadır ve oradaki garip hareketlilikten şüphelenerek güvenlik görevlisini aramıştır. Böylece Watergate skandalının ortaya çıkışına yol açmıştır. Forrest, Bubba'nın karides avlama hayallerini gerçekleştirmek amacıyla "Bubba Gump Karides Şirketi"ni kurmuştur. Sonrasında Teğmen Dan de ona katılmıştır. Şirket, zamanla büyük başarı elde etmiş ve Forrest zengin olmuştur. Başarı, Forrest'ın koşullarına rağmen yaşamını sürdürme ve başarıya ulaşma azmini ‘‘Amerikan Rüyası’’ vari göstermektedir. Jenny, 1970'lerde yaşamını düzeltmeye çalışmış ve Forrest ile tekrar bağlantı kurmuştur. İkili bir süreliğine birlikte yaşamıştır. Ancak Jenny bir süre sonra Forrest'ın yanından ayrılmıştır. Ayrılık Forrest'ı derinden etkilemiş böylece koşmaya başlamıştır ve durmaksızın ülke çapında koşmuştur. Koşu süresince, birçok insan ona katılmış ve onu ilham kaynağı olarak görmüştür. Koşu nedeniyle Forrest medyanın dikkatini çekmiş ve popüler kültürde bir fenomen haline gelmiştir.

Resim 15. Forrest Gump Rotasının travego sitesi tarafından oluşturulmuş versiyonu[270]

4.3.3.4 1980'ler

Forrest Jenny ile tekrar bağlantı kurmuş ve bir oğlu olduğunu öğrenmiştir. Jenny, oğlunun adının Forrest olduğunu ve Forrest'ın çocuğun babası olduğunu açıklamıştır. Jenny'nin sağlık sorunları ortaya çıkmış ve Forrest ona yardımcı olmuştur. 1980'lerde, Jenny ve Forrest evlenmeye karar vermişlerdir. İkili, Alabama'daki Forrest'ın evinde düğünlerini gerçekleştirmiştir. Jenny kısa süre sonra hastalığı nedeniyle yaşamını yitirmiştir. 1980'lerde, AIDS salgını Amerika ve dünya çapında yayılmıştır. Filmde, Jenny'nin ölüm nedeninin belirtilmemesine rağmen, film süresince Jenny'nin yaşadığı hayat, dönemde yaşanan sağlık sorunları ve salgınlarla bağlantılı olduğu düşünülebilmektedir. Bubba Gump Karides Şirketi'nin başarısı ile diğer yatırımlar ile Forrest çalışmaya ihtiyaç duymadan yaşamını sürdürmüştür. Şirketin yatırımcısı olan Teğmen Dan, maddi anlamda başarıyı yakalamış ve bacak protezleriyle yeniden yürümeye başlamıştır. Forrest'in düğününe geldiğinde yanında Vietnamlı bir kadın görülmüş, geçmişiyle barıştığı izlenimi vermiştir. Film, 1980'lerin ekonomik ve politik olaylarına göndermeler yapmıştır. Örneğin, Apple Inc.'e yatırım yapan Forrest, teknoloji şirketlerinin büyümesi ve ekonomik etkilerine bir bilgiyi bizlere sunmuş ve yatırım yapılması ile zengin olma arasında bir bağlantı oluşturmuştur.

[270] Travegeo, *Forrest Gump's Running Route*. https://travegeo.com/Forrest_Gump, (23.04.2023)

4.3.4 Forrest Gump Filminin Görsel Kültür Bileşenleri

Görsel kültür, görsel imgeler ile anlam üretme süreçlerini incelemektedir. Bir filmin görsel kültür bileşenleri, filmde kullanılan görsel öğelerin, simgelerin, renklerin, mekânların ve karakterlerin, hem hikayeyi anlatma şeklini hem de seyircinin filmle kurduğu bağlantıyı etkileyen, iletişimin sadece sözlü olarak ilerlemediği yönlerini ifade etmektedir.[271] Görsel kültür bileşenleri, bir filmin dönemini, kültürel ve tarihsel bağlamını, sosyal ve politik mesajlarını yansıtabilmekte ve seyircinin mesajları nasıl algılayacağını ve yorumlayacağını etkileyebilmektedir. Forrest Gump Filminin Görsel Kültür Bileşenlerine baktığımızda çeşitli başlıklarda bu bileşenleri inceleyebiliriz.

Kostüm ve saç tasarımı: Filmde, dönemin moda anlayışı ve saç stilleri yansıtılmıştır. Filmin geçtiği yıllara ait kıyafetler, zamanla değişen moda; karakterlerin gerçekliğini ve filmin gücünü arttırmaktadır.

Tarihsel ve kültürel görseller: Filmde, Amerikan tarihi ve kültürünün önemli olaylarına ve figürlerine göndermeler yapılmaktadır. Elvis Presley, John F. Kennedy, Richard Nixon, Lyndon Baines Johnson, John Lennon gibi ünlü isimler ve Watergate skandalı, Vietnam Savaşı, hippi dönemi, savaş protestoları gibi tarihi olaylar görsel olarak sunulmuştur.

Film setleri ve mekanlar: Forrest Gump, karakterlerin yaşamlarının geçtiği mekanları ve dönemlere uygun dekorları ile göstermiştir. Alabama'daki kırsal yaşam, üniversite kampüsü, Vietnam Savaşı'nın cepheleri ve Washington D.C. gibi mekanlar gerçekçi ve döneme uygun şekilde tasarlanmıştır.

Sembolik Temsiller: Forrest Gump filminde, hikayenin anlatımı ve karakterlerin gelişimi için anlam taşıan pekçok görsel unsur kullanılmıştır. Örnek vermek gerekirse, tüyün sürekli olarak filmde görülmesi ile rastlantı ve kaderin önemi vurgulanmıştır. Ayrıca, Forrest'ın koşma sahneleri, onun özgürlüğünü ve hayatındaki değişimleri temsil etmiştir.

---

[271] Ali Murat Kırık, "Sinemada Renk Öğesinin Kullanımı: Renk ve Anlatım İlişkisi", *21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum Eğitim Bilimleri ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2, 6, 2013, s. 72

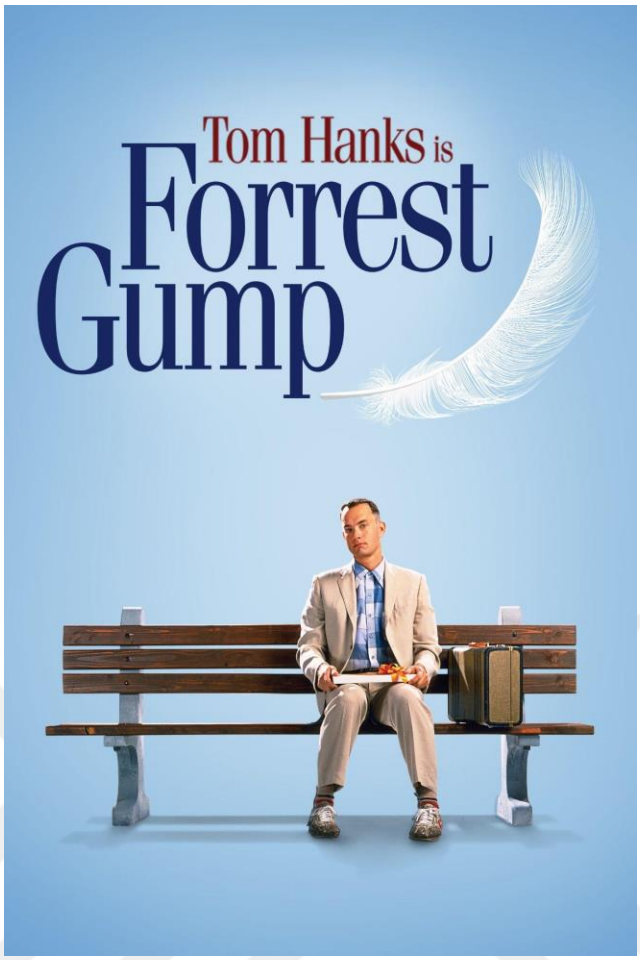
Görsel efektler: Forrest Gump, döneminin ötesinde görsel efektler kullanarak, gerçek tarihi olayları ve kişilerle karakterlerin etkileşimini başarılı bir şekilde yansıtmıştır.[272] Örneğin, Forrest'ın Başkanlarla sohbet ettiği sahnelerde kullanılan efektler, filmin görsel kültürünü zenginleştirmekte ve anlam üretimine katkıda bulunmaktadır.

Reklam ve popüler kültür göndermeleri: Filmde, dönemin reklam ve popüler kültür unsurlarına göndermeler yapılmaktadır. Dr. Pepper Cola, Apple, Nike gibi markaların ve televizyon programlarının filmin içinde yer alması, Amerikan görsel kültürüne ve tüketim alışkanlıklarına dikkat çekmektedir.

Müzik ve ses: Forrest Gump, 1950'lerden 1980'lere kadar Amerikan müziğinin önemli eserlerini kullanarak, her dönemin atmosferini ve kültürel bağlamını yansıtmış ve görsel olanı sesle desteklemiştir. Filmde kullanılan ses efektleri ve seslendirmeler, görsel kültürün anlamı üretme biçimine katkıda bulunmuştur.

Film afişi ve pazarlama: Forrest Gump filminin afişi ve pazarlama stratejisi de görsel kültürün önemli bir bileşenidir. Film afişi, Forrest'ın oturduğu bank ve tüy gibi sembolik unsurlarla, filmin temasını ve hikayesini sunmaktadır. Filmin afişi, onu pazarlayan önemli bir unsur olarak görsel kültüre anlam üretmektedir.

[272] YouTube, *Seeing Is Believing: The Visual Effects Of "Forrest Gump"*, https://youtu.be/Q8Z-yoyEwew, (23.04.2023)

Resim 16. Film Afişi

Kaynak:https://www.themoviedb.org/t/p/original/yu26pJwGFUyqTJWMWo1mMgBFJ0N.jpg

4.3.5 Forrest Gump Filminin Amerikan Görsel Kültüründeki Yeri

Forrest Gump, Amerikan görsel kültüründe önemli bir yer edinmiştir ve film çıktığından bu yana toplum üzerinde belirgin bir etkiye sahip olmuştur. Günümüzde hâlâ popülerliğini korumaktadır ve Amerikan kültürüne katkıları çeşitli yollarla kendini göstermektedir. Forrest Gump, hem eleştirmenlerden hem de izleyicilerden büyük beğeni toplayarak, dünya çapında izlenirliği ve sanatsal değeriyle dikkat çekmiştir. Film, 1994 yılında gösterime girdiğinde gişede büyük başarı elde etmiş ve dünya çapında 677 milyon dolarlık hasılat yapmıştır.[273] Bu başarı, filmin Amerikan kültürüne olan etkisini daha da güçlendiren önemli bir faktördür. Forrest Gump, 1995 yılında düzenlenen 67. Akademi Ödülleri'nde 13 dalda aday gösterilmiş ve 6 ödül kazanmıştır. Ödüller arasında En İyi Film, En İyi Yönetmen (Robert Zemeckis), En

[273] Box Office Mojo, *Forrest Gump,* https://www.boxofficemojo.com/title/tt0109830/?ref_=bo_tt_tab#tabs, (23.04.2023)

İyi Erkek Oyuncu (Tom Hanks) ve En İyi Uyarlama Senaryo (Eric Roth) bulunmaktadır.[274] Prestijli ödüller, filmin sinema dünyasında ne kadar büyük bir etki yarattığını ve saygınlığını göstermektedir. Forrest Gump, pek çok eleştirmen ve sinema yazarı tarafından Amerikan sinemasının en önemli ve etkileyici filmlerinden biri olarak kabul edilmektedir. Amerikan Film Enstitüsü (AFI), 1998 ve 2007 yılında yayımladığı "AFI'nin 100 Yıl... 100 Film" listesinde Forrest Gump'ı 71. ve 76. sıralarda göstermektedir.[275] Belirtilen listeler ve değerlendirmeler, filmin sanatsal değeri ve Amerikan görsel kültürüne olan etkisi konusunda önemli bir referanslar sunmaktadır.

Öncelikle, film Amerikan popüler kültüründe kalıcı bir etki yaratmıştır. Filmde kullanılan replikler, terimler ve sahneler, halk arasında yaygın olarak benimsenmiştir ve günlük yaşamda kullanılmaktadır. Özellikle "Hayat bir çikolata kutusu gibidir, ne alacağını asla bilemezsin" repliği, yaşamın belirsizliğini ve sürprizlerle dolu olduğunu ifade eden bir deyim olarak yerleşmiştir. Forrest Gump, özel efektler ve bilgisayarla üretilmiş görüntüler (CGI) kullanımında yenilikçi ve çığır açan film yapım tekniklerine öncülük etmiştir. İfade edilen teknikler, film endüstrisi üzerinde kalıcı bir etki yaratarak ve gelecekteki filmlerde özel efekt ve CGI kullanımının yaygınlaşmasına öncülük etmiştir.[276] Forrest Gump, Amerikan tarihi ve kültürüne dikkat çeken içeriği sayesinde, izleyicilere Amerika'nın geçmişine ve önemli dönemlerine farklı bir bakış açısı sunarak görsel kültüre katkıda bulunmuştur. Film, tarihsel olayları Forrest Gump'ın gözünden anlatarak, insanların olayları ve dönemleri yeniden değerlendirmelerine ve farklı perspektiflerden bakmalarını sağlamıştır. Günümüzde, Forrest Gump Amerikan görsel kültüründe önemli bir yer tutmaya devam etmektedir. Film, yeni nesiller tarafından da keşfedilmekte ve değerlendirilmektedir. Böylece film Amerikan kültürüne olan etkisini sürdürmekte ve izleyicilere farklı kuşaklar ve dönemler hakkında önemli bilgiler sunmaktadır. Film, popüler kültürde kalıcı bir iz bırakmış, Amerikan tarihi ve kültürünün farklı yönlerini ele almıştır. Yeni nesiller için ilgi çekici ve eğitici bir yapıt olarak varlığını sürdürmektedir.

---

[274] Oscars, *The 67th Academy Awards*, https://www.oscars.org/oscars/ceremonies/1995, (23.04.2023)
[275] American Film Institute, *Afi's 100 Years…100 Movies — 10th Anniversary Edition.* https://www.afi.com/afis-100-years-100-movies-10th-anniversary-edition/, (24.04.2023)
[276] Jacquelyn Morie, "CGI Training for the Entertainment Film Industr", *Computer Graphics and Applications*, 18, 1998, s. 32.

4.3.6 Forrest Gump Filminin Göstergebilimsel Çözümlemesi

Ekran Görüntüsü 1. Tüyün Düşüşü

Düzanlam:

Filmin açılışı gökyüzünden yere doğru bir kamera hareketiyle başlamaktadır, o sırada ekranda ilk gözüken şey, beyaz bir kuş tüyünün rüzgarda sağa sola aşağıya ve yukarıya doğru hareketidir. Aynı anda mavi ve beyaz gökyüzü görünmekte, bir kilisenin kulesi ve tepesindeki haç gökyüzüne doğru uzanmaktadır. Arka planda şehir, evler ve ağaçlar gözükmektedir. Kilisenin yan tarafında yine yüksek bir bina gözüküyor ancak kilise kulesi ve haç en tepede gökyüzüne doğru en yüksek noktada durmaktadır. Tüy ise yavaşça aşağıya doğru salınmaktadır.

Yananlam:

Gökyüzünden yere doğru hareket eden bir kamera ve beyaz bir kuş tüyünün rüzgarda sağa sola ve yukarı aşağı hareketi hafiflik ve özgürlüğü sembolize etmektedir. Tüy, masumiyet ve saflığı temsil etmenin yanı sıra, rüzgarda salınan hareketi de hayatın akışı ve değişimine işaret etmektedir. Beyaz tüy aynı zamanda Hristiyanlık inancında Cebrail'i de işaret etmektedir. Cebrail, İslam, Hristiyanlık ve Yahudilik gibi semavi dinlerde önemli bir melektir. Hristiyanlıkta, Cebrail özellikle İsa'nın doğumunu Meryem'e müjdeleyen melek olarak önem arz etmektedir. Belirtilen bilgiler ışığında, tüyün Cebrail'i temsil etmesi, sahnenin ilahi bir müdahaleyi ve kutsal bir mesajı işaret etmesi anlamına gelmektedir. Ayrıca, kilise, gökyüzü ve tüy Teslis inancı çağrışımı da yapmaktadır. Hristiyanlıkta Teslis, Tanrı'nın üç ayrı kişilikte (Baba, Oğul ve Kutsal Ruh) var olduğu inancını temsil etmektedir. Kilise Baba'yı, gökyüzü Oğul'u (İsa) ve beyaz tüy de Kutsal Ruh'u sembolize etmektedir. Kilise ve haç ruhaniyet, inanç

kavramlarını göstermektedir. Kilisenin yüksekliği, manevi değerlerin ve kutsal olanın önemine işarettir. Arka plandaki şehirde evler ve ağaçların iç içeliği, doğa ile insan yaşamının uyumu ve bütünlüğüne bir göndermedir. Kilisenin yanında yüksek bir bina bulunmasına rağmen kilise kulesi ve haç daha yüksekte bulunması maneviyatın ve inancın, modern yaşamın ve maddi değerlerin üzerinde olduğuna dair bir mesajdır. Tüyün yavaşça aşağı doğru salınması, hayatın iniş çıkışlarını ve hikayenin kahramanın yaşayacağı dönüşüme göndermedir.

Ekran Görüntüsü 2. Tüyün Forrest Gump'ın Ayağına Temas Etmesi

Düzanlam:

Gökyüzünden yere doğru hareket eden beyaz tüy Forrest Gump'ın Ayağının dibine düşmekte ve ayağına temas etmektedir. Bir bankta oturan Forrest'ın, sadece ayaklarını gördüğümüz sahnede, tüy sağ ayağına temas ederek yeryüzüne ulaşmış, zemine ve ayağa temas ederek durmuştur. Sahnede Bankın beton sol ayağı görünmektedir. Ayrıca Forrest gri kumaş bir pantolon giymiş söz konusu pantolonun paçaları biraz yukarıda, yine gri, kırmızı ve siyah renkten oluşan bir çorap giydiği de görülmektedir. Forrest beyaz bir Nike ayakkabı giymektedir. Ayakkabı çamura bulandığı ve kirlendiği için neredeyse tamamen gri halde görünmektedir. Ancak sol ayakkabısından kamera açısında açıkça görünen Nike kırmızı logosu neredeyse hiç kirlenmemiş ve logo açık seçik görünmektedir. Her iki ayak bileğinde çorabının üzerinde görünen kırmızı halka çorap desenleri de yine kırmızı Nike logosunun görünümünü kolaylaştırmaktadır. Zemin ıslak, kırmızıya yakın bir kahverengi kaldırım taşlarından oluşmaktadır. Kaldırım taşlarını bir araya getiren gri harç, simetrik bir çizgi zemin meydana getirmektedir. En arkada bankın arkasındaki çalılıklar da yine gri yeşil görünerek boşluğu doldurmaktadır.

Yananlam:

Tüyün yeryüzüne ulaşması ve Forrest'ın ayaklarına değmesi, ilahi bir dokunuş ve kutsal müdahale olarak değerlendirilebilmektedir. Hayatın tesadüfleri ile kaderin teması birlikte görülmektedir. Hristiyanlık inancında Cebrail'i sembolize eden tüy, Forrest'ın yaşamının ilahi bir planın ve amacın parçası olduğuna işaret etmektedir. Yine tüyün yeryüzüne ulaşması; Göksel olanın (tüy/Cebrail) ve dünyevi olanın (Forrest ve yeryüzü) birleştiğini göstermektedir. Böylece, görsel öğeler ve sembolizm kullanarak karakterin yaşamını, kişiliğini, ruhani yolculuğunu ve hikayesini anlatan güçlü bir açılış sunmaktadır. İzleyici, sahne sayesinde Forrest Gump'ın yaşamındaki önemli temalar, deneyimler ve ilahi planın parçası olabileceğine dair ipuçlarıyla başbaşa bırakılmaktadır.

Forrest'ın giydiği gri kumaş pantolon ve renkli çorapları, sıradan ve basit bir yaşam tarzını temsil etmektedir. Pantolonun paçalarının yukarıda olması Forrest'ın masum ve naif yanını göstermektedir, saklayacak bir şeyi yoktur. Zeminin ıslak ve kırmızıya yakın kahverengi kaldırım taşlarından oluşması, yaşamın gerçekliğini ve zorluğunu yansıtmaktadır. En arkadaki gri-yeşil çalılıklar da doğayı ve yaşamın devamlılığına işaret etmektedir.

Nike ayakkabılarının çamurlu ve kirli olması, yaşamının zorluklarla ve mücadelelerle geçtiğini göstermektedir. Nike, Yunan mitolojisinde zafer tanrıçasıdır ve hızı ile ünlüdür. Forrest'ın hızı ve başarıları marka ile birleştirilmektedir. Nike aynı zamanda ünlü bir Amerikan spor giyim markasıdır ve kapitalizmin bir simgesidir. Filmde Nike markasının gösterilmesi, tüketime yönelik bir mesaj ve reklam kampanyasının bir parçasıdır. Ayakkabının kırmızı Nike logosu temiz ve belirgin görünmektedir, Nike logosunun açık seçik görünmesi başarı ve zaferle ilişkili imajı da açık ve belirgin şekilde temsil etmektedir ve imaj kirletilemez şekilde gösterilmektedir. Kırmızı halka desenli çoraplar ve kırmızı Nike logosu arasındaki uyum, görsel bir denge sağlamakta ve enerji, tutku ve yaşamı temsil eden kırmızı renk, Forrest'ın yaşamıyla ilgili işaretler de vermektedir.

Ekran Görüntüsü 3. Tüyün Forrest Gump'ın Çantasında Bulunan Kitabın Arasına Konulması

Düzanlam:

Gökyüzünden yere doğru hareket eden ve Forrest Gump'ın ayağına doğru düşen beyaz tüy, Forrest tarafından farkedilir ve ayaklarının dibinden alınmakta, yanındaki çantasında bulunan renkli ve resimli bir kitabın arasına konulmaktadır. Sahnede görülmektedir ki, Forrest pantolonu gibi gri bir ceket giymektedir. Tıpkı gökyüzü renklerinden olan beyaz ve mavi renkte bir gömlek giymektedir. Kravatı yoktur. Ayrıca çantasında açıp tüyü yerleştirdiği renkli kitabının açılan sayfasında boylu boyunca bir resim bulunmaktadır. Resimde yine mavi gökyüzü ve beyaz bulutlar görülmektedir. Ayrıca yine resimde pembe renkte apartmanlar ve yeşil ağaçlar da yeryüzünde görülmektedir. Yine ön planda iki büyük elektrik direği ve bu elektrik direklerinin taşıdığı ondan fazla elektrik kablosu görülmektedir. Öndeki direğe yakın kabloların üstünde iki adet yanyana durmuş kuş gözükmektedir. Arkadaki direğe yakın kabloların üstünde ise ellerini açmış bir çocuk durmaktadır. Çocuk sanki uçmaya çalışıyormuş gibi resmedilmiştir. İşte tüy tam da çocuğun kanatları olacak şekilde kitabın arasına Forrest tarafından yerleştirilmektedir. Forrest'ın çantasında aynı zamanda eski bir tenis raketi, diş fırçası, dergi ve fotoğraflar gözükmektedir. Dergi ve fotoğrafların ne olduğu tam olarak anlaşılamamaktadır. Forrest'in kucağından turuncu kurdele ile sarılmış bir hediye paketi bulunmaktadır. Ayrıca kahverengi ıslak kaldırımlar yine ekranınn sağında görünmektedir. Kaldırımların bittiği noktada beyaz bir şerit gibi gözüken başka kaldırım taşları dizilmiştir. Beyaz şeridin ötesinde, çimler

ve dökülmüş kahverengi ağaç yaprakları görünmekte, gerilerinde ise yeşil çalılıklar durmaktadır.

Yananlam:

Beyaz tüy, Forrest tarafından fark edilmektedir. Forrest, tüyü alarak çantasındaki renkli ve resimli bir kitabın arasına yerleştirmektedir. Sahnede, Forrest'ın gri pantolonu ve ceketi gösterilmektedir. Gri pantolonu ve ceketi onun sıradan ve basit bir yaşamı temsil ettiğine işaret etmektedir. Ancak beyaz ve mavi gömleği gökyüzü renklerine de atıfta bulunarak onun ruhani ve ilahi olana vurgu yaptığını da göstermektedir. Kitabın açılan sayfasında, mavi gökyüzü, beyaz bulutlar, pembe apartmanlar ve yeşil ağaçlar gibi doğa ve insan yaşamını temsil eden unsurlar gösterilmektedir. Elektrik direkleri ve kablolar, modern yaşamı gösterirken, kablolar üzerinde duran kuşlar doğanın ve özgürlüğün bir simgesi gibi resmedilmiştir. Ellerini açarak uçmaya çalışan çocuk ise, masumiyeti, neşeyi ve hayallerin gerçekleşme umudunu temsil etmektedir. Tüyün, çocuğun kanatları gibi yerleştirilmesi, hikayede ilahi müdahale ve kaderin önemli bir temasını yansıtmakta ve aynı zamanda çocuğu Forrest ile eşitlemektedir. Forrest'ın çantasındaki eşyalar, karakterin yaşamının çeşitli yönlerini ve deneyimlerini göstermektedir. Eski bir tenis raketi, diş fırçası, dergi ve fotoğraflar yaşamında basit gözükse bile değerli anıların ve deneyimlerin biriktirildiğini bizlere göstermektedir. Hediye paketi yaşamın sürprizlerini ve beklenmedik olaylarını temsil etmektedir. Kahverengi ıslak kaldırımlar ve beyaz şeritli kaldırım taşları, yaşamın gerçekliğini ve zorluklarını işaret etmek ve doğa ile modern olan arasına bir sınır çizgisi çekmektedir. Çimler ve dökülmüş ağaç yaprakları ve yeşil çalılıklar doğanın döngüsünü ve yaşamın devamlılığına işaret etmektedir.

Ekran Görüntüsü 4. Forrest Gump'ın Annesi ile Kaldırımda Yürümesi

Düzanlam:

Forrest Gump ve annesi kaldırımda yürümektedir. Annesi biraz kızgın ve mutsuz görünmektedir. Çünkü oğlu sırtındaki problem yüzünden ayaklarını destekleyen bir cihaz kullanmaktadır. Cihaz nedeniyle çevredekiler onlara tuhaf bir şekilde bakmaktadır. Kaldırımda onların arkasında bulunan üç erkek onlar uzaklaşırken bile bakmaya devam etmektedir. Bunların ikisi bir iş yerinin önünde otururken hafif eğilerek bakmakta diğeri ise iş yerinden dışarıya kapı eşiğinden sarkarak onlara bakmaktadır. Forrest utanmış gibi önüne bakmak yerine yola bakmaktadır. Annesi de dişlerini sıkmış önüne bakarak yürümektedir. Yürürken annesi Forrest in elini tutmaktadır. Anne kırmızı, beyaz ve sarı çiçek desenli siyah bir elbise giymektedir. Bu Elbiseyi tamamlayan yine kırmızı, beyaz ve sarı çiçeklerden oluşmuş siyah bir şapka takmaktadır. Forrest ise temiz beyaz ve giri bir gömlek giymektedir. Gömleğin yakası en üst düğmeden kapatılmış ve düzgün ve temiz gözükmektedir. Kaldırımın solunda yol sağında ise bir mağazanın vitrini durmaktadır. Vitrinde beyaz bir çamaşır makinası gözükmektedir. Önünde ise kırmızı beyaz General Elektrik firmasının logosu gözükmektedir.

Yananlam:

Forrest Gump ve annesi, kaldırımda yürürken yaşadıkları dönemin sosyal ve kültürel baskılarına maruz kalmaktadırlar. Dul bir anne çocuğunu tek başına büyütmek zorundadır ve çevredekilerin meraklı bakışları üstlerindedir. Anne kızgın ve mutsuz

görünse de, oğluna olan sevgi ve bağlılığını göstermek için elini tutarak destek olmaktadır. Sahne, annenin oğlu için fedakarlığını ve güçlü bir karaktere sahip olduğunu göstermektedir. Annenin giydiği renkli çiçek desenli elbise ve şapka, onun neşeli ve canlı kişiliğini temsil etmektedir. Aynı zamanda yaşadıkları dönemin moda anlayışını da yansıttığı söylenebilmektedir. Forrest'ın temiz ve düzgün beyaz gömleği, onun masumiyetini ve saflığını göstermektedir. Çevredekilerin meraklı ve tuhaf bakışları, toplumun engelli bireylere yönelik önyargılarını ve anlayış eksikliğini de ortaya koymaktadır. Yine de söz konusu sahne, karakterlerin yaşamlarındaki zorluklar ve sınırlamalarla başa çıkmalarını ve sosyal baskılara rağmen birbirlerine olan bağlılıklarını desteklerini göstermektedir. Forrest ve annesinin farklı yönlere bakıyor olması, yaşadıkları zorlukların iletişimlerini sekteye uğratma ihtimalini vurgulamasına rağmen, birlikte aynı yöne yürümeleri iletişim içinde olmasalar bile aynı amacı taşıdıklarını ifade etmektedir. Sahnede görünen çamaşır makinesi ve General Elektrik logosu, yaşadıkları dönemin teknolojik gelişmelerini ve tüketim alışkanlıklarını yansıtmaktadır. Aynı zamanda, gösterilen detaylar dönemin Amerikan yaşam tarzı ve kapitalizmin yükselişini de göstermesi bakımından önemlidir. Forrest ve annesinin kıyafetlerinin temizliği ve çamaşır makinesinin sahnede belirgin şekilde yer alması arasındaki ilişki, modern yaşamın sunduğu kolaylıkların ve tüketim alışkanlıklarının önemine dikkat çekmektedir. Çamaşır makinesi ve General Elektrik logosu, teknolojinin ve modern dönemin yaşamlarını nasıl etkilediğini ve daha iyi yaşam standartlarına ulaşma çabasını yansıtan birer mesajdır.

Ekran Görüntüsü 5. Okul Yetkilisi Forrest Gump'ın Evinde

Düzanlam:

Annesi Forrest'ı okula kaydettirmek istediğinde zeka seviyesi standardın altında kaldığı için okuldaki yetkili kişi onu kayıt yapmak istemez, annesi ısrarcı olduğunda ise kocasının olup olmadığını sorar, olmadığını öğrenince de cinsel ilişki karşılığında çocuğu okula kayıt etmeye razı olur. Forrest cinsel ilişki sırasında çıkan sesleri evin bahçesinde duyar ve adam ilişki sonrası evden ayrıldığında evin verandasında pijamaları ile küçük bir sallanan sandalyede sallanmadan oturur, üzgün ama duygusuz gözükmektedir ve adama bakmaz, adam orada değilmiş gibi uzaklara bakar. Veranda da başka büyük sandalyeler de vardır ve boştur. Evin verandası geniştir, ev beyaz renge boyanmıştır. Adam da Forrest orada değilmiş gibi önünden geçer, beyaz gömleği kırışmış yakası açıktır, ceketi ve şapkasını elinde taşır ve renkleri açık kahverengidir. Pantolon askılıkları vardır ve kırmızıdır. Adam yorgun ve terlemiş gözükmektedir. Hemen arkada evin girişinde büyük kırmızı bir halı vardır. Evin kapısı kapalıdır ve çamdan evin içi karanlık gözükmektedir.

Yananlam:

Forrest'ın annesi, onun eğitime erişimi için ahlaki değerlerinden ödün vermek zorunda kalır. Böylece, eğitim sisteminin ve toplumun engelli bireylere yönelik önyargılarına dikkat çekmektedir. Ayrıca, annenin yaşadığı zorluklar ve sınırlamalar yaşamın sert gerçekliğini de göstermektedir. Forrest, cinsel ilişki sırasında duyduğu sesleri anlamakta zorlanarak, henüz dünyanın kötülüklerini ve zorluklarını tam olarak kavrayamamış masum bir çocuk olarak betimlenir. Verandada oturan Forrest, üzgün ve duygusuz görünür, bu tür deneyimlerin onun nezdinde çocuklar üzerinde ne kadar derin bir etki bıraktığını da gösterilmektedir. Evin beyaz rengi ve geniş verandası, Amerikan yaşam tarzının ve konforunun bir ifadesi olmasına rağmen karakterin yaşadığı zorluk hayattaki çelişkileri ifade etmesi bakımından önemlidir. Evin içindeki karanlık atmosferde yine bu zorluk ve çelişkiyi pekiştirmektedir. Sahnede karşımıza çıkan adam, kötü ve ahlaksız bir bireydir. Aynı zamanda dönemin eğitim sisteminin eksikliklerini ve adaletsizliklerini temsil eden bir karakter olarak sembolize edilebilmektedir. Eğitim sistemi, her bireye eşit fırsatlar sağlamak yerine, insanların çocukları adına fedakarlıklar yapmak zorunda kaldığı bir yapıya sahiptir gibi gösterilmekte ve ahlaki ikilemleri beraberinde getirmektedir. Adamın, Forrest'ın annesinden cinsel ilişki karşılığında çocuğu okula kaydetme teklifinde bulunması,

devletin eğitim sistemi ve eşitlik ilkeleri konusundaki güvenilirliğini zedelemektedir. Sahne, dönemin eğitim sistemi ve yöneticilerinin, insanların zayıflıklarını ve ihtiyaçlarını sömüren, ahlaki değerlerden uzaklaşan bir yapıya sahip olduğunu mesajını vermektedir.

Ekran Görüntüsü 6. Forrest Gump Okul Otobüsünü Beklerken

Düzanlam:

Forrest Gump, yüksekçe bir yerde oturmuşken, elinde kırmızı bir elma ve kolu arasında okul kitabı, diğer elinde ise yemeği olan kese kağıdını tutmaktadır. Kısa şort tarzı lacivert pantolon ve kısa kollu açık mavi gömlek giyen Forrest, güneşli ve sıcak bir günde okula gitmek için hazırlanmıştır. Annesi, yeşil-mor çiçekli elbise içinde saçlarını toplamış bir şekilde karşısında durmaktadır. Forrest'ın göz hizasına eğilmiş ona okulla ilgili öğütler vermekte, bunu yaparken de şefkatle yanaklarını tutmuş ve uyarı niteliğinde onu dokunmaktadır. İlk okul günü olduğu için, anne, oğluna tavsiyelerde bulunmaktadır. Hemen arkalarında, çıkık burunlu sarı klasik Amerikan okul otobüsü görülmekte ve onlara doğru ilerlemektedir. Kahverengi toprak bir yolda hareket eden otobüsün etrafı, sağı ve solu yeşil bitki örtüsü ile kaplanmıştır. Yolun iki yanındaki otların hemen ötesinde, yemyeşil ağaçlar göze çarpmaktadır. Annesinin kendisine verdiği nasihatler sırasında, Forrest ifadesiz bir yüzle annesine bakmakta sessiz kalmaktadır. Sahne, bir çocuğun eğitim hayatının başlangıcını ve annesinin ona verdiği destek ve öğütleri yansıtmaktadır.

Yananlam:

Forrest'ın elinde tuttuğu kırmızı elma, eğitim sürecinde bilgi arayışı ve öğrenmenin önemini vurgulamaktadır. Elma, özellikle Amerikan eğitim sistemi ve kültüründe, öğretmenler bağlamında sıkça kullanılan bir nesnedir, öğretmenlere ve verdikleri eğitime duyulan saygı ve takdirin bir ifadesi olarak, sık sık onlara hediye olarak verilmektedir. Kitap ve içinde yemek olan kese kağıdı, Forrest'ın eğitim hayatının başlangıcındaki maddi ve manevi hazırlıkları temsil etmektedir. Kitap, bilgi edinme ve öğrenmeye olan bağlılığa işaet ederken, yemek eğitim sürecindeki temel ihtiyaçların karşılanmasına işaret etmektedir. Forrest ve annesinin giydikleri kıyafetler, sıradan okul ve günlük kıyafetlerdir ve samimiyetin önemini ifade ettikleri söylenebilmektedir. Ayrıca, annesinin Forrest'a okulla ilgili öğütler verirken göz hizasına eğilmesi, eğitimin ve öğrenmenin sürekliliğini ve deneyimlerin kuşaktan kuşağa aktarılmasını temsil eden bir bilgi akışı gibidir. Sarı okul otobüsü, Amerikan eğitim sisteminin önemli bir parçası olarak kabul edilmektedir. İhtişamı ve büyüklüğü genellikle öğrencilerin okula konforlu taşınmasını ve güvenliğini temin etmesini temsil etmektedir. Kırsaldaki bir eve bile gelmesi, eğitimin sürekliliği ve imkanlarına bir gönderme olarak ifade edilebilmektedir. Havanın güneşli olması, olumlu ve umut dolu bir atmosfer yaratmaktadır ve eğitimin, öğrenmenin hayatın güzel ve önemli yönlerinden biri olduğunu vurgulamaktadır. Toprak yol ve çevredeki doğa tabiatla olan bağın eğitim sürecinde de devam ettiğini göstermektedir.

Ekran Görüntüsü 7. Forrest Gump Kendisine Zorbalık Yapanlardan Kaçıyor

Düzanlam:

Forrest, bisikletle kendisini dövmek isteyen üç zorba çocuktan kaçarken, arkada Jenny "koş Forrest koş" diye bağırarak ona destek oluyor. Forrest, bacaklarının güçlü ve hızlı olması sayesinde, bisikletli çocukların onu yakalamasına fırsat vermeden hızla uzaklaşıyor ve ardında toz duman bırakıyor. Koştuğu yol toprak zeminli olup, yolun sağında ve solunda devasa ağaçlar bulunmaktadır. Ağaçların yaprakları ve dalları göz alıcıdır, zeminde ise yol dışında kısa otlar yer almaktadır. Forrest, kahverengi şort ve mavi-beyaz gömlek giymiş durumdadır. Çocuklar, bisikletlerini hızlı kullanmalarına rağmen Forrest'a yetişememektedirler. Forrest, kendinden emin ve kararlı bir şekilde yol boyunca koşmaya devam etmektedir.

Yananlam:

Forrest'ın zorbalıkla başa çıkma ve kendini savunma yeteneğini geliştirdiği bir an gösterilmektedir. Jenny'nin "koş Forrest koş" şeklinde bağırması, Forrest'a güç ve cesaret veren bir arkadaş desteği sağlamakta ama aynı zamanda bir yeteneğin ortaya çıkmasının motivasyon kaynağına işaret etmektedir. Forrest'ın bacaklarının güçlü olması ve hızlı koşabilmesi, onun içinde bulunduğu zor durumdan kurtulma gücüne ve kendine olan inancına vurgu yapmaktadır. Sahne aynı zamanda ‘‘Amerikan Rüyası’’na bir gönderme olup azim ve başarıya ulaşma hikayelerine özgü bir temaya işaret etmekte, zorlukların üstesinden gelme yeteneğini simgelemektedir. Devasa ağaçlar ve yeşillik, doğanın güzelliği ve büyüklüğünü yansıtırken, Forrest'ın yaşadığı zorlukların doğa içinde çözüm ve sığınak bulabileceğine de işaret etmektedir. Toprak yol yaşamın zorluklarına karşı sürekli ilerlemeyi temsil etmektedir. Sürekli ilerleme sayesinde Forrest yeteneğini keşfetme imkanı bulmaktadır. Forrest'ın kahverengi şortu ve mavi beyaz gömleği sıradan ve rahat giyim tarzını yansıtmakta ve karakterin dönüşümünü daha da gerçekçi kılmaktadır. Sıradanlık içinde mucizeler barındırabilmektedir.

Ekran Görüntüsü 8. Forrest ve Jenny'nin Mısır Tarlasında Dua etmesi

Düzanlam:

Forrest, Jenny'i evinde ziyaret etmiş ve Jenny, evlerinin önündeki mısır tarlasının hemen kenarında Forrest'ın ellerinden tutarak, babasından kaçmak için onu tarlaya sokmuştur. Tarlanın içerisinde bir noktada, Forrest ve Jenny, Jenny'nin isteği üzerine diz çökerek Tanrı'ya dua etmektedirler. Babası çok kötü olduğu için Jenny'nin duası, bir kuş olup uçarak yaşadığı şu anki evinden uzaklaşmak istemesidir. Tam o anda, tarladan beyaz güvercinler havalanarak uçmaktadır. Mısır tarlasındaki mısırlar olgunlaşmış olup, yeşil ve sapsarı renklerle kaplıdır. Tarla, uçsuz bucaksız ve sonsuz bir görünüme sahiptir. Sol tarafta, Jenny'nin yaşadığı ve harap durumdaki ev görülmekteyken, sağ tarafta ise çok uzakta bazı ağaçlar gözükmektedir. Jenny, bembeyaz bir elbise giymişken, Forrest ise kısa kahverengi şort ve mavi-beyaz gömlek giymiştir. İkisi de diz çökmüş, ellerini göğsünde birleştirmiş ve gözlerini kapatmış bir şekilde dua etmektedirler**.**

Yananlam:

Mısır tarlasındaki sahne, Jenny ve Forrest'ın yaşamlarındaki dönüşümü ve onların iç dünyalarını yansıtmaktadır. Jenny'nin kaçma isteği, onun yaşadığı zorluklardan kurtulma ve daha iyi bir yaşam sürme umudunu ve özgürlüğü arzu etmesini göstermektedir. Forrest'ın Jenny'ye destek olma ve onunla duygusal anı paylaşma isteği, onun iç dünyasında sahip olduğu sevgi, sadakat ve şefkati

yansıtmaktadır. Jenny'nin bembeyaz elbisesi, masumiyet ve temizliği temsil etmektedir. Forrest'ın mavi-beyaz gömleği sadakati ve içtenliği göstermektedir. Çünkü mavi renk genellikle sadakat ve güven ile ilişkilidir, beyaz renk ise masumiyet, saflık ve dürüstlük anlamlarına gönderme yapmaktadır. Renk kombinasyonu, karakterin güvenilir ve samimi kişiliğini yansıtmaktadır. Tarlanın sınırsız ve sonsuz görünümü, karakterlerin yaşamlarının belirsizliğine ve gelecekte sonsuz olanağa işaret etmektedir. Beyaz güvercinlerin havalanarak uçması özgürlük ve barışın sembolüdür. Güvercinlerin sahnede gösterilmesi, Jenny ve Forrest'ın duygularını ve Tanrı'nın onlara karşı duyarlılığını göstermektedir. Cebrail'in sembolü olarak kullanılan tüyün nereden geldiğine de yine bir vurgu söz konusudur ve güvercinlerin kullanılması, sahnenin kutsal ve manevi önemini de göstermektedir. Forrest ve Jenny'nin tarlada dua etmeleri, maneviyatın ve inancın önemini vurgulamaktadır. Karakterlerin gözlerini kapatıp ellerini göğsünde birleştirmeleri, onların içsel huzur ve teslimiyet arayışını vurgulamaktadır. Bu durum, yaşamlarında umut ve destek bulma arzusunun bir yansımasıdır. Yine kuşların havalanması, Tanrı'nın duayı duyduğu ve Jenny ve Forrest'a yardım edeceği anlamına gelmekte ve yaşamlarında manevi bir güç tarafından desteklendiklerini göstermektedir.

Ekran Görüntüsü 9. Forrest ve Annesinin Televizyonda Elvis Presley'i İzlemeleri

Düzanlam:

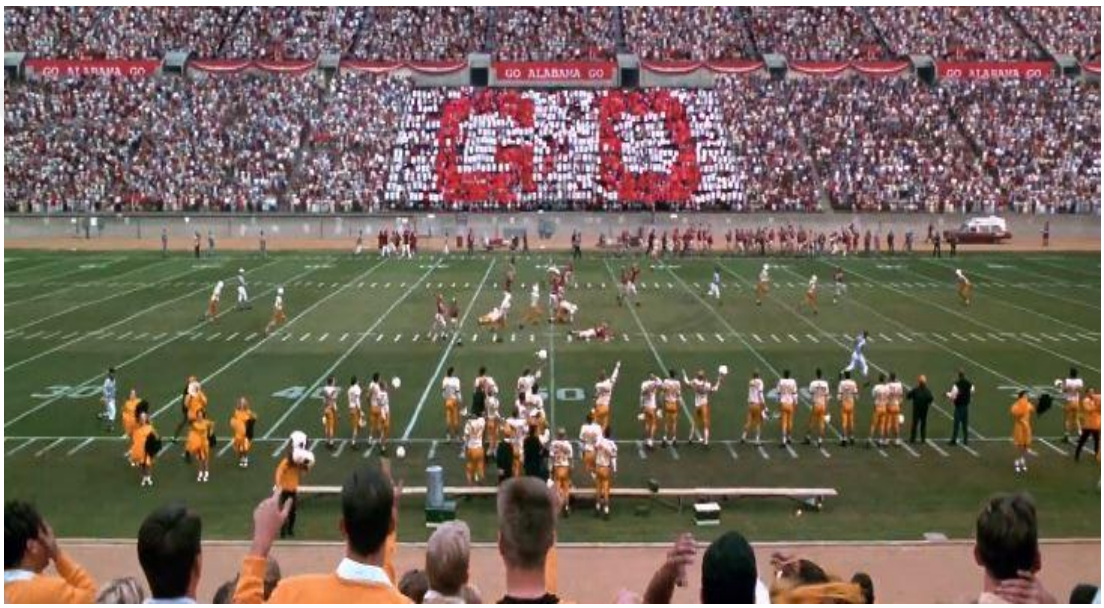
Forrest Gump ve annesi, daha önce evlerinde ağırladıkları müzisyenin aslında Elvis Presley olduğunu televizyonda görmektedir. Sokakta yürürken kapalı bir

mağazanın vitrininde açık olan bir televizyondan, Elvis'in dans ettiğini, şarkı söylediğini ve ünlü ayak hareketlerini Forrest'tan öğrendiğini görmüş ve televizyona bakakalmışlardır. Forrest ve annesinin ellerinde hediyeler vardır ve sırtları bize dönüktür. Televizyon, bir mağazanın vitrininde sergilenmekte ve üzerinde "Yeni Model, Bugün Stoklara girmiştir" şeklinde bir pazarlama yazısı bulunmaktadır. Hemen yanında, bir radyo durmaktadır ve üzerinde "Yeni" etiketi kırmızıyla yazılmıştır. Mağaza, televizyon ve radyoyu pazarlamaktadır. Hemen önlerinde ise, beyaz bir tüyü başında olan ve ellerinde çubuklarla önündeki davula vuruyormuş gibi görünen bir kızılderili oyuncak figür bulunmaktadır. Forrest'in elinde bir hediye paketi vardır. Forrest ve annesi, Elvis'in televizyondaki performansına ve ona öğrettikleri ayak hareketlerini sergilemesine hayretle bakmaktadırlar.

Yananlam:

Kapalı olan mağaza vitrinindeki televizyonun açık olması ve Elvis Presley'in performansı, tüketim kültürünün ve medyanın insanlar üzerindeki hipnotize edici etkisine işaret etmekte ve sürecin mekanlar kapansa bile devam ettiği göstermektedir. Mağazanın kapalı olmasına rağmen televizyonun açık olması, sürekli olarak devam eden görsel bir şov ve pazarlama sürecini göstermektedir. Durum, modern toplumda sürekli bir görsel kültür bombardımanı altında bulunduğumuzu ve tüketim kültürünün devamlı bizi etkilemeye devam ettiğine işaret etmektedir. Film boyunca pek çok sahnede aktarım aracı olarak televizyonun kullanılması da yine buna yönelik bir tercih olarak değerlendirilmektedir. Forrest ve annesinin, televizyon ekranına kilitlenmiş şekilde bakmaları, popüler kültürün insanların hayatları üzerinde ne kadar etkili olduğuna da güçlü bir işarettir. Televizyonun ve radyonun mağaza vitrinde sergilenmesi, 20. yüzyılın ortalarında medyanın ve teknolojinin hayatımızdaki yerini ve önemini vurgulamaktadır. Televizyon ve radyo, bilgiye, eğlenceye ve tüketilecek şeylere erişimde yeni bir zamanı temsil etmektedir. Aynı zamanda bizlerin tüketim alışkanlıklarını ve yaşam biçimini de değiştirmektedir. "Yeni Model, Bugün Stoklara girmiştir" ifadesi, sürekli yenilik peşinde koşan ve tüketim odaklı olan veya tüketim odaklı olunması istenen bir toplumu temsil etmektedir. Elvis'in Forrest'tan öğrendiği ayak hareketlerini sergilemesi, popüler kültürün sıradan insanlarla etkileşimi ve etkileşimin kültürel unsurların yayılmasına nasıl katkı sağladığını göstermektedir. Bu durum, yerel ve evrensel kültürlerin iç içe geçtiğini ve küreselleşmenin etkisiyle yerel

olanın evrensel olanın bir aracı veya nesnesine dönüştüğünü göstermektedir. Örneğin ön plandaki kızılderili oyuncak figür, Amerika'nın yerli halklarına ve onların kültürünün popüler kültürde nasıl bir öğe haline geldiğine bir göndermedir. Tüketici kültür, yerli halkların kültürlerini bir oyuncağa çevirmekte ve pazarlamanın nesnesi halinde mağaza vitrininde sergilemektedir. Forrest ve görselde görülmese bile annesinin ellerindeki hediyeler ve bununla birlikte hediye paketi kültürü, tüketim toplumunun bireyler üzerindeki etkisine dikkat çekmesi açısından oldukça önem arz etmektedir. Hediyeleşme, kişilerin birbirleriyle olan ilişkilerini güçlendirirken, aynı zamanda tüketim alışkanlıklarını da yükseltmektedir.

Ekran Görüntüsü 10. Forrest'ın Amerikan Futbolundaki Koşusu

Düzanlam:

Söz konusu sahnede, Amerikan futbolu oynanmaktadır ve Forrest, oyunda hızlı koşma yeteneği sayesinde yer almaktadır. Sahneyi, Forrest'ın topu alarak koşmaya başlamış olduğu ve sahanın büyük bir kısmını çoktan kat ettiği bir anında görmekteyiz. Forrest'ın takımı kırmızı ve beyaz renkte, rakip takım ise turuncu ve beyaz renkte forma giymektedir. Sahneyi, rakip takımın tribününden izliyoruz ve tribünde yer alan taraftarlar, takımlarının renklerini taşıyan kıyafetler giymiş durumdadır. Hemen ön planda, yedek kadrosu ve takımın maskotu olan köpek figürü giymiş bir görevli ile ponpon kızların da yer aldığı rakip takım görülmektedir. Karşı tribünde ise, kırmızı ve beyaz renkte kıyafetler giyen Forrest'ın takımının taraftarlarını görebiliriz. Sahnenin ortasında "Go Alabama Go" yazısı ve taraftarların tuttuğu büyük

kırmızı beyaz kartonlarla yapılan "Go" figürü yer almaktadır. Bu görsel, Forrest'ın ilerlemesi ve hareket etmesi için bir talimat niteliği taşımaktadır. Karşı sahanın öbür tarafında, kırmızı ve beyaz formalarıyla Forrest'ın takımının oyuncuları, onun koştuğu yöne doğru hafifçe ilerlemekte ve adeta onu gitmesi gereken yere doğru yönlendirmekte ve ona destek olmaktadırlar. Kırmızı takımın sahanın hemen dışında ve sağında park etmiş kırmızı ve beyaz renkte bir otomobili dikkat çekici bir görsel olarak yer almaktadır. Saha, yeşil zemin üzerinde belirli aralıklarla beyaz çizgilerle bölünmüş ve saha üzerinde "30, 40, 50, 60, 70" gibi rakamlar ile Amerikan futboluna özgü bir takım beyaz kesme çizgi işaretleri bulunmaktadır.

Yananlam:

Amerikan futbolu, Amerikan kültürünün önemli bir parçasıdır ve görsel sporun popülerliğini ve ulusal kimlikle olan bağını vurgulamaktadır. Forrest'ın hızlı koşma yeteneği, başarı ve hızlı ilerlemenin takdir edildiğini göstermektedir. Tribünlerdeki "Go Alabama Go" yazısı ve taraftarların elindeki büyük kırmızı beyaz ve kırmızı kartonlarla yaptıkları "Go" figürü, yine ilerlemeye ve hıza verilen öneme bir göndermedir ve aynı zamanda takım ruhunun eyalet düzeyinde yansıtılmasıdır. Tribünlerde yer alan taraftarların takımlarının reklerinden giydiği renkli kıyafetleri, taraftarlığın aynı zamanda takıma ait renklerdeki ürünlerin tüketicisi konumunda olduğunu göstermekte ve takımını tutacaksan ona dair nesneleri de tüketmelisin anlayışını desteklemektedir. Ponpon kızlar, park halindeki takım otomobili ve maskot figür Amerikan kültürünün eğlence ve gösteri dünyasıyla olan bağını yansıtmaktadır. Karakterler ve nesneler Amerikan futbolunun sadece bir spor etkinliği, sadece rekabet ve başarı odaklı olmadığı, aynı zamanda eğlence ve tüketim için de olduğunu göstermektedir.

Ekran Görüntüsü 11. Forrest'ın Irk Ayrımcılığına Şahit Olması

Düzanlam:

Forrest, söz konusu sahnede Amerika Birleşik Devletleri'nde yaşayan bir üniversite öğrencisidir. Bir gün, üniversitedeki ırk ayrımcılığı konusunda bir ana denk gelmektedir. O dönemde, Alabama Valisi George Wallace, siyah öğrencilerin üniversiteye kayıt yaptırmalarını engellemeye çalışmaktadır. Ancak olay ulusal medyanın gündemine girip federal hükümetin müdahalesiyle sonuçlanmıştır. Olay gerçek bir olaydır. Sahne, Forrest'un televizyon karşısında okula kayıt yaptıran siyah öğrencilere bakarken, yanında kaydı engelleyeceklere müdahale edecek askerlerden ikisi ve Vali George Wallace bulunmaktadır. Üniversitenin kapısında içeri bakılan kısım siyahtır. Amerikan futbol takımının çalışanları da olayı televizyondan takip etmektedirler. Ayrıca televizyonun kenarındaki Amerikan futbolu topu görseli gözükmektedir. Bu görsel, televizyon yayınının futbol takımının çalışanları tarafından izlendiğini göstermektedir.

Yananlam:

Sahne, Amerika Birleşik Devletleri'nde yaşanan ırk ayrımcılığı sorununa odaklanmaktadır. Forrest, üniversite öğrencisi olarak olaya tanıklık etmektedir. Sahne, Alabama Valisi George Wallace'ın siyah öğrencilerin kayıt yaptırmalarını engelleme çabalarını ve bunda başarılı olamayışını göstermektedir. Engelleme çabaları ulusal medyanın gündemine gelmiştir ve dönemin başkanı Kennedy'nin desteğiyle sonuçsuz

kalmıştır. Sahnedeki ana detay, Forrest, iki asker ve Vali George Wallace'ın yanında dururken, televizyonda okula kayıt yapan siyah öğrencilerin görüntüleridir. Görüntüler, ırk ayrımcılığına karşı mücadele eden öğrencilerin zaferini simgelemektedir. Çünkü vali sahnede okulun dışında kalmış ve içeriye bakmaktadır. İçerinin siyah oluşu da yine bir başka anlama göndermedir ve siyahlarında da içeri girdiğinin sembolik bir ifadesidir. Görselde Sahnedeki diğer detaylar, Amerikan futbol takımının çalışanlarının olayı televizyondan takip etmesi ve televizyonun kenarındaki Amerikan futbolu topu görselidir. Bu görsel, Amerikan kültürüne bir atıf içermektedir ve eğlencenin kendisi ile onun dağıtıcısını yanyana sunmaktadır. Tatsız konuların yanı sıra eğlencenin de hemen yanı başımızda olduğunun unutulmaması gerektiği yönünde bir hatırlatmadır.

Ekran Görüntüsü 12. Forrest Beyaz Saray'da Kola İçiyor

Düzanlam:

Forrest Gump, Amerikan futbol takımı ile elde ettiği başarılar nedeniyle Beyaz Saray'a davet edilmiştir. Davet vesilesiyle, Forrest ve takım oyuncuları Başkan Kennedy ile tanışma şansına sahip olmuştur. Beyaz Saray'da düzenlenen etkinlikte, çeşitli yemek ve içecekler ücretsiz olarak sunulmaktadır. Forrest Gump'ın tükettiği bedava kolalar dikkat çekicidir ve 14 adet boş kola şişesi masa üzerinde durmaktadır. Masa üzerinde, soda şişeleri ve şekerlemeler de sergilenmektedir. Arka planda, Beyaz Saray davetine katılanların ayakları ve bacakları görülmekte ancak yüzleri gözükmemektedir. Ayrıca, Amerika Birleşik Devletleri Beyaz Saray'a ait amblemi

taşıyan bardaklar temiz ve boş olarak görülmektedir. Bardakların üst kısmında altın yaldızlar ve kartal sembolü bulunmaktadır. Etkinlik mekanı genel olarak temiz görünmekle birlikte, tüketilmiş olan kola şişeleri dikkat çekici halde durmaktadır. Kola şişeleri günümüzde de halen satılmakta olan Dr.Pepper kolasıdır. Dr.Pepper kolaları Beyaz Saray davetlerinde kullanılan ve misafirlere sunulan koladır.

Yananlam:

Takımın Beyaz Saray'a daveti, Amerika Birleşik Devletleri'nde spora ve eğlenceye önem verildiğini göstermektedir. Beyaz Saray'daki etkinlik üst sınıf bir yaşam tarzına göndermedir. Amerikan Rüyası ekseninde çok çalışarak erişilebilecek bir lüks olarak çıta Beyaz Saray olarak konumlandırılmaktadır. Forrest Gump'ın Beyaz Saray'da tükettiği bedava kolalar, tüketim kültürüne ve marka değerine dikkat çekmektedir. DrPepper kola, Amerikan kültürünü ve onun tüketim alışkanlıklarını sembolize etmektedir. Tüketim kültürünün artmasında markaların daha belirgin bir rol üstlendiğine yönelim bir duruma da yine DrPepper'ın tüketilmesi vurgu yapmaktadır. Beyaz Saray'da düzenlenen etkinliklerde sunulan kola, aynı zamanda markanın prestijini göstermektedir. Masa üzerinde sergilenen kola ve sodalar ile şekerlemeler, yine Amerikan kültürünün eğlence yönünü ön plana çıkarmaktadır. Beyaz Saray'da düzenlenen etkinlikte, başkan ve Forrest dışındakilerin kim oldukları çok gösterilmemektedir, görselde ise insanların sadece ayakları gözükmekte yüzleri gözükmemektedir. Bu durum, insanların sosyal statülerinde birleşmelerinden çok tüketim ve eğlencede birleştiğini vurgulamaktadır. Davette kullanılan bardakların altın yaldızları ve kartal sembolü, güç ve ihtişamı göstermektedir.

Ekran Görüntüsü 13. Forrest Beyaz Saray'da Tuvalette

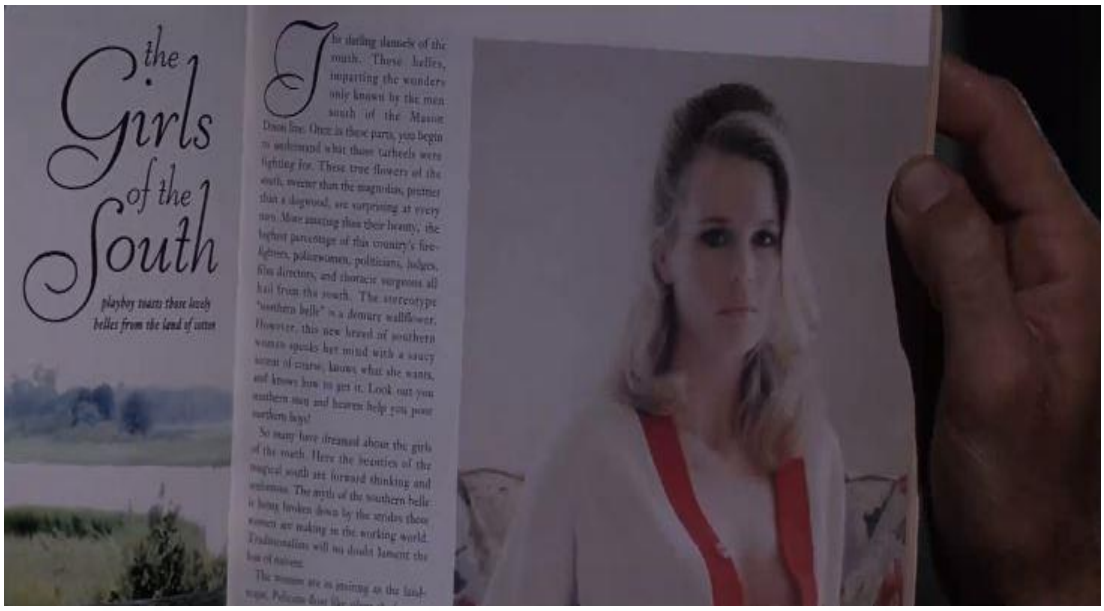
Düzanlam:

Forrest, Beyaz Saray'daki davette içtiği çok sayıda kola nedeniyle sıkıştığı için tuvalete gitmiştir. Görselde Beyaz Saray tuvaletinden bir sahne gözükmektedir. Sahnede Forrest, işedikten sonra ellerini lavaboda yıkarken hemen lavabonun yanında iki tane fotoğraf göze çarpmaktadır. Fotoğraflardan birinde Marilyn Monroe vardır. Sapsarı saçlarıyla gülümseyen yüzünü gözükmektedir. Bunun yanı sıra Marilyn Monroe omuzlarını, boynunu ve gerdanını açıkta bırakan, göğüs dekolteli siyah bir elbise giymiştir. Diğer fotoğraf ise ilk fotoğraftan daha küçük, onun önünde ve biraz aşağısında durmaktadır. Fotoğrafta Amerikan başkanı John Kennedy ve kardeşi karşılıklı olarak birbirlerine bakmaktadır. Lavabonun hemen önünde bir diş fırçası haznesi durmaktadır ve bunların içerisinde iki tane beyaz diş fırçası gözükmektedir. İki tane daha diş fırçası için delik bulunsa da onlar boş durmaktadır. Hemen yanında bir tabağın içerisinde bir kalıp sabun gözükmektedir. Forrest, lavaboda suyu açmış ve ellerini yıkamaktadır. Altın yaldızlı bir musluk ve her iki tarafından döndürülecek musluk başları bulunmaktadır, yani sıcak ve soğuk su bölümleri söz konusudur. Oldukça lüks ve şatafatlı bir lavabo görülmektedir. Son olarak, Forrest'ın ellerini yıkadığı lavabonun önünde bir ayna bulunmaktadır ve Forrest aynadan görülmektedir.

Yananlam:

Forrest Gump'ın Beyaz Saray'da bulunması ve oradaki tuvalette olması yine Amerikan Rüyası'nın konulan çıtalarından birini yansıtmaktadır. Filmde, Forrest'ın

zorluklarla dolu hayatına rağmen başarıya ulaştığı ve önemli kişilerle temas etme şansına sahip olduğu gösterilmektedir. Eğlence ve şov dünyası bağlamında, Marilyn Monroe'nun fotoğrafı, dönemin Amerikan popüler kültürünü ve eğlence endüstrisini temsil etmektedir. John F. Kennedy'nin fotoğrafı ile birlikte, Amerikan siyasetinin ve eğlence dünyasının iç içe geçmişliği de gösterilmektedir. Fotoğraflar, güç ve çekicilik kullanılarak toplumun dikkatini çeken ve yönlendiren ünlüler ve siyasetçiler arasındaki etkileşime bir gönderme taşımaktadır. Aynı zamanda eğlenceyi temsil eden Marilyn'ın fotoğrafının büyük olması ve diğer fotoğrafın onun yanında küçük kalması ve statü olarak aşağısında bulunması, siyasetin eğlencenin bir nesnesi olabileceğini de göstermektedir. Söz konusu fotoğrafın oraya gelen herkesin girebileceği bir tuvalette bulunması, eğlence ve siyasetin, bunların birbiri ile olan ilişkisinin topluma açık olduğu ve en mahrem yerlerde bile göz önünde bulunacaklarının bir işareti olarak da resmedilmektedir. Lüks ve şatafatlı lavabo tasarımı da yine Amerikan Rüyası'nın bir başka yönü olan zenginlik ve refahı temsil etmektedir. Tuvalette bulunan iki beyaz diş fırçası ve boş delikler, Başkan Kennedy ve Marilyn Monroe arasındaki özel ilişkiye gönderme yapıyor gibi gözükmektedir. Başka diş fırçaları için iki delik daha olmasına rağmen, her iki tarafın da özel yaşamlarına başkalarını dahil etmek istememelerine de bir işaret olarak değerlendirilebilmektedir. Ayrıca tüketilen yemek ve içeçeklerin ağız ve diş sağlığına zarar vermesi yönünde bir endişe taşınmaması gerektiği, bunun için diş fırçalarının olduğunu da belirtmesi anlamında bir çifte anlam taşıdıkları da yine öne sürülebilmektedir.

Ekran Görüntüsü 14. Jenny Playboy Dergisine Poz Vermiş

Düzanlam:

Forrest, askerlik görevini yerine getirirken, bir arkadaşı ona bir dergi uzatarak içindeki kızlara göz atmasını söylemektedir. Derginin, ünlü yetişkin dergisi Playboy olduğu anlaşılmaktadır. Forrest dergiyi karıştırırken, "Güneyli Kızlar" başlığı altında, Jenny'nin dergi için poz verdiğini fark etmektedir. Uzun bir süre sonra Jenny ile burada karşılaşan Forrest, eliyle Jenny'nin resminin bulunduğu yeri tutmaktadır. Jenny'nin saçları yapılmış ve omuzlarına dökülmektedir; gözlerinde ise sert ve karanlık bir ifade mevcuttur. Jenny'nin fotoğrafı izleyenlere doğrudan bakmaktadır. Üzerinde beyaz ve kırmızı renkte bir elbise bulunan Jenny, bu elbiseyle hafifçe aşağıya doğru gerdanından göğsüne kadar bir dekolte sergilemektedir. Jenny'nin fotoğrafı, güneyli kızların nasıl olduğu ile ilgili çıkan bir yazıda kullanılmıştır. Jenny'nin üzerinde, Alabama bayrağındaki kırmızı çizgilere benzer hatlarla süslü beyaz bir elbise bulunmaktadır.

Yananlam:

Görsel, Amerikan kültüründe kadının bir nesne ve meta olarak kullanımı ve teşhir edilmesine dikkat çekmektedir. Bu bağlamda yetişkin dergisi Playboy'un Jenny'nin fotoğrafını içermesi, kadın bedeninin medya ve eğlence endüstrisinde arzu nesnesi olarak kullanıldığını göstermektedir. Jenny'nin de fotoğrafta doğrudan kendisini izleyenlere bakması, onların bakışlarını ve arzularını gördüğünü ve

kabullendiğini göstermektedir. Bir kadın olarak da bu kabulleniş rolünü ve bu yöndeki beklentileri de kabul ettiğini yine bakışları ile bizlere anlatmaktadır. Yetişkin dergisi ve kadın teşhirciliği askerlikle ilgili bir bağlamda gösterilmekte, böylece kadın bedeninin nasıl sergilenip, erkekler tarafından tüketildiğine dair bir örnek gösterilmektedir. Askerlik, çoğunlukla erkek egemen bir meslek olarak kabul edilmekte ve görselde kadınların erkek bakışı içine bırakıldığı ve teşhir edildiği bir dünya olarak gösterilmektedir. Güneyli kızlar ifadesi, Amerika Birleşik Devletleri'nde Kuzey ve Güney eyaletleri arasındaki sosyal, kültürel ve tarihsel farklılıklara işaret etmektedir. Böylece bölgesel ve cinsiyetçi stereotiplere de gönderme yapmaktadır. Güney, genellikle geleneksel değerler, aile bağları ve daha 'kırsal' bir yaşam biçimi ile ilişkilendirilirken, Kuzey genellikle daha modern, kentsel ve ilerlemeci olarak gösterilmektedir. Güneyli kızların Playboy gibi bir yetişkin dergisinde yer alması, geleneksel ve aile bağlarından ötürü kadınların daha 'egzotik' ve 'farklı' olarak algılanmasına sebep olmaktadır. Böylece onları alelade poz veren diğerlerinden ayırmakta ve belirli bir çekicilik ve arzu nesnesi haline getirmektedir. Jenny'nin üzerindeki beyaz elbise, Alabama bayrağındaki kırmızı çizgilere benzer hatlarla süslenmiştir. Tasarım, onun Alabamalı olduğuna dair açık bir gönderme yapmaktadır ve köklerine bağını göstermektedir. Böylece, elbise Jenny'nin Güneyli kimliğini ön plana çıkarmakta ve "Güneyli Kızlar" temasına gönderme yapmaktadır. Elbisenin renkleri Jenny'nin masumiyet ve çekicilik arasındaki imajını da yansıtmaktadır. Beyaz renk, masumiyet ve saflığı ifade ederken, kırmızı ise tutku ve çekiciliği çağrıştırmaktadır. Renkler Jenny'nin hem masum hem de çekici bir figür olarak algılanması gerektiğini ve böylece yetişkin dergisinde sunulan "Güneyli Kızlar" temasının tamamlanması için sembolik bir ifade nesnesi olduğunu göstermektedir.

Ekran Görüntüsü 15. Jenny Sahnede Üstsüz Şarkı Söylüyor

Düzanlam:

Forrest, Jenny'nin şarkıcı olarak sahne aldığı bir mekânda olduğunu öğrenmiş ve onu ziyarete karar gitmiştir. Söz konusu mekân, bir striptiz kulübüne benzeyen bir yerdir ve burada Jenny, sahnede gitarıyla birlikte oturmuş bir şekilde görülmektedir. Jenny, sadece külotu ve ayakkabılarıyla sahnede durmakta olup, başka bir şey giymemektedir. Hem şarkı söylemekte hem de aynı anda göğüslerini gitarıyla kapatmaktadır. İzleyici kitlesi tamamen erkeklerden oluşmakta ve gözlerini Jenny'den alamamaktadır. Erkekler sahnenin önündeki koltuklarda daha alçakta oturarak bir şeyler içip Jenny'yi izlemektedir. Jenny'nin arkasındaki perde mor renkte ve ışıltılıdır. Sahne üzerinde Jenny'den başka kimse bulunmamaktadır. Jenny'nin bulunduğu bölgeye, bir ışık kaynağından yansıyan ışık yansıtılmıştır. Işık sayesinde Jenny daha da parlamakta ve sahnede ışıldamaktadır. Gitarını çalarak şarkısını söylerken önündeki izleyicilere değil, uzaklara dalmış bir şekilde görünmektedir. Yüzü ciddi ve ifadesizdir, onu izleyenleri görmemektedir.

Yananlam:

Jenny'nin sahnede gitarıyla çıplak bir şekilde şarkı söylemesi, kadının cinsel obje olarak değerlendirilmesi ve sömürülmesi açısından meta olarak kullanıldığının göstergesidir. Sömürme yapılırken müzik bir araç olarak kullanılmıştır. Çıplaklığa eşlik eden ışıltılı sahne, Amerikan rüyasının aslında ne kadar ışıltılı ve çekici görünse

de, gerçekte ne kadar yüzeysel ve yavan olduğunu göstermekte, Amerikan kültürünün materyalist ve hazcı yönüne işaret etmektedir. Gitar, bir müzik aletinin yanı sıra Jenny'nin bedenini örten bir nesne olarak kullanılmıştır. Sanat ve Jenny'nin yeteneği, cinsiyetçi haz arayışının satışı karşısında bir hiç değerindedir. Jenny'nin yüzündeki ifadesiz bakış, onun duygularının önemsiz olduğunu ve izleyenler açısından bedene odaklanması gerektiğine vurgu yapmaktadır. Kadın sadece bedenine odaklanması gereken bir şey olarak şov dünyasında gösterilmektedir. Sahne önünde oturan izleyicilerin tamamen erkek olması ve Jenny'nin onlara yönelik sadece cinsel bir obje olarak gösterilmesi de tüketim nesnesinin alıcılarını da bir grup olarak işaretlemektedir. Işıltılı sahne ve mor perde ve Jenny'nin sahnede tek başına duruşu, şov dünyasının parıltılı ve göz alıcı yanını gösterilirken aynı zamanda Jenny'nin bu dünyanın içinde yaşadığı yalnızlığı ve boşluğu da göstermektedir.

Ekran Görüntüsü 16. Jenny Hippilerle Katılmış ve Seyahat Etmektedir

Düzanlam:

Jenny, hippi kültürüne katılmış ve bir hippi olarak görüldüğü sahnede, bir karavandan çıkarak kırmızı ve beyaz renkte bir minibüse doğru ilerlemektedir. Elinde gitarı ve diğer hippi arkadaşlarıyla birlikte görünmektedir. Jenny, kırmızı bir hırka giymekte olup, kahverengi botları da mevcuttur. Yanındaki arkadaşları, uzun saçlı, bandana takmış ve klasik yuvarlak güneş gözlükleriyle görünmektedir. Jenny'nin arkadaşları, elindeki gitarı alarak onun minibüse binmesine yardımcı olmaktadır. Sahnede klasik bir Volkswagen minibüs araç görülmekte olup, yine kırmızı ve beyaz

pastel renklerle boyanmıştır. Ayrıca arka plandaki karavan, beyaz ve mavi pastel renklerle dikkat çekmektedir. Yemyeşil bir ortamda bulunan karakterlerin etrafında uzayan ağaçlar ve otlar gözükmektedir. Hava güneşli ve aydınlık görünmekte olup, seyahate çıkacakmışcasına eşyalar minibüse yerleştirilmektedir ve karakterler minibüse binmektedir.

Yananlam:

Jenny'nin hippi kültürüne katıldığı ve diğer hippi arkadaşlarıyla seyahate çıktığı sahne, Amerika görsel kültüründe önemli bir yer tutan hippi hareketini ve onun değerlerini kısmi ölçüde yansıtmaktadır. Hippi hareketi, 1960'lar ve 1970'lerde Amerika Birleşik Devletleri'nde etkin bir gençlik hareketidir. Hareket, doğayı ve doğal yaşamı benimseyen, savaş karşıtı ve cinsel özgürlükleri savunan bir yaşam biçimini temsil etmektedir. Söz konusu sahnede, Jenny ve arkadaşlarının doğayla iç içe olduğu ve seyahate çıktığı görülmektedir. Bu, hippilerin doğaya dönüş fikrini ve özgürlük arayışının sembolize bir yansıması olarak gösterilmektedir. Yemyeşil ortam ve güneşli hava, belirtilen değerlere uygun bir atmosfer yaratmaktadır. Sahnede ayrıca, Jenny'nin ve arkadaşlarının müzikle iç içe olduğu gitar gösterilerek gösterilmektedir. Jenny'nin gitarını taşıması ve arkadaşlarının ona yardım etmesi, kültürün dayanışma ve yardımlaşma değerlerini müzik üzerinden yansıtmaktadır. Klasik Volkswagen minibüs ve karavan, hippi hareketinin görsel kültür öğesi sembollerinden biri olarak gösterilebilmektedir. Belirtilen taşıtlar, özgürlük ve seyahat düşüncesiyle özdeşleşmiş olup, görseller de söz konusu değerlerin belirtilen imaj üzerinden yansıtılmasıdır. Jenny ve arkadaşlarının kıyafetleri ve görünüşleri de dönemin tipik hippi stiliyle uyumludur. Uzun saçlar, bandanalar ve yuvarlak güneş gözlükleri, dönemin özgür ruhunu ve özgünlüğünü yansıtan birer görsel kültür görselidir. Görsel; doğa, seyahat, müzik ve arkadaşlık gibi hippi kültürünün temel değerlerini ön plana çıkartmaktadır.

Ekran Görüntüsü 17. Forrest ve Sigara 1

Ekran Görüntüsü 18. Forrest ve Sigara 2

Ekran Görüntüsü 19. Forrest ve Sigara 3

Ekran Görüntüsü 20. Forrest ve Sigara 4

Düzanlam:

Ekran görüntüleri 17, 18, 19 ve 20, ortak bir tema etrafında toplanmıştır. Bu nedenle, bu görsellerin tümünü tek bir analizde ele almak planlanmıştır. Söz konusu görsellerdeki ortak tema, sigara kullanımıdır. Görsellerde, bazı karakterlerin sigara içtikleri görülmektedir.

17. görselde, Forrest'ın doktoru, muayenehanesinde, ağzında sigara ile Forrest ve annesine bir şeyler anlatmaktadır. Muayenehane içerisinde, doktorun kullanımı için gerekli araç gereçler, ilaçlar ve dolaplar yer almaktadır. Forrest ve annesi, doktorun sigara içmesi konusunda herhangi bir rahatsızlık ifadesi göstermemektedir ve durumu son derece normal karşılamaktadır.

18. görselde, Forrest okula gitmek için okul otobüsüne binmeye hazırlanmaktadır. O anda, kadın şoför ağzında sigara ile ve burnundan sigara dumanı üfleyerek konuşmaktadır. Durum, sevimli bir şekilde gösterilmiştir.

19.görselde, Forrest ve arkadaşı Bubba, Vietnam'a gitmişlerdir ve burada Teğmen Dan ile karşılaşmışlardır. Teğmen Dan, üniforma giymemekte olup, üstsüz durmakta ve ağzında sigarası ile Forrest ve Bubba ile konuşmaktadır. Forrest ve arkadaşı, askeri kıyafetleri içerisinde Teğmen Dan'ı dikkatle dinlemektedir. Teğmen Dan da gözlerini onların üzerine dikmiş, ağzındaki sigarayla onlara doğru bakmaktadır.

20. görselde, Forrest, Çin gezisi sonrası katıldığı bir televizyon programında John Lennon ile konuşmaktadır. John Lennon, milyonlarca kişinin izlediği bu televizyon yayınında sigara içmekte ve sigarasını tüttürerek konuşmaktadır. Bu durumu kimse garip karşılamamakta ve sanki sigara içilmiyormuş gibi onunla konuşmaya devam etmektedir.

Yananlam:

Görsellerdeki sigara kullanımı, sigara kullanımının otorite figürleri aracılığıyla temsil edilmesi, izleyicilere alışkanlığın toplumun her kesiminde yaygın olduğunu göstermektedir. Bu durum, sigara endüstrisi ve reklamcılık stratejilerinin, sigarayı tüketimin önemli bir parçası olarak konumlandırdığına işaret etmektedir ve filmin yapıldığı 90'lı yıllarda konumlama daha rahat ve güçlü bir şekilde yapılmaktadır. Bu arada yapılmaya çalışılan, sigara kullanımının toplumun geniş

kesimlerine yayılmasına ve alışkanlığın kabul edilebilir ve normal görülmesine katkı sağlamaktadır. Sigara kullanımının Amerikan görsel kültürü bağlamında normalleştirilmesi ve bilinçaltına yerleştirilmesi, medya ve popüler kültür anlayışının tüketim ile ilişkisinin göstergesidir. Filmde, sigara kullanımının yaygın bir şekilde teşvik edilmesi, adeta sosyal statü ile tüketimin özendirilmesi, tüketim kültürünün ve medyanın, insanların alışkanlıklarını ve tercihlerini şekillendirmede etkili bir rol oynadığını göstermektedir. Öte yandan filmdeki sigara kullanımı sahneleri, toplumun sağlık konularına yönelik bilincinin ve algılarının da bir göstergesi olarak değerlendirilebilmektedir. Dönemde, sigaranın sağlık üzerindeki olumsuz etkileri henüz tam olarak anlaşılmamış ve alışkanlığın zararları hakkındaki bilgiler yeterince yayılmamış olmakla birlikte, özellikle filmde doktor karakterinin sigarayı rutin bir alışkanlık gibi ağzında tutması da yine zararları hakkında bilgilendirmelerin hatalı gösterilmesinin bir örneği olarak sunulabilmektedir. İzleyici olarak bizler, doktorun sigarayı içişini, sigaranın sağlıksız olmadığına dair algısı olarak bilinç altımıza almaktayızdır. Böylece olumsuzluğuna dair herhangi bir bilgiye de algımız kapanmaktadır.

Görseller üzerinden bakıldığında;

17. görselde, doktorun sigara içmesi, tıbbi otoritenin ve bilimsel bilginin itibarı sigara kullanımına bir onay olarak gösterilmektedir.

18. görselde, eğitim sistemi içerisinde yer alan bir figürün sigara içmesi, çocuklar ve gençler üzerinde bir etki yaratma potansiyeli taşımakta gençler arasında sigara kullanımının yaygınlaşmasının ve genç yaşlarda sigaraya başlanabileceğini göstermektedir.

19. görselde, Teğmen Dan'ın sigarayı kullanması, üstsüz olmasına rağmen sigarayı komutan olmanın bir ayrıcalığı gibi, bir rütbe gibi taşıması, askeri kültür ve erkeklik ideolojileri ile sigara kullanımı arasındaki ilişkiye gönderme yapmakta ve sigarayı normalleştirmektedir. ''Savaş ve askerlik sırasında sigara kullanın stresiniz geçer ve moraliniz yerine gelir'' mesajları da bu bağlamda verilmektedir.

20. görselde, John Lennon'un bir televizyon programında sigara içerken gösterilmesi, popüler kültür ve sanat dünyasının sigara kullanımını normalleştirdiğini

ve teşvik ettiğini göstermekte, popüler figürler aracılığıyla geniş kitlelere pazarlanmasını sağlamaktadır.

Ekran Görüntüsü 21. Forrest ve Bobba'nın İlk Karşılaşma

Düzanlam:

Forrest üniversite mezuniyetinden sonra orduya katılır ve Vietnam'a gönderilmek üzere eğitime alınır görselde gösterilen yer orduya katılımının ilk gününde bindiği askeri otobüstür. Yanına oturmasına izin veren Bubba ile ilk tanıştıkları andır. Bubba Forrest ile konuşmaya başlar. Bubba dostça mendilini ona uzatmıştır. Yağmurda yüzü ıslanan Forrest bu mendille yüzünü silmektedir. Dışarıda halen yağmur yağdığı ve otobüsün camlarının buğulandığı görülmektedir Bubba siyahi biridir. Hemen arkalarında yine iki siyahi askerin yan yana oturduğu fakat farklı yönde baktığı ve birbirleriyle konuşmadığı görülmektedir. Onların Arkasında iki beyaz askerin birbirlerine baktığı ve birbiriyle konuştuğu gözükmektedir. Forrest'la Bubba birbirlerinin yanına oturan siyahi ve beyaz tek askerler olarak göze çarpmaktadır Bubba beyaz bir gömlek yavruağzı renginde bir ceket giymiştir. Yine ceketin renginde bir papyon takmaktadır. Kılık ve kıyafeti oldukça temiz ve düzgündür. Forrest mavi bir gömlek giymektedir. Bubba'nın verdiği mendille ağzını silmektedir her iki elini de bu işi yaparken kullanmaktadır. Bubba'nın mendilinin dantelli olduğu görülmektedir.

Yananlam:

Forrest ve Bubba'nın ilk karşılaşması, farklı ırklar arasındaki sınırları aşan bir dostluk ilişkisine işaret etmekte ve bu dostluk dönemin Amerikan toplumunda ırk ayrımcılığının önemli bir sorun olduğu gerçeğine rağmen gerçekleşmektedir. Askeri otobüsün içinde yer alan diğer karakterler, ırk ayrımının hala mevcut olduğunu göstermektedir. Siyahi askerler kendi aralarında ve beyaz askerler de kendi aralarında oturmaktadır. Buna rağmen, Forrest ve Bubba'nın yan yana oturması ve birbirleriyle dostane bir şekilde etkileşime girmesi, insanlar arasındaki sınırları aşabilecek güçlü dostluk bağlarını temsil etmektedir. Askerlik, farklı kökenlerden, sosyal ve ekonomik statülerden gelenlerin aynı amaç uğruna bir araya geldikleri bir yapıdır. Farklı kökenlerden gelme durumu Forrest ve Bubba'nın ilişkisinde de görülmektedir. Vietnam'a gönderilmek üzere eğitim alacak olan bu iki genç, farklı ırklardan olmalarına rağmen, aynı deneyimleri yaşayacak ve bu süreçte birbirlerine destek olmak zorunda kalacaklardır. Dışarıdaki yağmur ve otobüs camlarının buğulanması, askerlik ortamına uyum sağlama sürecinin zorluğunu simgelemektedir. Bubba'nın Forrest'a dostça mendilini uzatması ve Forrest'ın mendil kabul etmesi, yaşayacakları muhtemel zorlu dönemde birbirlerine güven ve dayanışma gösterdiklerinin işaretidir. Bubba'nın temiz ve düzgün giyimi, onun disiplinli bir yaşam tarzına sahip olduğunu ve askerlikten önceki hayatında da disiplinli olduğunu ima etmektedir. Forrest'ın mavi gömleği, sade ve alçakgönüllü bir karaktere sahip olduğuna göstermektedir.

Ekran Görüntüsü 22. Helikopterden Vietnam Manzarası

Düzanlam:

Forrest Gump ve Bubba, askeri eğitimlerini tamamladıktan sonra Vietnam'a katılmak üzere helikoptere binmişlerdir. Görselde, bir asker büyük bir silah tutmakta ve silahın namlusu neredeyse görselin büyük bir kısmını kaplamaktadır. Asker, silahını dizinin üzerine koymuş, tek eliyle sıkıca kavramaktadır. Helikopterin altında, pirinç tarlaları ve bir nehir görülmektedir. Tarlaların sonsuzluğa doğru uzandığı gözlemlenmektedir. Ekranın en solunda, ormanlık bir alan yer almaktadır. Helikopterin gölgesi, yeşil pirinç tarlalarının üzerine düşerek, helikopterin sahnede varlığını vurgulamaktadır. Böylece, görselde havada bir helikopterin bulunduğu, tarlaların üzerinden uçulduğu durum, daha da güçlü bir şekilde ifade edilmiştir.

Yananlam:

Görselde betimlenen helikopterden Vietnam manzarası, Amerikan işgali ve sert güç anlayışının somut bir tezahürü olarak değerlendirilmektedir. Askerin silahı sıkıca tutuşu ve dizinde bekletmesi, hazırlıklı ve teyakkuz halinde olma durumunu vurgulamaktadır. Bu durum, işgal edilen bir ülkede Amerikan askeri varlığının ve güç dengesinin etkin ve baskın olduğuna dair güçlü bir gösterge olarak kabul edilmektedir. Pirinç tarlaları, nehir ve orman gibi doğal unsurların görselde sunulması, Amerikan silah teknolojisi ile doğanın tezatlığını göstermektedir. Gölgenin, yani teknolojinin ve makinenin sürekli doğanın üzerine düşmesi, doğayı tehdit eden unsurların varlığını ve gücünü vurgulamaktadır. Tepeden bakış açısı, Amerikan gücünün ve etkinliğinin doğa ve çevre üzerindeki tanrısal ve baskın duruşunu ifade etmektedir. Böylece Amerikan işgali ve güç gösterisinin doğaya karşı kontrol ve tehdit unsurları olarak değerlendirilmektedir. Görselde kullanılan kesin ve vurgulu ifadelerle bu temalar daha da güçlendirilmekte ve Amerikan işgali, doğaya karşı teknoloji ve makine ile oluşan tezatlık, güç ve kontrol unsurlarını sembolize eden güçlü bir anlatı sunmaktadır.

Ekran Görüntüsü 23. Vietnam'daki Bir Amerikan Birliği

Düzanlam:

Forrest ve arkadaşı Vietnam'daki birliklerine ulaşmıştır. Helikopter onları birliğin önünde bırakmış ve ayrılmıştır. Forrest ve arkadaşı birliğe bakmaktadır. Birliğin içindeki askerler birbirleriyle eğlenirken görülmektedir. Kimi askerler biralarını yudumlarken, kimileri mangal yapmakta ve kimileri de kağıt oyunu oynamaktadır. Herkes halinden memnun görülmektedir. Dört asker, kurdukları masada kağıt oyunu oynamaktadır. Hemen arkada, yine bir asker, elinde biraları taşımaktadır. Sağ tarafta ise üç asker, mangalda et pişirirken görülmektedir. Arka planda ise birbirine yakın kulübeler yer almaktadır ve bazı askerler oralarda da eğlenceli bir şekilde vakit geçirmektedir. Sahne, büyük ve geniş bir nehir kenarında bulunmaktadır onun ötesinde ormanlar görülmektedir. Nehrin üzerinde uçmakta olan birçok helikopter ileriye doğru gitmektedir. Askerler helikopterlere dikkat etmemekte ve daha çok eğlenceye odaklanmaktadır. Nehrin kenarında tek bir tekne görülmektedir. Palmiye ağaçları ve otlar etrafta bulunmaktadır. Bu sahne, Forrest ve arkadaşının Vietnam'da ilk görev aldıkları ve karşılaştıkları yerdir.

Düzanlam:

Sahne, Amerikan askeri propagandasının bir yansıması olarak değerlendirilmektedir. Vietnam Savaşı'nın gerçek yüzü ve zorluklarından ziyade, burada savaşın eğlence gibi sunulduğu ve askerlerin günlük yaşamlarının sergilendiği

gözlemlenmektedir. Amerikan barbekü kültürünün de işaret edildiği bu sahnede, askerlerin birbirleriyle eğlenirken mangal yaparak, kağıt oyunları oynayarak ve biralarını yudumlayarak gösterildiği görülmektedir. Askeri gücün gösterisi, uçan helikopterler ve askerlerin nehir kenarındaki eğlenceleriyle vurgulanmaktadır. Bu sahne, Amerikan askerlerinin başka bir ülkenin topraklarında eğlenmekte, işgal ve yerleşme faaliyetlerinde bulunmaktadır. Ormanlar ve nehirler üzerinde uçarak, doğaya tepeden bakma anlayışı sergilenmektedir. Helikopterlerin sürekli olarak gökyüzünde görülmesi, Amerikan askeri gücünün ve teknolojik üstünlüğünün simgesi olarak değerlendirilmektedir. Sahnenin bütününe bakıldığında insanlara askerliğin güzel ve eğlenceli bir deneyim olduğu mesajı verilmektedir. Savaşın ciddiyetinden ziyade eğlence yönü vurgulanarak, adeta bir askeri geçit töreni havası yaratılmaktadır. Bu durum, askere gitme konusunda daha istekli olunmasını yönlendiren bir propaganda olarak değerlendirilmektedir.

Ekran Görüntüsü 24. Askerler Pirinç Tarlalarında

Düzanlam:

Forrest ve katıldığı askeri birlik, Vietnam'da bir pirinç tarlasında devriye görevine çıkmıştır. Askeri birlik pirinç tarlasında yürürken, tarlanın içerisinde çalışan köylüler görülmektedir. Köylüler, yöresel kıyafetleri ve şapkalarıyla çalışırken, askerler sanki orada değilmiş gibi hareket etmektedir. Bu güzel Vietnam manzarası içerisinde askerler, bir şekilde yerleşmiş durumdadır. Pirinç tarlalarının arkasında dağlar, palmiye ağaçları ve biraz ötede köyün evleri görülmektedir. Ekranın sol

tarafında, askerlere doğru bakan siyah renkte bir inek bulunmaktadır. Kulakları ve yüz hatları hafifçe görülebilmektedir. En arkadaki dağların üzerinde iki duman halkası yükselmektedir. Gökyüzü mavi renkte ve beyaz bulutlarla kaplıdır. Güzel bir manzara eşliğinde, pirinç tarlası ve köy birbirleriyle uyum içerisinde görünmektedir. Askerler, ellerinde tuttukları silahlarla tarlanın içerisinde ilerlemektedirler.

Yananlam:

Askerlerin ellerinde silahlarla tarlada yürümesine rağmen, oradaki köylülerle olan ilişkileri normalde tezatlı olması gerekirken aksine uyumlu gözükmektedir. Köylüler yöresel kıyafetlerle tarlada çalışırken, Amerikan askerleri güçlü ve hazır bir duruş sergilemektedir. Bu durum, Amerikan askeri varlığının köylülere zarar vermediği ve aslında sadece kötü olanlarla savaştığına dair bir Amerikan propagandasını gözler önüne sermektedir. Sahne, köylülerin Amerikan askeri varlığından korkmadığı ve işgalden çok rahatsız olmadığı izlenimini yaratmaktadır. Dağlar, palmiye ağaçları ve köy evleriyle çevrili güzel manzara, doğanın ve yerel yaşamın uyumunu sergilerken, askerlerin varlığı da buna eklemlenerek bu uyumu destekleyen bir unsur olarak ortaya çıkmaktadır. İnek gibi sakin ve masum bir varlığın da sahnede yer alması, uyumu daha da güçlendiren niteliktedir. Gökyüzündeki iki duman halkası, savaşın ve çatışmanın devam ettiğine işaret etmekte olup, pastoral manzarada bile Amerikan gücünün ve savaşın izleri görülmektedir. Ancak, sahne aynı zamanda Amerikan askeri varlığının doğayla ve yerel halkla uyum içinde olduğunu ve işgalin olumsuz etkilerinin sınırlı olduğuna dair bir değerlendirme sunmaktadır.

Ekran Görüntüsü 25. Askerler Toprak Yolda

Düzanlam:

Askerler, toprak bir yoldan ilerlemektedirler. Yol, ıssız ve sonsuz görünmektedir. İleride, yolun ötesini görmemize engel olan yeşil ağaçlar ve bitki örtüsü bulunmaktadır. Yolun sağında ve solunda ağaçlar yer almaktadır. Ağaçların ve yolun biraz daha ötesinde, pirinç tarlaları göze çarpmaktadır. Pirinç tarlaları sağa ve sola doğru uzanmaktadır; bu uzantıların sonlarında ise dağlar görülmektedir. Palmiye ağaçları, otlar ve diğer ağaçlar, manzarayı tamamlamaktadır. Askerler, yolun sağında ve solunda düzenli bir şekilde ileriye doğru yürümektedirler. Gökyüzü mavi olup, bulutlar ise bembeyaz görünmektedir. Askerler, ellerindeki silahları sıkıca tutarak tarlalara ve ileriye bakmaktadır ve yol üzerinde ilerlemektedirler.

Yananlam:

Amerikan askerlerinin Vietnam topraklarında ilerlediği toprak yol, Amerikan askeri varlığının ülkeyle uyum içinde olduğunu ve etrafa zarar vermeden hareket ettiğini göstermektedir. Ayrıca askerlerin doğa ve doğal kaynaklar üzerinde bir hakimiyet kurduğu ve bu güç gösterisiyle adeta ülkenin sahibi gibi hareket ettikleri gösterilmektedir. Yeşil bitki örtüsü ve pirinç tarlaları ile çevrili yol, Amerikan askerlerinin Vietnam'daki görevlerinin sadece savaş ve şiddetle ilgili olmadığını, ülkenin güzelliklerini keşfettiğini, doğayla iç içe olduğunu, ona uyum gösterdiğini ve saygı duyduğunu belirtmektedir. Bu uyum askerlerin kıyafetlerinin renginin yine

doğadaki renklere yakın olması ve adeta onları doğanın bir parçası olarak göstermesi bakımından da yine gösterilmektedir. Betimleme, Amerikan askeri varlığının Vietnam için olumlu olduğunu göstermeye çalışan bir propaganda unsuru olarak değerlendirilmektedir. Yolun sonunun gözükmemesi ise, Amerikan askerlerinin Vietnam'daki yürüyüşünün devam edeceğine ve süreçte ülkenin doğal güzellikleri ve kaynakları üzerinde daha fazla kontrol kuracaklarına işaret etmektedir. Sembolik anlatım, Amerikan askerlerinin Vietnam'da sadece güçlü ve kararlı olduklarını değil, aynı zamanda ülkenin doğasına ve kaynaklarına saygı gösterdiklerini ve bu sayede ülke ile uyumlu bir ilişki kurduklarını ifade etmektedir.

Ekran Görüntüsü 26. Yağmurda Uyumak

Düzanlam:

Gece karanlık ve yağmurlu bir havada, Forrest Gump ve arkadaşları ıslanmış durumda uyumaya çalışmaktadır. Forrest, silahını kucağına koymuş ve arkadaşı Bubba'ya doğru yaslanmıştır. Bubba ise silahını elinde tutarak, yorgun bir şekilde sırtını Forrest'e vermiş oturmaktadır. Şiddetli yağmur yağarken, karanlık nedeniyle çevre pek fazla görülememektedir. Kasklar başlarında ve kıyafetleri ıslak gözükmektedir. Arkada, ağaç yaprakları, çalılıklar ve başka bir asker belirsiz bir şekilde durmaktadırlar. Sahnede Bubba'nın yüzü ekşimiş ve endişeli bir ifade taşımaktadır. Sırt sırta uyumaya çalışan arkadaşlar, bu şekilde birbirlerine destek olarak çamurdan ve zorluklardan korunmaya çalışmaktadır.

Yananlam:

Sahne, Amerikan askerlerinin zor koşullar altında bile görevlerini yerine getirme azim ve kararlılığını göstermektedir. Karanlık, belirsizlik, korku ve tehlikelerle dolu bir ortamı, savaşın psikolojik etkilerini ve askerlerin içinde bulundukları umutsuz durumu işaret etmektedir. Yağmur ise yine doğanın zorlu koşullarını ve getirdiği engelleri, savaşın acımasızlığına ve askerlerin sürekli olarak mücadele etmeleri gereken zorlu koşullara karşı direnişini sembolize etmektedir. İşte böylesi bir atmosferde askerlerin korkusuz ve güçlü oldukları vurgulanarak Amerikan askeri gücünün propagandası yapılmaktadır. Karanlık ve yağmurlu bir ortamda, askerler zorlu hava koşullarına rağmen uyum sağlamakta ve Vietnam'ın güzel doğasıyla birlikte, zorlu koşullarına da başarıyla adapte olmaktadırlar. Sırt sırta uyuma çabası, askerler arasındaki uyum ve dayanışmayı ifade ederken, aynı zamanda birbirlerine güvendiklerini ve birlikte daha güçlü olduklarını vurgulamaktadır. Forrest ve Bubba'nın silahlarını yanlarından ayırmamaları, her an hazır ve tetikte olduklarını göstermektedir. Sahnenin kendisi Amerikan askerlerinin en zor ve karanlık zamanlarda bile mücadeleye hazır olduklarını ve görevlerini başarıyla yerine getireceklerine olan inançlarını simgelemektedir. Islak kıyafetler ve kasklar, askerlerin zorlu hava koşullarına rağmen durmaksızın görevlerine devam ettiklerini ve hiçbir zorluğun onları durduramayacağını göstermektedir. Sahne, Amerikan askerlerinin dayanıklılık, kararlılık ve cesaretlerini vurgulamakta ve yine bir propaganda, sert güç gösterisi gibi sunulmaktadır.

Ekran Görüntüsü 27. Teğmen Dan’ın Aile Geçmişi 1

Ekran Görüntüsü 28. Teğmen Dan'ın Aile Geçmişi 2

Ekran Görüntüsü 29. Teğmen Dan'ın Aile Geçmişi 3

Ekran Görüntüsü 30. Teğmen Dan'ın Aile Geçmişi 4

Düzanlam:

Forrest Gump, Vietnam'daki komutanı Teğmen Dan'ın aile geçmişini anlatırken, ilgili görseller ekrana yansımaktadır. Bu nedenle, söz konusu dört görsel aynı anda yorumlanacaktır. 27. görselde, Teğmen Dan'ın ailesinden bir erkek görülmektedir. Giydiği kıyafetlerden anladığımız üzere, Amerikan Bağımsızlık Savaşı'nda İngilizlere karşı savaşırken hayatını kaybetmiştir. 28. görselde ise yine Teğmen Dan'ın ailesinden bir erkek görülmektedir. Burada giyilen kıyafetlerden,

Amerikan İç Savaşı'nda Kuzey tarafında yer alarak öldüğü anlaşılmaktadır. 29. görselde, yine Teğmen Dan'ın ailesinden birinin Birinci Dünya Savaşı'nda öldüğü gösterilmektedir. Son olarak 30. görselde ise, Teğmen Dan'ın ailesinden birinin İkinci Dünya Savaşı'nda öldüğü gösterilmektedir. Her sahnede yani görselde Teğmen Dan'ın ailesinden olan kişi olarak yine Teğmen Dan'ın kendisi gösterilmiş ve her görselde kucağında silahıyla yere, toprağa sırt üstü düşmekte ve hepsinde de gözleri açık olarak ölmektedir. Aile üyelerinin katıldığı savaşların tümü, o dönemdeki ordu kıyafetlerinin değişikliği ile bizlere gösterilmektedir. Aynı zamanda, bu görsellerde Teğmen Dan'ın ailesinden savaşan kişilerin savaşın hangi tarafında yer aldığına dair de bizlere bilgi bu görsellerle verilmektedir.

Yananlam:

Forrest Gump'ın anlatımıyla bize gösterilen dört görsel, Teğmen Dan'ın aile geçmişi ve Amerika Birleşik Devletleri'nin tarihindeki önemli savaşlar üzerinden anlatılan bir hikâyeyi sergilemektedir. Görseller, ABD'nin tarihsel süreçte elde ettiği zaferlerin altını çizmekte ve Teğmen Dan'ın ailesinin savaşlarda gösterdiği fedakarlıklar ve kahramanlıklarla bağlantı kurmaktadır.

27. görselde, Amerikan Bağımsızlık Savaşı'nda İngilizlere karşı mücadele eden Teğmen Dan'ın atalarından biri görünmektedir. Savaş, Amerika'nın İngiliz sömürge yönetiminden bağımsızlığını elde ettiği, Amerikalılar için özgürlük ve demokrasinin doğuşunu simgeleyen tarihi bir dönüm noktasıdır.

28. görselde, Amerikan İç Savaşı sırasında Kuzey tarafında yer alan ve Güney'e karşı mücadele eden Teğmen Dan'ın başka bir atası görünmektedir. Savaş, köleliğin sona erdirilmesi ve Amerika Birleşik Devletleri'nin birliğinin sağlanması için yapılan önemli bir mücadeleyi temsil etmektedir. 27. görsel bağlamında değerlendirildiğinde özgürlük ve demokrasi korunmaktadır.

29. görselde, Birinci Dünya Savaşı'nda savaşan ve hayatını kaybeden Teğmen Dan'ın yine ailesinden biri gösterilmektedir. Savaş, dünya tarihinde dönüm noktası olan büyük bir savaştır. ABD'nin müttefiklerine sağladığı destekle, düşman güçlerinin yenilmesi ve dünyaya yeniden barışın gelmesini sağlanmıştır.

30. görselde, İkinci Dünya Savaşı'nda savaşarak ölen Teğmen Dan'ın bir başka aile üyesi görülmektedir. ABD'nin bu savaşta kazandığı zafer, yine dünya barışının sağlanması ve düşmanların yenilmesi sağlanmıştır.

Tüm bu görseller ve bağlantılı savaşlar, Teğmen Dan'ın Vietnam Savaşı'nda da ailesinin geçmişine uygun olarak haklı olduğunu göstermektedir. Çünkü daha önce ataları katıldığı bütün savaşlarda iyi tarafta yer almıştır. Her savaşta ailesinden birinin yaşamını kaybettiği bu savaşlar, Dan'ın ailesinin sürekli olarak ülke ve insanlık için fedakârlık yaptığını göstermektedir. Vietnam Savaşı, Teğmen Dan'ın aile geçmişi açısından önceki dört savaşla eşitlenerek, ABD'nin haklılığı ve savaşlardaki kahramanlıkların devamlılığına vurgu yapılmaktadır. Böylece Teğmen Dan'ın geçmişinde sembolize edilen Amerika Birleşik Devletleri, katıldığı Vietnam Savaşında da yine haklıdır ve haklı idealler uğruna savaşmaktadır fikri aşılanmaya çalışılmaktadır.

Ekran Görüntüsü 31. Forrest ve Arkadaşları Pusuya Düşüyor

Düzanlam:

Forrest ve arkadaşları ormanın içerisinde yürürken birden pusuya düşmektedir. Karşıdan üzerlerine sayısız kurşun ve bomba yağmaktadır. İlk saldırı sonucunda bazı askerler ölür diğerleri de yere yatar ve siper alır. Birlik düşmana ateş açarak karşılık vermeye çalışmaktadır. Bu sırada Teğmen Dan, yanındaki telsiz operatöründen telsiz telefonu alarak merkeze saldırıya uğradıklarını ve ateş altında

olduklarını bildirmektedir. Saldırı sürerken ekibin bazı üyeleri ölmüş, bazıları da yaralanmıştır. Bubba, arkadaşlarına seslenmekte Forrest'i korumalarını istemekte ve bunu isterken eliyle de onu işaret etmektedir. Kendisi de zor durumda olmasına rağmen, Forrest'ın korunmasını istemektedir. Teğmen Dan, saldırının yapıldığı alana değil, gerideki askerlere bakarak merkezdekilerle görüşmekte ne durumda olduklarını anlatmak, telsizle iletişim kurmaya devam etmektedir. Forrest ve arkadaşları, karşıya ateş açarak savunma yapmaya çalışmaktadır. Karşı tarafta toz ve duman yükselirken, düşman, palmiye ağaçları ve çalılıkların arasından ateş etmektedir. Görselde düşman gösterilmemekte sanki doğadan mermi ve bombalar yağmaktaymış gibi gösterilmektedir. Forrest ve arkadaşları, hafifçe toprak bir yükseltinin arkasında, çalılıklar ve karmaşık bitki örtüsü arasında siper almışlardır. Forrest'ın kaskı düşmüştür ve etrafında değildir. Teğmen Dan'ın, telsiz operatörünün ve Bubba'nın kaskları ise başlarındadır. Teğmen Dan, eliyle kaskını tutarken, silahını da yanındaki toprağa bırakmıştır. Bu şekilde destek gelene kadar hayatta kalmaya ve mücadele etmeye çalışmaktadırlar.

Yananlam:

Sahnede, Forrest ve arkadaşlarının pusuya düşmeleri ve düşmanın gizli bir şekilde saldırması, savaşın öngörülemez ve tehlikeli doğasını vurgulamaktadır. Düşmanın pusuya yatarak ve gerilla taktikleri kullanarak savaşması, onların cesaretsiz ve korkakça savaştıkları algısını yaratmak içindir. Amerikalı askerlerin ise bu durumda bile dayanışma içinde hareket etmeleri, onların güçlü, cesur ve sadakatle birbirlerine bağlı olduklarını ima etmektedir. Düşmanın doğrudan gösterilmemesi ve anonimliğinin vurgulanması, savaşın belirsiz ve endişe verici yanını ifade etmektedir. Belirtilen anlatım yöntemi izleyicilere, Amerikalıların aslında yenilmediğini, düşmanın doğayı da kullanarak gerilla yöntemi ile savaştığını ve bu nedenle Amerikalı askerlerin daha güçlü ve cesur olduğu düşüncesini aşılamaya çalışmakta dolayısıyla propaganda yapılmaktadır. Forrest'ın kaskının olmaması ve ölmemesi, onun şanslı ve hayatta kalmak için doğal bir yeteneğe sahip olduğunu göstermektedir. Bubba'nın Forrest'ın korunmasını talep etmesi ve Teğmen Dan'ın telsizle iletişim kurarak geriye kalan birliklerin durumunu merkeze aktarması, Amerikan askerlerinin birbirlerine olan bağlılığını ve savaş alanında iş birliğinin önemini vurgulamaktadır. Teğmen Dan'ın savaşmak yerine merkeze bilgi vermesi ve silahını toprağa koyması, onun liderlik

vasfının ve stratejik düşüncesinin önemini vurgulamaktadır. Savaş alanında, bir liderin sadece fiziksel güçle değil, aynı zamanda akıllıca kararlar vererek ve birliklerin güvenliğini sağlayarak da etkili olabileceğini göstermektedir. Böylece Amerikan askerlerinin disiplinli ve yönetim becerisi yüksek olduğu imajını desteklenmektedir.

Ekran Görüntüsü 32. Forrest Arkadaşlarını Ateş Hattından Çıkarıyor

Düzanlam:

Uğradıkları saldırı sonucu geri çekilmek zorunda kalan Forrest ve arkadaşları, bir şekilde savaş alanından uzaklaşmaya çalışmaktadır. Forrest, Teğmen Dan'ın verdiği koordinatlar sayesinde bölgeyi bombalamak için savaş uçaklarının yaklaştığını öğrenmesine rağmen umursamaz bir şekilde, en yakın dostu Bubba'yı kurtarmak için tekrar ateş hattına girmiştir. Yaralı Bubba'yı bulan Forrest, onu kucağına almakta ve bölgeden uzaklaşmaya çalışmaktadır. Tam bu sırada savaş uçakları görselde de görüleceği üzere bölgeyi bombalamış ve yemyeşil doğa adeta bir cehenneme dönmüştür. Alandaki her yerde bombalar patlamış ve alevler yükselmiştir. Buna rağmen Forrest, Bubba'yı bırakmamış ve onu kucağında taşıyarak ateş hattından çıkarmayı başarmıştır. Bu esnada Forrest'ın etrafındaki ağaçlar, çalılar ve otlar ateş altında kalmıştır. Her yer alevlerle kaplanmış ve kara dumanlar yükselmiştir. Otlar, ağaçlar ve toprak her yerde yanmaktadır. Ancak Forrest, o anlarda arkadaşı Bubba'yı kucağında taşıyarak oradan koşarak uzaklaşmaktadır.

Yananlam:

Görselde işlenen temalar, kahramanlık, dostluk ve savaşın yıkıcı etkileri üzerine odaklanmaktadır. Forrest Gump'ın en yakın dostu Bubba'yı kurtarmak için ateş hattına geri dönmesi, cesaret ve özverinin simgesi olarak kabul edilebilir. İki arkadaş arasındaki güçlü bağ ve dayanışma, Forrest'ın Bubba'yı kucağına alarak tehlikeli bölgeden kaçışıyla vurgulanırken, Amerikan askerlerinin birbirlerine olan bağlılığı ve kararlılığı sergilenmektedir. Savaşın yıkıcı etkileri, doğanın cehenneme dönüşmesi ve alevlerle kaplanmasıyla dramatik bir şekilde gösterilmektedir. Ateşlerin Amerikan ordusunun saldırısı sonucu oluşması, bir cehennem yaratma metaforuna gönderme yaparak orduyu tanrısal bir güç olarak temsil etmektedir. Bu sayede, kötülerin -Vietnamlı düşmanların- ateşte yanarken, iyilerin -Forrest ve Bubba'nın- yanmaktan kurtulduğu anlatılarak Amerika'nın adaleti sağladığı ve iyiliği ödüllendirdiği vurgulanmaktadır. Vietnamlı düşmanın doğayı kullanarak savaştığı ve ormanda saklanarak Amerikan güçlerine pusu kurduğu söylenerek cehennemi hak ettikleri düşündürülmektedir. Bu bağlamda, doğanın zarar görmesinin Amerika'nın değil, düşmanın suçu olduğu anlatılırken, doğaya verilen zarar düşmana karşı bir misilleme olarak sunulmaktadır. Böylece, Amerikan güçlerinin düşmanın bu stratejilerine rağmen hâlâ güçlü, dayanıklı ve dayanışma içinde olduğu vurgulanarak propaganda unsuru işletilmektedir.

Ekran Görüntüsü 33. Forrest Askeri Hastanede

Düzanlam:

Saldırı sonucu arkadaşlarının bir kısmını kurtaran Forrest, yaralarından dolayı askeri hastaneye kaldırılmıştır. Görselde, hastanenin salonunda oturan Forrest'i görünmektedir. Salonun merkezinde bir televizyon yer almakta ve askeri propaganda filmi gösterilmektedir. Forrest, dondurma yerken ve koltuğa yaslanmış halde bulunmaktadır. Ortadaki masanın üzerinde sigara küllükleri durmaktadır. Salonun bir köşesinde, ayaklarını masanın üzerine uzatmış bir asker, elinde bir dergi okurken sigara içmektedir. Tüm hastalar mavi tulum giymiştir. Hastane ortamında olmalarına rağmen, sigara içilmesine herhangi bir sakınca görülmemektedir. Arka planda, ayakta duran iki görevli ve oturan bir görevli ilk yardım işaretinin yanında bulunmakta ve konuşmaktadır. Soldaki bölümde ise, masanın üzerinde soda ve kola şişeleri yer almaktadır. Ayakta olan bir hasta, dergilere göz atmaktadır. Salonun diğer tarafında dört asker, bir masa etrafında oturmuş kağıt oynamaktadırlar. Ekranın hemen önünde masa tenisi oynanmaktadır. Forrest, bir yandan televizyonu izlerken öte yandan da elindeki dondurmayı yemekte ve etrafındaki askerleri gözlemlemektedir.

Yananlam:

Görselde, savaşın etkilerini ve askeri hastane yaşamının çelişkilerini yansıtan önemli öğeler bulunmaktadır. İlk olarak, salonun merkezinde yer alan televizyon ve gösterilen askeri propaganda filmi, Amerika'nın savaşın meşruiyetini sürdürme çabalarını ve askerlerin zihnine yönelik etkisini temsil etmektedir. Televizyonun merkezi konumlandırılması, savaşın ve askeri ideolojinin günlük yaşamlarının odak noktasında olduğunu ve mesajların sürekli olarak askerlerin bilinçaltına işlendiğini göstermektedir. Devletin askerler üzerindeki kontrolü ve etkisi televizyon ile vurgulamaktadır. Forrest'ın dondurma yemesi askeri hastane ortamında yaşanan gündelik hayatın rahat anlarını yansıtmaktadır. Durum, savaşın arka planında, askerlerin normalleşmeye çalıştığı bir yaşamın devam ettiğini göstermektedir. Sigara içilmesine ve küllüklerin ortada bulunmasına özellikle dikkat çekilmesi, askeri hastane ortamında yaygın olarak kabul gören bir alışkanlık olduğunu göstermektedir. Bu durum, askeri disiplinin ve düzenin, askerlerin stres ve rahatlamaya ihtiyaç duyduğu anda esnetilebildiğine işaret etmektedir. Askerlerin kağıt ve masa tenisi oynaması, savaşın yıkıcı etkilerine rağmen sosyal etkileşimin devam ettiğini ve askerlerin moral bulma çabalarını göstermektedir. ABD ordusunun propaganda aracı olarak değerlendirilebilir. Savaşın etkilerini ve askeri hastane yaşamının çelişkilerini

sembolik olarak yansıtan görsel, orduya katılmayı düşünenlere yönelik bir mesaj da taşımaktadır. Askeri hastanede sağlanan konfor ve rahatlık, yaralanan askerlere yönelik devletin desteğini ve onlara çok iyi bakılacağını garantileyen bir mesaj olarak yorumlanabilmektedir. Böylece orduya katılmayı düşünen bireylerin zihinlerinde oluşabilecek endişeleri hafifletmeyi de amaçlamaktadır. "Korkmayın, yaralansanız bile size çok iyi bakacağız" mesajını verilmektedir. Bu şekilde potansiyel yeni askerlerin orduya katılmaları teşvik edilmektedir. Mesaj, aynı zamanda orduya katılan askerlerin, savaşın yıkıcı etkilerine karşı kendilerini güvende hissetmelerini ve devletin her zaman yanlarında olduğuna inanmalarını sağlamak amacıyla kullanılmaktadır.

Ekran Görüntüsü 34. Forrest'a Başkan tarafından Şeref Madalyası Verilmesi

Düzanlam:

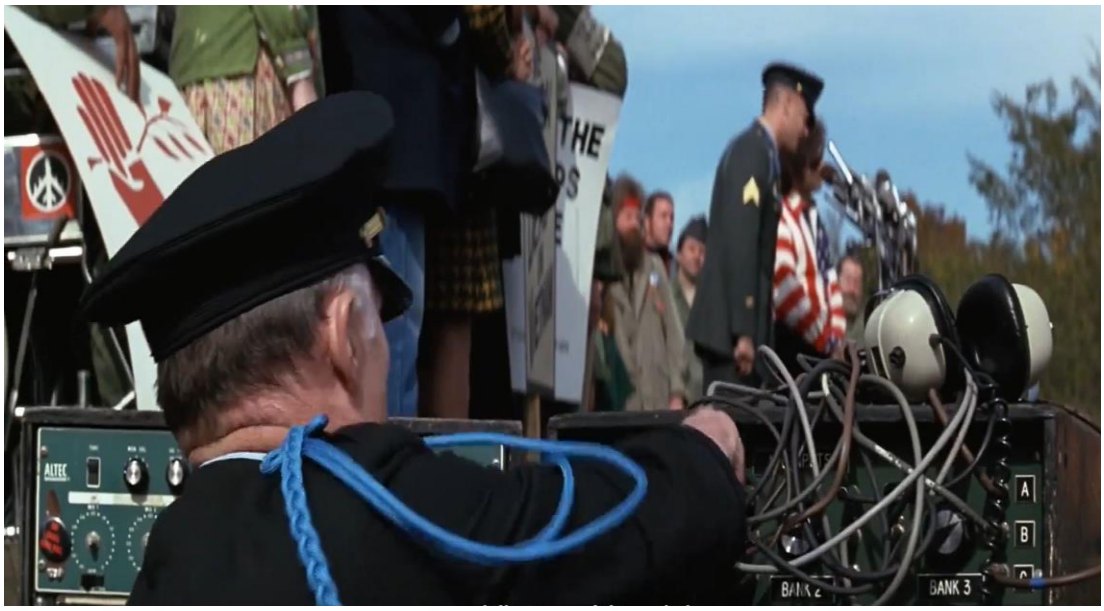
Başkan Johnson, Vietnam Savaşı'na katılan Forrest'a şeref madalyası vermektedir. Sahne televizyon yayını aracılığıyla tüm Amerika'da gösterilmektedir. Madalya takıldığında, Forrest ciddi bir şekilde durmaktadır. Töreni izleyen bazı kişiler arka planda görülmekte, onlar da dikkatle başkanı ve Forrest'ı izlemektedir. Filmde Televizyon ekranından verilen o an, televizyonun görselinin merkezinde yer aldığını vurgulamaktadır. Televizyon, bir evin salonunda yer alan masanın üzerinde durmaktadır ve evin merkezine yerleştirilmiş bir şekilde görülebilmektedir. Filmi izleyen bizler de tüm Amerikalılar gibi, söz konusu madalya törenini televizyon aracılığıyla izlemekteyiz.

Yananlam:

Başkan Johnson'un Vietnam Savaşı'na katılan Forrest'a şeref madalyası vermesi, savaşı Amerika Birleşik Devletleri nezdinde meşrulaştıran ve savaşan askerleri kahramanlaştıran bir propaganda unsuru olarak değerlendirilebilmektedir. Sahne, televizyon yayını aracılığıyla tüm Amerika'ya ulaştırılmakta ve böylece devletin savaşın haklılığına ve askerlerin kahramanlığına dair düşüncelerini ve ideolojik söylemini geniş kitlelere empoze etmektedir. Televizyonun görseldeki merkezi konumu, propaganda aracının gücünü ve Amerikan halkı üzerindeki etkisini simgelemektedir. Bu durum, devletin herkesin evine ve düşüncesine bu mesajı gönderme amacını ve başarısını göstermektedir. Film izleyicisi, tüm Amerikalılar gibi, söz konusu madalya törenini televizyon aracılığıyla izlemekte ve Amerikan devletinin savaşa dair fikirlerini ve değer yargılarını kabul etmeye yönlendirilmektedir. Vietnam Savaşı'na katılan askerlere Forrest sembolü üzerinden şeref madalyası verilmesi, savaşın ABD tarafından meşru ve haklı bir mücadele olarak görülmesini sağlamakta ve anlayışı toplumun geniş kesimlerine yaymaktadır. Televizyon yayını, bu propagandayı bütün Amerika'ya taşıyan önemli bir görev üstlenmekte ve halkın duyarlılığını savaşın gerekli ve onurlu bir mücadele olduğu yönünde şekillendirmektedir. Böylece, filmde gösterilen sahne üzerinden ABD'nin Vietnam Savaşı'na dair politikaları ve ideolojik yaklaşımları, izleyici kitlesi üzerinde etkili ve güçlü bir biçimde gösterilmekte ve bilinç altlarına yerleştirilmektedir.

Ekran Görüntüsü 35. Forrest Vietnam Savaşını Anlatıyor 1

Ekran Görüntüsü 36. Forrest Vietnam Savaşını Anlatıyor 2

Düzanlam:

Görsel 35 ve 36, birbirleriyle ilişkili olduklarından birlikte değerlendirilmektedir. Görsel 35'te, Washington'a gelen Forrest, tesadüfen savaş karşıtı protestocular arasında kendine bir yer bulur ve Vietnam Savaşı'nın nasıl olduğunu protestoya katılan kişilere anlatmak üzere mikrofonların başında durmaktadır. Önünde onlarca mikrofon bulunmaktadır. Arkada, Vietnam Savaşını protesto eden pek çok askeri üniformalı kişi, Forrest'ın konuşmasını dikkatle izlemektedir. Kişilerin askeri üniformalarının düzgün olmaması, başlarındaki rozetlerin barış işaretlerini ve çeşitli şeyleri göstermesi ve kılık kıyafetlerinin askeri disiplinle ilgisi olmaması, Forrest'tan ayrıştıklarını göstermektedir. Forrest, ciddi bir şekilde, şık ve düzgün askeri üniforması içinde Vietnam'da sürmekte olan savaşı anlatmaya hazırlanırken, görsel 36'da ise, bir askeri yetkili, Forrest'ın sesinin duyulmasını sağlayan mikrofonlara bağlı ses sisteminin bağlantılarını tek tek sökerek, onun kalabalığa söyleyeceği şeylerin duyulmasına engel olmaya çalışmaktadır.

Yananlam:

Görsel 35 ve 36, Vietnam Savaşı'nın protesto edildiği ve farklı düşüncelerin çatıştığı bir ortamı göstermektedir. Savaşın protesto edilmesi, halkın savaşa karşı duyduğu hoşnutsuzluğu ve tepkisini simgelemektedir. Protestocuların karikatürize edilmiş ve disiplinsiz kılık kıyafetleri ise, onları ciddiye alınmaktan uzak kılmaktadır.

Forrest'ın tesadüfen savaş karşıtı gösterinin başında sahnede kendini konuşma yapacakken bulması ve diğerlerinin aksine askeri disiplini yansıtan üniforması, onun diğer protestoculara göre daha tarafsız ve gerçekçi bir bakış açısıyla savaşı anlatabileceğini vurgu yapmaktadır. Çünkü Forrest saf bir karakterdir ve ancak tesadüfen savaşı anlatabilecektir. Önünde bulunan çok sayıda mikrofon ise, insanların gerçekten Vietnam Savaşı'nda neler olduğuna dair bir şeyler duymaya ihtiyacı olduğunu göstermektedir. O dönem Amerikan halkının bir kısmının savaşın gerçeklerine karşı büyük bir merak ve bilgi ihtiyacı duyduğunu işaret etmektedir. Görsel 36'da yer alan askeri yetkilinin mikrofonlara bağlı ses sistemini bozmasıyla, gerçeğin halktan gizlenmeye çalışılması gösterilmektedir. Savaş bir saf karakterin anlatabileceği bir şey değildir gibi gösterilmiş ve sesin kesilmesiyle orada bulunan göstericiler Forrest'ın Vietnam savaşı ile ilgili söylediklerini duyamamıştır. Bu durum, o dönemde devletin ve askeri kurumların, savaşın gerçeklerini halktan saklamaya çalıştığı ve bu sayede savaşı meşrulaştırmaya çalıştığına yönelik eleştirel bir duruma vurgu yapmaktadır. Aynı zamanda devletin halkın bilgi alma özgürlüğünü engellemeye çalıştığına ve savaş karşıtı seslerin susturulduğuna dönük değerlendirmeler de söylenebilmektedir.

Ekran Görüntüsü 37. Forrest Savaş Karşıtı Gösteride

Düzanlam:

Görselde Forrest'ın Vietnam Savaşı'nın nasıl olduğunu anlattığı sahneyi görüyoruz. Washington'daki ünlü Yansıma Havuzu'nun etrafını saran büyük bir savaş karşıtı

gösteri meydana gelmiştir. Havuzun sonunda dikili taşı ve sağında ve solunda bulunan ağaçları görmekteyiz. Kalabalık, çeşitli savaş karşıtı ve barış taleplerini içeren posterler ve pankartlar taşımaktadır. Forrest, arka planda yer alarak, askeri üniformasıyla savaş karşıtı mitingin sahnesinde durmaktadır. İzleyiciler, ona doğru bakmakta ve dikkatle dinlemektedir. Bazıları ellerindeki pankartları kaldırmış durumdadır, hepsi ise merakla Forrest'ı gözlemlemektedir. Gökyüzü masmavi ve bembeyaz bulutlarla kaplıdır ve hava açıktır.

Yananlam:

Washington'daki Yansıma Havuzu ve dikili taş, Amerika'nın başkentindedir ve siyasi kararların merkezi olan mekanlara yakınlığı ile öne çıkmaktadır. Bu mekan, daha önce Martin Luther King Jr.'ın ünlü "Bir Hayalim Var" konuşmasına da ev sahipliği yapmış olup, barış ve eşitlik taleplerini yansıtan önemli bir sembol haline gelmiştir. Forrest'ın askeri üniformasıyla savaş karşıtı gösteride konuşma yapması, savaşın iç yüzünü gören bir askerin barışa yönelik düşüncelerini ifade imkanını temsil etmektedir. Kalabalığın çeşitli savaş karşıtı ve barış taleplerini içeren posterler ve pankartlarla donanmış olması, toplumun bir kesiminin savaşın sona ermesi ve barışın tesis edilmesi için ortak bir çaba içinde olduğunu göstermektedir. Gökyüzündeki masmavi renk ve bembeyaz bulutlar, barış ve umut sembolü olarak değerlendirilebilmektedir. Bu sembolik renkler, savaş karşıtı gösterinin amacına uygun olarak, toplumun geleceğe yönelik umutlarını ve barışçıl bir dünya arzusunu da yansıtmaktadır. Açık hava ve bulutların bulunduğu gökyüzü, özgürlük ve değişimin mümkün olduğunu vurgulayan bir atmosfer meydana getirmektedir. Görsel, ülkenin başkentinde gerçekleştirilen savaş karşıtı barış gösterilerinin önemini ve karar alıcılar üzerinde bir baskı unsuru olarak kullanılabileceği vurgulamaktadır.

Ekran Görüntüsü 38. Forrest ve Jenny Birbirlerini Bulurlar

Düzanlam:

Savaş karşıtı gösteride yaptığı konuşmadan sonra, insanlar Forrest'ı alkışlar ve oradaki sunucu, onun kim olduğunu öğrenmek için adını sorar. Forrest, mikrofona dönerek adını söylediği anda, göstericilerin arasında bulunan Jenny, onu tanır ve ona doğru bağırır. Bunun üzerine, önlerindeki havuzun içerisine girer. Forrest da bu sırada Jenny'ye doğru koşmaya başlar. Kalabalık, onların yolu açmak için sağa ve sola ayrılır. Sahnede, Forrest, kalabalığın arasından geçerek sevdiği kadına doğru koşmaktadır. Yansıma Havuzu, göstericiler ve arkada dikili taş görselde yer almaktadır. Herkes, Forrest ve Jenny'nin birbirlerine koştuğu anı izlemektedir. İkisi de havuza girdiklerinden dolayı ayakları ve bacakları ıslanmıştır, ancak birbirlerine doğru koşmaya devam etmektedirler. Jenny'nin üzerinde beyaz bir elbise bulunmaktadır. Forrest ise askeri üniformasını giymiş olarak, Jenny'ye doğru koşmaktadır. En arkada yine kalabalık, ağaçlar ve mavi-beyaz gökyüzü görülmektedir.

Yananlam:

Görsel, Forrest ve Jenny'nin savaş karşıtı gösteride birbirlerini buldukları anı sembolik bir şekilde ele almaktadır. Sahne, insanların savaşa rağmen sevdikleriyle bir araya gelme gücünü, umudu ve sevginin yeniden doğuşunu temsil etmektedir. Forrest'ın askeri üniforması, onun savaş deneyimlerine rağmen hâlâ insanlığını ve sevdikleri için mücadele etme isteğini yansıtmaktadır. Jenny'nin beyaz elbisesi,

masumiyet ve barışın simgesi olarak görülebilmektedir. İkili, havuza girerek adeta bir vaftiz töreni yaşarlar; bu da günahlardan ve savaşın yarattığı karanlık düşüncelerden arınma sürecini simgelemektedir. Kalabalığın sağa ve sola ayrılarak onlara yol açması, insanların sevgi ve umuda değer verdiğini ve desteklediğini göstermektedir. Bu durum, sevginin konuşmadan daha etkili bir şekilde insanları birleştirebildiğini ve bireysel farklılıkların ötesinde bir güç olduğunu vurgulamaktadır. İçinde bulundukları Yansıma Havuzu ve ötedeki dikili taş, Amerika'nın tarihine ve değerlerine gönderme yapmakta ve kendilerini sevginin ve barışın fonu yapmaktadırlar. Ayrıca, mavi ve beyaz gökyüzü, özgürlüğün ve umudun ifadesi olarak gösterilmektedir. Böylece insanların savaşın ve zorlukların üstesinden gelinebileceği, sevgi ve umudun her şeye rağmen devam edebileceği mesajını sembolik olarak iletmektedir. Forrest ve Jenny'nin birbirlerine ulaşma çabası, sevginin tüm engellere rağmen zaferini vurgulamaktadır. Sevgi, insanları birleştirmekte ve aralarındaki engelleri aşmalarını mümkün kılmaktadır.

Ekran Görüntüsü 39. Siyah Panterler Forrest’a Bakarken

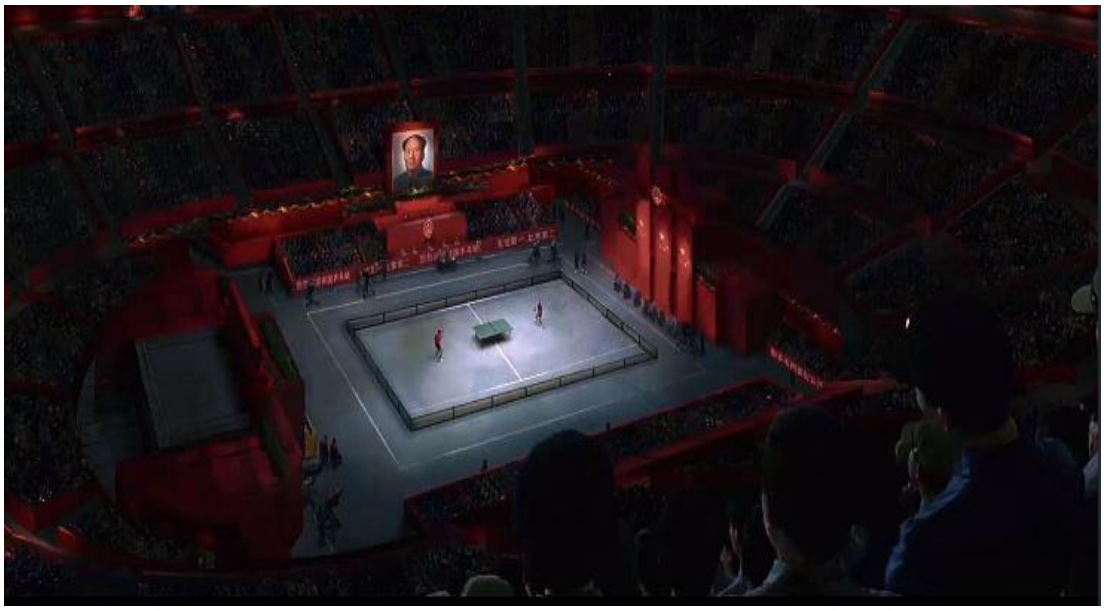
Düzanlam:

Forrest ve Jenny tekrar bir araya geldikten sonra, Jenny'nin arkadaşlarının olduğu bir mekanı ziyarette bulunmuşlardır. Bu sırada, Jenny'nin bir erkek arkadaşı Jenny’ye bir tartışma nedeniyle tokat atmış ve Forrest da buna karşılık o kişiyi dövmüştür. Bunun üzerine mekanda bulunan, kendilerine Siyah Panterler adını veren savaş karşıtı ve siyahi hakları için mücadele eden kişiler, Forrest'ın oradan gitmesini

istemiş ve dışarı çıkmasını beklemiştir. Görsel o andan alınmıştır. Ellerindeki silahları göstererek Forrest'a güç gösterisi yapmış ve tehditkar bir şekilde bakmaktadırlar. Görselde toplamda 13 siyahi kişi gözükmektedir; bunlardan biri kadın, geri kalanları ise erkektir. Hepsi siyah deri kıyafetler giymiş, somurtkan şiddet yanlısı gözükmektedir. Siyah Panterlerin bazılarının ellerinde silahlar ve ağzında sigaralar bulunmaktadır. Arka planda, çeşitli siyasi figürlerin posterleri gözükmektedir; örneğin Che Guevara ve Malcolm X dikkat çekmektedir. Buradaki kişiler, sinirli ve ciddi bir şekilde Forrest'a bakmakta ve bir an önce mekanı terk etmesini beklemektedirler. Eğer bunu yapmazsa şiddet kullanmaktan çekinmeyeceklerine dair bir yüz ifadesiyle ona bakmaktadırlar.

Yananlam:

Görsel, tarihsel ve toplumsal bağlamı içinde değerlendirildiğinde, ırkçı önyargıların ve korkuların medya ve popüler kültür aracılığıyla nasıl pekiştirildiğine dair sembolik bir örnek sunmaktadır. Siyah Panterler'in Forrest'a karşı sergilediği tehditkar tutum ve şiddet yanlısı görünüm Amerika Birleşik Devletleri'nde yaşanan toplumsal ve siyasi gerilimleri yansıtmaktadır. Sahne, Siyahların karikatürize edilmiş, tehlikeli ve şiddet yanlısı bir şekilde lanse edildiğini gösterirken, Amerikan toplumunun ırkçı önyargılar ve korkularla nasıl şekillendiğini de vurgulamaktadır. Arka planda yer alan Che Guevara ve Malcolm X posterleri, dönemin Amerika için radikal siyasi figürlerine gönderme yaparak, siyahilerin bu figürlerle özdeşleştirilmiş düşünceler ve idealler doğrultusunda hareket ettiğini simgelemektedir. Bu durum, aynı zamanda, Amerikan toplumunda yaşanan sosyal ve siyasi çatışmaların yoğunlaştığı dönemleri de temsil etmektedir. Siyah Panterler'in sert ve saldırgan görüntüsü, onların toplumun marjinalleştirdiği ve dışladığı bireyler olarak kabul edilmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Bu temsiller, yalnızca Siyah Panterler'in mücadelesini değil, aynı zamanda o dönemde Amerika Birleşik Devletleri'nde yaşanan ırkçılık ve sosyal adaletsizlik sorunlarını da vurgulamaktadır.

Ekran Görüntüsü 40. Forrest Çin'de Pinpon Şampiyonasında

Düzanlam:

Forrest'ın üst düzey pinpon yeteneği sayesinde birçok şampiyonaya katılmıştır ve görselde son olarak Amerikan takımıyla Çin Halk Cumhuriyeti'nde bir şampiyonada yer aldığı sahneyi görülmektedir. Görüntü, seyirci bakış açısından çekilmiştir ve kapalı bir stadyumda binlerce kişi tarafından izlenen maçı göstermektedir. Maç alanı, Çin bayrağının ve komünizmin simgelediği kırmızı rengiyle donatılmıştır ve salonun neredeyse her yeri kırmızıdır. Sahnenin merkezinde bir masa tenisi masası bulunmakta ve Forrest ile rakibi karşılıklı olarak birbirlerine masa tenisi oynamaktadır. Birden çok kamerayla yayın yapıldığı görülen sahnede, seyirciler dikkatli ve sessiz bir şekilde maçı takip etmektedir. Ayrıca, sahnede devasa bir Çin Halk Cumhuriyeti'nin kurucusunun resmi bulunmakta ve aydınlatılmış olarak gözükmektedir. Seyircilerin hepsi fotoğrafı net bir şekilde görebilmektedir. Masa ve oyun alanı dikdörtgen şeklinde olup, etrafında bölümlere ayrılmış seyirci oturma alanları bulunmaktadır. Bu alan, bir spor arenası görünümündedir. Seyirci alanları karanlıkken, diğer kırmızı bölgeler ışıklandırılmış siyah ve kırmızı bir renk aralığı oluşturulmuştur

Yananlam:

Görsel, Amerikalı Forrest'ın Çin Halk Cumhuriyeti'nde düzenlenen bir pinpon şampiyonasına katılımını göstererek, Soğuk Savaş döneminde Amerika ve

komünist dünya arasındaki ideolojik mücadeleye vurgu yapmaktadır. Spor etkinliği, iki farklı dünya görüşü arasındaki rekabetin, ideolojik ve politik çatışmaların ötesine geçen bir alanda bile gerçekleştiğini göstermektedir. Seyirci alanlarının karanlıkta bırakılması ve stadyumun kırmızı renkte ışıklandırılması, totaliter bir atmosfer yaratmakta ve komünist ideolojinin baskın olduğu bir toplumun görsel bir temsili olarak işlevi görmektedir. Aynı zamanda yine izleyicilerin karanlıkta kalması, bilgiye ulaşmaya layıf görülmemeleri bağlamında da değerlendirilebilmektedir. Kızıl renk, komünizm ve totaliter rejimlerle ilişkilendirilerek, salonun her tarafını kaplayarak hükümetin güç ve kontrolüne dikkat çekmektedir. Devasa Çin Halk Cumhuriyeti'nin kurucusunun resminin dikkat çekici bir şekilde sergilenmesi, spor müsabakalarının dahi politik ve ideolojik amaçlar için kullanılabileceğini ve hükümetin halk üzerinde sürekli bir güç gösterisi gerçekleştirdiğini göstermektedir. Bu durum, bir spor müsabakasının bile politik ve ideolojik mücadelelere sahne olduğu gerçeğine dikkat çekmektedir. Görsel, Amerika ve komünist dünya arasındaki rekabetin sadece politik ve askeri alanda değil, kültürel ve sosyal yaşamın her alanında yaşandığına dair sembolik bir örneğidir.

Ekran Görüntüsü 41. Forrest ve Teğmen Dan Yeniden Bir Arada

Düzanlam:

Savaşın ardından ağır yaralanan ve her iki bacağını da diz altından kaybeden Teğmen Dan, Forrest ile Amerikada yeniden karşılaşmaktadır. Tekerlekli sandalyede oturan, saçları uzamış ve oldukça dağınık bir görünüme sahip olan Teğmen Dan, elinde bir alkol şişesi ve ağzında bir sigara ile görülmektedir. Forrest, onun tekerlekli sandalyesini arkadan iterek ilerlemektedir ve o sırada bir taksinin önünden

geçmektedirler. Cadde üzerinde neredeyse bütün araçlar sarı taksi olarak gözükmekte olup sadece üç tane farklı araç bulunmaktadır. Caddede birçok içkili eğlence mekanı ve erotik mekanların olduğu görülmektedir. 1972 yılı Yılbaşı akşamıdır ve yerlerde biraz kar olduğundan araçların bu karlar arasında ilerlemektedir. Araçların bıraktığı egzoz dumanları ise yerde yoğun bir şekilde bulunmaktadır. Forrest ve Teğmen Dan'ın geçtiği kaldırımın hemen önünde üç adet erotik mekan bulunmaktadır. Mekanlar arasında dans kulübü, seks temalı ışıklı alışveriş mekanı ve erotik malzemelerin satıldığı dükkan dikkat çekmektedir. Başka bir deyişle, erotik mekanların yoğun olduğu bir alan söz konusudur. İleride ise içkili mekanların bulunduğu görülmektedir. İnsanlar mekanların önündeki kaldırımda yürümekte olup, erotik mekanların hemen önünde duran bir Noel Baba da gelen geçenlere bakmaktadır. Forrest ve Teğmen Dan, kaldırımdan yolun öteki tarafına doğru ilerlemeye çalışmaktadır.

Yananlam:

Görsel, Forrest ve Teğmen Dan'ın Amerika'da tekrar bir araya geldiği sahneyi göstermektedir. Forrest'ın Teğmen Dan'ın ilerlemesine yardımcı olması, arkadaşlığın ve dayanışmanın önemini vurgulamaktadır. Teğmen Dan'ın şehir hayatına yabancılaşması ve onunla baş etmekte zorlandığı görülmektedir. Şehirleşme, kapitalizm ve tüketim kültürü, sahnede sarı taksiler ve eğlence mekanlarıyla temsil edilmektedir. Sarı taksilerin yoğunluğu, eğlence mekanlarıyla doğrudan ilişkilidir. Taksiler, eğlenen insanlara "harcayın, biz sizi evinize bırakırız" mesajını iletmekte ve şehirdeki eğlence kültürünün önemli bir parçası olarak konumlanmaktadır. Bu mekanlar, insanları para harcamaya ve eğlenmeye teşvik etmekte olup, bu süreçte çocukların önemsediği bir figür olan Noel Baba'nın da kullanılması, eğlence sektörünün neleri sömürebileceğini göstermektedir. Cinselliğin alenileşmesi ve erotik mekanların artışı, toplumun değerlerinde yaşanan değişimi işaret etmektedir. Bu durum, savaşın travmalarını yaşayan Teğmen Dan gibi bireylerin silikleşmesine ve toplumun önündeki gerçek sorunlardan kopmasına yol açmaktadır. Hayatın hızlanması ve yabancılaşma, sahnede insanların sürekli hareket halinde olduğu bir ortam yaratmaktadır. 1972 yılı yılbaşı akşamı, erotik mekanlar ve şehrin temposu arasındaki ilişkiye bakıldığında toplumun sosyal ve kültürel değerlerinin erozyona uğradığına dair önemli göstergeler sunmaktadır. Dönemde, cinselliğin daha görünür olması, toplumun geleneksel değerlerinden uzaklaşarak daha liberal ve özgürlükçü bir yapıya

doğru kayması, insanların daha bencil ve hazcı bir yaşam tarzına yönelmesine neden olmaktadır. Oluşan durum Erotik mekanların yaygınlaşması ve şehrin hızlı temposuyla birleşerek, insanların yeni yılbaşı akşamında eğlence ve hazza odaklanmalarına, Teğmen Dan örneğinde görüleceği üzere bir savaş gazisinin silikleşmesi, toplumsal değerlere olan ilgilerinin azalmasına yol açmaktadır.

Ekran Görüntüsü 42. Forrest Waterget Otelinde

Düzanalam:

Çin'deki başarılı masa tenisi müsabakalarının ardından, Forrest Beyaz Saray'a davet edilmiş ve Başkan tarafından tebrik edilmiştir. Başkan kendisine konaklaması için Watergate Oteli'ni önermiştir. Forrest otelde kaldığı sırada, karşı odada el fenerleriyle dolaşan adamları fark etmiştir. Elektrik düğmelerini bulamadıkları ve bu nedenle odayı aydınlatamadıkları için el feneri kullanmak zorunda kaldıklarını düşünerek, otel güvenliği ile iletişime geçmiştir. Durumu bildirerek, karşı odadaki kişilerin otel odasında el fenerleriyle dolaştığını, durumun kendisini rahatsız ettiğini ve uyuyamadığını belirtmiştir. Ayrıca onlara bir an önce yardımcı olunması gerektiğini ifade etmiştir. Oteldeki diğer odalar karanlıkken, sadece söz konusu odada el feneri kullanıldığı için oda aydınlık gözükmektedir. Forrest, elinde telefonla karşıdaki camdan odaya doğru bakmaktadır.

Yananlam:

Watergate Oteli, ABD tarihinde demokratik seçimlere müdahale, başkanın istifası ve dinleme ile ilişkilendirilen Watergate skandalı ile önemli bir yere sahiptir.

Forrest, otelde kaldığı sırada karşı odada el fenerleriyle dolaşan adamlar Watergate skandalındaki gizli ve karanlık faaliyetlerin simgesi olarak yorumlanabilmektedir. Oteldeki diğer odalar karanlıkken, sadece söz konusu odada el feneri kullanıldığı için odanın aydınlık gözükmesi Watergate skandalının karanlık yönlerinin aydınlatılması gerekliliğini temsil etmektedir. Forrest'ın elinde telefonla karşıdaki camdan odaya doğru bakması, o dönemde ABD halkının ve medyanın Watergate skandalını yakından takip etmesini ve süreci gözetlemesini simgelemektedir. Bu durum, televizyon ekranlarında sürekli yer alan ve halkın gözünden kaçmayan bir mesele olarak durumu sembolize etmektedir. Telefonla durumun bildirilmesi ise, halkın ve medyanın skandalı tüm yönleriyle dinlemesi, analiz etmesi ve sürekli gündemde tutmasıyla ilişkilendirilebilmektedir. Forrest'ın ortaya çıkan durumdan rahatsız olup uyuyamaması, aslında ABD'nin, Forrest'ta sembolize edildiği gibi, ortaya çıkan şey karşısındaki endişelerini ifade etmektedir.

Ekran Görüntüsü 43. Richard Nixon'ın İstifası ve Ayrılışı

Düzanlam:

Watergate skandalı nedeniyle istifa etmek zorunda kalan Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Richard Nixon'ın Beyaz Saray'dan helikopterle ayrılışını gösteren bir televizyonda gösterilmektedir. Söz konusu televizyon, Forrest'ın bulunduğu ordu karargahında yer almaktadır. Televizyonun kimin tarafından izlendiği belirsizdir ve yine ekranın merkezinde, olayları aktaran bir araç olarak bizlere sunulmaktadır. Televizyonun markası Panasonic olarak görünmektedir ve bu sefer renkli bir ekrana

sahiptir. Renkli görüntüyle Nixon'ın ayrılışı izlenmektedir. Ekranın sağında ordu sancağı görünmektedir. Sancak beyaz, kırmızı ve mavi renklerdedir ve sarı yaldızlı motifler sancak kenarlarında bulunmaktadır. Bir komutan, bize doğru yürümekte ve biraz karanlıkta kalmıştır, henüz tam görüntüye girmeden net olmayan bir şekilde görülmektedir. Komutan, Forrest'a askerlik süresinin sona erdiğini ve artık terhis olduğunu haber vermek üzere ilerlemektedir.

Yananlam:

Richard Nixon'ın istifası ve Beyaz Saray'dan helikopterle ayrılışının gösterildiği televizyon, Forrest'ın bulunduğu ordu karargahında yer alması, bu tarihi olayın geniş bir etki alanı olduğunu ve tüm toplumu ilgilendirdiğini göstermekte, ordu tarafından da izlendiğini göstermektedir. Televizyonun merkezde yer alması ve olayları aktaran bir araç olarak sunulması, medyanın gücünü ve halkın bilgilendirilmesindeki 4. güç olarak önemli rolünü vurgulamaktadır. Renkli ekran ve Panasonic markasının kullanılması, dönemin teknolojik gelişmelerine ve küreselleşmeye işaret etmekte, aynı zamanda zamanın ilerlediğini göstermektedir. Ekranın sağında görünen ordu sancağı, devlet otoritesini ve askeri gücün varlığını temsil etmektedir. Sancakta bulunan beyaz, kırmızı ve mavi renkler, Amerikan bayrağına atıfta bulunarak ulusal birlik ve değerleri yansıtırken, sarı yaldızlı motifler ise ihtişamı ve saygınlığı ifade etmektedir. Karargaha doğru yürüyen komutanın flu görünmesi ve henüz tam görüntüye girmemesi, başkanın ayrılışı ile oluşan belirsizliği temsil etmektedir. Komutanın Forrest'a askerlik süresinin sona erdiğini ve artık terhis olduğunu haber vermek üzere ilerlemesi, bireysel hayatların da tarihi olaylarla iç içe geçtiğini ifade etmektedir.

Ekran Görüntüsü 44. Forrest Eve Dönüyor

Düzanlam:

Forrest, askerlik görevini tamamlayarak Alabama'daki evine dönmüştür. Annesi Forrest'ı kapıda karşılamaktadır. Evin girişinde birçok Forrest maskotu, raketler ve masa tenisi ilgili materyallerin reklamları ve görselleri bulunmaktadır. Salon ise, materyallerle dolup taşmaktadır. Forrest'ın askerdeyken Çin'e görevli olarak gitmesi ve oradaki başarıları nedeniyle, onun adına birçok masa tenisiyle ilgili malzeme üretilmiş ve evine gönderilmiştir. Annesi ve annesine yardımcı olan kadın, Forrest'a materyalleri göstererek, insanların ona sponsor olmak istediğini belirtmektedirler. Bu malzemelerde özellikle Çin ve ABD arasındaki Soğuk Savaş atmosferi dikkat çekmektedir. Forrest, askeri kıyafetler içinde görünürken, annesi gözlükleri, süveteri ve kıyafetleriyle durmaktadır. Ev, aydınlık ve dikkat çekici bir şekilde tasvir edilmiştir. Forrest, Amerika'nın temsilcisi olarak paketlerde ve kırmızı üzerine Amerika yazan karton görsellerde yer almaktadır. Evin içinde, sol tarafta Amerikan bayrağı görünmektedir. Annesine yardımcı olan kadın, siyahi bir hizmetçi olarak betimlenmiş ve portreye dahil edilmiştir. Annesi, Forrest'la gönderilen ve onunla ilgili olan materyalleri göstererek konuşmaktadır.

Yananlam:

Forrest'ın askerlik sonrası Alabama'daki evine dönmesi, onun kişisel gelişiminin ve yaşamında yeni bir dönemin başladığını göstermektedir. Annesi

tarafından karşılanması, aile bağlarının önemine işaret etmektedir. Evin girişinde ve salonda bulunan Forrest maskotları, raketler ve masa tenisi ile ilgili materyallerin reklamları ve görselleri, Forrest'ın dünya çapında elde ettiği başarıların ve tanınırlığının bir göstergesidir. Aynı zamanda, malzemeler Çin ve ABD arasındaki Soğuk Savaş atmosferini yansıtmakta ve Forrest'ın süreçte değerli bir rol oynadığına dikkat çekmektedir. Evin aydınlık ve dikkat çekici tasviri, Forrest'ın hayatındaki olumlu değişimlere işaret etmektedir. Amerika'nın temsilcisi olarak Forrest'ın yer aldığı paketler ve görseller, ulusal gurur ve başarıyı temsil ettiğinin bir göstergesidir. Evin içinde bulunan Amerikan bayrağı ise, bu bağlamda ulusalcı duyguları ve vatan sevgisini yansıtmaktadır. Annesine yardımcı olan siyahi hizmetçinin portreye dahil edilmesi, o dönemde Amerikan toplumunda mevcut olan sosyal adalet sorunlarına dikkat çekmektedir. Annesinin Forrest ile gönderilen materyalleri göstererek konuşması elde ettiği itibarın farkında olduğunu ve ailenin durumu kabullendiğini göstermektedir.

Ekran Görüntüsü 45. Forrest ve Teğmen Dan Teknede

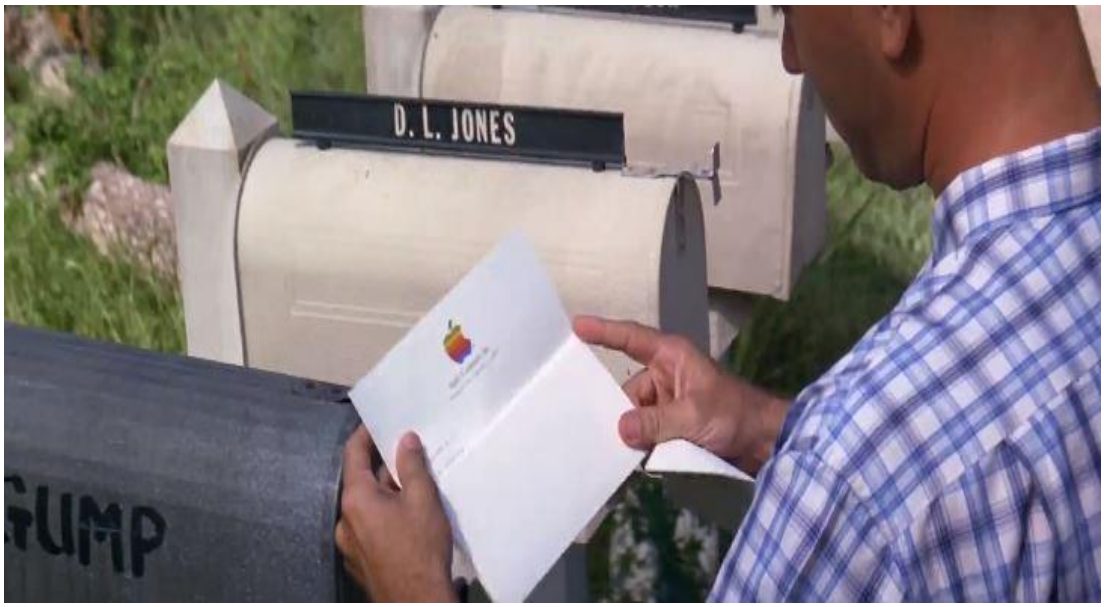
Düzanlam:

Forrest ve Teğmen Dan, teknede birlikte vakit geçirmektedirler. Forrest, sponsorların gönderdiği paradan elde ettiği gelirle bir tekne satın almış ve karides avcılığı işine girişmiştir. Teğmen Dan da işe katılarak Forrest'a ortak olmuştur. İkili, işlerin iyi gitmesi ve iyi para kazanmaları sayesinde mutlu bir şekilde teknede görünmektedirler. Teknenin ortasında oturarak günün ortasında yemek yemekte ve

keyif yapmaktadırlar. Teknenin ortasında yine bir televizyon bulunmaktadır. Denizin ortasında bile olsa, televizyon görselin merkezinde yer almaktadır. Televizyonda, başkana yapılan suikast girişiminin haberi gösterilmektedir. Başkanın siyah bir limuzini ekranda görünmektedir. Ancak, Forrest ve Teğmen Dan, haberle pek ilgilenmemekte ve yemekleriyle meşgul olmaktadırlar. Masanın üzerinde biraları ve paketlenmiş yiyecekler bulunmaktadır. İkisi de Bubba Gump şirketinin kırmızı şapkasını takmış durumdadır. Teknenin ortasındaki televizyonun üzerinde bir telsiz bulunmakta ve teknenin dümenide masanın arkasında durmaktadır. Tekne beyaz, düzenli ve temiz bir görünüm sergilemektedir. Ayrıca, içeceklerini soğuk tutmak için bir buz kovası da masada yer almaktadır. Teğmen Dan, telsizle konuşurken Forrest da yemek yemektedir. İkisi de keyifli bir şekilde görünmektedir.

Yananlam:

Forrest ve Teğmen Dan'ın teknede bir arada bulunması ve işbirliği içinde olmaları, farklı yaşam deneyimlerine ve zorluklara rağmen insanların birlikte başarılı olabileceğini göstermektedir. Teknenin beyaz, düzenli ve temiz görünümü, karakterlerin yaşamlarında sağladıkları düzen ve kontrole işaret etmektedir. Teknenin ortasındaki televizyon, filmin diğer sahnelerinde de olduğu gibi, hikayenin akışında süreklilik sağlayan ve dönemin önemli olaylarını yansıtan bir araç olarak işlev görmektedir. Ayrıca Televizyonun Amerikan görsel kültüründe sürekli merkezde olduğu, Forrest Gump filminin bu sahnesinde de açıkça görülmektedir. Denizin ortasında bile olsa, televizyonun Amerikan kültüründeki merkezi konumu vurgulanmaktadır. Başkana yapılan suikast girişimi haberi, ABD'nin siyasi ve toplumsal durumuna dair ipuçları öne sürerken, Forrest ve Teğmen Dan'ın haberle ilgilenmemeleri, onların kişisel hikayelerinin ve başarılarının olaylardan daha önemli olduğunu vurgulamaktadır. Masanın üzerindeki biralar ve paketlenmiş yiyecekler, Forrest ve Teğmen Dan'ın başarılarından elde ettikleri refahı ve rahatlığı gösterirken, buz kovası, keyifli ve özgür yaşamlarını temsil etmektedir. Bubba Gump şirketinin kırmızı şapkasını takmaları, marka logosu, kapitalizmin ve Amerikan rüyasının hikayedeki gösterimine yöneliktir.

Ekran Görüntüsü 46. Forrest Apple'a Yatırım Yapıyor

Düzanlam:

Forrest Gump, evinin önündeki posta kutusundan kendisine gönderilen bir mektubu okuyarak incelemektedir. Mektupta Apple bilgisayar firmasının logosu dikkat çekmektedir. Hikayede, Forrest'ın bu firmaya yatırım yaptığı ve yatırım sonucunda elde ettiği gelirden oldukça fazla para kazandığı anlatılmaktadır. Artık çalışmaya ihtiyacı olmadığı ve çalışmadan da hayatını geçindirebileceği belirtilmektedir. Sahnede, Teğmen Dan'ın işleri devraldığına dair bilgi de verilmektedir. Posta kutusu gri, eski ve üzerinde "Gump" yazan bir yapıdadır. Yanında ise iki adet yeni beyaz posta kutusu bulunmaktadır, bu da çevresinde yeni komşuların olduğuna işaret etmektedir. Forrest, zarfı elinde tutarken dikkatlice incelemekte ve üzerinde mavi-beyaz gömleğiyle görünmektedir.

Yananlam:

Forrest Gump'un Apple'a yaptığı yatırım, Amerikan Rüyası'nın ve ekonomik başarının sembolü olarak değerlendirilebilmektedir. Sahne, doğru zamanda yapılan yatırımların bireylerin yaşamını kökten değiştirebilecek güçte olduğunu gösterirken, aynı zamanda Amerikan kültüründeki başarı ve zenginlik ideallerini de yansıtmaktadır. Forrest'ın elinde tuttuğu mektup, çalışmaya ihtiyacı olmadan hayatını geçindirebileceğini ifade etmektedir. Durum, Amerikan Rüyası'nın hedeflerinden biri olan zenginlik ve refahın ulaşılabilir olduğunu temsil etmektedir. Evin önündeki posta

kutuları, Forrest'ın yaşamındaki değişimi ve gelişimi gösteren sembolik öğeler olarak durmaktadır. Gri, eski ve üzerinde "Gump" yazan posta kutusu, Forrest'ın geçmiş yaşamını ve mütevazı kökenlerini temsil ederken, yanındaki yeni beyaz posta kutuları ise çevresinde yeni komşuların olduğunu göstererek, yaşamındaki değişim ve zenginleşme sürecine işaret etmektedir. Durum, Amerikan Rüyası'na göre bireylerin kendi çabalarıyla sosyoekonomik statülerini değiştirme ve daha iyi bir yaşam sürme potansiyelini işaret etmektedir. Gömleğin mavi ve beyaz olması, aynı zamanda Forrest'ın karakterindeki masumiyet ve dürüstlüğü de yansıtmaktadır. Bu özellikler, toplumda takdir edilen ve değer verilen niteliklerdir. Forrest'ın mavi beyaz gömleği, onun belirtilen değerlere uyum sağladığını ve başarılı bir Amerikan vatandaşı olarak kabul gördüğünü göstermektedir. Renkler aynı zamanda Amerikan bayrağında da bulunan renklerdir. Bu durum, Amerikan Rüyası'na ulaşmanın sadece maddi zenginlikle değil, aynı zamanda toplum tarafından benimsenen değerlere uyum sağlayarak da mümkün olduğunu vurgulamaktadır.

Ekran Görüntüsü 47. Bobba’nın Aile Geçmişi ve Gelecek 1

Ekran Görüntüsü 48. Bobba’nın Aile Geçmişi ve Gelecek 2

Ekran Görüntüsü 49. Bobba’nın Aile Geçmişi ve Gelecek 3

Düzanlam:

Ekran görüntüleri 47 ve 48'de, Bubba'nın ailesinin geçmişini görülmektedir. Gösterilen geçmişte söz konusu ailenin bir ferdinin karides pişirdiği ve bunu beyaz ev sahibine sunarak hizmet ettiği gösterilmektedir. Görüntülerden 47’de kölelik dönemine ait olduğu anlaşılan bir sahne gösterilmekte; çünkü hem kıyafetler hem de dışarıda çalışan bazı hizmetliler görülmektedir. 48. görüntüde ise, daha günümüze yakın bir zamanda olduğu anlaşılan kıyafetler ve çevredeki materyaller eşliğinde, ev sahibine yemek servis yapıldığı görülmektedir. Son görsel olan ekran görüntüsü 49'de ise, Forrest, kazandığı paradan Bubba'nın ailesine onun payını verdiğinden aile, artık karides yetiştirerek geçinen bir aile olmaktan çıktığından, hizmet aldıkları bir aileye dönüşmektedir. Görselde Bubba'nın annesi masada oturmakta ve kendisine yemek servisi yapılmasını beklemektedir. Beyaz hizmetçi, getirdiği yemeği servis etmektedir. Dışarıda ise, bir golf arabası ileriye doğru hareket etmektedir.

Yananlam:

Bubba'nın ailesinin geçmişi ve geleceği arasındaki dönüşümün sergilenmesi, Amerikan toplumundaki sosyal ve ekonomik değişimlerin sembolik temsilleri olarak önemli bir anlatım sunmaktadır. Görüntü 47'de, kölelik dönemine ait sahne ile siyahların beyazlara hizmet ettiği ve sosyal adaletin eksik olduğu bir dönem gösterilmektedir. Sahne, köleliğin kaldırılmasının ardından bile siyahlar ve beyazlar arasındaki güç dengesizliğine ve toplumsal eşitsizliğe dikkat çekmektedir. Görüntü 48'de ise, zaman içinde yaşanan değişimlere rağmen, Bubba'nın ailesinin hala beyazlara hizmet etmeye devam ettiği gösterilmektedir. Ailenin maddi ve sosyal durumunda önemli bir ilerleme kaydedememiş olduğunu göstermektedir. Aynı zamanda, sahne 20. yüzyıl Amerikan toplumundaki ırksal ve sınıfsal ayrımın hâlâ

devam ettiğine işaret etmektedir. Son olarak, görüntü 49'da, Forrest'ın Bubba'nın ailesine bıraktığı para sayesinde ailenin refaha kavuştuğu ve sosyal adaletin sağlandığı gösterilmektedir. Sahne, Amerikan Rüyası'nın gerçekleşmesinin ve ekonomik başarının bir ailenin yaşamını nasıl değiştirebileceğine dikkat çekmektedir. Ancak, adaletin beyazların siyahlara hizmet etmesiyle sağlanması, bir yanlışın başka bir yanlışla düzeltilmeye çalışıldığını göstermektedir. Ortaya çıkan durum, Amerikan toplumundaki sosyal ve ekonomik dengelerin değişimini ve hâlâ var olan adaletsizlikleri hatırlatmakta ve çözüm için verilen öneriyle durumun çözülemeyecek bir noktaya ötelenmesine neden olmaktadır. Ekran görüntülerinin detaylı incelemesi, geçmişten günümüze kadar yaşanan değişimleri ve bu değişimlerin sosyal adalet, ekonomik dengeler ve ırksal eşitlik konularında ne tür sonuçlar doğurduğuna yönelim bir ipucu sunmaktadır.

Ekran Görüntüsü 50. Jenny Forrest'ın Alabama'daki Evine Geliyor

Düzanlam:

Görselde Jenny'nin Forrest'ın Alabama'daki evinin bahçesine girdiği görülmektedir. Bahçeye, iki ayrı tuğladan yapılmış duvarın arasındaki açıklık olan kapıdan girilmektedir. Bahçede sağda devasa bir ağaç ve bu ağaca yapılmış bir salıncak bulunmaktadır. Solda ise, beyaz renkte ve geniş verandalı bir ev yer almaktadır. Yerdeki otlar düzenli olarak biçilmiştir, zira Forrest çim biçme makinesini kullanmayı çok sevmektedir. Bahçenin arka kısmında, nehir ve barbekü yapılması için hazırlanmış bir alan bulunmaktadır. Forrest, çim biçme makinesine binmiş ve

makineyi kullanırken, Jenny'yi fark etmemektedir. Jenny ise, beyaz süveteri, arkadan bağlı açık saçları ve elinde taşıdığı bez çanta ile görünmekte, kendinden emin ve kararlı bir şekilde Forrest'a doğru yürümektedir.

Yananlam:

Düzenli biçilmiş çimler doğayla uyumlu yaşamanın yanı sıra, düzen ve disiplini hatırlatmaktadır. Forrest, çim biçme makinesini kullanarak doğayı kontrol altında tutmayı ve yaşamına düzen getirmeyi başarmıştır. Karakterin hayatındaki belirsizlik ve kaosla başa çıkma yeteneğini böylece gösterilmektedir. Barbekü alanı ise, Amerikan kültürünün ve sosyalleşmenin önemli bir parçasıdır. Bu alan, nehir kenarında yer alarak doğayla uyum içinde olmayı ifade etmektedir. Barbekü kültürü, aynı zamanda Forrest'ın Amerikan değerlerine bağlılığını ve bu değerlerin yaşamının önemli bir parçası olduğunu vurgulamaktadır. Bahçedeki devasa ağaç, yaşamın devamlılığını ve köklerin önemine işaret etmektedir. Ağaç, hem Forrest'ın ailesine hem de Jenny'ye olan bağlılığını ve hayatlarındaki köklü değerleri temsil etmektedir. Ağaca yapılmış salıncak ise, masumiyet ve çocukluk anılarını simgelemektedir. Salıncak, Forrest'ın hayatındaki basit mutlulukları ve saflığı hatırlatmaktadır. Beyaz renkteki ev, temizlik ve saflığı temsil ederken, Jenny'nin beyaz süveteri de saflık temasını güçlendirmektedir. Jenny'nin bahçe kapısının eşiğinden geçerek Forrest'ın hayatına yeniden dahil olması, onun hayatındaki yeni bir dönemin başlangıcını işaret etmektedir. Geçiş, Jenny ve Forrest'ın ilişkilerindeki değişim ve dönüşüme de vurgu yapmaktadır. Jenny'nin kendinden emin ve kararlı duruşu, yaşamındaki değişikliklerin ve gelecekteki olayların habercisi niteliğindedir.

Ekran Görüntüsü 51. Forrest'a Nike Ayakkabı Hediye Edilir

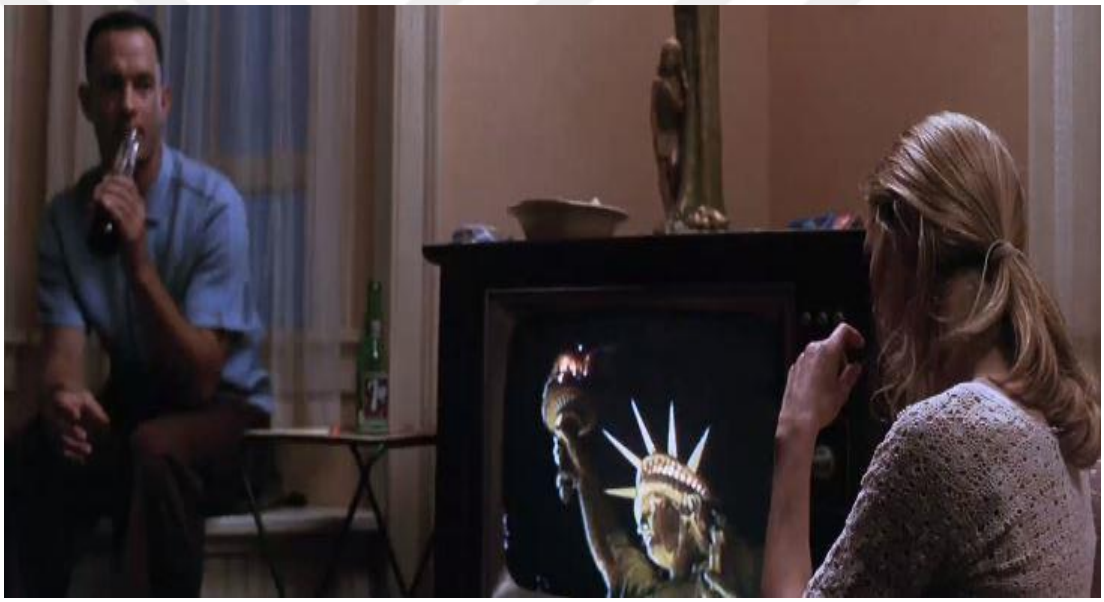
Düzanlam:

Görselde, Forrest evinin verandasında sallanan yeşil bankta oturarak, elindeki Nike ayakkabıyı incelemektedir. Ayakkabı beyaz renkte olup, üzerinde kırmızı Nike logosu bulunmaktadır. Forrest, bu ayakkabıya hayranlıkla bakmaktadır. Önünde duran kutudan çıkan ayakkabı, Jenny tarafından hediye edilmiştir. Forrest, ayakkabıyı dünyanın en güzel hediyesi olarak nitelendirmektedir. Hemn arkasında banka yaslanmış Jenny de Forest ile beraber ayakkabıya hayranlıkla bakmaktadır. Gündüz vakti, hava açık veranda etrafında ağaçlar ve temiz beyaz ev gözükmektedir. Forrest, hayranlıkla Nike ayakkabıyı incelediği sırada, Jenny yeni ve bembeyaz bir elbise giymiş bir şekilde onun yanında durmaktadır. Forrest mavi ve beyaz gömlek giymiştir.

Yananlam:

Görsel, Forrest ve Jenny'nin yaşamlarında dönüşüm, başarı ve sevginin önemli bir yeri olduğunu göstermektedir. Forrest ve Jenny, Nike ayakkabıya hayranlıkla bakarken, ayakkabı onların başarı ve gelişimini temsil etmektedir. Antik Yunan mitolojisinde zafer tanrıçası olarak bilinen Nike, burada Forrest'ın hayatındaki zaferler ve başarılarla bağlantılıdır. Ayakkabının beyaz ve kırmızı renkleri, ilişkideki masumiyet ve saflık ile tutku ve aşkı gösterirken, Jenny'nin bembeyaz elbisesi ve Forrest'ın mavi ve beyaz gömleği, sadakat ve güveni yansıtmaktadır. Sallanan yeşil bank ve veranda, Forrest'ın yaşamında huzur ve sakinliğin varlığına işaret etmektedir.

Veranda, Amerikan kültüründe önemli bir yer tutar ve evlerin sosyal mekanı olarak kabul edilmektedir Arka planda gözüken ağaçlar ve doğa Forest ve Jenny arasında doğal ve uyumlu bir ortam yaratmaktadır. Forrest'a hediye edilen Nike ayakkabı, onun yaşamındaki başarıları ve hedeflere ulaşma arzusunu temsil etmektedir. Forrest ve Jenny'nin ayakkabıya hayranlıkla bakması belirtilen hedeflere ulaşılmasının anahtarına yapılan vurgudur. Ayrıca, Nike markasının ve reklamın varlığı, dönemin tüketim toplumunu ve popüler kültürün bireyler üzerindeki etkisini vurgulamaktadır. Jenny'nin Forrest'a Nike ayakkabıyı hediye etmesi, ona başarı, hız ve zaferi simgeleyen bir armağan sunarak yaşamlarındaki olumlu değişimleri ve başarıları kutlamaktadır. Bu, hem popüler kültürün etkisini hem de Nike'ın tüketicilerin hayatlarına nasıl nüfuz ettiğini ve onların duygularını nasıl etkilediğini göstermektedir.

Ekran Görüntüsü 52. Forrest ve Jenny’nin Yılbaşı Gecesi

Düzanlam:

Forrest ve Jenny, televizyondan yılbaşı kutlamalarını izlemektedirler. O esnada, Forrest elindeki gazozu içerken Jenny'ye bakmaktadır. Jenny ise, düşünceli bir şekilde televizyondaki kutlamaları izlemektedir. Ekranda Özgürlük Anıtı görülmektedir. Televizyon, görselin ortasında yer almakta ve büyüklüğü biraz artmıştır. Jenny otururken, televizyona dalgın bir ifadeyle bakmaktadır. Forrest, bir içeceğini bitirip diğerini içerken, oturarak Jenny'ye bakmaktadır. Yılbaşı akşamı evin içi bu şekilde gösterilmektedir. Televizyonun üzerinde bir biblo heykel ve birkaç başka aksesuar bulunmaktadır. Evin beyaz perdeleri mevcuttur ve duvarlar bej rengiyle

boyanmıştır. Jenny, beyaz bir kıyafet giyerken, Forrest kahverengi pantolon ve polo yaka tişört giymiş durumdadır.

Yananlam:

Televizyonda yayınlanan yılbaşı kutlamaları, Amerikan eğlence sektörünün önemli bir parçasını oluşturmakta ve tüketim kültürünün sürekli büyüyen etkisine işaret etmektedir. Televizyonun büyüklüğü ve merkezi konumu, görsel ve eğlence tüketiminin önemini göstermekte aynı zamanda televizyonun odanın merkezine konumlandırılması, görselleşen dünyanın merkeze alınmasını çağrıştırmaktadır. Aynı zamanda, ekranda görünen Özgürlük Anıtı, Amerikan değerlerine ve kültürel öğelerine gönderme yaparak anlatının bağlamını güçlendirmektedir. Jenny'nin hareketli geçmişi ve o geçmişe duyduğu özlem, evin içinde yılbaşı gecesi yaşanan tezatlı durumu ortaya çıkarmaktadır. Ekranda görünen Özgürlük Anıtı, Jenny'nin geçmişte yaşadığı ve ona göre özgür ve eğlenceli günleri simgeleştirirken, şimdiki durumu onun bu zamanlara özlem duyduğuna işaret etmektedir. Jenny'nin dalgın ve düşünceli bir şekilde televizyona bakması, o günlerin hatırasına dalıp gitmesine gönderme yapar ve karakterin duygusal karmaşıklığını göstermektedir. Jenny'nin televizyondaki eğlenceye odaklanması ve Forrest'ın ise Jenny'ye bakarak gazoz içmesi, tüketimin farklı yönlerini temsil etmektedir. Jenny, görsel eğlenceye dikkatini verirken, Forrest fiziksel tüketimin bir parçası olarak içeceğe odaklanmıştır. Duvarların bej rengi olması ve beyaz perdeler, sıcak ve huzurlu bir ortamı yansıtmaktadır.

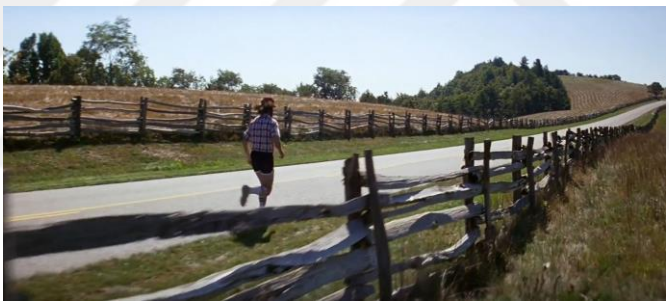
Ekran Görüntüsü 53. Forrest Koşuyor 1

Ekran Görüntüsü 54. Forrest Koşuyor 2

Ekran Görüntüsü 55. Forrest Koşuyor 3

Ekran Görüntüsü 56. Forrest Koşuyor 4

Ekran Görüntüsü 57. Forrest Koşuyor 5

Ekran Görüntüsü 58. Forrest Koşuyor 6

Düzanlam:

Forrest, Jenny'nin kendisini terk etmesinden sonra koşmaya başlamıştır. Koşu, Forrest'in ülkeyi birkaç defa baştan başa katetmesiyle son bulacaktır. Forrest koşarken, Amerika'nın çeşitli bölgelerinden görseller sunulmaktadır.

Ekran Görüntüsü 53'te, Forrest'ın Alabama'dan Mississippi'ye geçişi gösterilmektedir. Asfalt bir yol üzerinde koşarken, "Mississippi'ye Hoş Geldiniz" tabelası görünmektedir. Yolun kenarında sağda nehir ve ileride yolun sonlarında ormanlar bulunmaktadır. Forrest kırmızı şapka, mavi gömlek beyaz-bej rengi bir pantolon giymektedir.

Ekran Görüntüsü 54'te ise, Forrest uçsuz bucaksız buğday tarlalarının içerisinden geçerken gözükmekte ve sonsuzlukta koşuyormuş gibi görünmektedir. Masmavi gökyüzü de koşuya eşlik etmektedir. Forrest'ın kırmızı tişörtü belirgin bir şekilde görülmektedir.

Ekran Görüntüsü 55'te, Forrest taş bir köprüden, nehrin üzerinden geçerken görülmektedir. Köprünün ardında ağaçlar ve uzağında karlı dağlar bulunmaktadır. Nehir köprünün altından, köprü bacaklarının arasından akmaktadır.

Ekran Görüntüsü 56'te, Forrest asfalt bir yol üzerinde koşmaktadır. Yolun sağında ve solunda çitler, tarlalar ve ağaçlar yer almaktadır. Forrest'ın kırmızı tişörtü yine onu belirgin kılmaktadır.

Ekran Görüntüsü 57'de, Forrest ormanın içerisinde bulunan bir köyü geçer. Köyde otlayan inekler ve kırmızı evler gözükmektedir. Yolun sağında ise renkli ağaçlarla dolu bir orman bulunmaktadır. Ağaçların sarı ve kırmızı renkleri, mevsimin sonbahara döndüğünü göstermektedir. Forrest kırmızı tişörtü ile yine oradadır.

Ekran Görüntüsü 58'de, Forrest bir köprüden tekrar geçerken görülüyor. Bu sefer köprü, taş değil çelikten yapılmıştır ve üzerinde arabalar ve insanlar da bulunmaktadır. Uzun koşusu, medyanın ilgisini çekmiş durumda ve gazeteciler kendisine neden koştuğunu sormaktadırlar. Sorular arasında, neden koştuğu, dünya barışı için mi, evsizler için mi, kadın hakları için mi, çevre için mi, hayvan hakları için mi olduğu yer almaktadır. Uzun süre koştuğu için saçı ve sakalı uzamış olan Forrest, sorulara cevap vermemekte ve durmaksızın koşmaya devam etmektedir. Gazeteciler ve kameramanlar ise, onunla birlikte koşarak sorular sormaya çalışmaktadırlar. Ancak Forrest, onları umursamadan koşmaya devam etmektedir.

Yananlam:

Forrest Gump'ın Amerika'yı baştan başa koşması, düz anlamda yalnızca terk edildiğinden kendine özgü bir yolculuk gibi görünse de, yananlamsal bakışta sürekli bir ayakkabı gereksinimine işaret etmektedir. Gereksinimin dolaylı olarak Nike ayakkabıları, dolayısıyla Nike firması bir ihtiyaç olarak ön plana çıkarılmaktadır. Görselleri sırasıyla incelemek gerekirse:

53. Görselde, Forrest'ın Alabama'dan Mississippi'ye geçişinde, yolun açıklığı ve netliği başlangıcın temiz ve umut dolu olduğunu simgelemektedir. Nehir ve ormanlar ise doğanın değişimi, canlılığı ve yaşamın akışını anlatmaktadır. Burada, Forrest'ın giydiği Nike ayakkabıları, güç ve dayanıklılık simgesi olarak öne çıkmaktadır. Kırmızı şapka, mavi gömlek ve beyaz-bej rengi pantolon ABD bayrağını temsil etmektedir. Tasvir, hem Amerika'nın kendisinin Forrest'ın koşusunda bir temsil olarak gösterileceğini hem de Nike firmasının ABD ile eşitlenerek, Amerika'nın Nike'a ihtiyaç duyduğu ve onunla birlikte ilerlediği fikrini simgelemektedir.

54. Görselde, buğday tarlalarının sonsuzluğu, Forrest'ın özgürlük ve kişisel gelişim arayışını temsil etmekte, masmavi gökyüzü ise umut ve sınırsız olanakları ifade etmektedir. Forrest'ın koşu sırasında giydiği kırmızı tişört, onun karakterinin enerjisi ve sürekli hareket halinde olma arzusunu simgelemektedir. Nike ayakkabılar bu hareketi desteklemektedir.

55. Görselde, Tarihi taş köprüden geçerken, Forest'ın geçmişle bağlarını koruyarak geleceğe ilerlediğini bizlere göstermektedir. Nehir zamanın akışını, köprü ise bu akışta geçmiş ve geleceğin üzerinde, birbirlerine bağlanan noktada Forrest'ın

bulunduğunu göstermektedir. Forrest'ın ayaklarında olan Nike ayakkabılar, hem geçmişe yani eski değerlere saygı duyan hem de geleceğe ilerleyen bir marka olarak bizlere mesajını vermektedir.

56. Görselde, asfalt yol, yolun düzeni, tarlalar, ağaçlar ve çitler yaşamın düzenliliğini, istikrarlı oluşunu ve canlılığını göstermektedir. Yolun sağında ve solunda bulunan çitler, yol ile tarlaları birbirinden ayırarak, Forrest'ın yoldan ayrılmasına izin vermemekte ve sürekli ilerlemesini sağlamaktadır. Sürekli ilerlemede en büyük destekçisi ise Nike ayakkabılarıdır.

57. Görselde, Forrest Gump'ın Amerika'nın pastoral bir yüzünü keşfettiği bir sahneyi sunmaktadır. Ağaçların renklerinin değişimi doğanın döngüsünün ve zamanın ilerleyişinin bir göstergesidir. İnekler ve kırmızı evlerin oluşturduğu pastoral sahne, doğa ve insanlık arasındaki potansiyel uyum ve birlikteliği göstermektedir. Gump'ın kişisel yolculuğu, sürekli dönüşüm ve değişim sürecini bize gösterirken, ayakkabıları da bu değişimde değişmeden yer almakta ve her koşulda dayanıklılığını kanıtlamaktadır. Ayakkabılar, Forrest'ın uzun ve çeşitli yolculuğunda kendisine sürekli eşlik eden tek sabit öğe olarak bizlere sunulmaktadır.

58 Görselde, çelik köprü, medeniyetin ve teknolojinin ilerlemesini bizlere göstermekte ve yeni bir zaman atlamasını ifade etmektedir. Gazetecilerin soruları ise toplumun sürekli merak ve ilgisini ifade etmektedir. Forrest'ın hiçbir soruya cevap vermeden koşmaya devam etmesi, aslında özünde Nike için koştuğunu, başka bir nedenle bunu değiştirmeyeceğini, gazetecilerin sorduğu, dünya barışı, evsizler, kadın hakları, çevre, hayvan hakları konularının hiçbirinin Nike söz konusu olduğunda önemli olmadığını, özünde tüketimin en önemli şey olduğunu bizlere göstermektedir.

Ekran Görüntüsü 59. Forrest, Hayranı ve Nike

Düzanlam:

Görselde uzun süreli koşusuna devam eden Forrest Gump görünmektedir. Üzerinde beyaz bir tişört, Nike logosu ve marka adı belirgin bir şekilde göğsünde yer almaktadır. Saçları ve sakalı uzamış ve başında bir kırmızı bir şapka bulunmaktadır. Forrest'ın hemen arkasında, genç bir adam onunla koşmakta ve Forrest'a bir şeyler sormaya çalışmaktadır. Ancak Forrest, onu umursamamakta ve koşusuna devam etmektedir. Adam, Forrest'ın bir hayranı olduğunu belirterek ona katılmak istediğini söylemektedir. İkili, bir yerleşim bölgesinden geçmekte; evler net bir şekilde görünmektedir. Koşma eylemi yakın plana alındığı için kamera bir miktar sarsıntılı gözükmektedir. Forrest ve hayranının yüz hatları sarsıntı nedeniyle net değildir. Ancak, her ikisi de koşmaya odaklanmış durumdadır. Forrest rahatça koşarken, arkasındaki hayran nefes nefese kalarak, ona yetişmeye çalışmaktadır. Sahne net olmasa da Nike logosu ve marka adı belirgin bir şekilde görülmektedir. Kamera, Nike detayını net bir şekilde göstermektedir.

Yananlam:

Görselde, Forrest'ın uzun ve yorucu koşusu, Nike markasının dayanıklılık ve azimle ilişkilendirilmesine olanak sağlamaktadır. Markanın logosu ve adı, Forrest'ın beyaz tişörtünde belirgin bir şekilde yer alarak, hareketli sahnede dahi göze çarpmaktadır. Nike'ın kendisini, hareket ve dinamizmle ilişkilendirdiği

anlaşılmaktadır. Gencin Forrest'a katılmak istemesi, Nike'ın bir topluluk oluşturarak, insanları bir araya getirebilme gücünü göstermektedir. Sonrasında zaten Forest'ın koşusuna katılım artacaktır. Kamera sarsıntısı ve net olmayan görüntü bir belirsizlik yaratmaktadır ancak belirsizlik ve karmaşa durumlarında bile Nike'ın varlığını ve önemini vurgulayan güçlü bir görsel metafor da ortaya çıkmaktadır. Nike'ın hem bireysel azim ve performansı, hem de topluluk oluşturma ve birlikte hareket etme yeteneğini temsil eden bir marka olduğunun yanı sıra, Nike'ın dayanıklılığı ve enerjik olmayı da sembolize ettiği görselde vurgulanmaktadır. Markanın belirsizlik ve değişkenlik durumlarında bile güvenilir ve sabit bir değer olduğunu güçlü şekilde vurgulamaktadır.

Ekran Görüntüsü 60. Forrest Maratonu Monument Valley'de Bitiriyor

Düzanlam:

Bu görselde, Forrest Gump, yıllar süren maratonunu sona erdirmekte ve destekçilerinin hemen arkasında durmaktadır. Geniş açılı çekimde, önünde neredeyse sonsuz gibi görünen bir yol ve çöl manzarasıyla çevrili, Monument Valley silueti yer almaktadır. Forrest, yolun üzerindeki kesik sarı çizgilerin tam ortasında durarak, maratonunu bu vadide noktalamaktadır. Onunla birlikte koşan destekçileri, Forrest'ın durmasına başta anlam veremeyip, onun bir şeyler söyleyeceğini ummuşlardır. Ancak, Forrest'ın söylediği şey sadece "Yoruldum ve eve gidiyorum" şeklindedir. Bu noktadan itibaren Forrest, çöldeki bu uzun koşusunu tamamlamakta ve eve doğru yönelmektedir. Görselde hâkim olan aydınlık hava ve mavi gökyüzü, bu önemli anın

atmosferini yansıtmaktadır. Forrest'ın arkasında duran hayranları, o ayrılırken şaşkınlık içerisindedir.

Yananlam:

Görsel, Amerikan görsel kültürünün ve ulusal kimliğin sembolik unsurlarını birlikte sergilemektedir. Forrest Gump'ın durduğu yer, Monument Valley'dir. Bu doğal yapı, genişlik, özgürlük ve vahşi doğanın gücünü temsil etmektedir. Forrest'ın yıllar süren maratonunun geniş kapsamını ve iradesini yansıtmakta ve görkemli bir final için arka fon oluşturmaktadır. Forrest'ın durduğu yol, yolculuk ve keşif temasının bir simgesi olup, burada Amerikan Rüyası'nın kendi kişisel versiyonunu arayan Forrest'ın hikayesindeki yolcuğu sembolize etmektedir ve vadideki final, Amerikanvari bir başarının kazıldığını, kahramanın yolculuğunu tamamladığını göstermektedir. Yolun iki yanındaki çöller, zorlukları ve engelleri temsil ederken, Forrest'ın bu engellere rağmen hedefine ulaştığını ve artık eve dönmeyi hak ettiğini bizlere söylemektedir. Aynı zamanda, yolun sonsuz gibi görünen doğası, hayatın bir yolculuk olduğu ve her bireyin kendi yollarını keşfetmeye devam edeceğini, kahramanın yolculuğunun sadece bu aşamasının bittiğini de hatırlatmaktadır. Forrest'ın arkasında duran hayranları, toplumun genel olarak başarı ve irade karşısındaki hayranlığını ve takdirini temsil ederek, başarıyı her an takip ettiğini sembolize etmektedir. Hikayenin bitişine şaşırmalarının nedeni de, kahramanın sürekli yolculuğuna duyulan ihtiyaçtan kaynaklanmaktadır. Toplum başarıya hayrandır ve onu taktir eder, ancak aynı zamanda ona ihtiyaç da duymaktadır. Forrest'ın kişisel hedeflerine ulaşmasının tanığı olarak görevleri sona ermiştir. Amerikan Rüyasının anlayışından ötürü Amerikan kültüründe hedeflere ulaşmaya ve kişisel başarıyı yüceltmeye değer verilmekte ve bunun tanığı olmak önemsenmektedir.

Ekran Görüntüsü 61. Forrest’a Jenny’den Mektup Geliyor

Düzanlam:

Forrest Gump, uzun koşusunun ardından evine dönmüş, rahatça oturmuş ve televizyon izlemektedir. Televizyon ekranında, Amerika'da bir kişiye yönelik gerçekleştirilmiş bir suikast görüntüsü belirmektedir, sahnede polisler ve diğer güvenlik görevlileri silahlarını çekmiş bir vaziyettedir. Forrest durumu umursamayıp kendi dünyasında, yiyeceği bir şeyle meşgul gibidir. Annesinin vefatının ardından, evle meşgul olan siyahi kadın, Forrest'ın yaşamında önemli bir biri haline gelmiş ve ona aile gibi davranmaktadır. Evine gelen bir mektubu Forrest'a uzatan kadın, mektubun Jenny'den geldiğini belirtmektedir. Forrest, mektubu kabul etmektedir. Evin içerisinde fazla eşya bulunmamakla birlikte, televizyonun üzerinde yeşil bir dekoratif tabak görülmektedir. Ev, bej rengi boyalıdır ve perdeler beyazdır. Siyahi kadının saçları toplanmış ve arkadan topuz yapılmıştır; yeşil bir elbise giymiştir. Forrest ise, yakası en üstten iliklenmiş mavi bir polo tişört giymiştir.

Yananlam:

Forrest Gump'ın kendi dünyasındaki yalınlığı ve naifliği gösterilmektedir. Uzun süreli maratonun ardından evine dönüp televizyon izlerken, dış dünyanın kaosunu ve şiddetini, ekranındaki suikast haberinden ötürü, umursamaz bir tavır sergilemektedir. Amerika'da sürekli hale gelen şiddet kültürünün bir yansımasıdır. Görüntüler, Amerikan toplumunda şiddetin ve suikastların, özellikle önemli figürlere

yönelik olanların, yaygınlığını ve sıklığını vurgulamaktadır. Forrest'ın şiddeti görmemesi, onun saf ve masum karakterini vurgulamakta ama aynı zamanda toplumun bu tür olaylara karşı duyarsızlaştığını ve şiddeti normalleştirdiğini belirtmektedir. Televizyon şiddetin evimizin içine kadar girmesine ve toplumun şiddeti normalleştirmesine neden olmaktadır. Hayatındaki kadın figürlerden biri olan ve annesinin yerini alan siyahi kadın, aile değerlerini ve Forrest'ın hayatındaki sürekli olan kadın figürünün ihtiyacını ve önemini göstermektedir. Jenny'den gelen mektup, Forrest'ın geçmişi ve hayatındaki aşkı çağrıştırır iken, aynı zamanda onu kahramanın yeni bir yolculuğuna davet etmektedir. Evin içindeki sade ve yalın dekorasyon, Forrest'ın basit ve karmaşadan uzak yaşam tarzını vurgulamaktadır. Kıyafetlerinin renkli oluşu bahsedilen basit hayatın yine de renkli yönlerinin de olduğunu göstermektedir.

Ekran Görüntüsü 62. Forrest Oğluyla Televizyon İzliyor

Düzanlam:

Forrest Gump, Jenny'den aldığı mektubun ardından onu ziyaret etmiş ve ziyaret sırasında bir oğlunun olduğunu öğrenmiştir. Forrest ve oğlu, televizyonun karşısına geçmiş ve birlikte Susam Sokağı programını izlemektedir. Televizyonda Susam Sokağı karakterleri Edi ile Büdü görünmektedir. Çevrelerinde, çocuğun oynadığı çeşitli oyuncaklar ve materyaller bulunmaktadır. Hem Forrest hem de oğlu televizyona odaklanmış, konuşmaksızın yan yana oturmaktadırlar. Oğlu, yuvarlak ve yumuşak bir yastığın üzerinde, Forrest ise yanında, elini dizinin üzerine koyarak

oturmaktadır. İkisi de sessizce televizyona bakmaktadır. Televizyon, üzerinde bulunduğu sehpada dururken, altındaki boşlukta çeşitli kitaplar görülmektedir. Evdeki güneşlikler açık olup, beyaz perdelerden içeriye ışık sızmaktadır. Sahne, Jenny'nin bakış açısıyla sunulmaktadır; o, koridorda durmuş ve açık kapıdan Forrest ve oğlunu izlemektedir.

Yananlam:

Susam Sokağı programı, çocukların eğitimi ve gelişimi için kullanılmaktadır. Böylece televizyonun farklı kuşaklar için de seçenekler sunduğu gösterilmektedir. Forrest'ın oğlu ile birlikte programı izlemesi, onun babalık rolünü kabul ettiğini göstermektedir. Ayrıca, Susam Sokağı'nın içeriği çocuk ruhlu Forrest içinde uygundur şeklinde de değerlendirilmektedir. Forrest ve oğlunun sessizce televizyona bakmaları, aralarında derin bir bağın oluşacağı ve kelimelere gerek olmadan birbirlerini anlayabileceklerini göstermektedir. Etraftaki oyuncaklar, kitaplar ve materyaller, çocuğun güvenli ve sevgi dolu bir ortamda bulunduğunu anlatmaktadır. Jenny'nin bakış açısıyla sunulan sahne, onun Forrest ve oğlu arasındaki bağın gelişimini gözlemlediğini ve bağın güçlenmesinden memnun olduğunu anlatmaktadır. Evdeki beyaz perdeler ve içeriye sızan ışık, Forrest'ın hayatındaki yeni bir başlangıcı ve daha aydınlık bir geleceği sembolize etmektedir.

Ekran Görüntüsü 63. Teğmen Dan Forrest'ın Düğününe Geliyor

Düzanlam:

Forrest Gump'ın düğününde, Teğmen Dan'ın nişanlısıyla birlikte gelmesi, her iki karakterin de yüzlerinde mutluluk ifadesi yaratmaktadır. Ancak, Forrest biraz şaşkınlık yaşamaktadır, çünkü Teğmen Dan daha önce tekerlekli sandalyeye bağlıydı. Savaşta dizlerinin altından yaralanan ve bacakları diz altından kesilen Dan, birlikte kazandıkları şirketin getirileriyle kendine yeni bir hayat kurmuş ve ortopedik ayak protezleri edinmiştir. Yanında bulunan nişanlısı, Vietnamlı, çekik gözlü bir kadındır. Dan, beyaz takım elbisesi, rengarenk mavi çiçekli kravatı ve krem rengi gömleğiyle oldukça temiz ve bakımlı görünmektedir. Forrest, Teğmen Dan ve nişanlısına bakarken, etrafta, arka bahçede park halinde bekleyen birçok araba ve yeşil çimenlikler, ağaçlar görülmektedir.

Yananlam:

Teğmen Dan'ın, savaşta yaşadığı travmayı atlatıp yeni bir hayat kurabilmiş olması, sadece fiziksel bir iyileşme değil, aynı zamanda psikolojik ve duygusal bir iyileşmeyi de temsil etmektedir. Ortopedik protezler, Dan'ın hayata yeniden bağlanabilme, toprağa basabilme ve ona bağlanabilme ve kendi hayatını kontrol edebilme yeteneğini sembolize etmektedir. Yanında bulunan nişanlısının Vietnamlı olması, savaşın bıraktığı yaraların zamanla iyileşebileceği ve düşmanlık duygularının yerini anlayış ve kabullenmenin alabileceği anlamına gelmektedir. Savaşın getirdiği çatışmanın ötesinde, farklı kültürlerin ve insanların bir araya gelerek barış içinde yaşayabileceğini vurgulamaktadır. Temsilde Amerika Birleşik Devletleri ve Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti arasında eski düşmanlıkların sona ermesine de vurgu yapmaktadır. Dan'ın beyaz takım elbisesi ve rengarenk kravatı, onun hayatına yeni bir başlangıç yapmış olmasını ve yaşamı daha pozitif bir bakış açısıyla görmeye başlamasını, içinde bulunduğu durumları kabullenmesinin ve hayatın getirdiği değişimlere uyum sağlama yeteneği göstermektedir. Yeşil çimenlikler ve ağaçlar ise, hayatın devam ettiğini, doğanın ve yaşamın sürekli yenilendiğini anlatmaktadır.

Ekran Görüntüsü 64. Forrest ve Jenny Evleniyor

Düzanlam:

Forrest ve Jenny, Forrest'ın Alabama'daki evinin geniş bahçesinde bir kır düğünüyle evlenmektedirler. Gelin ve damat, çimenlerin üzerinde, nikahlarını kıymak üzere olan siyah giysili papazın karşısında durmaktadırlar. Yanlarında, Jenny'nin oğlu da durmaktadır. Gelin ve damadın önünde yay şeklinde dizilmiş, büyük çiçekler göze çarpmaktadır. Düğün alanında sağlı sollu konumlandırılmış sandalyeler üzerinde birçok misafir otururken, sadece Teğmen Dan ayakta durmaktadır. Düğünün gerçekleştiği geniş çim alan, ağaçların gölgesi ve güneş ışığıyla bölünmüş bir görünüm sergilemektedir. Arka planda bir nehir ve ağaçlar görülmekte, gökyüzü beyaz ve yeşilin tonları hakimdir. Jenny ve Forrest el ele tutuşmuş bir şekilde birbirlerine bakmaktadırlar. Oğulları ise, annesinin arkasında durmaktadır. Jenny'nin bembeyaz gelinlik elbisesi ve Forrest'ın beyaz takım elbisesi birbiriyle uyumlu bir renk paleti oluşturmaktadır.

Yananlam:

Forrest ve Jenny'nin Alabama'daki evinin bahçesinde düzenlenen kır düğünü, Amerikan Rüyası'nın idealize edilmiş halini bize sunmaktadır. Bu evrensel rüya, genellikle başarı, aile ve dostluklarla ilişkilendirilmekte ve sahne bu temaları rüyaya uygun bir şekilde yansıtmaktadır. Geniş ve yeşil bahçe, bolluk ve verimliliği göstermektedir. Jenny'nin bembeyaz gelinlik elbisesi ve Forrest'ın beyaz takım

elbisesi, saflık ve masumiyet temalarını göstermektedir. Konukların, evliliğe, yani başarı ve mutluluğa şahit olmaları da yine topluluğun başarıyı takip etmesi ve taktir etmesine bir göndermedir. Teğmen Dan'ın ayakta durması aslında bacakları öncesinde diz altından kesilmiş olması nedeniyle içinde bulunduğu durumu tersine çevirmesi ve kendi ayaklarının üzerinde yeniden durmasına işaret etmekte ve kahramanın en mutlu gününde onu desteklemektedir. Düğünün doğal ve sade tasarımı, aynı zamanda çiftin hayatındaki basit ama anlamlı mutluluklarına da işaret etmektedir.

Ekran Görüntüsü 65. Forrest Jenny'nin Mezarının Başında

Düzanlam:

Forrest Jenny'nin mezarının başında durduğu an gösterilmektedir. Jenny, yaşadığı rahatsızlık sonucu hayatını kaybetmiştir ve Forrest onu en sevdikleri ağacın altına gömmüştür. Jenny için beyaz mermerden bir mezar taşı yaptırmış ve mezarın etrafını beyaz taşlarla çevirmiştir. Mezar, doğanın ortasında yemyeşil bir alanın içinde, ağacın gölgesinde yer almaktadır. Görselde, Forrest mezarın üzerine basarak oğlunun Jenny için yazdığı mektubu mezarın yanına koymak istemektedir. Kahverengi pantolonu ve kareli beyaz siyah gömleği giymiştir Forest. Mezarın etrafında ağaçlar ve önünde çiçekler görülmektedir. Forrest, getirdiği çiçek demetini mezar taşına bırakmıştır ve çiçek demeti mezar taşına yaslanmış şekilde durmaktadır.

Yananlam:

Jenny'nin vefatı sonrası onu en sevdikleri ağacın altına gömen Forrest, bu eylemi ile ağacın özelinde doğa ile Jenny'nin anısını birleştirmekte ve onları ölümsüz kılmaktadır. Beyaz mermerden yapılan mezar taşı, saflık ve masumiyeti temsil ederken, beyaz taşlarla çevrili mezar da yine bu saf ve masum alanın belirlenmesi, işaretlenmesi amacını ortaya koymaktadır. Yine doğa ve yaşam döngüsünün sürekli varlığı, mezarın ağacın gölgesine konumlandırılmasıyla vurgulanmaktadır. Ölüm sonrası Jenny öz olarak ağaçla birleşecek ve çok sevdiği, onu mutlu eden o doğanın bir parçası olacaktır. Forrest'ın oğlunun Jenny için yazdığı mektubu mezarın yanına koyması, ölümden sonra bile aralarındaki aile bağının, hatıraların yanı sıra somut şeylerle de devam ettiğini göstermektedir. Forrest'ın giydiği sade kıyafetler, onun karakterindeki basitliği ve sadeliği yansıtmaktadır. Mezarın etrafındaki ağaçlar ve çiçekler, doğanın devamlı olarak yeniden doğuşunu ve yaşamın devamlılığını bizlere göstermektedir. Jenny ölümüştür ama hayat ve kahraman yolculuğuna devam etmektedir. Forrest'ın mezar taşına bıraktığı çiçek demeti, sevgi aşk ve hüznü aynı anda göstermektedir. Ölümün ve ayrılığın trajedisi, yaşamın devamlılığı ve anıların sürekliliği görselde anlatılmak istenen şeydir. Ayrıca genellikle tüm kültürlerde, mezarın üzerine basmak saygısızlık olarak kabul edilmekte, insanların ölülerin huzurunu kaçırmaması gerektiği kültürel bir normuna uyması beklenmektedir. Ancak görselde Forrest'ın mezara basması, Jenny ile temasını ve aralarındaki derin sevginin ifadesi olarak söz konusu kültürel normu silikleştirmekte ve anlamsızlaştırmaktadır.

Ekran Görüntüsü 66. Tüyün Yükselişi

Düzanlam:

Görselde Forrest, evinin dışındaki yolun kenarındaki bir oturmuş durmaktadır. Oğlunu okul otobüsüne bindirdikten sonra kitabının arasına koyduğu beyaz tüy, kitaptan çıkmış ve yavaşça gökyüzüne doğru havalanmaya başlamıştır. Forrest, yeni kesilmiş bir ağacın kütüğünün üzerinde oturmaktadır ve kesilmiş ağaç, hala yeşil olarak yerde, onun arkasında durmaktadır. Yan tarafında posta kutuları vardır ve Forrest'ın posta kutusu eski, diğerleri ise yeni gözükmektedir. Arkada bir evin çiti görülebilmektedir. Görselde en dikkat çeken şey, beyaz tüyün Forrest'ın üzerinde havalanarak gökyüzüne doğru yükselmesidir. Tüyün yükselişi, gökyüzüne doğru devam edecek ve sahne ve film sona erecektir.

Yanalam:

Forrest Gump'ın filminin son sahnesini gösterir görsel, hayatın devam ettiğini, aynı zamanda değiştiğini ve Forrest'ın bu değişimde olgunlaşıp büyüdüğünü göstermektedir. Forrest hayatında değişimi yaşarken, oğlu da yine yeni bir başlangıç yapmaktadır ve bu başlangıç otobüse binilerek gösterilmiştir. Forrest'ın oturduğu yeni kesilmiş ağaç kütüğü, onun artık oraya kök salacağı ve hikayesini orada yaşayacağını bizlere göstermektedir. Ağaç kesilmiş yerine Forrest geçmiş ve orada yeniden doğmuştur. Posta kutularının varlığı, Forrest'ın çevresiyle olan bağlantısını göstermekte ve yeniden doğuşta artık yalnız olmadığını bizlere anlatmaktadır. Forrest'ın posta kutusunun eski olması, halen geçmiş ile bağlantısını devam ettirdiğini, diğer yeni kutular ise geçmiş ile bağına rağmen yeniliğe de açık olduğunu belirtmektedir. Forrest'ın kitaptan çıkan beyaz tüy, hafiflik, özgürlük ve masumiyeti iniş çıkışlarını ve değişimi temsil etmektedir. Tütün savrulmasına rağmen Forrest'ın bir ağaç gibi kökleriyle toprağı tutmuş gibi oturması, artık savrulma yaşamayacağı ve yerini kabullendiğini söylemektedir. Tüyün yukarı doğru havalanması, Forrest'ın hikayesinin kahramanı olarak hayatını bulunduğu yerden devam ettireceğini ve artık ilahi bir dokunuşa veya gözetime ihtiyac olmadan kendi yaşamını sürdüreceğini sembolize etmektedir. Aynı zamanda sahnenin sonlanması, izleyicinin Forrest'ın hikayesine tanrısal bir bakışla dahil olmasının sona erdiğini anlatmaktadır. İzleyici olarak bizler onun hayatının devam ettiğini bilmekteyizdir ama artık tanıklıktan çıkmaktayızdır. Böylece Forrest hayatının kontrolünü eline almış bulunmaktadır.

4.4 Genel Değerlendirme

Forrest Gump filminin yapılan analizi sonucunda, Amerikan Görsel Kültürüne ilişkin öğlerin olup olmadığı konusunda değerlendirme tablosunda gösterilmiştir.

4.4.1 Forrest Gump Filminin Analizinde Amerikan Görsel Kültürü Öğesi Bulunmasına İlişkin Tablo

Tablo 1. Forrest Gump Filminin Analizinde Amerikan Görsel Kültürü Öğesi Bulunmasına İlişkin Değerlendirme Tablosu

Ekran Görüntüsü Numarası	**Ekran Görüntüsü Başlığı**	**Ekran Görüntüsünün Analizinde (Düzanlam/Yananlam) Amerikan Görsel Kültürü Var Mı?**
1	Tüyün Düşüşü	HAYIR
2	Tüyün Forrest Gump'ın Ayağına Temas Etmesi	EVET
3	Tüyün Forrest Gump'ın Çantasında Bulunan Kitabın Arasına Konulması	HAYIR
4	Forrest Gump'ın Annesi İle Kaldırımda Yürümesi	EVET
5	Okul Yetkilisi Forrest Gump'ın Evinde	EVET
6	Forrest Gump Okul Otobüsünü Beklerken	EVET
7	Forrest Gump Kendisine Zorbalık Yapanlardan Kaçıyor	EVET

Ekran Görüntüsü Numarası	Ekran Görüntüsü Başlığı	Ekran Görüntüsünün Analizinde (Düzanlam/Yananlam) Amerikan Görsel Kültürü Var Mı?
8	Forrest ve Jenny'nin Mısır Tarlasında Dua etmesi	HAYIR
9	Forrest ve Annesinin Televizyonda Elvis Presley'i İzlemeleri	EVET
10	Forrest'ın Amerikan Futbolundaki Koşusu	EVET
11	Forrest'ın Irk Ayrımcılığına Şahit Olması	EVET
12	Forrest Beyaz Saray'da Kola İçiyor	EVET
13	Forrest Beyaz Saray'da Tuvalette	EVET
14	Jenny Playboy Dergisine Poz Vermiş	EVET
15	Jenny Sahnede Üstsüz Şarkı Söylüyor	EVET
16	Jenny Hippilerle Katılmış ve Seyehat Etmektedir	EVET
17	Forrest ve Sigara	HAYIR
18	Forrest ve Sigara	EVET
19	Forrest ve Sigara	HAYIR
20	Forrest ve Sigara	EVET
21	Forrest ve Bobba'nın İlk Karşılaşma	EVET
22	Helikopterden Vietnam Manzarası	EVET

Ekran Görüntüsü Numarası	Ekran Görüntüsü Başlığı	Ekran Görüntüsünün Analizinde (Düzanlam/Yananlam) Amerikan Görsel Kültürü Var Mı?
23	Vietnam'daki Bir Amerikan Birliği	EVET
24	Askerler Pirinç Tarlalarında	EVET
25	Askerler Toprak Yolda	EVET
26	Yağmurda Uyumak	EVET
27	Teğmen Dan'ın Aile Geçmişi	EVET
28	Teğmen Dan'ın Aile Geçmişi	EVET
29	Teğmen Dan'ın Aile Geçmişi	EVET
30	Teğmen Dan'ın Aile Geçmişi	EVET
31	Forrest ve Arkadaşları Pusuya Düşüyor	EVET
32	Forrest Arkadaşlarını Ateş Hattından Çıkarıyor	EVET
33	Forrest Askeri Hastanede	EVET
34	Forrest'a Başkan tarafından Şeref Madalyası Verilmesi	EVET
35	Forrest Vietnam Savaşını Anlatıyor	EVET
36	Forrest Vietnam Savaşını Anlatıyor	EVET
37	Forrest Savaş Karşıtı Gösteride	EVET
38	Forrest ve Jenny Birbirlerini Bulurlar	EVET
39	Siyah Panterler Forrest'a Bakarken	EVET

Ekran Görüntüsü Numarası	Ekran Görüntüsü Başlığı	Ekran Görüntüsünün Analizinde (Düzanlam/Yananlam) Amerikan Görsel Kültürü Var Mı?
40	Forrest Çin'de Pinpon Şampiyonasında	HAYIR
41	Forrest ve Teğmen Dan Yeniden Birarada	EVET
42	Forrest Waterget Otelinde	EVET
43	Richard Nixon'ın İstifası ve Ayrılışı	EVET
44	Forrest Eve Dönüyor	EVET
45	Forrest ve Teğmen Dan Teknede	EVET
46	Forrest Apple'a Yatırım Yapıyor	EVET
47	Bobba'nın Aile Geçmişi ve Gelecek	EVET
48	Bobba'nın Aile Geçmişi ve Gelecek	EVET
49	Bobba'nın Aile Geçmişi ve Gelecek	EVET
50	Jenny Forrest'ın Alabama'daki Evine Geliyor	EVET
51	Forrest'a Nike Ayakkabı Hediye Edilir	EVET
52	Forrest ve Jenny'nin Yılbaşı Gecesi	EVET
53	Forrest Koşuyor	EVET
54	Forrest Koşuyor	EVET
55	Forrest Koşuyor	EVET

Ekran Görüntüsü Numarası	Ekran Görüntüsü Başlığı	Ekran Görüntüsünün Analizinde (Düzanlam/Yananlam) Amerikan Görsel Kültürü Var Mı?
56	Forrest Koşuyor	EVET
57	Forrest Koşuyor	EVET
58	Forrest Koşuyor	EVET
59	Forrest, Hayranı ve Nike	EVET
60	Forrest Maratonu Monument Valley'de Bitiriyor	EVET
61	Forrest'a Jenny'den Mektup Geliyor	EVET
62	Forrest Oğluyla Televizyon İzliyor	EVET
63	Teğmen Dan Forrest'ın Düğününe Geliyor	EVET
64	Forrest ve Jenny Evleniyor	EVET
65	Forrest Jenny'nin Mezarının Başında	HAYIR
66	Tüyün Yükselişi	HAYIR

4.4.2 Forrest Gump Filminin Analizinde Amerikan Görsel Kültürü Öğesi Bulunmasına İlişkin İstatistik

Tablodaki verileri kontrol ettiğimizde:

Evet = 58

Hayır = 8

Toplam = Evet + Hayır = 58 + 8 = 66

Şimdi her birinin yüzdesini hesaplamak istersek:

Evet'in yüzdesi = (Evet / Toplam) * 100 = (58 / 66) * 100 = %87.88

Hayır'ın yüzdesi = (Hayır / Toplam) * 100 = (8 / 66) * 100 = %12.12

Yapılan betimsel analiz sonucunda, "Forrest Gump" filminde Amerikan görsel kültürünün oldukça belirgin olduğunu görülmektedir. Analizde %87.88 oranında Amerikan görsel kültürüne ait öğe belirlenmiştir. Bu oran, filmin Amerikanın kültürel değerlerini, yaşam tarzını ve tarihini yansıtma konusunda etkili bir araç olduğunu net bir şekilde ortaya koymaktadır. Amerikan görsel kültürünün bu denli yüksek oranda temsil edilmesi, Amerika'nın sinema sanatını kendi kültürünü yayma ve dünya üzerindeki etkisini arttırma noktasında etkin bir 'yumuşak güç' aracı olarak kullandığının da bir kanıtıdır. Bu durumda, "Forrest Gump" filmi Amerikan yaşam tarzını ve değerlerini yayarak Amerikan kültürünün dünya genelinde kabulünü ve bilinirliğini arttırmaktadır.

SONUÇ

ABD'nin güç araçlarının incelenmesi, bu araçlardan yumuşak gücün bir parçası olan görsel kültür ve sinema unsurlarının tetkiki, özellikle Amerikan görsel kültürünün öne çıkan temsilcisi olan Hollywood sineması ve bu bağlamda öne çıkan "Forrest Gump" filmine uygulanan göstergebilimsel analiz, Amerikan görsel kültürünün nasıl algılandığı ve nasıl yayıldığı konusunda bize önemli bilgiler sağlamıştır. Analiz, filmin içerdiği Amerikan görsel kültür öğelerinin, hikayeyi anlamlandırma ve anlatmanın yanı sıra, izleyicilerin Amerikan kültürüne dair anlayışlarını nasıl şekillendirme hedefinde olduğunu da göstermiştir. "Forrest Gump" filmi üzerinde yapılan göstergebilimsel analiz, filmin Amerikan görsel kültürünün çeşitli yönlerini büyük oranda içerdiğini ve bunların bir kısmının belirgin bir şekilde Amerikan toplumunun değerlerini ve ideolojilerini yansıttığını ortaya çıkarmıştır. Analiz, filmin metninde Amerikan görsel kültürünün %87.88'ini barındırdığını ortaya çıkarmıştır.

Bu bulgu, Amerikan sinemasının, Amerikan görsel kültürünün ve değerlerinin küresel düzeyde yayılmasında son derece etkili bir araç olduğuna dair bir ipucu sunmaktadır. Ortaya çıkan durum, Amerika'nın 'yumuşak güç' stratejisinin bir parçasıdır ve aynı zamanda Amerikan görsel kültürünün nasıl algılanması gerektiği, nasıl algılandığı, toplumlar ve bireyler üzerinde ne tür etkiler bıraktığı ve bırakmasının hedeflendirğini de göstermektedir. Ortaya çıkan sonuç göstermektedir ki medya ürünlerinin ve sinema projelerinin daha bilinçli ve dikkatli bir şekilde değerlendirilmesi gerekmektedir.

Amerikan görsel kültürünün etkisi küreselleşme ile hızlanmıştır. Sinemanın ulus ötesine ulaşması, Hollywood'un dünya pazarlarındaki gücü bu etkiyi artırmaktadır. Böylece Amerikan kültürünün ve değerlerinin dünya genelinde yayılmasında önemli bir faktör olarak sinema konumlanmakta ve Amerika'nın ulusal ve uluslararası çapta güçlü bir konumda olmasını sağlamış olmaktadır. Amerikan görsel kültürünü incelemek ve anlamak sürecin nasıl anlaşıldığını ve nasıl etkili olduğunu anlamamızı kolaylaştırmaktadır. Böylece görsel kültürün küresel güç dinamikleri içerisindeki önemi ve etkisi anlaşılabilmekte ve gücün etki alanı görülebilmektedir.

ABD'nin küresel alanda sahip olduğu güç, genellikle askeri ve ekonomik gücü vurgulanarak gösterilmektedir. Ancak ülkenin sert güç araçlarına odaklanmak bize sınırlı bir bakış açısı sunmakta ve esas etki alanının nedenini anlamamızı güçleştirmektedir. Sert güç araçlarının yanı sıra Amerika'nın yumuşak gücü de dünya sahnesinde etkili bir role sahiptir. Sert güç ile yumuşak gücün birlikte kullanıldığı akıllı güç ile beraber gücün kendisi anlaşılabilmektedir. Görsel kültür unsuru, belirtilen güç araçlarının etkisi göz önünde bulundurularak analiz edildiğinde bizlere Amerikan görsel kültürünü verebilmekte ve onun küresel etkisinin güçle ilişkisi bağlamında gösterebilmektedir.

Amerikan sineması, Hollywood'un etkisi altında, adeta küresel bir kültür endüstrisinin çekirdeğini oluşturmuştur. Hollywood, küreselleşme sürecini sadece desteklemekle kalmamış, aynı zamanda bu sürecin en kilit unsurlarından biri olmuştur. Sinema, çeşitli değerler, inançlar ve düşüncelerin aktarılmasında Hollywood'la özellikle etkin bir araç haline gelmiştir. Bu bağlamda "Forrest Gump" filmi, Amerikan görsel kültürünün sinema vasıtasıyla nasıl tezahür ettiğinin ve nasıl incelenebileceğinin iyi bir örneğini vermektedir.

Film, bir metin olarak ele alındığında, Amerikan görsel kültürünün söz konusu metin üzerinden nasıl algılandığı ve nasıl yayıldığına gösterebilmektedir. Yapılan kapsamlı göstergebilimsel analiz, filmin metninin Amerikan kültürünün değerlerini, ideolojilerini ve bakış açılarını nasıl aktardığını, yansıttığını ve bazı durumlarda nasıl dönüştürdüğünü açıkça ortaya koymaktadır. "Forrest Gump" filmi üzerine yapılan analizde, filmin Amerikan görsel kültürünün unsurlarının %87.88 gibi kesinlikle rastlantısal olamayacak bir oranını içerdiği görülmüştür. Bu yüksek oran, Amerikan değerlerinin yayılması, yansıtılması ve dönüştürülmesinin, yumuşak güç stratejisinin kritik bir parçası olarak nasıl işlev gördüğünü açıkça gösterebilmektedir.

Ortaya çıkan bulgu, Amerika'nın 'yumuşak güç' stratejisinin, Amerikan görsel kültürünün algılanışını ve toplumlar ve bireyler üzerinde nasıl bir etki bırakması gerektiğini dikkatle düzenlediğini ifade etmektedir. Bu durum, sinemanın değerlendirilmesi sürecinde daha bilinçli ve özenli bir yaklaşım gerektirdiğinin altını çizmektedir. Bu nedenle, belirtilen bulguların ışığında, bilinç ve dikkat düzeyinin, Amerikan görsel kültürünün dünya çapında yayılmasının ve algılanışının anlaşılmasında çok önemli olduğunu belirtmek gerekmektedir.

Küreselleşmeyle birlikte, Amerikan görsel kültürünün genişlemesi ve nüfuzunun artması gözlenmiştir. Amerikan görsel kültürü, Amerika'nın hem ulusal hem de uluslararası sahnede güçlü bir konumda olmasını sağlamakta ve bireyler üzerinde etkili olmaktadır. Bu yüzden, Amerikan görsel kültürünün ve sinemasının küresel alandaki etkisi, Amerika'nın küresel kültür endüstrisindeki etkinliğini artırmakta ve Amerikan değerlerinin, inançlarının ve yaşam biçiminin dünya çapında yayılmasına katkı sağlamaktadır. Bu yayılım genellikle, Hollywood sineması öncülüğünde gerçekleşmekte ve Amerikan yaşam tarzının olumlu bir şekilde yansıtılmasını içermektedir. Ayrıca, bu yayılım ‘‘Amerikan Rüyası’’nı da tanıtmaktadır. "Forrest Gump" filmi, bu konuda önemli bir örnektir. Film, Amerikan kültürüne özgü temalar ve değerler sunarak geniş kitlelere ulaşma gücüne sahiptir. Film, dünya çapında bir başarı kazanmış ve yüksek izlenme oranlarına ulaşmıştır. Ulaştığı başarı, Amerikan kültürünün ve değerlerinin dünya çapında nasıl yayıldığını ve kabul gördüğünü belirginleştirmektedir Bu bağlamda, "Forrest Gump"ın Amerikan görsel kültürünün etkileyici bir örneği olduğunu söylemek yanıltıcı olmayacaktır. Film, Amerikan tarihindeki belirgin olayları ve dönemleri geniş bir perspektifle sunmakta, Amerikan toplumunun farklı yüzlerini ve Amerikan rüyasının çeşitli yorumlarını izleyiciye aktarmaktadır. Bu yönüyle, "Forrest Gump", Amerikan kültürünün geniş bir panoramasını sunmakta ve Amerikan görsel kültürünün, Amerikan değerlerinin küresel bir kitleye yayılmasına yardımcı olmaktadır.

Amerikan görsel kültürünün ve sinemasının etkisi, Amerika'nın dünya çapındaki imajını ve algılanışını şekillendirmektedir. Hollywood sinemasının rolü, "Forrest Gump" filmi örneğinde de bu şekillendirme ile belirginleşmektedir. Film, Amerikan tarihi, kültürü ve toplumu hakkında geniş ve ayrıntılı bir bakış sunmakta ve bunu izleyen dünyadaki herkese kendi belirlediği biçimde sunmaktadır.

Amerikan görsel kültürünün ve sinemasının küresel etkisi, Amerika'nın dünya çapındaki gücünün ve etki alanının anlaşılmasında büyük bir öneme sahiptir. Bu etki, Amerika'nın küresel düzeyde nasıl algılandığını, hangi değerlerin ve ideolojilerin geniş kitlelere yayıldığını belirlemektedir. Amerikan sineması ve görsel kültürünün bu rolünün anlaşılması, Amerika'nın küresel düzeydeki etkileyiciliğini ve gücünü daha iyi anlamamıza yardımcı olmaktadır. Anlama yeteneği, Amerikan görsel kültür öğelerinden olan medya ürünlerinin ve film özelinde sinema projelerinin daha

bilinçli ve dikkatli bir şekilde değerlendirmemize yardımcı olmakta ve bizi arzu edildiği şekilde dünüştürmeye mani olmaktadır.

KAYNAKÇA

AA. (2019, Eylül 6). İran ve Küba'dan ABD'ye yaptırım tepkisi. https://www.aa.com.tr/tr/dunya/iran-ve-kubadan-abdye-yaptirim-tepkisi-/1574526

Akbal, Ö. (2019, Ocak). "ABD'nin Askeri Güç Uygulamasının Dönüşümü", Elektronik Siyaset Bilimi Araştırmaları Dergisi, 10, 1, 32-41.

Akbulut, H. (2003). "Türden Türselliğe: Kuramlar Çerçevesinde Tür Sinemasına Bir Yaklaşım", Kocaeli Üniversitesi İletişim Fakültesi Araştırma Dergisi, 4, 9 - 38.

Allen, R. C., & Gomery, D. (1985). Film History: Theory and Practice. Knopf.

Altın, M. S. (2022). Görsel Kültürde Görsel İletişim. Görsel İletişimde Disiplinlerarası Yaklaşımlar. Kriter Yayınevi.

American Film Institute. (tarih yok). Afi's 100 Years…100 Movies — 10th Anniversary Edition. https://www.afi.com/afis-100-years-100-movies-10th-anniversary-edition/

Arpacı, M., & Özen, F. (2018, Ocak 15). "İran'da Sinema Endüstrisinin Tarihsel Gelişimi: 1979 ve Sonrası", TRT Akademi, 3, 5, 238-260.

Arslan, M. L. (2011, Aralık 01). "Büyük İşletmeler Devleti: Kuruluş Dönemi Amerikan Ekonomik Büyümesinde Siyasi Yapının Rolü", Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi, 7, 14, 377-394.

Artan, C. (2020, Haziran 30). "Küreselleşme ve popüler kültürün yükselişi", Nosyon: Uluslararası Toplum ve Kültür Çalışmaları Dergisi, 4, 25-35.

Artprice. (tarih yok). The Art Market In 2020. https://www.artprice.com/artprice-reports/the-art-market-in-2020/geographical-breakdown-of-the-art-market/

Aşkan, H. (2021). "Ulusal Anlatı İddiasından Ulusal Kadraja Sığmayan Temsillere: Yakın Dönem Türk Sinemasının 'En İyi Ulusal Filmleri'". Kurgu, 29, 2, 78 - 93.

Atasoy, E. (2010). Kıtalar ve Ülkeler Coğrafyası. Ankara: Ezgi Kitabevi.

Ay, İ. C. (2021). "Marshall “Yardımları” : Türkiye’nin Dışa Bağımlılık Sürecine Etkileri", Biga İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 2, 1, 53-64.

Aydın, A., & Bakıncak, E. (2016). "Uluslararası Güç Dengesi Ve İki Kutupluluk Arasındaki İlişki", C.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 17, 1.

Aydınalp, E. B. (2021). "Roland Barthes’ta Metin ve Eleştiri Dinamiği", Edebi Eleştiri Dergisi, 5, 1, 203-214.

Aytaç, Ö. (2004, Aralık). "Kapitalizm Ve Hegemonya İlişkileri Bağlamında Boş Zaman", C.Ü. Sosyal Bilimler Dergisi, 28, 2, 115-138.

Aytekin, İ. (2013). "Küreselleşme ve Ekonomik Küreselleşme", Bitlis Eren Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 1, 2, 123 - 134.

Balcı, A. (2012). "Sessizden Sesliye: Sinema Dilinin Evrimi", Kocaeli Üniversitesi 1. Sosyal Bilimler Kongresi Kongre Kitabı (s. 51-58).

Barthes, R. (1993). Göstergebilimsel serüven. (S. Rifat, & M. Rifat, Çev.), İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Başaran, D. (2017). "ABD’nin Küresel İmparatorluk Tahayyülü Ve Bunun Aracı Olarak “Büyük Ortadoğu” Projesi", İktisadi Ve İdari Bilimler Dergisi, 6.

Bayram, Y. (2015, 11 04). "Küreselleşme Sürecinde Medya Sektörünün Değişen Doğası ve Türk Medya Sektörüne Yansımaları". Hak İş Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi, 2, 3, 234 - 261.

Bazin, A. (1967). What is Cinema? (H. Gray, Çev.), University of California Press.

Becerikli, İ. B. (2011). "Amerika'nın Kuruluşu ve ABD-Avrupa İlişkileri (1776-1876)", History Studies International Journal of History, 3, 12-103.

Beksaç, E. (2022, Ekim). Edirne - Roma Dönemi ve Görsel Kültür (İkinci Bölüm). https://open.spotify.com/episode/5WodPw95gEF0k4ymF9bf9N?si=T75cbeYWQMOjqdJjTvvzZQ

Beksaç, E. (2022, Kasım). Dünya Kültürleri: Kolomb’un Gelişi ve Sonrası Amerika, https://open.spotify.com/episode/3L0TaaOjE93Osh4uv04zxV?si=_gPS6-evSu2LAdLZTOZbPA

Berger, J. (2007). Görme Biçimleri. İstanbul: Metis Yayınevi.

Berk, M. E. (2017). "Dünya Sinemasında Görsel Efektin Gelişimi: Türk Sinemasındaki Uygulamalar", İnönü Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (İNİF E-Dergi), 189 - 209.

Bilginer Erdoğan, Ş. (2021, Eylül 28). "Görsel Kültürün Küresel Kültüre Dönüşmesinde Kitle İletişim Araçlarının Rolü", Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 25, 3, 109-126.

Bircan, U. (2015). "Roland Barthes ve Göstergebilim", SBARD, 13, 26, 17-41.

Box Office Mojo. (tarih yok). Forrest Gump. https://www.boxofficemojo.com/title/tt0109830/?ref_=bo_tt_tab#tabs adresinden alındı

Brandlife. (tarih yok). Bir Zamanlar Moda Dünyasında. http://www.brandlifemag.com/bir-zamanlar-moda-dunyasinda/

British Museum. (tarih yok). Egyptian Life And Death. https://www.britishmuseum.org/collection/galleries/egyptian-life-and-death#&gid=1&pid=2

Carter, J. (2022, Kasım 29). All About The Benjamins: 10 Best Movies About The American Dream. https://collider.com/best-movies-about-the-american-dream/#lsquo-hustle-amp-flow-rsquo-2005

Cartwright, L., & Sturken, M. (2009). Practices of Looking: An Introduction to Visual Culture. Oxford University Press.

Cartwright, M., & Miller, M. E. (2013, Ekim 28). Zapotec Civilization. https://www.worldhistory.org/Zapotec_Civilization/

Cartwright, M., Harrsch, M., & Miller, M. E. (tarih yok). Olmec Civilization. https://www.worldhistory.org/Olmec_Civilization/

Civelek Oruç, M., & Türkay, O. (2018). "Türkiye Tanıtım Afişlerinin Göstergebilimsel Bir Analizi: Home Of Turkey Afişleri Örneği", Turkish Online Journal of Design Art and Communication, 8, 2, 312-328.

Cochrane, K., & Gold, G. D. (2009, Haziran 12). Hooray for Hollywood: Charlie Chaplin. The Guardian. https://www.theguardian.com/film/2009/jun/13/hollywood-charlie-chaplin

Çaylı, Ş., & Babahanoğlu, V. (2020, Haziran 25). "ABD'nin Küresel Hegemonik Üstünlüğünde Ticaret Savaşlarının Araçsallaştırılması", Uluslararası Kültürel ve Sosyal Araştırmalar Dergisi, 6, 1, 342-355.

Department of State. (tarih yok). Human Rights and Democracy. https://www.state.gov/policy-issues/human-rights-and-democracy/

Department of State. (tarih yok). International Organizations. https://www.state.gov/u-s-contributions-to-international-organizations/

Diken Yücel, D. (2021). "Düşler Fabrikasına Kısa Bir Ziyaret: Hollywood Sineması", SineFilozofi, 6, 12, 1172 - 1174.

Dikmen, B. (2014, Nisan 01). "Görsel Sanatlarda Kültürlerarası Etkileşim ve Melezlik", MSGSÜ Sosyal Bilimler, 9, 27 - 37.

Doğan, T., & Sarı, V. İ. (2014). "Afrika'nın Coğrafi Özelliklerinin Ekonomik Kalkınmasına Etkileri", Coğrafyacılar Derneği Uluslararası Kongresi Bildiriler Kitabı (s. 760-768).

Ebert, R. (1994, Temmuz 6). Forrest Gump movie review & film summary (1994). https://www.rogerebert.com/reviews/forrest-gump-1994

Ecemiş Kılıç, S., & Mutluer, M. (2004). "Coğrafyada Ve Bölge Planlamada Bölge Kavramının Karşılaştırmalı Olarak İrdelenmesi", Ege Coğrafya Dergisi, 13, 17-28.

Eker, M., & Aslan, H. (2010, Temmuz 01). "Görsel Kültür ve Medya Okuryazarlığı: Sanat Eğitiminin Kamusal Açılımı", Milli Eğitim Dergisi, 40, 187, 251-268.

Ellis, J. J. (2014). Revolutionary Summer: The Birth of American Independence. Knopf Doubleday Publishing Group.

Emre, Y. (2016). "Perry Anderson, Amerikan Dış Politikası ve Düşünürleri", Uluslararası İlişkiler Akademik Dergi, 13, 49, 133-136.

Encyclopedia Britannica. (2019, Nisan 11). Chinese Pottery. https://www.britannica.com/art/Chinese-pottery/images-videos

Encyclopedia Britannica. (2023, Nisan 3). Hollywood: History, Movies, Sign, & Facts. https://www.britannica.com/place/Hollywood-California

Encyclopedia Britannica. (2023, Ocak 16). Monroe Doctrine. https://www.britannica.com/event/Monroe-Doctrine

Encyclopedia Britannica. (2023, Mart 16). George Wallace | Biography, Facts, & 1968 Presidential Candidacy. https://www.britannica.com/biography/George-C-Wallace

Encyclopedia Britannica. (tarih yok). American literature - The 19th century. https://www.britannica.com/art/American-literature/The-19th-century

Encyclopedia Britannica. (tarih yok). Hollywood Summary. https://www.britannica.com/summary/Hollywood-California

Encyclopedia Britannica. (tarih yok). Industrial Revolution: Definition, History, Dates, Summary & Facts. https://www.britannica.com/event/Industrial-Revolution

Encyclopedia Britannica. (tarih yok). The United States Army - The U.S. Army in the 21st Century. https://www.britannica.com/topic/The-United-States-Army/The-U-S-Army-in-the-21st-century

Encyclopedia Britannica. (tarih yok). The United States Army - World War II, the Korean War, and the Cold War. https://www.britannica.com/topic/The-United-States-Army/World-War-II-the-Korean-War-and-the-Cold-War

Encyclopedia. (tarih yok). 4 The Rise of Cable Television https://www.encyclopedia.com/arts/news-wires-white-papers-and-books/rise-cable-television

Engin, A. (2020, Ağustos 4). "Yazılı medya tamam, ya görsel medya?", https://t24.com.tr/yazarlar/aydin-engin/yazili-medya-tamam-ya-gorsel-medya,27572

Etcoff, N. (2011). Survival of the Prettiest: The Science of Beauty. Knopf Doubleday Publishing Group.

Fantozzi, S. (2014, Ekim 31). Dear Kate Responds To 'The Perfect Body' Victoria's Secret Campaign With An Updated Version. https://www.bustle.com/articles/47035-dear-kate-responds-to-the-perfect-body-victorias-secret-campaign-with-an-updated-version

Farhi, P., Rosenfeld, M., & Williamson, M. (1998, Ekim 25). Made in America. https://www.washingtonpost.com/wp-srv/inatl/longterm/mia/part1.htm

Fener, S. (2017). Günümüzün sinema akımları. https://www.antraktsinema.com/makale.php?id=773

Fergie, D. (2022, Mart 24). How American Culture Ate the World: A review of "A Righteous Smokescreen" by Sam Lebovic. https://newrepublic.com/article/165836/american-culture-ate-world-righteous-smokescreen-globalization-review

Fiedel, S. j., & Kuzmin, Y. V. (2010). "Is More Precise Dating Of Paleoindian Expansion Feasible?", Radiocarbon, 52, 2, 337-345.

Filmfreeway. (tarih yok). Home. https://filmfreeway.com/festivals?utf8=%E2%9C%93&config%5B%5D=entry_fees&config%5B%5D=years_running&config%5B%5D=runtime&config%5B%5D=region&config%5B%5D=submit&has_query=&ga_search_category=Festival&q=&call_for_entries=0&ft_gold=0&ft_ff=0&ft_ff=1&ft_sc=0&

FilmLoverss. (2016, Haziran 20). 6 Dakikada Hollywood'un Popüler Filmleri İçindeki Eksiklikler - Filmloverss. https://filmloverss.com/6-dakikada-hollywoodun-populer-filmlerinin-eksiklikleri/

Finish Films. (tarih yok). Best Film Festivals in North America. http://finishfilms.ir/n-america/

Flagg, J. M. (tarih yok). I Want You for the U.S. Army. https://www.loc.gov/pictures/item/2002718900/

Garoian, C. R., & Gaudelius, Y. M. (2004). "The Spectacle of Visual Culture". Studies in Art Education, 45, 4, 298-312.

Gay, R., & Goodman, J. (tarih yok). Fifty Years Ago, Protesters Took on the Miss America Pageant and Electrified the Feminist Movement. https://www.smithsonianmag.com/history/fifty-years-ago-protestors-took-on-miss-america-pageant-electrified-feminist-movement-180967504/

Gettysburg Flag. (tarih yok). History of American Wars. https://www.gettysburgflag.com/history-of-american-wars

Gienow-Hecht, J. (2022). US Cultural Diplomacy Transatlantic Cultures. https://www.transatlantic-cultures.org/pt/catalog/us-cultural-diplomacy

Goldsmith, B., Ward, S., & O'Regan, T. (2012). "Global and Local Hollywood". InMedia, 1, 1-11.

Gök, K. (2017, Şubat 01). "Fotoğraf Sanatında Resimselliğin 1850-1900 Döneminde Empresyonist Hareketle Etkileşimi". Yıldız Journal of Art and Design, 3, 2, 110-138.

Güner, İ., & Ertürk, M. (2020). Kıtalar ve Ülkeler Coğrafyası. İstanbul: Pegem.

Güneş, A. (2013). "Göstergebilim Tarihi", Humanities Sciences, 8, 4, 332 - 348.

Gürbüz, M. (2002, Eylül 1). "Bir İdeal Bir Amerikan Başkanı ve Onun Başarısızlığı : Başkan Wilson ve Milletler Cemiyeti", Atatürk Yolu Dergisi, 8, 29, 87-99.

Hatipler, M. (2016). Ekonomik Boyutuyla Görsel Kültür ve Kültür Endüstrisi. Sakarya: Değişim Yayınları.

Hekimoğlu, Y. (1967, Mayıs 15). "Sinema Silahtır". İslam Medeniyeti Dergisi, 1, 1, 38-39.

History (2009, Kasım 12). Seven Years' War. https://www.history.com/topics/european-history/seven-years-war

History (2022, Ağustos 22). 13 Koloni. https://www.history.com/topics/colonial-america/thirteen-colonies

History. (2019, Eylül 30). Westward Expansion. https://www.history.com/topics/19th-century/westward-expansion

History. (tarih yok). Industrial Revolution: Definition, Inventions & Dates. https://www.history.com/topics/industrial-revolution/industrial-revolution#the-industrial-revolution-in-the-united-

Hoffman, J. (2020, Nisan 24). I've Never Seen ... Forrest Gump. https://www.theguardian.com/film/2020/apr/24/ive-never-seen-forrest-gump

Hollywoodreporter. (tarih yok). Awards. https://www.hollywoodreporter.com/t/awards/

Howells, R., & Negreiros, J. (2012). Visual Culture. Wiley.

IMDb. (tarih yok). Tom Hanks in Forrest Gump (1994). https://www.imdb.com/title/tt0109830/

IMF. (tarih yok). Home. https://www.imf.org/en/Publications/WEO/weo-database/2021/October/weo-report?c=512.914.612.171.614.311.213.911.314.193.122.912.313.419.513.316.913.124.339.638.514.218.963.616.223.516.918.748.618.624.522.622.156.626.628.228.924.233.632.636.634.238.662.960.4

Independent Türkçe. (2021, Kasım 11). Joseph Nye'nin Dünya Görüşü. https://www.indyturk.com/node/434421/d%C3%BCnyadan-sesler/joseph-nyenin-d%C3%BCnya-g%C3%B6r%C3%BC%C5%9F%C3%BC

İpek, E., & Karagöl, E. T. (2020, Haziran 30). "Geleneksel Kalkınma Yardımı Anlayışına Eleştirel Bir Bakış", OPUS International Journal of Society Researches, 15, 10, 5410-5437.

İrmiş, A., & Gök, E. E. (2008). "Az Gelişmiş Ülkelerde Fason Üretim ve Örgütsel Vatandaşlık Olgusu". Akademik İncelemeler, 3, 1, 193-219.

İyem, C., & Yalçın, T. (2016, Aralık 01). "Sinema Sektöründe Emek Süreci: Yönetmenler Örneği", Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi, 6, 15, 120-142.

Jacobs, E., & Hacker, J. (2008, Mayıs 28). The Rising Instability of American Family Incomes, 1969-2004: Evidence from the Panel Study of Income Dynamics. https://www.epi.org/publication/bp213/

Jenkins, P. (2022, Mart 27). Why Is Film Important to Society. April 3, 2023 tarihinde brilliantio: https://brilliantio.com/why-is-film-important-to-society/#

Kantarcı, Ş. (2012, Haziran 01). "Soğuk Savaş Sonrası Uluslararası Sistem: Yeni Sürecin Adı “Koalisyonlar Dönemi mi?", Güvenlik Stratejileri Dergisi, 8, 16, 47-84.

Kaos GL. (tarih yok). Gökkuşağı Bayrağının Tasarımcısı Gilbert Baker Hayatını Kaybetti. https://kaosgl.org/haber/gokkusagi-bayraginin-tasarimcisi-gilbert-baker-hayatini-kaybetti

Kara, T. (2014). "Kültür Endüstrisi Kavramı Çerçevesinde Medya Ürünleri: Eleştirel Yaklaşım", Turkish Online Journal of Design Art and Communication, 4, 1, 51-60.

Karaman, E. (2017). "Roland Barthes Ve Charles Sanders Peirce'in Göstergebilimsel Yaklaşımlarının Karşılaştırılması", İstanbul Aydın Üniversitesi Dergisi, 9, 2, 25-36.

Kaya, F. (2017, Ekim 30). "Coğrafi Potansiyelleri Temelinde Türkiye Jeopolitiği ve Dünya Siyasetindeki Yeri", Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 3, 2, 1-14.

Kekevi, M., & Duali, Ş. M. (2020, Aralık 30). "Kuzey Amerika Yerlilerinin Geçişleri Üzerine Bir İnceleme", Tokat İlmiyat Dergisi, 8, 2, 819-834.

KFF. (2023, Şubat 10). Breaking Down the U.S. Global Health Budget by Program Area. https://www.kff.org/global-health-policy/fact-sheet/breaking-down-the-u-s-global-health-budget-by-program-area/

Kırel, S. (2006). "Küresel Seyircilik, Hollywood ve "Öteki" Sinemalar Bağlamında İran Filmlerinin Konumlandırılması", Galatasaray Üniversitesi İlet-i-şim Dergisi, 4, 51-69.

Kırık, A. M. (2013). "Sinemada Renk Öğesinin Kullanımı: Renk ve Anlatım İlişkisi", 21. Yüzyılda Eğitim Ve Toplum Eğitim Bilimleri Ve Sosyal Araştırmalar Dergisi, 2, 6, 71-83.

Kim, M., & Brunn-Bevel, R. J. (2019). "Hollywood's Global Expansion and Racialized Film Industry". SAGE Journals, 44, 1, 37 - 66.

Kodaman, T., & Hacibektaşoğlu, A. (2022, Aralık 24). "Uluslararası İlişkilerde Güç Olgusu: Sert ve Yumuşak Güç", Hakkari Review, 6, 2, 95-122.

Konukçu, Y. (2018, Ekim 15). "Devletlerin Küresel ve Bölgesel Güç Olma Stratejileri", Uluslararası Ekonomi Siyaset İnsan ve Toplum Bilimleri Dergisi, 1, 3, 203-2014.

Krupnick, E. (2014, Kasım 5). These Women Are Showing Victoria's Secret What a "Perfect Body" Really Looks Like. https://www.mic.com/articles/103474/now-this-is-the-kind-of-underwear-ad-women-can-feel-good-about

Kurt, Ş. (2018, Haziran 30). "Sinema İzleme Kültürü ve Toplumsal Gelişimi". Asya Studies-Academic Social Studies/Akademik Sosyal Araştırmalar, 4, 23-38.

Kurtuluş, B. (2010, Ekim 21). "Amerika Kıtasının Keşfi: Kuzey Amerika- Asya Bağlantısı", Journal of Social Policy Conferences, 0, 49, 874-886.

Lang, B. (2011, Temmuz 28). Hollywood's Global Expansion: New Markets, More Diversity, Bigger Profits. https://www.reuters.com/article/idUS419773986920110728

Lars Krutak. (2013, Haziran 3). The Art Of Nature: Tattoo History Of Western Oceania https://www.larskrutak.com/the-art-of-nature-tattoo-history-of-western-oceania/ adresinden alındı

Leach, A. (2015, Ağustos 24). The 15 Most Important Cities in Fashion Right Now. https://www.highsnobiety.com/p/fashion-capital-list/

Levy, D. S. (2018, Ocak 19). Behind the Protests Against the Vietnam War in 1968. https://time.com/5106608/protest-1968/

Library of Congress. (tarih yok). Great Depression and World War II, 1929-1945, U.S. History Primary Source Timeline. https://www.loc.gov/classroom-materials/united-states-history-primary-source-timeline/great-depression-and-world-war-ii-1929-1945/

Library of Congress. (tarih yok). Overview, Civil War and Reconstruction, 1861-1877. https://www.loc.gov/classroom-materials/united-states-history-primary-source-timeline/civil-war-and-reconstruction-1861-1877/overview/

Library of Congress. (tarih yok). Overview, Progressive Era to New Era, 1900-1929 https://www.loc.gov/classroom-materials/united-states-history-primary-source-timeline/progressive-era-to-new-era-1900-1929/overview/

Library of Congress. (tarih yok). Overview, Rise of Industrial America, 1876-1900. https://www.loc.gov/classroom-materials/united-states-history-primary-source-timeline/rise-of-industrial-america-1876-1900/overview/

Library of Congress. (tarih yok). Overview, Rise of Industrial America, 1876-1900. https://www.loc.gov/classroom-materials/united-states-history-primary-source-timeline/rise-of-industrial-america-1876-1900/overview/

Library of Congress. (tarih yok). Pre-Civil War African-American Slavery. https://www.loc.gov/classroom-materials/united-states-history-primary-source-timeline/national-expansion-and-reform-1815-1880/pre-civil-war-african-american-slavery/

Library of Congress. (tarih yok). Reconstruction and Rights, Civil War and Reconstruction, 1861-1877. https://www.loc.gov/classroom-materials/united-states-history-primary-source-timeline/civil-war-and-reconstruction-1861-1877/reconstruction-and-rights/

Library of Congress. (tarih yok). The Post War United States, 1945-1968. https://www.loc.gov/classroom-materials/united-states-history-primary-source-timeline/post-war-united-states-1945-1968/

Library of Congress. (tarih yok). The United States Constitution, The New Nation, 1783 - 1815. https://www.loc.gov/classroom-materials/united-states-history-primary-source-timeline/new-nation-1783-1815/united-states-constitution/

Library of Congress. (tarih yok). U.S. Participation in the Great War (World War I), Progressive Era to New Era, 1900-1929. https://www.loc.gov/classroom-materials/united-states-history-primary-source-timeline/progressive-era-to-new-era-1900-1929/united-states-participation-in-world-war-i/

Locke, J. (2013). Insan Anligi Üzerine Bir Deneme. (V. Hacıkadiroğlu, Çev.) İstanbul: Kabalci Yayinevi.

Lulus. (2017, Ocak 1). Fashion and American Culture: A Century of Influence. https://www.lulus.com/blog/resources/american-fashion-trends/

MacDonald, G. P. (2009). "The Limits of Power: The End of American Exceptionalism by Andrew J. Bacevich. (Book Review)", Woodrow Wilson School of Public and International Affairs, 20, 0, 153-156.

Maisuwong, W. (2012). "The Promotion of American Culture through Hollywood Movies to the World", International Journal of Engineering Research & Technology (IJERT), 1, 4, 1-7.

U.S. Public Diplomacy. (tarih yok). *Making the Case*. https://uscpublicdiplomacy.org/publication/making-case-us-public-diplomacy

Mamur, N. (2012, Aralık 01). "Görsel Kültürün Çağdaş Sanat Uygulamalarında Sorgulanması", Sanat ve Tasarım Dergisi, 1, 10, 79-90.

Mark, J. J., Nowojewski, A., & Avari, B. (2020, Ekim 7). Indus Valley Civilization. https://www.worldhistory.org/Indus_Valley_Civilization/

Mark, J. J., Tilford, C., & Gibson, C. (2012, Temmuz 6). Maya Civilization. https://www.worldhistory.org/Maya_Civilization/

MarketResearch. (tarih yok). Global Music Festival Market Research Report 2023-Competitive Analysis, Status and Outlook by Type, Downstream Industry, and Geography, Forecast to 2029. https://www.marketresearch.com/Maia-Research-v4212/Global-Music-Festival-Research-Competitive-33609711/

Martinelli, G. (2022, Mart 16). Amerikan Sanatı: "Takipçiden" "Etkileyiciye". https://www.artmajeur.com/tr/magazine/5-sanat-tarihi/amerikan-sanati-takipciden-etkileyiciye/331267

Mayda, M. (2022, Temmuz 22). "Digital Footprint Management In Dıigital Visual Culture". Erciyes İletişim Dergisi, 9, 2, 1031 - 1044.

Metz, C. (1991). Film Language : A Semiotics of the Cinema. (M. Taylor, Çev.) University of Chicago Press.

Michelin. (tarih yok). USA Restaurants. https://guide.michelin.com/us/en/selection/united-states/restaurants

Military. (tarih yok). US Military History. https://www.military.com/history

Mirrlees, T. (2018). Global Hollywood: An Entertainment Imperium, by Integration. Cineaction. https://cineaction.ca/issue-99/global-hollywood-an-entertainment-imperium-by-integration/

Mirzoeff, N. (1998). What is the Visual Culture. The Visual Culture Reader, Routledge. (s. 3-13).

Mirzoeff, N. (2016). How to See the World: An Introduction to Images, from Self-Portraits to Selfies, Maps to Movies, and More. Basic Books.

Mitrik, P. (2019). The European Co-production Treaties: A Short History and a Possible Typology. European Film and Television Co-production: Policy and Practice (s. 63–82).

Morie, J. (1998). "CGI Training for the Entertainment Film Industr". Computer Graphics and Applications, 18, 30-37.

Museo Reina Sofia. (2013, Mayıs 1). Pablo Picasso (Pablo Ruiz Picasso) - Guernica. https://www.museoreinasofia.es/en/collection/artwork/guernica

National Geographic. (2022, Mayıs 19). The Nok Culture. https://education.nationalgeographic.org/resource/nok-culture/

Neelakandan, A. (2020, Temmuz 28). Re-Vilifying Swastika: A History Of Branding Hindu Icon As 'Symbol Of Hate'. https://swarajyamag.com/ideas/re-vilifying-swastika-a-history-of-branding-hindu-icon-as-symbol-of-hate

Nevins, A., & Commager, H. S. (2014). ABD Tarihi. (H. İnalcık, Çev.) İstanbul: Doğu Batı Yayınları.

NKFU. (2023, Şubat 6). Amerikan Müzik Sanatı ve Kültürünün Gelişimi Hakkında Bilgi. https://www.nkfu.com/amerikan-muzik-sanati-ve-kulturunun-gelisimi-hakkinda-bilgi/

NobelPrize (tarih yok). Prizes. https://www.nobelprize.org/prizes/lists/all-nobel-prizes-in-literature/

Nye, J. S. (2004). Soft Power: The Means To Success In World Politics. PublicAffairs.

Nye, J. S. (2011, Mart 13). Challenges of Combining Hard and Soft Power | Op-eds – Gulf News. March 24, 2023 tarihinde Gulf News: https://gulfnews.com/opinion/op-eds/challenges-of-combining-hard-and-soft-power-1.775373 adresinden alındı

Nye, J. S. (2021, Kasım 2). American Democracy and Soft Power by Joseph S. Nye, Jr. https://www.project-syndicate.org/commentary/american-democracy-and-soft-power-by-joseph-s-nye-2021-11

Oberholtzer, C. (1995). "The Re-Invention of Tradition and the Marketing of Cultural Values", Anthropologica, 37, 2, 141-153.

Onedio. (2021, Temmuz 16). Dizi İhracatında Hollywood'dan Sonra Dünya İkincisiyiz. Bu Başarının Sırları Neler? https://onedio.com/haber/dizi-

ihracatinda-hollywood-dan-sonra-dunya-ikincisiyiz-bu-basarinin-sirlari-neler-992878

Orta, N. (2008). "Hollywood Sinemasına Karşı Avrupa Film Politikaları ve Geliştirilen Korumacı Tedbirler", Marmara İletişim Dergisi, 13, 13, 161-169.

Oscars. (tarih yok). 67th Oscars Highlights. https://www.oscars.org/videos-photos/67th-oscars-highlights

Oscars. (tarih yok). The 67th Academy Awards. https://www.oscars.org/oscars/ceremonies/1995

Ölçekçi, H. (2020, Temmuz 28). "Dijital İletişim ve Küresel Kültürel Etkileşimin Homojenleşme, Kutuplaşma ve Melezleşme Süreçleri", İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi, 2020, 50, 146 - 163.

Özbaş, S., Demirbaş, S., Büyükçerçi, A., Kaan, B., Odabaşı, E., Barındık, G., & Toraman, B. (2021, Ekim 3). Hollywood Tarihi: Sinema Endüstrisinin Asırlık Serüveni. https://sineturkiye.com/hollywood-tarihi-sinema-endustrisinin-asirlik-seruveni/

Özdemir, M. (2021, Aralık 29). "Mağara Resimleri Bize Ne Anlatır? Paleolitik Çağ Mağara Resimleri Bağlamında Tarih Öncesi İnancına İlişkin Bazı Sorgulamalar", Tarih ve Gelecek Dergisi, 7, 4, 825 - 843.

Özdemir, N. (2009). "Kültür Ekonomisi ve Endüstrileri İle Kültürel Miras Yönetimi İlişkisi", Milli Folklor, 21, 84, 73–86.

Özdemir, Ö. (2017, September 24). Hollywood Hep Aynı Masalı Anlatıyor: Kahramanın Sonsuz Yolculuğu. https://sendika.org/2017/09/hollywood-hep-ayni-masali-anlatiyor-kahramanin-sonsuz-yolculugu-onder-ozdemir-446757/

Özel Sağlamtimur, Z. (2010). "Dijital Sanat", Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 10, 3, 2013-238.

Özel, C. (2018, Mayıs 15). "Yumuşak Güce Bütünsel Bakış", Güvenlik Bilimleri Dergisi, 7, 1, 1-27.

Özlük, E., & Doğan, F. (2017, Ocak). "Keşiften Kuruluşa ABD Tarihi: Bir Özgürlük Hikâyesi mi, Bir Yıkım mı?", TYB Akademi, 19, 121-149.

Öztürk, T., & İrfanoğlu, E. (2021, 05 07). "Amerikan Dış Politikasında Jeopolitiğin Önemi", Akdeniz İİBF Dergisi, 21, 1, 17-27.

Pafort-Overduin, C., & Gomery, D. (2011). Movie History: A Survey. Routledge.

Pardo, A. (2007). The Europe-Hollywood Coopetition: Cooperation and Competition in the Global Film Industry. EUNSA.

Payam, M. M. (2018, Temmuz 02). "Güvenlik Bağlamında Güç Kullanımı ve Algı(lama) Yönetimi". Mecmua, 5, 15-25.

Pınar, L. (2017, Mart 19). "Amerika Birleşik Devletleri'nin Yumuşak Gücü ve Hollywood". İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi, 6, 1, 253-274.

Pınarbaş, Y. (2017, Ekim 24). "Sanatta İmgenin Temsil Niteliği ve Toplum", Görünüm, 2, 3, 22 - 29.

Pinn, I. (2018, Nisan 6). Ingram Pinn's Illustration of the Week: Trade Wars. https://www.ft.com/content/1fde8e3c-38f6-11e8-8eee-e06bde01c544

Pressberg, M. (2017). IMAX Is Moving Away From 3-D: 'Consumers Have Shown a Strong Preference'. https://www.thewrap.com/imax-moving-away-3d-consumers-shown-strong-preference/

Pringle, R. W. (2023, Mart 1). Central Intelligence Agency, History, Organization, Responsibilities, Activities, & Criticism. https://www.britannica.com/topic/Central-Intelligence-Agency

Rice, C. (2008). "Rethinking the National Interest American Realism for a New World", Foreign Affairs, 87, 4, 2-26.

Roeder Jr., G. H. (1998). "Filling in the Picture: Visual Culture", Reviews in American History, 26, 1, 275–293.

Rogers, A. (tarih yok). The Most-Iconic Food in Every State | Best Food in America by State : Food Network. https://www.foodnetwork.com/restaurants/packages/best-food-in-america/photos/most-iconic-food-united-states

Rose, G. (2001). Visual Methodologies. SAGE Publications.

Rose, S. (2020, Eylül 12). American Horror Story: How the US Lost its Grip on Pop Culture. https://www.theguardian.com/culture/2020/sep/12/american-horror-story-how-the-us-lost-its-grip-on-pop-culture

Royal Marines Cadet Sports Mouth. (tarih yok). 13 Koloni: Harita, Orijinal Eyaletler ve Bölgeler. https://tr.royalmarinescadetsportsmouth.co.uk/13-colonies

Sardone, A. (2021, Ağustos 15). Hollywood's Influence On Fashion. https://www.universityoffashion.com/blog/hollywoods-influence-on-fashion/

Sarıöz Gökten, Y. (2020, Şubat 29). "Küresel Kamusal Bir Mal Olarak ABD Hegemonyası", Turkish Studies - Social Sciences, 15, 335-347.

Satır, M. E., & Çetin, C. (2019, Haziran). "Toplumsal Gerçekliğin İdeolojik İnşasında Bir Kitle İletişim Aracı Olarak Sinemanın Rolü: Potemkin Zırhlısı Filmi Örneği", Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Uluslararası Hakemli Dergisi, 27, 2, 129-146.

Savaşer, I. (2020, Mayıs 20). Amerika'da Postmodernizm. http://kolajart.com/wp/2020/05/20/isil-savaser-amerikada-postmodernizm/

Schiller, H. I. (1976). Communication and Cultural Domination. International Arts and Sciences Press.

Schroeder, J. E. (2002). Visual Consumption. Taylor & Francis Group.

Scott, A. J. (2006). Origins and Growth of the Hollywood Motion-Picture Industry: The First Three Decades. https://www.researchgate.net/publication/290845435_Origins_and_Growth_of_the_Hollywood_Motion-Picture_Industry_The_First_Three_Decades

Sekmen, M. (2022). Film Türlerinin Tarihsel Diyalektik Gelişimi. Film Türleri Anlatı Yapısı ve Uylaşımlar (Cilt 1, s. 7-16). içinde. Konya: Eğitim Yayınevi.

Serdaroğlu, F. (2016, Haziran 01). Sinema Neden Sanattır? Sinemayı Sanat Olarak Ele Alan Bir Araştırma Ne Tür Bir Yaklaşım Benimsemelidir? Kurgu, 24(2), 113 - 125.

SIPRI. (2022). Military Expenditure. https://www.sipri.org/research/armament-and-disarmament/arms-and-military-expenditure/military-expenditure

Sözen, M. (2013). "Sinemada Anlam Yaratan Bir Öğe Olarak Işık Tasarımı ve Örnek Çözümlemeler", Selçuk İletişim, 7, 4, 152 - 168.

Sözen, M. (2017, Temmuz 01). "Anlatımsal Bir Öğe Olarak Sinemada Ses Efektleri: Tanımlamalar, Filmler, Çözümlemeler", Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler Dergisi, 61, 477 - 503.

Stephen Follows. (2019, Nisan 22). Which Countries Most Commonly Team Up To Create Film Co-Productions? https://stephenfollows.com/most-frequent-co-producing-nations/

STGM. (2021, Mayıs 4). Amerika Birleşik Devletleri Uluslararası Kalkınma Ajansı, İnsani Yardım Bürosu Fon Çağrısı. https://www.stgm.org.tr/amerika-birlesik-devletleri-uluslararasi-kalkinma-ajansi-insani-yardim-burosu-fon-cagrisi

Sunder, K. (2021, Ağustos 17). The Ancient Symbol That was Hijacked by Evil. https://www.bbc.com/culture/article/20210816-the-ancient-symbol-that-was-hijacked-by-evil

Sümer, G. (2008). "Amerikan Dış Politikasının Kökenleri ve Amerikan Dış Politik Kültürü", Uluslararası İlişkiler, 5, 19, 119-144.

Şahin, A. (tarih yok). "Kültür Endüstrisi Bağlamında Sinema ve Amerikan Sineması", ODÜSOBİAD, 11, 2, 349-364.

Şen, A. F. (2021). Kripto Para Reklamlarındaki Örtülü Anlam: Olmayan Şeyin Görseli Ne Anlatıyor? Meriç Uluslararası Sosyal ve Stratejik Araştırmalar Dergisi, 5(13), 117 - 135.

T.C. Dışişleri Bakanlığı. (tarih yok). Amerika Birleşik Devletleri'nin Ekonomisi. mfa.gov: https://www.mfa.gov.tr/amerika-birlesik-devletleri-ekonomisi.tr.mfa

TDK, (tarih yok). Metodoloji. https://sozluk.gov.tr/

TDK. (tarih yok). Tarif. https://sozluk.gov.tr/ adresinden alındı

The Guardian. (1994, Ekim 6). Forrest Gump https://www.theguardian.com/film/News_Story/Critic_Review/Guardian_review/0,,544587,00.html

The White House. (tarih yok). Briefing Room. https://www.whitehouse.gov/briefing-room/

Torun, H. (2019, Temmuz 02). "Görsel Dil ve Dünya İlişkisi Üzerinden Modernizmin Eleştirisi", Beykoz Akademi Dergisi, 7, 1, 168 - 179.

Travegeo. (tarih yok). Forrest Gump's Running Route. https://travegeo.com/Forrest_Gump

Trent, M. (2012). "Many Stirring Scenes: Henry Darger's Reworking of American Visual Culture", American Art, 26, 1, 74-101.

Truslow Adams, J. (1931). The Apic Of America. Blue Ribbon Books.

Tuğan, N. H. (2017). "Sinematografinin Sinemasal Anlamın Oluşturulmasında Etkisi : Prometheus 2012 Rıdley Sccot Filminde Görüntü Düzenlenmesi", Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi, 4, 11, 215 - 233.

Türkiye Fulbright Eğitim Komisyonu. (tarih yok). Hakkımızda. https://fulbright.org.tr/hakkimizda

Türkmenoğlu, H. (2014, Haziran 01). Teknoloji İle Sanat İlişkisi Ve Bir Dijital Sanat Örneği Olarak Instagram. Ulakbilge Sosyal Bilimler Dergisi, 2(4), 87-100.

U.S. Embassy and Consulates in Turkey. (2023, Şubat 17). ABD Uluslararası Kalkınma Ajansı (USAID) Türkiye'de Depremden Etkilenen Topluluklara Acil Yardım Malzemesi Gönderiyor. https://tr.usembassy.gov/tr/abd-uluslararasi-kalkinma-ajansi-usaid-turkiyede-depremden-etkilenen-topluluklara-acil-yardim-malzemesi-gonderiyor/

U.S. Embassy and Consulates in Turkey. (tarih yok). Exchange Programs. https://tr.usembassy.gov/education-culture/exchange-programs/

Uğur, U., & Yücel, A. (2020). "Göstergelerarasılık Bağlamında Sinema, Tiyatro, Edebiyat ve Fotoğraf", Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi, 10, 2, 528 - 548.

UHM Library. (tarih yok). Lesson for Anti-Expansionists. https://digital.library.manoa.hawaii.edu/items/show/31967#?c=0&m=0&s=0&cv=0&xywh=-56%2C-88%2C945%2C601

UNESCO. (tarih yok). Decorated Cave of Pont d'Arc, known as Grotte Chauvet-Pont d'Arc, Ardèche. https://whc.unesco.org/en/list/1426/

United States Department of State. (2021, Ocak 20). Non-Governmental Organizations (NGOs) in the United States. https://www.state.gov/non-governmental-organizations-ngos-in-the-united-states/

University of Iowa Libraries. (tarih yok). Comics & Culture - Exhibitions. https://www.lib.uiowa.edu/exhibits/previous/comics/

USAID. (tarih yok). Education. https://www.usaid.gov/education

USAID. (tarih yok). Promoting Good Governance, Democracy, Human Rights & Governance. https://www.usaid.gov/democracy/promoting-good-governance

Uygur, E., & Uygur, F. (2014, Mart 01). "Fransız Sömürgecilik Tarihi Üzerine Bir Araştırma", Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi, 173, 273-286.

Üç, N. (2019). "Eleştirel Bilincin Körelmesinin Somut Bir Göstergesi Olarak Kültür Endüstrileri ve Geleneksel Değer Kodlarının Çözülüşü". Simetrik İletişim Araştırmaları Dergisi, 1, 1, 48-64.

Ülker Erkan, A. (2010). "Amerika Birleşik Devletleri ve Sovyetler Birliği Arasındaki Soğuk Savaş Yıllarında Amerikan Dış Politikası". Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 8, 1, 183-194.

Ünlü Dalaylı, F. (2021). "Görsel Medya Etkisiyle Ortaya Çıkan Kültürel Emperyalizm ve Propaganda Aracı Olarak Amerikan Sineması: Marvel – Captain Amerıca – Winter Soldier Örneği", Kurgu, 29, 2, 40-59.

Venue Report. (2019, Mayıs 7). 22 Celebrations of Culture From Around the World. https://www.venuereport.com/roundups/22-celebrations-of-culture-from-around-the-world/entry/20/

Von Eschen, M. (2006). "Globalizing Popular Culture in the "American Century" and Beyond", OAH Magazine of History, 20, 4, 56-63.

Vuving, A. (2009, Eylül 1). How Soft Power Works. https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1466220

Webometrics. (tarih yok). Ranking Web of Universities. https://www.webometrics.info/en/americas/USA

World History Encyclopedia. (tarih yok). Assyrian Lion Hunt Relief (Illustration). https://www.worldhistory.org/image/96/assyrian-lion-hunt-relief/

Yalçın, H., & İlhan, B. (2020, Aralık 30). "Tek Kutuplu Sistemde Süper Güç Davranışı: Soğuk Savaş Sonrası Amerikan Dış Politikası ve Trump Dönemi", Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 21, 2, 545-560.

Yaşar, A., & Akengin, H. (2022, Aralık). "İngiliz Sömürgeciliği ile Emperyalizminin Gelişimi ve Özellikleri", Süleyman Demirel Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, 57, 426-444.

Yatağan, A. G. (2018). "Sert Güç Unsurlarının Yumuşak Güç Aracı Olarak Etkileri", Kara Harp Okulu Bilim Dergisi, 28, 2, 69-94.

Yetimova, S., & Odabaş, B. (2018). "Sinema Dergilerinin Ulusötesi Temalı Filmlere Yaklaşımı Bağlamında Kültürlerarası Farklılıklar: Positif (Fransa) ve Altyazı (Türkiye) Dergileri Üzerine Bir Envanter Çalışması", Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi, 30, 385 - 409.

Yılmaz, A. (2014, Ocak 08). "Sanat ve Siyaset İlişkisinin Dönüşümü". Art-e Sanat Dergisi, 7, 14, 285 - 315.

Yılmaz, A. (2020). "İnsan Ticaretinin Kamu Spotu Reklamlarında Sunumu: Roland Barthes'in Mit Olgusu Üzerinden Göstergebilimsel Analiz", Göç Araştırmaları Dergisi, 6, 1, 8-34.

Yılmaz, E. (2018, Eylül 7). Bilim-Teknoloji Politikası ve Yapılanması-1: Amerika Örneği. https://www.linkedin.com/pulse/kamu-bilim-teknoloji-politikas%C4%B1-ve-yap%C4%B1lanmas%C4%B1-1-erdal-y%C4%B1lmaz/?originalSubdomain=tr

YouTube. (2021, Haziran 25). Seeing Is Believing: The Visual Effects Of "Forrest Gump". https://youtu.be/Q8Z-yoyEwew

Zengin, F. (2022). "Dijital Akış Platformlarının “Yıkıcı” Etkisi: Sinemanın Geleceğine Dair Güncel Tartışmalar ve Bir Değerlendirme", Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 47, 194 - 210.

Zeytinoğlu, Ö. (2020, Aralık 02). "Bir İnsanlık Trajedisi: Kuzey Amerika Kızılderililerinin Trajik Öyküsü", Uluslararası Suçlar ve Tarih, 21, 191-213.

DİZİN

ABD, i, xi, 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 40, 58, 107, 108, 112, 114, 124, 127, 128, 129, 140, 159, 160
Amerika, i, iii, xi, 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 17, 18, 21, 23, 25, 28, 33, 41, 46, 50, 54, 58, 61, 62, 63, 67, 82, 84, 85, 86, 90, 93, 107, 108, 111, 112, 113, 114, 117, 119, 120, 121, 123, 125, 127, 128, 139, 140, 141, 145, 148, 158, 159, 160, 161
Amerikan, i, iii, 1, 2, 4, 6, 7, 8, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 40, 41, 42, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 57, 60, 62, 64, 65, 66, 67, 70, 74, 75, 76, 77, 78, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 89, 91, 96, 98, 99, 100, 102, 103, 105, 106, 107, 109, 111, 114, 116, 120, 121, 126, 127, 128, 129, 130, 132, 134, 136, 137, 144, 145, 149, 153, 154, 155, 157, 158, 159, 160, 161
Amerikan kültürü, 22
Amerikan sineması, 41, 160, 161
Askeri, 1, 3, 4, 5, 15, 16, 19, 98, 101, 111, 113, 155
Bağımsızlık, 11, 12, 106, 107
Diplomasi, 25, 26
Eğitim, 21, 25, 26, 27, 39, 64, 75
Ekonomik, 8, 15, 17, 18, 19, 20, 28, 32, 48
film, ii, 22, 34, 39, 41, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 53, 57, 59, 60, 63, 66, 67, 152, 161
Forrest, i, ii, iii, 1, 2, 7, 52, 53, 54, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 89, 91, 94, 95, 97, 98, 99, 100, 101, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161
Forrest Gump, i, ii, iii, 1, 2, 7, 52, 53, 54, 56, 57, 58, 59, 60, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 73, 74, 76, 77, 80, 85, 86, 87, 99, 104, 106, 107, 111, 129, 130, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 148, 152, 153, 157, 158, 159, 160, 161
Görsel, i, 1, 7, 31, 32, 34, 35, 37, 38, 39, 40, 43, 44, 45, 47, 48, 49, 50, 52, 53, 59, 64, 65, 66, 89, 93, 115, 117, 118, 120, 121, 123, 135, 144, 153, 157, 160
Göstergebilim, 53, 54, 55, 56, 57
Hollywood, i, ii, 1, 5, 21, 22, 41, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 159, 160, 161
Jenny, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 78, 79, 89, 91, 92, 93, 118, 119, 133, 134, 135, 136, 137, 139, 145, 146, 147, 149, 150, 151, 154, 155, 156, 157
Kalkınma, 27, 28, 29
kültür, i, iii, 1, 3, 5, 8, 12, 18, 24, 25, 31, 32, 33, 34, 35, 38, 39, 40, 42, 43, 44, 46, 47, 48, 49, 56, 64, 65, 81, 93, 96, 120, 159, 160, 161
kültürel, i, 1, 3, 15, 16, 18, 21, 23, 26, 27, 29, 31, 32, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 47, 48, 49, 50, 52, 54, 55, 57, 64, 65, 73, 81, 90, 122, 123, 137, 151, 158
modern, 7, 69, 72, 74, 81, 90
özgürlük, 13, 21, 25, 80, 93, 107, 117, 140, 144, 152
Sanat, 31, 34, 38, 39, 43, 92
savaş, 7, 12, 59, 61, 62, 64, 93, 103, 109, 110, 115, 116, 117, 118, 119, 124
Sinema, i, 22, 33, 34, 42, 43, 44, 45, 47, 160
Siyaset, 15, 16, 25, 38
Soğuk Savaş, 3, 7, 17, 19, 121, 127, 128
Sosyal medya, 34, 41
Teğmen Dan, 59, 61, 62, 63, 95, 96, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 122,

123, 128, 129, 130, 147, 148, 149, 150, 155, 156, 157
ticaret, 18, 20
Uluslararası, xi, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 15, 18, 19, 20, 25, 26, 28, 40, 43, 55, 58
ülke, 22, 23, 24, 44, 46, 62, 104, 108
Ülke, 5, 6, 15, 18, 24, 25, 58
Vietnam, 59, 61, 62, 64, 95, 97, 98, 99, 100, 101, 103, 105, 106, 108, 113, 114, 115, 116, 148, 154, 155